

**Ж.С.Сарыпбеков, Б.Ә.Шенсізбаев,
С.Ғ.Ахметова, Ж.Б.Нәлібаев**

**Ақпараттану мен есептеу
техникасы терминдерінің
орысша-қазақша-ағылшынша
сөздігі**

**Ж.С.Сарыпбеков, Б.А.Ченсизбаев,
С.Г.Ахметова, Ж.Б.Налибаев**

**Русско-казахско-английский
терминологический словарь
по информатике и
вычислительной технике**

ББК

Ж.С.Сарыпбеков, Б.А.Ченсизбаев, С.Г.Ахметова, Ж.Б.Налибаев
Русско-казахско-английский терминологический словарь по информатике и
вычислительной технике. – Алматы, 2007. – 304 с.

ISBN

Данный словарь является показателем успешной реализацией Государственной программы функционирования и развития языков на 2001-2010 годы, также процессом внедрения государственного языка в системе образования и науки. Предлагаемый словарь может использоваться при совещенствовании традиционных технологий обучения на казахском языке, а именно при изучении курса информатики в школах, колледжах и вузах и др.

Бұл сөздік Тілдерді қолдану мен дамытудың 2001-2010 жылдарға арналған мемлекеттік бағдарламасын жүзеге асырудың айқын көрсеткіші және мемлекеттік тілді білім мен ғылым жүйесіне ендірудің нақты қадамдарының бірі болып табылады. Ұсынылып отырған сөздік қазақ тілінде оқытудың дәстүрлік технологияларын жетілдіру үшін, яғни колледждерде, мектептерде және жоғары оқу орындарында ақпараттану курсына оқытуда және т.б. кеңінен пайдалануға болады.

ББК

ISBN

ПРЕДИСЛОВИЕ

Данный словарь является одной из последних работ известного ученого в Казахстане и странах СНГ в области информатики и вычислительной техники доктора технических наук, профессора, академика Международной академии информатизации Ж.С.Сарыпбекова в соавторстве с кандидатом технических наук, профессором, академиком Международной академии информатизации Б.А.Ченсизбаевым, доктором филологических наук, профессором С.Г.Ахметовой и первым вице-президентом Международного общества «Қазақ тілі» Ж.Б.Налибаевым.

В основу разработки терминологического словаря заложена концепция понятийно-смыслового перевода терминов, основанная на многолетнем практическом опыте организации учебных пособий при подготовке специалистов на казахском языке. Исходя из этого в словаре предусматривается смысловой перевод терминов, в том числе терминов, используемых на международном уровне. Предлагаемый словарь может использоваться при совершенствовании традиционных технологий обучения на казахском языке, а именно при:

- изучении курса информатики в школах, колледжах и вузах;
- создании новых методов и форм образовательных процессов на основе информационных технологий;
- разработке адаптивных и дистанционных обучающих систем по курсам и предметам;
- реализации тестово-рейтинговых систем контроля знаний абитуриентов и студентов;
- решении проблем создания информационной инфраструктуры управления образовательной системы.

Становится очевидной необходимость создания новой образовательной системы, приспособленной к XXI веку, поскольку в новой цивилизации важнейшим продуктом общественной жизни являются информационные ресурсы. Суть такой системы заключается в создании новых образовательных технологий обучения на основе эффективного использования компьютерных телекоммуникационных средств.

В этих условиях важнейшую роль для образовательной системы Казахстана приобретает последовательное решение проблем создания элементов информационной инфраструктуры сферы образования на различных языках, в том числе и на казахском языке. Решение этой проблемы зависит во многом от своевременной подготовки терминологических и толковых словарей в областях информатики, вычислительной техники, телекоммуникаций, автоматизации и электроники на нескольких языках.

Структурно-терминологический словарь состоит из трех разделов:

- 1) словарь терминов на русском, казахском и английском языках;
- 2) словарь сокращений и условных обозначений наиболее употребительных терминов и понятий;
- 3) указатель английских терминов.

Авторы

АЛҒЫ СӨЗ

Бұл сөздік Қазақстанға және оның шекарасынан басқа аймақтарға да белгілі ғалым, ақпараттану мен есептеу техникасы салаларының маманы, техника ғылымының докторы, профессор, Халықаралық Ақпараттандыру Академиясының академигі Ж.С.Сарыпбековтың техника ғылымының кандидаты, профессор, Халықаралық Ақпараттандыру Академиясының академигі Б.А.Шенсізбаевпен және филология ғылымының докторы, профессор С.Ғ.Ахметовамен және Халықаралық «Қазақ тілі» қоғамының бірінші вице-президенті Ж.Б.Нәлібаевпен бірлесіп жазған соңғы жұмыстарының бірі.

Терминологиялық сөздікті жасау негізі ретінде қазақ тіліндегі мамандарды дайындау кезіндегі оқу орындарының көп жылдық практикалық тәжірибесіне негізделген терминдердің түсініктемелік-мағыналық концепциясы алынған. Осыған байланысты бұл сөздікте терминдердің, сонымен бірге халықаралық деңгейде қолданылатын терминдердің мағыналық аудармалары қарастырылған. Ұсынылып отырған сөздік қазақ тілінде оқытудың дәстүрлік технологияларын жетілдіру үшін, яғни:

- колледждерде, мектептерде және жоғары оқу орындарында ақпараттану курсы оқытуда;
- ақпараттанулық технологияларына негізделген білім беру процесстерінің жаңа әдістері мен қалыптарын жасау кезінде;
- жеке курстар мен пәндерге арналған алыстан басқарылатын және бейімделгіш оқыту жүйелерін жасау кезінде;
- білім беру жүйесін басқарудың ақпараттық инфрақұрылымын құрастыру проблемаларын шешуде;
- талапкерлер мен студенттердің білімін тексерудің тесті-рейтингтік жүйесін жасау кезінде пайдаланыла алады.

Жаңа өркениетті қоғамдық өмірдің маңызды өнімі ақпараттық ресурстар болуына байланысты жаңа білім беру жүйесін жасау айқын болып отыр. Мұндай жүйелердің мәні компьютерлік, телекоммуникациялық құралдарды тиімді қолдануға негізделген оқытудың жаңа білім беру технологияларын жасауда.

Мұндай жағдай әртүрлі тілдерде, соның ішінде қазақ тілінде білім беру саласының ақпараттық инфрақұрылымының элементтерін жасау проблемаларын біртіндеп шешу Қазақстанның білім беру жүйесі үшін маңызды рөл атқарады. Бұл проблемаларды шешу көбіне дер кезінде

ақпараттану, есептеу техникасы, телекоммуникация, автоматика және түсіндірмелік сөздіктер жасауға байланысты.

Құрылымдық-терминологиялық сөздік үш бөлімнен тұрады:

- 1) орыс, қазақ және ағылшын тілдеріндегі терминдер сөздігі;
- 2) көбірек қолданылатын терминдер мен түсініктердің шартты белгілер мен қысқармалар сөздігі;
- 3) ағылшын терминдерінің көрсеткіші.

Авторлар

аббревиатура	<i>қысқарма</i>	abbreviation
абонент	<i>тутынушы, абонент</i>	abonent, subscriber
абонент вычислитель- ной сети	<i>есептеу торабының ту- тынушысы</i>	computer network abonent
абонент вычислитель- ной системы	<i>есептеу жүйесінің тү- тынушысы</i>	computer abonent system
абонент шины	<i>топжелі тутынушысы</i>	bus abonent
абонентская машина	<i>тутынушы машинасы</i>	abonent machine
абонентская система	<i>тутынушы жүйесі</i>	subscriber system
абонентский узел	<i>тутынушы түйіні</i>	abonent node
абсолютная адресация	<i>шартсыз адресстеу, аб- солюттік адресстеу</i>	absolute addressing
абсолютная команда	<i>шартсыз амаюмір</i>	absolute command
абсолютная теория ав- томатов	<i>шартсыз автомат теор- иясы</i>	absolute term theory
абсолютное значение	<i>шартсыз мон</i>	absolute value
абсолютный адрес	<i>шартсыз адрес</i>	absolute address
абсолютный загрузчик	<i>шартсыз жүктеуші</i>	absolute loader
абсолютный символ	<i>шексіз символ</i>	absolute symbol
абстрактная машина	<i>жалпы сипатты маши- на</i>	abstract machine
абстрактная семанти- ческая сеть	<i>жалпы сипатты маеы- налық торабы</i>	abstract semantic network
абстрактная система	<i>жалпы сипатты жүйе</i>	abstract system
абстрактные данные	<i>жалпы сипатты дерек- тер</i>	abstract data
абстрактный автомат	<i>жалпы сипатты авто- мат</i>	abstract automation
абстрактный символ	<i>жалпы сипатты символ</i>	abstract symbol
абстрактный тип дан- ных	<i>жалпы сипатты дерек- тер түрі</i>	abstract data type
абстрактный файл	<i>жалпы сипатты дерек- жиын</i>	abstract file
абстрактный язык	<i>жалпы сипатты ты</i>	abstraction language
абстракция	<i>жалпы сипат, абстракция</i>	abstraction
абстракция данных	<i>деректердің жалпы си- паты, абстракциясы</i>	data abstraction
абстракция операций	<i>амалдардың жалпы си- паты</i>	operation abstraction
абстракция отождеств- ления	<i>теңдестіру жалпы си- паты</i>	authentication abstraction
абстракция типов дан- ных	<i>деректер түрлерінің жалпы сипаты</i>	data type abstraction
аварийная диспозиция файла	<i>дерекжиынның апат- тық жағдайы</i>	emergency file disposition
аварийная цепь сигнала лизации	<i>қауіпті сигнализация тізбегі</i>	emergency signaling circuit

аварийное завершение (окончание)	<i>апаттык, аяқталу (бі-ту)</i>	abnormal termination
аварийный режим	<i>қауіпті тортін</i>	emergency conditions
аварийный сигнал	<i>апатты сигнал</i>	emergency signal
автовывоз	<i>автошаңыру</i>	autocall
автодиск	<i>автобақжад</i>	autodisc
автозагрузка	<i>автожүктеу</i>	autoload
автозапуск	<i>автожіберу, автоіске-қосу</i>	automatic starting
автозапуск по умолчанию	<i>жасырын түрдегі авто-іскеқосу</i>	automatic starting by default
автозапуск системных программ	<i>жүйелік бағдарламалар-ды автоіске қосу</i>	system program automatic starting
автоиндексация	<i>автоңуқатаңбалау</i>	autoindexing
автоинкрементная адресация	<i>автоматты өсіріп адрес-теу</i>	autoincremental addressing
автоинкрементная система	<i>автоматты өсіру жүйе-сі</i>	autoincremental system
автокод	<i>автошарттаңба</i>	autocode
автокод «один-один»	<i>«бірден-бірге» автошарт-таңбасы</i>	one-to-one autocode
автоколебания	<i>автотербеліс</i>	autooscillation
автокомпилятор	<i>автоқурастырғыш</i>	autocompiler
автокоррекция	<i>автоңузету</i>	autocorrection
автокорреляция	<i>автобайланысу</i>	autocorrelation
автомат	<i>автомат</i>	automaton
автомат без входа	<i>жабық автомат</i>	automation without entry
автомат без памяти	<i>жадысыз автомат</i>	memoryless automation
автомат без циклов	<i>қайталамасыз автомат</i>	automation without cycles
автомат для сортиров-ки	<i>сурыптаушы автомат</i>	automation for sorting
автомат с памятью	<i>жадылы автомат</i>	automation with memory
автоматизация	<i>автоматтандыру</i>	automation
автоматизация про-граммирования	<i>бағдарламалауды авто-маттандыру</i>	program automation
автоматизация проек-тирования программ	<i>бағдарламаларды жо-балауды автоматтан-дыру</i>	program projecting automation
автоматизация разра-ботки	<i>зерттеуді автомат-тандыру</i>	development automation
автоматизация сбора и подготовки данных	<i>деректерді жинау жэ-не дайындауды авто-маттандыру</i>	data preparation and collection automation
автоматизация управ-ления	<i>басқаруды автомат-тандыру</i>	control automation
автоматизация хране-ния в памяти	<i>жадыда сақтауды ав-томаттандыру</i>	storage automation

автоматизированная система научно-технической информации (АСНТИ)	ғылыми-техникалық ақпараттың автомат/пандырылған жүйесі (ҒТААЖ) information	mechanized system of technical science information
автоматизированная система научных исследований (АСНИ)	ғылыми зерттеулердің автоматтандырылған жүйесі (ҒЗАЖ)	automatic scientific research system
автоматизированная система обработки данных (АСОД)	деректерді өңдеудің автоматтандырылған жүйесі (ДӨАЖ)	automatic data processing system
автоматизированная система плановых расчетов (АСПР)	жоспарлық есептердің автоматтандырылған жүйесі (ЖЕАЖ)	automatic planned system estimation
автоматизированная система проектирования (АСП)	жобалаудың автоматтандырылған жүйесі (САД) (ЖАЖ)	computer-aided design
автоматизированная система сбора и обработки информации (АССОИ)	ақпарат жинау және өңдеудің автоматтандырылған жүйесі (АЖӨАЖ) system	automatic data gathering and information handling system
автоматизированная система управления производством (АСУП)	өндірісті басқарудың автоматтандырылған жүйесі (ӨБАЖ)	computer-aided manufacturing (CAM)
автоматизированная система управления технологическими процессами (АСУТ)	технологиялық барыстарды басқарудың автоматтандырылған жүйесі (ТБ БАЖ)	automatic technological processes control system
автоматизированная справочная система (АСС)	автоматтандырылған анықтама жүйесі (ААЖ) system	automatic directory system
автоматизированное последовательное управление	автоматты тізбектеле басқару	automatic sequence control
автоматизированное рабочее место	автоматтандырылған жұмыс орны	workstation
автоматизированное управление	автоматтандырылған басқару	automated control
автоматика	автоматика	automatics
автоматическая испытательная система (АИС)	автоматты сынақ жүйесі (АСЖ)	automatic test system
автоматическая коммутация	автоматты байланыстыру	automatic switching
автоматическая обработка данных	мәліметтерді автоматты өңдеу	automated data processing
автоматическая пишущая машина	автоматты жазу машинасы	automatic type-writer
автоматическая следящая система	автоматты бақылау жүйесі	automatic tracking system
автоматический анализ данных	деректерді автоматты талдау	automatic data analysis

автоматический запуск	<i>автоматты жіберу</i>	automatic start
автоматический контроль	<i>автоматты тексеру</i>	automatic control
автоматическое вызывное устройство	<i>автоматты шақыру құрылғысы</i>	automatic dialing unit
автоматическое программирование	<i>автоматтық бағдарламалау</i>	automatic programming
автоматическое печатающее устройство	<i>автоматтық баспа құрылғысы</i>	automatic printer
автомодуляция	<i>автоқубылыту</i>	self-modulation
автономное запоминающее устройство	<i>дербес есте сақтау құрылғысы</i>	off-line storage device
автономное управление	<i>дербес басқару</i>	off-line control
автономный	<i>дербес</i>	off-line, standalone
автономный автомат	<i>дербес автомат</i>	autonomous automaton
автономный режим	<i>дербес тәртіп</i>	off-line mode, local mode
автоопрос	<i>автосұрау, автоотініш</i>	autopoll
автоответ	<i>автожауап</i>	autoresponse
автоответчик	<i>автожауап беруші</i>	automatic answering unit
автопрограммирование	<i>автобағдарламалау</i>	autoprogramming
автореферат	<i>иелікқысқабаян</i>	author's abstract
автотест	<i>автосынақ</i>	autotest
агент	<i>уәкіл</i>	agent
агрегат	<i>құралжынақ, агрегат</i>	aggregate
агрегат данных	<i>деректер құралжынағы</i>	data aggregate
агрегатная унифицированная система	<i>бірыңғай құралжынақты жүйе</i>	aggregate unified system
агрегация	<i>құралжынақтау</i>	aggregation
адаптация	<i>бейімделу</i>	adaptation
адаптация системы	<i>бейімделу жүйесі</i>	system adaptation
адаптер	<i>бейімдеуші, адаптер</i>	adapter
адаптер автоматического вызова	<i>автошақыру адаптері</i>	adapter automatic call
адаптер асинхронной связи	<i>қадамдаспаған байланыс адаптері</i>	asynchronous communication interface adapter
адаптер видеографики	<i>бейнесызушы адаптер</i>	video graphics adapter
адаптер внешнего устройства	<i>сыртқы құрылғы адаптері</i>	device adapter
адаптер графического дисплея	<i>графикалық ақпараттың адаптері</i>	graphics display adapter
адаптер дистанционной связи	<i>алыс байланыс адаптері</i>	distant communication adapter
адаптер канала	<i>желінің адаптері</i>	channel adapter
адаптер канала связи	<i>байланыс желісінің адаптері</i>	communication line adapter
адаптер «канал-канал»	<i>«желі-желі» адаптер/</i>	channel-to-channel adapter

адаптер межканальной связи	желіаралық байланыс <i>адаптері</i>	channel-to-channel adapter
адаптер многопротокольного канала связи	көпкелісімережелі байланыс желісінің <i>адаптері</i>	multiprotocol communications adapter
адаптер памяти	жады <i>адаптер!</i>	memory adapter
адаптер передачи данных	деректерді тасымалдау <i>адаптер!"</i>	data transmission adapter
адаптер периферийного интерфейса	шеткі түйістіру <i>адаптері</i>	peripheral (off-line) interface adapter
адаптер связи	байланыс <i>адаптері</i>	communication adapter
адаптер сопряжения	жанастыру <i>адаптері</i>	interface adapter
адаптер устройства	құрылғы <i>адаптер!</i>	apparatus adapter
адаптивная маршрутизация	бейімді жолбағыттау	adaptive routing
адаптивная система	бейімделу жүйесі	adaptive system
адаптивная система автоматического управления	автоматты басқарудың бейімді жүйесі	adaptive automatic control system
адаптивное управление	бейімді басқару	adaptive control
адаптивность	бейімділік	adaptivity
адаптивный	бейімді	adaptive
аддитивная группа	қосылатын топ	additive group
аддитивный	қосылымды	additivity
адекватность	долме-долдік, сойкестік	adequacy
административная информация	әкімшілік ақпарат	management information
административная система	тық жүйе	information system
административная система	әкімшілік жүйе	support system, run-time system
административная терминальная система	жімілік таңбатергілік жүйе	run-time terminal system
администратор	әкім	administrator
администратор данных	базы деректер қоры әкімі	data administrator
администратор защиты данных	деректерді қорғау әкімі	lock administrator
администратор системы	жүйенің әкімі	system administrator
администратор системы управления базами данных	деректер қорын басқару жүйесінің өкімі	base data administrator system
адрес	мекені, адрес	address
адрес базы	қор адресі	base address
адрес байта	байт (сегізбірлік) <i>адресі</i>	byte address
адрес блока	блок <i>адресі</i>	block address
адрес возврата	қайтару <i>адресі</i>	return address
адрес второго числа	екінші санның <i>адресі</i>	B-address
адрес входа	кіру <i>адресі</i>	input address
адрес выборки	таңдау (іріктеу) <i>адресі</i>	selection address
адрес вывода	шығару <i>адресі</i>	output address
адрес вызова	шақыру <i>адресі</i>	call address

адрес данных	<i>деректер адресі</i>	data address
адрес дорожки	<i>жолдың адресі</i>	track address
адрес загрузки	<i>жүктеу адресі</i>	load address
адрес информации	<i>ақпарат адресі</i>	information address
адрес источника дан-ных	<i>мәліметтер көзінің адресі</i>	source data address
адрес канала	<i>желі адресі</i>	channel address
адрес команды	<i>амаләмір адресі</i>	instruction address
адрес назначения	<i>тағайындау адресі</i>	destination code
адрес начала	<i>бастапқы адрес</i>	start address
адрес начала програм-мы	<i>бағдарлама бастапқы адресі</i>	program start address
адрес начала поля па-мяти	<i>Мсәді өрісінің бастапқы адресі</i>	memory field address
адрес объекта	<i>объект адресі</i>	object address
адрес операнда	<i>аМандеіс адресі</i>	operand address
адрес остановки	<i>тоқтау адресі</i>	stop address
адрес отправителя	<i>жіберушінің адресі</i>	sender address
адрес ошибки	<i>қате адресі</i>	error address
адрес памяти	<i>жады адресі</i>	memory address
адрес первого ранга (уровня)	<i>бірінші дәреМсені (ден-гейлі) адрес</i>	first-level address
адрес передачи управ-ления	<i>басқаруды тасиМанды адресі</i>	branching address
адрес переменной	<i>зайнымалы адресі</i>	leftside value, variable address
адрес перехода	<i>өту адресі</i>	branching address
адрес повторного за-пуска	<i>қайта жіберу адресі</i>	return address
адрес получателя	<i>қабь^аушының адресі</i>	recipient address
адрес поля памяти	<i>жады өрісінің адресі</i>	memory field address
адрес приема	<i>қабь^ау адресі</i>	reception address
адрес приемника	<i>қабылдаушының адресі</i>	listener address
адрес программы	<i>бағдарлама адресі</i>	program address
адрес пуска	<i>іске қосу адресі</i>	starting address
адрес размещения	<i>орналастыру адресі</i>	disposition address
адрес результата	<i>нәтиже адресі</i>	result address
адрес связи	<i>байланыс адресі</i>	link address
адрес сегмента	<i>сегмент адресі</i>	segment address
адрес слова	<i>сез адресі</i>	word address
адрес ссылки	<i>нұсқау адресі</i>	access address
адрес стека	<i>стек (арын) адресі</i>	stack address
адрес страницы	<i>жадпарақ адресі</i>	page address
адрес точки загрузки	<i>жүктеу орнының адресі</i>	load point address
адрес устройства	<i>құрылғы адресі</i>	unit address
адрес числа	<i>сан адресі</i>	number address
адрес ячейки (памяти)	<i>(ЗКәді) уяшық адресі</i>	cell address
адресация	<i>адрестеу</i>	addressing
адресуемый модуль	<i>адрестелген дарабегіііеК (модуль)</i>	addressed module

адрес адреса (косвенный адрес)	<i>жанама адрес</i>	address of address
адресация данных	<i>деректерді адрестеу</i>	data addressing
адресация информации	<i>ақпаратты адрестеу</i>	information addressing
адресация источника информации	<i>ақпарат көзін адрестеу</i>	information source addressing
адресация команд	<i>амаломірлерді адрестеу</i>	instruction addressing
адресация памяти	<i>жадыны адрестеу</i>	memory addressing
адресация программы	<i>бағдарламаны адрестеу</i>	program addressing
адресация по полномочиям	<i>укілеттік адрестеу</i>	capability-based addressing
адресация файла	<i>дерекжиынды адрестеу</i>	file addressing
адресная дорожка	<i>адресі жол</i>	track address
адресная команда	<i>адрестік амаломір</i>	address instruction
адресная константа	<i>адрестік турақты шама</i>	address constant
адресная линия	<i>адрестік желі</i>	address line
адресная метка	<i>мекенбелгі</i>	address label
адресное запоминающее устройство	<i>адрестік есте сақтау құрылғысы</i>	addressed memory
адресный символ	<i>адрестік символ</i>	address symbol
адресуемая память	<i>адрестелетін жады</i>	addressed memory
адресуемый байт	<i>адрестелетін байт</i>	addressed byte
акселератор	<i>удеткіш (есептеуді)</i>	accelerator
активизация	<i>белсендендіру</i>	activation
активизация блока	<i>блокты белсендендіру</i>	block activation
активизация данных	<i>деректерді белсендендіру</i>	data activation
активизация задачи	<i>есепті белсендендіру</i>	activation problem
активизация канала	<i>желіні белсендендіру</i>	channel activation
активизация модуля	<i>дарабвльшекті белсендендіру</i>	module activation
активизация процедуры	<i>бағдартәртіпті белсендендіру</i>	procedure activation
активизированная неисправность	<i>белсендендірілген ақау</i>	activated fault
активная задача	<i>белсенді есеп</i>	active task
активная линия	<i>белсенді желі</i>	active line
активная линия связи	<i>белсенді байланыс желісі</i>	active communication line
активная связь	<i>белсенді байланыс</i>	active communication
активное устройство связи с объектом	<i>объектімен байланыстың белсенді құрылғысы</i>	active object communication device
активность	<i>белсенділік</i>	activity
активный цикл	<i>белсенді қайталаным</i>	active cycle
актуальный	<i>өзекті</i>	actual
актуализация	<i>өзектендіру</i>	updating
альтернативная дорожка	<i>балама жол</i>	alternative track

альтернативная консоль	<i>балама консоль</i>	alternative console
алгебра булева	<i>қосмәнді алгебра</i>	Boolean algebra
алгебра логики	<i>қисынды алгебра</i>	logic algebra
алгебра матриц	<i>кесте алгебрасы</i>	matrix algebra
алгебраическая семантика	<i>алгебралық мағынату</i>	algebraic semantics
алгебраическая система	<i>алгебралық жүйе</i>	algebraic system
алгебраическая теория	<i>тілдің алгебралық, теориясы</i>	algebraic language theory
Алгол	<i>Алгол (бағдаржолдық тіл)</i>	algorithmic language
алгоритм	<i>бағдаржол, ережежол, алгоритм</i>	algorithm
алгоритм без ожидания	<i>кезексіз бағдаржол</i>	no-wait algorithm
алгоритм выбора	<i>таңдау бағдаржолы</i>	choice algorithm
алгоритм вычисления	<i>есептеу бағдаржолы</i>	computation algorithm
алгоритм двоичного поиска	<i>екілік іздеу бағдаржолы</i>	bisection algorithm
алгоритм диагностики	<i>айқындама бағдаржолы</i>	diagnostic algorithm
алгоритм диспетчеризации	<i>қор таратып басқару бағдаржолы</i>	dispatching algorithm
алгоритм замещения страниц	<i>жадбеттерін алмастыру бағдаржолы</i>	paging policy
алгоритм контроля	<i>бақылау бағдаржолы</i>	control algorithm
алгоритм копирования	<i>көшіру бағдаржолы</i>	replicate algorithm
алгоритм маршрутизации	<i>жолбағыттау бағдаржолы</i>	routing algorithm
алгоритм назначения доступных копий	<i>түсінікті көшірмелерді тағайындау бағдаржолы</i>	available copies algorithm
алгоритм обмена данными	<i>деректермен алмасу бағдаржолы</i>	data exchange algorithm
алгоритм обработки	<i>оңдеу бағдаржолы</i>	processing algorithm
алгоритм обслуживания	<i>қызмет ету бағдаржолы</i>	servicing algorithm
алгоритм оптимального регулирования	<i>тиімділеу бағдаржолы</i>	optimization algorithm
алгоритм планирования	<i>жобалау бағдаржолы</i>	scheduling algorithm
алгоритм распределения ресурса	<i>қорды үлестіру бағдаржолы</i>	policy, resource distribution algorithm
алгоритм связности	<i>байланыстылық бағдаржолы</i>	connection algorithm
алгоритм сортировки	<i>сұрыптау бағдаржолы</i>	sorting algorithm
алгоритм трассировки	<i>жол жасау бағдаржолы</i>	path-tracing algorithm
алгоритм управления	<i>басқару бағдаржолы</i>	control algorithm

алгоритм функционирования	жұмыс істеу бағдаржолы	functioning algorithm
алгоритм хеширования	араластыру бағдаржолы	hashing algorithm, smoothing algorithm
алгоритмизация	бағдаржолдау	algorithmization
алгоритмическая	бағдаржолдық	algorithmic
алгоритмический машинно-ориентированный язык	машинаға арналған бағдаржолдық тіл	machine-oriented algorithm language
алгоритмический модуль	бағдаржолдық дарабөлшек	algorithm module
алгоритмический язык	бағдаржолдық тіл	algorithmic language
алфавит	орінтер тобы, алфавит	alphabet
алфавит автомата	автомат алфавиті	automation alphabet
алфавит ассемблера	ассемблер алфавиті	assembler alphabet
алфавит кода	шарттаңба алфавиті	code alphabet
алфавит языка	тіл алфавиті	language alphabet
алфавитно-цифровая клавиатура	алфавитті-сантаңбалы кілттақта	alphanumeric keyboard
алфавитно-цифровой знак	алфавитті-сантаңбалы белгі	alphanumeric character
алфавитно-цифровой перфоратор	алфавитті-сантаңбалы картатескіш	alphanumeric punch
алфавитно-цифровой текст	алфавитті-сантаңбалы жазбахабар	alphanumeric text
алфавитно-цифровое дисплейное устройство	алфавитті-сантаңбалы ақпаратты құрылғысы	alphanumeric display unit
алфавитно-цифровое поле	алфавитті-сантаңбалы еріс	alphanumeric field
алфавитный текст	алфавиттік жазбахабар	alphabet text
альтернатива	балама	alternative
альтернативное имя	балама ат	alternative name
альфа-язык	альфа-тіл	alpha-language
американский национальный стандарт (АНС)	америкалық ұлттық ұлгі қалып (АҰҰ)	American national standard (ANS)
амплитуда	ауытқу шегі, амплитуда	amplitude
амплитуда волны	толқын амплитудасы	amplitude of wave
амплитуда сигнала	сигнал амплитудасы	signal amplitude
амплитудная модуляция	амплитудалық құбылту	amplitude modulation
амплитудное кодирование	амплитудалық шарттаңбалау	amplitude coding
амплитудно-импульсная модуляция	амплитудалық импульсті құбылту	pulse-amplitude modulation
анализ	талдау	analysis
анализ автоматов	автоматтарды талдау	automaton analysis
анализ алгоритмов	бағдаржолдарды талдау	algorithm analysis

анализ входного потока	<i>ену ағынын талдау</i>	input stream analysis
анализ дерева отказов	<i>орындамау тармағын талдау</i>	failure tree analysis
анализ ошибок	<i>қателерді талдау</i>	error analysis
анализ переходов	<i>өткелдерді талдау</i>	branch analysis
анализ погрешностей	<i>қателерді талдау</i>	error analysis
анализ потока	<i>ағынды талдау</i>	flow analysis
анализ прерываний	<i>үзулерді талдау</i>	interruption analysis
анализ программ	<i>бағдарламаларды талдау</i>	program analysis
анализ текста	<i>жазбахабарды талдау</i>	text analysis
анализ «цели-средства»	<i>«мақсат-құрал» талдамасы</i>	means-ends analysis
анализатор	<i>талдағыш</i>	analyzer
анализатор сигнала	<i>сигналды талдағыш</i>	signal analyzer
аналитик	<i>(жүйелік) талдаушы</i>	analyst
аналитическая грамматика	<i>талдамалы грамматика</i>	analytic grammar
аналог	<i>үйлесті, үздікті</i>	analog
аналогия	<i>үйлестік, аналогия</i>	analogy
аналого-цифровая числительная система (АЦВС)	<i>вы- үздіксіз-сантаңбалы есептеу жүйесі (АСЕЖ)</i>	analog numerical computer system
аналого-цифровая числительная машина	<i>вы- үздіксіз-сантаңбалы есептеу машинасы</i>	analog-digital computer
аналого-цифровая числительная операционная система	<i>вы- үздіксіз-сантаңбалы амалдық есептеу жүйесі</i>	analog numeric operation computer system
аналого-цифровая числительная техника	<i>вы- үздіксіз-сантаңбалы есептеу техникасы</i>	analog-digital computer technique
аналого-цифровое устройство	<i>үздіксіз-сантаңбалы құрылғы</i>	analog-digital unit
аналого-цифровой числительный комплекс	<i>вы- үздіксіз-сантаңбалы есептеу кешені</i>	analog-digital complex
аналого-цифровой преобразователь	<i>үздіксіз-сантаңбалы түрлендіруші</i>	analog-digital converter
аналого-цифровой терминал	<i>үздіксіз-сантаңбалы таңбатергі</i>	analog-digital terminal
аналоговая вычислительная машина (АВМ)	<i>үздіксіз есептеу машинасы (ҮЕМ)</i>	analog computer
аналоговая вычислительная система (АВС)	<i>үздіксіз-есептеу жүйесі (ҮЕЖ)</i>	analog computer system
аналоговая регулирующая система	<i>үздіксіз реттеу жүйесі</i>	analog regulating system
аналоговая вычислительная техника (АВТ)	<i>үздіксіз есептеу техникасы (ҮЕТ)</i>	analog-control technique
аналоговое моделирование	<i>үздіксіз үлгілеу</i>	analog simulation

аналоговый	үздіксіз, аналогты	analogous
аналоговый адрес	үздіксіз адрес	analog address
аналоговый вычис- лительный комплекс (АВК)	үздіксіз-есептеу кешені (АЕК)	analog computer complex
аналоговый канал	үздіксіз желі	analog channel
аналоговый коммута- тор	үздіксіз байланыстыру- шы	analog commutator switch
аналоговый мульти- плексор передачи дан- ных	деректерді тасымал- даудың үздіксіз ақпар- топтаушысы	analog data transfer multiplexer
аналоговый сигнал	үздіксіз сигнал	analog signal
аннотация	қысқамазмун	annotation
анкета	сауалдама	form
аномалия	ауытқу	anomaly
антенна	қабылдағыш сым, ан- тенна	antenna
аппаратура передачи данных (АПД)	деректерді тасымалдау құрылғысы (ДТК)	data transmission equipment
аппарат	құрылғы, аппарат	apparatus, device, set
аппаратное деление	құрылғылық бөлу	hardware division
аппаратное прерыва- ние	құрылғылық узу	hardware interrupt
аппаратное умножение	құрылғылық көбейту	hardware multiplication
аппаратно-совместимый	құрылғылық-үйлесімді	hardware compatible
аппаратный сбой	аппараттық жаңылу, туқыру	hardware failure
аппаратный стек	ағынды жад құрылғы- сы	hardware stack, nesting storage
аппаратный транслятор	аппараттық бағдарлау- дарғы	hardware translator
аппаратура	құрылғы, аппаратура	apparatus, hardware
аппаратура листания - онного управления	алыстан басқару құрыл- ғысы	remote control equipment
аппаратура связи	байланыс құрылғысы	communication equipment
аппаратура электро- связи	электробайланыс құрыл- ғысы	electric communication equipment
апробация	құптау	approbation
арбитр	төреші, арбитр	arbiter
арбитр памяти	жады төрешісі	memory arbiter
арбитраж	торелік	arbitration
арифметика	арифметика	arithmetic
арифметико-логический	арифметика-логикалық	arithmetic and logical
блок (АЛБ)	блок (АЛБ)	unit
арифметико-логическое устройство (АЛУ)	арифметика-логикалық құрылғы (АЛК)	arithmetic logical device
арифметический блок	арифметикалық блок	arithmetic unit
арифметический опе- ранд	арифметикалық амал- дерек	arithmetic operand

арифметический терм	арифметикалық топ- белгі	arithmetic term
арифметическое пере- полнение	арифметикалық, асато- лу	arithmetic overflowing
арифметическое преоб- разование	арифметикалық тур- лендіру	arithmetical conversion
арифметическое уст- ройство	арифметикалық, құрыл- ғы	arithmetic unit, arithmetic device
арифметико-логические операции	арифметикалық, қисыи- ды амалдар	arithmetic-logical operations
арифметико-логическое устройство	арифметикалық, қисын- ды құрылғы	arithmetic-logical device
арифмометр	арифмометр	arithmometer
архивная база данных	дерекжай қоры	archive data base
архивная копия	құжатжайлық көшірме	archive backup
архитектура	сәулет, архитектура	architecture
архитектура ВС	есептеу жүйесінің сәу- леті	computer system architecture
архитектура вычисли- тельной сети	есептеу торабының сәулеті	computer network architecture
архитектура набора команд	амаләмірлер жиынты- ғының сәулеті	instruction set architecture
архитектура на осно- ве шины памяти до- кументов	құжаттар жадысының топ, желісіне негізделген сәулет	document (oriented) architecture
архитектура промыш- ленного стандарта	өндірістік үлгіқалыптың сәулеті	industry standard architecture (ISA)
архитектура ЭВМ	ЭЕМ сәулеті	computer architecture
асинхронная ВМ	қадамдаспаған есептеу машинасы	asynchronous computer
асинхронная работа	қадамдаспаған жұмыс	asynchronous work
асинхронное управле- ние	қадамдаспаған басқару	asynchronous control
асинхронный	қадамдаспаған, асин- хронды	asynchronous
асинхронный адаптер	қадамдаспаған адап- тер	asynchronous adapter
асинхронный режим	қадамдаспаған тәртіп	asynchronous mode
асинхронный сигнал	қадамдаспаған сигнал	asynchronous signal
асинхронный триггер	қадамдаспаған триггер	asynchronous trigger
асимметрическое шифрование	ассимметриялық шарт- белгілеу	asymmetric encryption
ассоциативная адреса- ция	қауымдасты адресстеу	associative addressing
ассоциативная память	қауымдасты жады	associative memory
ассоциативное запоми- нающее устройство	қауымдасты есте сак,- тау құрылғысы	associative memory device
ассоциативный доступ	қауымдасып ену	associative access
ассоциативный тип объекта	объектінің қауымдасты турі	associative object type

ассоциация	<i>қауымдастық, қауым, ассоциация</i>	association
ассоциация данных	<i>деректер қауымы</i>	data association
ассоциация по стандартизации средств связи	<i>байланыс құралдарын ұлгіқалыптау қауымдастығы</i>	«Exchange Carriers» Standard Association
атрибут	<i>дерексипаты, атрибут</i>	attribute
атрибуты защиты	<i>қорғау дерексипаты</i>	security attribute
аттестация	<i>іскерлік бага</i>	validation
аудиовизуальная система	<i>естінікөру жүйесі</i>	audiovisual system
аутентификация	<i>тану, бақылау өрісі</i>	authentication
а у т е н т и ф и к а ц и я пользователя	<i>тұтынушыны тану</i>	authentiflcation of user
аутентификация сообщения	<i>мәліметті тану</i>	authentiflcation of message

Б

База	<i>қор</i>	base
база адреса	<i>адрес қоры</i>	address base
база данных (БД)	<i>деректер қоры (ДК)</i>	data base
база знаний (БЗ)	<i>білімдер қоры (БК)</i>	knowledge base
база переменной	<i>айнымалы қоры</i>	variable base
база программы	<i>бағдарлама қоры</i>	program base
базис	<i>негіз, базис</i>	basis
базовая конструкция	<i>негізгі құрылым</i>	basic construction
базовая конфигурация	<i>негізгі құрылыс</i>	basic configuration
базовый комплект	<i>негізгі цурам</i>	basic set
базовый регистр	<i>негізгі тіркегіш</i>	main register
базовый язык	<i>негізгі тіл</i>	core language
БД-машина	<i>ДҚ-машинесі</i>	data base machine
байт	<i>сегізбірлік, байт</i>	byte
байт адреса	<i>адрес байты</i>	address byte
байт данных	<i>деректер байты</i>	data byte
байт мультиплексный	<i>ақпаратоптау байты</i>	multiplex byte
байт связи	<i>байланыс байты</i>	link byte
байт состояния	<i>күй байты</i>	state byte
байт управления каналом	<i>желіні басқару байты</i>	channel control byte
байт управления устройством	<i>құрылғыны басқару байты</i>	unit control byte
байтовый режим	<i>байттық күй</i>	byte mode
балансировка	<i>үйлестіру</i>	balance
балансировка нагрузки	<i>жүктемені үйлестіру</i>	load balance
банк данных	<i>дерекхана</i>	data bank
барабан	<i>шарғыжад, барабан</i>	drum
барьер	<i>тосқауыл</i>	barrier
безадресная команда	<i>адрессіз амаләмір</i>	zero-address instruction
безадресная система	<i>адрессіз жүйе</i>	addressless system

безадресный	<i>адрессіз</i>	addressless
безопасность	<i>қауіпсіздік</i>	security
безопасность данных	<i>деректер қауіпсіздігі</i>	data security
безопасность доступа	<i>ену қауіпсіздігі</i>	access security
безопасность информации	<i>ақпарат қауіпсіздігі</i>	information security
безопасность информационной системы	<i>ақпарат жүйесінің қауіпсіздігі</i>	information security system
безопасность канала	<i>желі қауіпсіздігі</i>	channel security
безопасность коммуникаций	<i>байланыс қауіпсіздігі</i>	communications security
безопасность потока данных	<i>деректер ағыны қауіпсіздігі</i>	security of data stream
безотказный	<i>тоқтаусыз</i>	unfailing
безошибочный	<i>қатесіз</i>	error-free
безошибочность	<i>қатесіздік</i>	faultlessness
безусловный переход	<i>шартсыз ауысу, сөзсіз ауысу</i>	unconditional branch, unconditional jump
Бейсик	<i>Бейсик (бағдар жолдық тіл)</i>	Basic
бесконечная память	<i>шексіз жады</i>	infinite memory
бесконечная последовательность	<i>шексіз жүйелілік, тізбек</i>	infinitely long sequence
библиотека	<i>кітапхана</i>	library
библиотека макроопределений	<i>үлкенанықтаулар кітапханасы</i>	macrodefinition library
библиотека математических подпрограмм	<i>математикалық ішкі бағдарламалар кітапханасы</i>	mathematical subroutine library
библиотека математических процедур	<i>математикалық бағдартортінтер кітапханасы</i>	mathematical procedure library
библиотека математических функций	<i>математикалық бернелер кітапханасы</i>	mathematical function library
библиотечная лента	<i>кітапханалық таспа</i>	library tape
библиотечная команда	<i>кітапханалық үлкен-амаләмір</i>	library macro instruction
библиотечный набор данных	<i>деректердің кітапханалық жиынтығы</i>	library data-set
бинарный	<i>екілік, бинарлық</i>	binary
биномиальное распределение	<i>биноминалдық таратылым</i>	binominal distribution
биполярное постоянное запоминающее устройство	<i>биполярлық тұрақты есте сақтау құрылғысы</i>	binary constant memory
БИС памяти	<i>жадының ҮШС</i>	memory big chip
битовая синхронизация	<i>биттік қадамдастыру</i>	bit timing
бит	<i>бит (ақпараттық өлшем)</i>	bit

бит контроля по четности	жуптылығы бойынша тексеру биті	parity check bit
бит конца файла	дерекжисынның сңзгы биті	end of file bit
бит памяти	жады биті	memory bit
бит синхронизации	қадамдастыру биті	synchronization bit
бит состояния	күй биті	status bit
бит четности	жуптылық биті	parity bit
блок	жинақ, бөлшек, блок	block
блок данных	деректер жинағы	data block
блок доступа	ену блогы	access block
блок записи	жазу блогы	designation block, write block
блок задержки	кідірту блогы	delay block
блок запросов	суратулар жинағы	query block
блок защиты памяти	жадыны қорғау блогы	memory protection block
блок информации	ақпарат жинағы	information block
блок информационных каналов	ақпараттық желілер жинағы	information pipe block
блок клавиатуры (БК)	кілттақта блогы (КБ)	keyboard block
блок команд	амалмірлер жинағы	command block
блок магнитных головок	магнитті бастиектер блогы	magnetic head block
блок магнитных дисков	магнитті табақжад-тар жинағы	magnetic disc block
блок местного управления	жергілікті басқару блогы	local control block
блок микрокоманд	ықшамаамалмірлер блогы	microinstruction block
блок обмена	алмасу блогы	exchange block
блок обработки	өңдеу блогы	processing block
блок обработки команд	амаломірлерді оңдеу блогы	processing command block
блок основной оперативной памяти	негізгі жедел жадының блогы	main memory block
блок памяти	жады блогы	memory block
блок питания	қоректену блогы	power supply unit
блок прерывания	узу блогы	interrupt block
блок привода	жетек блогы	drive block
блок приема	қабылдау блогы	reception block
блок принятия решения	шешім қабылдау блогы	decision-making block
блок прямого управления	тікелей басқару блогы	direct control block
блок пульта управления	басқару пультінің блогы	console block
блок регистра памяти	жады тіркегішінің блогы	memory register block
блок связи	байланыс блогы	communication block
блок синхронизации	қадамдастыру блогы	synchronization block

блок сравнения	<i>салыстыру блогы</i>	comparison block
блок счетчиков	<i>санағыштар блогы</i>	counter block
блок считывания	<i>оқу блогы</i>	reading station
блок таймеров	<i>уақытсанағыштар блогы</i>	timer block
блок управления	<i>басқару блогы</i>	control block
блок управления вво- дом-выводом	<i>енгізіп-шығаруды басқа- ру блогы</i>	input-output control block
блок управления дан- ными	<i>деректерді басқару бло- ғы</i>	data control block
блок управления запо- минающим устройст- вом	<i>есте сақтау құрылғы- сын басқару блогы</i>	store control block
блок управления кана- лом	<i>желіні басқару блогы</i>	line control block
блок управления кана- лом передачи данных	<i>деректерді тасымалдау желісін басқару блогы</i>	communication line control block
блок управления на- бором данных	<i>деректер жиынтығын басқару блогы</i>	flow control block
блок управления оче- редями	<i>кезектерді басқару бло- ғы</i>	queue control block
блок управления па- мятью	<i>жадыны басқару блогы</i>	memory control block
блок управления пе- редачей	<i>тасымалдауды басқару блогы</i>	transmission control block
блок управления пе- риферийными устрой- ствами	<i>шеткі құрылғыларды басқару блогы</i>	peripheral control block
блок управления пре- рыванием	<i>үзулерді басқару блогы</i>	break control block
блок управления со- бытием	<i>оқиғаны басқару блогы</i>	event control block
блок управления уст- ройством	<i>құрылғыны басқару бло- ғы</i>	unit control block
блок управления фай- лом задания	<i>тапсырма дерекжиы- нын басқару блогы</i>	job file control block
блок условного пере- хода	<i>шартты ету блогы</i>	conditional branch block
блок устройства	<i>құрылғы блогы</i>	unit block
блок файла	<i>дерекжиын блогы</i>	file block
блок хранения инфор- мации	<i>ақпарат сақтау блогы</i>	information store block
блок центрального уп- равления	<i>орталық басқару блогы</i>	central control block
блокирование	<i>бөгөу</i>	interlock, blocking
блокировка	<i>бөгеме</i>	interlock
блокировка передачи	<i>тасымалдауды бөгөу</i>	transmission blocking
блокировка переноса	<i>ауыстыруды бөгөу</i>	transfer blocking
блокировка приема	<i>қабылдауды бөгөу</i>	receipt blocking
блокировка стирания	<i>өшіруді бөгөу</i>	erase blocking
блокировка управления	<i>басқаруды бөгөу</i>	control blocking

блокнот заметок	<i>естелік кітапшасы</i>	notepad
блокнот сообщений	<i>мәліметтер кітапшасы</i>	WordPad
блокнот успехов	<i>жетістіктер кітапшасы</i>	WinPad
блоковая синхронизация	<i>блоқтық қадамдастыру</i>	block timing
блок-схема	<i>блок-сызба</i>	block diagram
блок-схема алгоритма	<i>бағдаржолдың блок-сызбасы</i>	algorithm block-diagram
блок-схема выполнения	<i>орындаудың блок-сызбасы</i>	execution block diagram
блок-схема программы	<i>бағдарламаның блок-сызбасы</i>	block-program block diagram
блок-схема системы	<i>жүйенің блок-сызбасы</i>	system block diagram
блочная конструкция	<i>бөлікті құрылғы</i>	block construction
блочное шифрование	<i>блоқты шартбелгілеу</i>	block encryption
большая интегральная схема (БИС)	<i>үлкен шогырсызба (ҮШС)</i>	big (main) chip
бортовая цифровая вычислительная машина	<i>борттық сантаңбалық есептеу машинасы</i>	airborne numeric computer
буква	<i>әріп</i>	letter, character
буквенно-цифровая информация	<i>әріпті-сантаңбалы парат</i>	alphanumeric information
буквенное кодирование	<i>әріптік шарттаңбалау</i>	alphabetic coding
буквенное обозначение	<i>әріптік белгілеу</i>	lettering
булевский терм	<i>қосмәнді топбелгі</i>	Boolean term
бумага	<i>қағаз</i>	paper
бумажная лента	<i>қағаз таспа</i>	paper tape
буфер	<i>құраларалық жады, буфер</i>	buffer
буфер адресов	<i>адресстер буфері</i>	address buffer
буфер ввода-вывода	<i>енгізіп-шығару буфері</i>	input-output buffer
буфер вырезанного изображения	<i>кесілген бейне буфері</i>	clipboard
буфер данных	<i>деректер буфері</i>	data buffer
буфер изображения	<i>бейне буфері</i>	frame buffer
буфер локальных данных	<i>жергілікті деректер буфері</i>	local data buffer
буфер массивов	<i>ретті дерек жиындар буфері</i>	array buffer
буфер обмена	<i>айырбастау буфері</i>	exchange buffer
буфер печатающего устройства	<i>баспа құрылғысының буфері</i>	printer buffer
буфер сообщений	<i>мәліметтер буфері</i>	message buffer
буфер хранения	<i>сақтау буфері</i>	buffer storage
буферная лента	<i>буферлік таспа</i>	dump tape
буферное запоминающее устройство (БЗУ)	<i>буферлік есте сақтау құрылғысы (БЕСК)</i>	annex memory
буферное устройство	<i>буферлік құрылғы</i>	buffer device

буферный регистр	<i>буферлік тіркегіш</i>	buffer register
буферизация	<i>буферлендіру</i>	buffering
буферизация потока данных	<i>деректер ағынын буферлендіру</i>	data spooling buffering
буферизация потока заданий	<i>тапсырмалар ағынын буферлеу</i>	job spooling buffering
буферированный терминал	<i>буферленген таңбатергі</i>	buffer terminal
быстрая регистровая система	<i>жылдам тіркегішті жүйе</i>	speed register system
быстродействие	<i>жылдамдық</i>	speed
быстродействие запоминающего устройства	<i>есте сақтау құрылғысының жылдамдығы</i>	memory speed, storage speed
быстродействие канала	<i>желінің жылдамдығы</i>	channel speed
быстродействие регистра	<i>тіркегіштің жылдамдығы</i>	register speed
быстродействующая вычислительная машина	<i>жылдам есептеу машинасы</i>	high-speed computer
быстродействующая память	<i>жылдам жады</i>	fast memory, high-speed memory
быстродействующая ЭВМ	<i>жылдам ЭЕМ</i>	speed computer
быстродействующее запоминающее устройство	<i>жылдам есте сақтау құрылғысы</i>	immediate access memory
быстрый	<i>жылдам, тез</i>	prompt
быстрый перенос	<i>тез ауыстыру</i>	high-speed carry

В

вакуум	<i>ауасыз кеңістік, вакуум</i>	vacuum
вакуумная система	<i>вакуумді жүйе</i>	vacuum system
вариант	<i>вариант</i>	variant, option
вариант прямого кода	<i>тікелей шарттаңба варианты</i>	direct code variant
вариант языка	<i>тілдің варианты</i>	language variant
ввести массив	<i>ретті дерек жиынды енгізу</i>	enter the array
ввести символы	<i>белгілерді енгізу</i>	enter the symbol
ввод	<i>енгізу</i>	input, enter
ввод-вывод	<i>енгізіп-шығару</i>	input-output
ввод-вывод высокого уровня	<i>жоғарғы деңгейдегі енгізіп-шығару</i>	high-level input-output
ввод-вывод по каналу связи	<i>байланыс желісі арқылы енгізіп-шығару</i>	CIO (communications input-output)
ввод данных	<i>деректерді енгізу</i>	data input
ввод информации	<i>ақпаратты енгізу</i>	information input
ввод команд	<i>амаләмірлерді енгізу</i>	command input

ввод оператора	<i>нұсқаәмірді енгізу</i>	operation input
ввод программы	<i>бағдарламаны енгізу</i>	routine input
вводимый сигнал	<i>енгізілетін сигнал</i>	input signal
вводить в память	<i>жадыға енгізу</i>	input to the memory
ведущее устройство на шине	<i>топжелідегі бас қурылғы</i>	bus master
вектор достоверности	<i>дұрыстық векторы</i>	evidential vector
величина	<i>шама</i>	value
верификация	<i>ажырату, верификация</i>	verification
верификация программы	<i>бағдарламаны ажырату</i>	program verification
верность	<i>дұрыстық</i>	correctness
вероятностная система	<i>ықтималдық жүйе</i>	probability system
вероятностный автомат	<i>ықтималды автомат</i>	probabilistic automation
вероятность	<i>ықтималдық</i>	probability
вероятность безотказной работы	<i>турақтыжұмыс ықтималдылығы</i>	no-failure operation
вероятность отказа	<i>орындамау ықтималдығы</i>	probability failure probability
вероятность ошибки	<i>қателік ықтималдығы</i>	error probability
версия	<i>тұспалдама, версия</i>	version, theory
версия операционной системы	<i>амалдар жүйесінің туепалдамасы</i>	version of operating system
версия программы	<i>бағдарламаның тұспалдамасы</i>	program version
версия протокола	<i>келісімереженің тұспалдамасы</i>	protocol version
верхняя граница	<i>жоғарғы шекара</i>	upper bound
вершина	<i>түйін</i>	node
вершина графа	<i>графтың түйіні</i>	graphs node
ветвь	<i>тармақ</i>	branch
ветвь сети связи	<i>байланыс торабының тармағы</i>	branch of communication network
взаимодействие	<i>орекеттестік</i>	interaction
взаимодействие оператора с ЭВМ	<i>бақылаушының ЭЕМ-мен орекеттестігі</i>	operator-computer interaction
взаимодействие с памятью	<i>жадымен орекеттестік</i>	interaction with memory
взаимодействие систем	<i>жүйелердің өзара әрекеттестігі</i>	system interaction
взаимодействие человека с машиной	<i>адамның машинамен әрекеттестігі</i>	human-computer interaction
взаимозаменяемость	<i>өзара ауыстырушылық</i>	interchangeability
взаимосвязь	<i>өзара байланыс</i>	interconnection
вибратор	<i>тербеткіш, вибратор</i>	vibrator
вибрация	<i>тербеліс</i>	vibration
вид	<i>тур</i>	view, type, sort
вид автомата	<i>автоматтың түрі</i>	automaton type
вид данных	<i>деректердің түрі</i>	data type

вид записи	<i>жазбахабардың түрі</i>	record type
вид оператора	<i>нұсқағардың түрі</i>	operator type
вид связи	<i>байланыс түрі</i>	communication mode
видео	<i>бейне</i>	video
видеоаппаратура	<i>бейнеқұрылғы</i>	videounit
видеозапись	<i>бейнежазу</i>	videorecord
видеоимпульс	<i>бейнеимпульс</i>	videopulse
видеоконтролер	<i>бейнебақылаушы</i>	videocontroller
видеомагнитофон	<i>бейнеуналғы</i>	videorecorder
видеотелефон	<i>бейнетелефон</i>	videophone
видеоусилитель	<i>бейнеқушейткіш</i>	videoamplifier
визуальный	<i>көрінетін</i>	visual
визуальный контроль	<i>көзбен шолып бақылау</i>	visual control
визуальный терминал	<i>ақпаратқор құралы</i>	visual terminal
виртуальная адресация	<i>шартауыспалы адрестеу</i>	virtual addressing
виртуальная коммутация	<i>шартауыспалы байланыстыру</i>	virtual switching
виртуальная машина	<i>шартауыспалы машина</i>	virtual machine
виртуальная память	<i>шартауыспалы жады</i>	virtual memory
виртуальная сеть	<i>шартауыспалы тораб</i>	virtual network
виртуальная система	<i>шартауыспалы жүйе</i>	virtual system
виртуальное изображение	<i>шартауыспалы кескін</i>	virtual image
виртуальное пространство	<i>шартауыспалы кеңістік</i>	virtual space
виртуальное соединение	<i>шартауыспалы байланыс</i>	virtual connection
виртуальное устройство	<i>шартауыспалы құрылғы</i>	virtual device
виртуальный	<i>шартауыспалы</i>	virtual
виртуальный вызов	<i>шартауыспалы шақыру</i>	virtual call
виртуальный диск	<i>шартауыспалы табак, -жад</i>	virtual disk
виртуальный метод доступа	<i>шартауыспалы ену әдісі</i>	virtual access method
виртуальный режим	<i>шартауыспалы тәртіп</i>	virtual mode
виртуальный терминал	<i>шартауыспалы таңба-тергі</i>	virtual terminal, virtual file
виртуальный файл	<i>шартауыспалы дерек-жиын</i>	virtual file
витая пара	<i>иіратылған жұп</i>	twisted pair
виток	<i>орам</i>	spin
виток связи	<i>байланыс орамы</i>	communication spin
включатель	<i>қосқыш</i>	switch
включать	<i>қосу</i>	switch in, switch on
включение	<i>қосылу</i>	switching on, connection
владелец	<i>иесі</i>	owner, parent
владелец диска	<i>табақжад иесі</i>	disk owner
владелец набора данных	<i>деректер жиынтығының иесі</i>	set owner
влияние	<i>әсерін тигізу</i>	effect, influence

вложение	<i>ішке салу</i>	nested
вложенное подтверждение	<i>қабылдауды қуптау</i>	piggyback acknowledgement
вложенный цикл	<i>ішке салынған қайталама</i>	internal cycle
внесение	<i>енгізу</i>	insert
внесение изменений	<i>озгеріс енгізу</i>	insert changes
внешнее запоминающее устройство	<i>сыртқы есте сақтау құрылғысы</i>	external storage, external memory
внешнее представление	<i>сыртқы нұқсату</i>	external representation
внешнее прерывание	<i>сыртқы узу</i>	external interrupt
внешнее устройство	<i>сыртқы құрылғы</i>	peripheral unit
внешний	<i>сыртқы</i>	external
внешний адаптер	<i>сыртқы адаптер</i>	front-end adapter
внешний выход	<i>сыртқы шығыс</i>	front-end escape
внешний интерфейс	<i>сыртқы түйістіруші</i>	front-end interface
внешний ключ	<i>сыртқы кілт</i>	external key
внешний текст	<i>сыртқы жазбахабар</i>	external text
внешний файл	<i>сыртқы дерекжиын</i>	external file
внешний цикл	<i>сыртқы қайталама</i>	external cycle
внешняя защита	<i>сыртқы қорғаныс</i>	external security
внешняя метка	<i>сыртқы таңба</i>	external label
внешняя память	<i>сыртқы жады</i>	external memory, backing storage
внешняя подпрограмма	<i>сыртқы ішкібағдарлама</i>	linked subroutine
внешняя связь	<i>сыртқы байланыс</i>	external communication
внешняя сортировка	<i>сыртқы сурыптау</i>	external sorting
внешняя ссылка	<i>сыртқы сілтеме</i>	external reference
внешняя схема	<i>сыртқы сызба</i>	external scheme
вниз	<i>темен</i>	down
внутреннее запоминающее устройство	<i>ішкі есте сақтау құрылғысы</i>	internal storage, internal memory
внутреннее поле	<i>ішкі оріс</i>	inside margin
внутреннее представление	<i>ішкі нұқсату</i>	internal representation
внутреннее прерывание	<i>ішкі узу</i>	internal interrupt
внутреннее сопротивление	<i>ішкі кедергі</i>	inner resistance
внутренние	<i>ішкі</i>	back-end tools
внутренний адаптер	<i>ішкі адаптер</i>	back-end adapter
внутренний текст	<i>ішкі жазбахабар</i>	internal text
внутренняя адресация	<i>ішкі адрестеу</i>	back-end addressing
внутренняя безопасность	<i>ішкі қауіпсіздік</i>	internal security
внутренняя помеха	<i>ішкі бөгеуіл</i>	internal noise
внутренняя связь	<i>ішкі байланыс</i>	internal communication
внутренняя сила	<i>ішкі қуш</i>	inner power
возврат	<i>қайтару</i>	escape
возврат в исходное состояние	<i>бастапқы қалпына қайтару</i>	reset
возврат каретки	<i>каретканы қайтару</i>	carriage return

возрастание	<i>осу</i>	increase
возвращение	<i>қайта оралу</i>	return, reversion
возвращение в исход- ный цикл	<i>бастанқы қайталымға оралу</i>	reset
воздействие	<i>эсер ету</i>	influence
возможный ключ	<i>мүмкінді кілт</i>	candidate key
волна	<i>толқын</i>	wave
волны	<i>толқындар</i>	waves
волоконная оптика	<i>талшықты оптика</i>	fiber optic
волоконно-оптическая линия связи	<i>талшықты-сәулелік байланыс желісі</i>	fiber-optics communication
волоконно-оптическое кольцо	<i>талшықты-сәулелік шеңбер</i>	fiber-optics ring
восьмеричная величина	<i>сегіздік шама</i>	octal value
восьмеричная запись	<i>сегіздік жазу</i>	octal notation
восьмеричная система	<i>сегіздік жүйесі</i>	octal number system
восьмеричный разряд	<i>сегіздік разряд</i>	octal digit
восьмиразрядный байт	<i>сегізразрядты байт</i>	eight digit byte
воспринимать	<i>қабылдау, ұғыну</i>	sense, perceive
воспроизведение	<i>қайта өндіру</i>	reproduction
воспроизведение дан- ных	<i>деректерді қайта он-діру</i>	data reproduction
воспроизведение запи- си	<i>жазуды қайта өндіру</i>	record display
воспроизведение ин- формации	<i>ақпаратты қайта он-діру</i>	information display
восстановливаемая па- мять	<i>қалпына келетін жады</i>	memory reclaimer (MR)
восстанавливать	<i>қалпына келтіру</i>	restore
восстановительный центр	<i>қалпына келтіру орта-лығы</i>	recovery center
восстановление	<i>қалпына келтіру</i>	restoration
вращающаяся головка в режиме прерывания	<i>узу режиміндегі айнал-малы бастиек</i>	interrupt mode
временная коммутация	<i>уақытша бапланыстыру</i>	time-division switching
временная метка	<i>уақытша таңба</i>	time stamp
временная область	<i>уақытша аймақ,</i>	temporary realm
временная последова- тельность	<i>уақытша жүйелік</i>	time sequence
временное мультиплек- сирование	<i>мезгілдік ақпараттоту</i>	time-division multiplexing
временное уплотнение	<i>мезгілдік тығыздау</i>	time-division multiplexing
временный файл	<i>уақытша дерекжиын</i>	temporary file
время	<i>уақыт</i>	operation time
время выполнения программы	<i>бағдарламаның орын-валу уақыты</i>	program operation time
время загрузки про- грамм	<i>бағдарламаны жүктеу уақыты</i>	program-loading time
время задержки	<i>кідірту уақыты</i>	delay time

время затрачиваемое на отправку, прием и продвижение сообщения	<i>мәліметтерді жіберуге, қабылдауға және жылжитуға шығындалған уақыт</i>	send-receive-forward time
время машинного цикла	<i>машиналық қайталаным уақыты</i>	representative circulating time
время поиска неисправное™	<i>ақауды іздеу уақыты</i>	defect search time
время простоя	<i>тоқтап туру уақыты</i>	dead time, down-time
время простоя центрального процессора	<i>орталық санашықтың тоқтап туру уақыты</i>	central processor idle time
время профилактического обслуживания	<i>профилактикалық қызмет көрсету уақыты</i>	elapsed time
время счета	<i>санау уақыты</i>	counting time
время считывания	<i>оқып алу уақыты</i>	read-out time
время умножения	<i>көбейту уақыты</i>	multiplication time
время установки	<i>орнату уақыты</i>	seek time
время устранения	<i>орындамауды жою уақыты</i>	repair time
время хранения	<i>сақтау уақыты</i>	storage time
все	<i>бәрі</i>	all
вспомогательная вычислительная машина	<i>көмекші есептеу машинасы</i>	auxiliary computer
вспомогательная копия	<i>қосымша көшірме</i>	backup copy
вспомогательная операция	<i>қосалқы амал</i>	auxiliary operation
вспомогательное окно	<i>қосымша терезе</i>	assisted panel
вспомогательный запоминающий элемент	<i>көмекші есте сақтау элементі</i>	auxiliary memory element
вспомогательный язык	<i>көмекші тіл</i>	intermediate language
вставка	<i>қосымша</i>	insertion
вставка битов	<i>биттерді ендіру</i>	bit stuffing
вставка нулей	<i>нольдерді ендіру</i>	zero stuffing
вставлять	<i>ендіру</i>	insert
вставлять в разъем	<i>уяға қоюдыру</i>	plug
встроенная вычислительная система	<i>қосымша бекітілген есептеу жүйесі</i>	embedded computer system
встроенная документация	<i>қосалқы құжаттама</i>	in-line documentation
встроенный	<i>ішкі құрылым, ендірілген</i>	built-in, embedded
встроенный интерпретатор	<i>ендірілген тікелей орындаушы</i>	embedded interpreter
встроенный контроль	<i>қосалқы бақылау</i>	built-in check, in-line check
встроенный модем	<i>қосалқы сигнал құбылтушы</i>	internal modem
встроенный таймер	<i>қосалқы уақыт санағыш</i>	internal timer
вторичная	<i>екінші реттік</i>	secondary
вторичное	<i>қайталама</i>	secondary, derived

вторичный источник питания	<i>қосымша қоректену көзі</i>	secondary power source
вторичный ключ	<i>қосымша кілт</i>	auxiliary key
вход	<i>кіру, ену</i>	input, entry
входная величина	<i>кіріс шамасы</i>	input value
входная алфавит	<i>кіріс алфавиті</i>	source alphabet
входная буфер	<i>ену буфері</i>	input buffer
входная контроль	<i>кіріс бақылауы</i>	input checking
входная параметр	<i>ену параметр!</i>	in parameter
входная поток	<i>кіру ағыны</i>	input stream
входная примитив	<i>кіріс примитиві</i>	input primitive
входная сигнал	<i>кіру сигналы</i>	input signal
входная текст	<i>кіріс жазбахабары</i>	incoming text
входная ток	<i>кіру тогы</i>	input current
входная транслятор	<i>ену бағдарлаушысы</i>	entry translator
входная файл	<i>ену дерекжыны</i>	input file
входная язык	<i>ену тілі</i>	command language
выбор	<i>таңдау, талғау</i>	choice
выборка	<i>таңдап алу, талғам</i>	retrieval
выборка данных	<i>деректерді таңдап алу</i>	data retrieval
выбрасывание	<i>шығарып тастау</i>	dropping
вывод	<i>шығару</i>	output
выводить (информацию) на экран	<i>экранға (ақпаратты) шығару</i>	print on the screen
вызов	<i>шақыру</i>	calling
вызов процедуры	<i>бағдартәртіпті шақыру</i>	procedure call
вызов функций	<i>функцияны шақыру</i>	function call
вызываемая линия	<i>шақырылатын желі</i>	calling line
вызываемая последовательность	<i>шақырылатын тізбек</i>	calling sequence
вызывающий абонент	<i>шақырушы аманатшы</i>	calling abonent
выключатель	<i>ажыратқыш</i>	switcher
выключать (строку)	<i>(жолды) өшіру</i>	deactivate
выполнение	<i>орындау</i>	execution
выполнение задания	<i>тапсырманы орындау</i>	job processing
выполнение описаний	<i>бейнелеуді орындау</i>	elaboration
выполнение программы на ЭВМ	<i>бағдарламаның ЭЕМ-да орындалуы</i>	computer run
выполнение цикла	<i>қайталынымның орындауы</i>	looping
выполнимость	<i>орындалымдығы</i>	satisfiability
выравнивание	<i>теңестіру</i>	justify
выравнивание адреса	<i>адресі теңестіру</i>	address alignment
выражение	<i>белгіжынақ</i>	expression
высказывание	<i>айтылымдау</i>	sentence
высокий приоритет	<i>жоғары приоритет</i>	high priority
высокое быстродействие	<i>өте жоғарғы жылдамдық</i>	high speed
высокоскоростной параллельный интерфейс	<i>жоғарыжылдамдықты қатарлас түйістіруші</i>	high performance parallel interface (HPPI)

высота	<i>жогарылық, деңгей</i>	level, height
высота звука	<i>дыбыс деңгейі</i>	sound level
выход	<i>шығару, шығу</i>	output, exit
выходная величина	<i>шығу шамасы</i>	output value
выходная информация	<i>шығыс аппараты</i>	output information
выходной алфавит	<i>шығару алфавиті</i>	target alphabet
выходной буфер	<i>шығу буфері</i>	output buffer
выходной класс	<i>шығару жігі</i>	output class
выходной параметр	<i>шығу параметрі</i>	out parameter
выходной примитив	<i>шығу примитиві</i>	output primitive
выходной сигнал	<i>шығу сигналы</i>	output signal
выходной ток	<i>шығу тізгі</i>	output current
выходной файл	<i>шығу дерекжышы</i>	output file
выходной формат	<i>шығару пішімі</i>	output format
выходной язык	<i>шығару тілі</i>	object language, target language
выходные данные	<i>шығарылатын деректер</i>	output data
вычисление	<i>есептеу</i>	computation, computing
вычислительная машина (ВМ)	<i>есептеу машинасы (ЕМ)</i>	computer
вычислительная сеть	<i>есептеу торабы</i>	computer network
вычислительная система (ВС)	<i>есептеу жүйесі (ЕЖ)</i>	computer system
вычислительная система с косвенной связью	<i>жанама байланысты есептеу жүйесі</i>	computer system with indirect communication
вычислительная система с прямой связью	<i>тура байланысты есептеу жүйесі</i>	direct coupling system
вычислительная система с централизованной архитектурой	<i>орталықтандырылған сәулетті есептеу жүйесі</i>	centralized computer system
вычислительная сложность	<i>есептеу күрделілігі</i>	computational complexity
вычислительная таблица	<i>есептеу кестесі</i>	computational table
вычислительная техника (ВТ)	<i>есептеу техникасы (ЕТ)</i>	computer art
вычислительная установка	<i>есептеу қондырғысы</i>	computer installation
вычислительный блок	<i>есептеу блогы</i>	computer block
вычислительный комплекс (ВК)	<i>есептеу кешені (ЕК)</i>	computer complex
вычислительный центр (ВЦ)	<i>есептеу орталығы (ЕО)</i>	computer centre
вычислительный элемент	<i>есептеу элементі</i>	computing element
вычитание	<i>алу, азайту</i>	subtraction

Г

габаритные размеры	<i>көлемдік өлшемi</i>	overall dimensions
гаммирование	<i>қоспалау</i>	gammiration
гарантия	<i>кепілдік</i>	guarantee
гарантия безопасности	<i>қауіпсіздік кепілдігі</i>	accreditation
гарантия защиты	<i>қорғау кепілдігі</i>	security guarantee
генератор	<i>қорытқыш, генератор</i>	generator
генератор асинхрон- ный	<i>қадамдаспаған генера- тор</i>	asynchronous generator
генератор данных	<i>деректер генераторы</i>	data generator
генератор единиц	<i>бірліктер генераторы</i>	unit generator
генератор адресов	<i>адрестер генераторы</i>	address generator
генератор символов	<i>таңбалар генераторы</i>	character generator
генератор синхроним- пульсов	<i>қадамдас импульстер генераторы</i>	master clock
генератор случайных чисел	<i>кездейсоқ сандар ге- нераторы</i>	random number generator
генерация	<i>өндіру, генерациялау</i>	generation, oscillation
генерация данных	<i>деректер өндіру</i>	data generation
генерация импульсов	<i>импульстер өндіру</i>	pulse generation
генерация кодов	<i>шарттаңбалар өндіру</i>	code generation
генерация операцион- ной системы	<i>амалдар жүйесінің ге- нерациясы</i>	operation system generation
генерация сетевых средств	<i>тораптық құралдар ге- нерациясы</i>	network generation
генерация ядра систе- мы	<i>нөкіл жүйесінің генера- циясы</i>	system core generation
генерирующая система	<i>өндіру жүйесі</i>	generating system
Генри (единица изме- рения индуктивности)	<i>Генри (елітпелік өлшем бірлігі)</i>	Henry
Герц (единица измере- ния частоты сигнала)	<i>Герц (сигнал жиілігінің өлшем бірлігі)</i>	Hertz
гетерогенный	<i>әртекті</i>	heterogeneous
гибкая система	<i>икемді жүйе</i>	flexible system
гибкий диск	<i>іікпелі табақжад</i>	diskette, floppy disk
гибкость	<i>іікпелік, икемділік</i>	flexibility
гибкость программы	<i>бағдарламаның икемді- лігі</i>	program flexibility
гибридная вычисли- тельная машина	<i>буданды есептеу маши- насы</i>	hybrid computer
гибридная интеграль- ная схема	<i>буданды шоғырсызба</i>	hybrid integrated circuit
гибридный вычисли- тельный комплекс	<i>буданды есептеу кешені</i>	hybrid computer complex
гиперкарта	<i>аса үлкен карта</i>	hypercard
гипертекст	<i>аса үлкен жазбахабар</i>	hypertext
гипотеза	<i>болжам</i>	hypothesis
главная вычислитель- ная машина	<i>бас есептеу машинасы</i>	host computer

главная задача	<i>негізгі есеп</i>	main task
главная консоль	<i>бас консоль</i>	main console
главная цель	<i>басты мақсат</i>	the main goal
главный администратор	<i>бас әкім</i>	CEO (chief executive officer)
главный вычислитель- ный центр	<i>басты есептеу орталығы</i>	host computer centre
главный ключ	<i>негізгі кілт</i>	major key
главный координатор	<i>бас үйлестіруші</i>	primary coordinator
главный терминал	<i>бас таңбатергі</i>	main terminal
глобальная блокировка	<i>жан-жақты бөгесу</i>	global blocking
глобальная оптимизация	<i>аумақты тиімдеу</i>	global optimization
глобальная сеть	<i>аумақты торап</i>	global network
глобальная тупиковая ситуация	<i>аумақты туйық жағдай</i>	global deadlock
глобальный идентифи- катор	<i>аумақты ұқсастыргыш</i>	global identifier
гнездо	<i>уя</i>	nest, socket
головка	<i>бастиек</i>	head
головка воспроизведе- ния	<i>қайта шығару бастиегі</i>	reproducing head
головка кольцевого типа	<i>дөңгелек торізді бастиек</i>	ring-type head
головной узел	<i>басты түйін</i>	headend
гомогенный	<i>біртекті</i>	homogeneous
горизонтальная про- крутка	<i>көлденең уздіксіз айналу</i>	panning, scrolling
горизонтальная фраг- ментация	<i>көлденең узінділеу</i>	horizontal partitioning
горизонтальное изобра- жение	<i>көлденең кескін</i>	comic-strip oriented image
горизонтальное микро- программировано	<i>көлденең ықшамбағдарламалау</i>	horizontal microprogramming
готовность	<i>дайындық</i>	availability, readiness
готовность к записи	<i>жазуга дайындық</i>	readiness to recording
готовность к обработке	<i>оңдеуге дайындық</i>	readiness to processing
готовность систем	<i>жүйелердің дайындығы</i>	system readiness
грамматика	<i>сөз тізбегін талдау, грамматика</i>	grammar
грамматика деревьев	<i>тармақтар грамматикасы</i>	tree grammar
грамматика зависимо- сти	<i>тәуелділік грамматикасы</i>	dependency grammar
грамматика предшесто- вания	<i>бастапқы грамматика</i>	precedence grammar
граница	<i>шекара</i>	bound, boundary, limit, threshold
граница двойного ело- ва	<i>қосарлы сөз шекарасы</i>	double-word bound

граница допуска	<i>шектік шекарасы</i>	security clearance boundary
граница индексов	<i>нұсқатаңбалар шекарасы</i>	index boundary
граница носителя	<i>тасымалдаушы шекарасы</i>	medium boundary
граф	<i>нуктежиын, шима, граф</i>	graph
граф без петель	<i>айналмасыз граф</i>	acyclic graph
граф перехода	<i>оту графы</i>	junction graph
граф потока данных	<i>деректер аеын графы</i>	dataflow graph
график	<i>график</i>	graph
графика	<i>бейнесызу, графика</i>	graphics
графическая система	<i>тармақтық жүйе</i>	graphic system
графический адаптер	<i>бейнесызу адаптер!</i>	graphics adapter
графический интерфейс	<i>бейнесызу түйінбап- нысы</i>	graphic interface
графический курсор	<i>бейнесызу сілтемесі</i>	tracking symbol
графический маркер	<i>бейнесызу таңбасы</i>	marker
графический примитив	<i>бейнесызу примитиві</i>	graphical output primitive
графический принтер	<i>бейнесызу баспақуралы</i>	printer-plotter
графический режим	<i>бейнесызу тортібі</i>	graphics mode
графический расчет	<i>тармақтық есептеу</i>	graphic calculating
графический символ	<i>бейнесызу таңбасы</i>	graphic symbol
графический сопроцес- сор	<i>бейнесызу қосарсанашы- сы</i>	graphics coprocessor
графический терминал	<i>бейнесызу таңбатергісі</i>	graphics terminal
графопостроитель	<i>графсызушы</i>	graph plotter
граф-схема	<i>граф-сызба</i>	graph-scheme
громкоговоритель	<i>созжушейткіш</i>	(loud) speaker
группа	<i>топ</i>	group
группа адресов	<i>адрестер тобы</i>	address group
группа байтов	<i>байттар тобы</i>	gulp
группа блоков памяти	<i>жады блогының тобы</i>	memory bank
группа дорожек	<i>жолдар тобы</i>	track group
группа задания	<i>тапсырмалар тобы</i>	job group
группа координации	<i>үйлестіруші топ</i>	management group
группа пользователей	<i>тутынушылар тобы</i>	user group
групповая адресация	<i>тобымен адрестеу</i>	group addressing
групповая выборка	<i>топтап таңдап алу</i>	cluster sampling
групповая загрузка	<i>топтап жүктеу</i>	group loading
групповая линия	<i>топ желі</i>	group line
групповая передача кадров	<i>кадрлерді топтап та- сымалдау</i>	multiple frame transmission
групповая таблица	<i>топтық кесте</i>	bundle table
групповое кодирование	<i>шарттаңбалау тобы</i>	run-length encoding
групповой	<i>топталған, топты</i>	group
групповой адрес	<i>адрестер тобы</i>	multicast address
групповой контроль	<i>топтық бақылау</i>	group checking

групповой модем	топталған модем	group modem
групповой терминал	топтық таңбатергі	group terminal
групповое управление	топтап басқару	group control

Д

дамп (распечатка информации)	дамп (ақпараттың баспақағазы)	dump
дамп диска	табақжад дампы	disk dump
дамп изменений	өзгеріс дампы	change dump
дамп измененных данных	өзгертілген деректер дампы	changed data dump
дамп основной памяти	негізгі жады дампы	main memory dump
данные	деректер	data
данные с плавающей запятой	жылжымалы үтірлі деректер	floating-point data
датчик	сезбек	transducer, sensor
двенадцатиричная система счисления	онекілік санау жүйесі	duodecimal number system
движение	қозғалыс	movement, travel
движение ленты	таспа қозғалысы	tape movement
двоичная арифметика	екілік арифметика	binary arithmetic
двоичная вычислительная машина	екілік есептеу машинасы	binary computer
двоичная единица информации	ақпараттың екілік бірлігі	binary informational unit
двоичная запись	екілік жазу	binary notation
двоичная операция	екілік амал	binary operation
двоичная система	екілік жүйе	binary notation
двоичная система счисления	екілік есептеу жүйесі	binary number system
двоичная цифра	екілік сан	binary numeral
двоично-десятичная запись	екілік-ондық жазу	binary-coded decimal notation
двоично-десятичный код	екілік-ондық шарттаңба	binary-coded decimal
двоичное дерево поиска	екілікті іздеу тармағы	binary search tree
двоичное число	екілік сан	binary number
двоичный сдвиг	екілік жылжыма	bit shift
двоично-десятичная арифметика	екілік-ондық арифметика	binary-decimal arithmetic
двоичный автомат	екікүйлі автомат	binary automation
двоичный дамп	екілік дамп	binary dump
двоичный делитель	екілік бөлгіш	binary divider
двоичный код	екілік шарттаңба	binary code, bit pattern
двоичный обмен	екілік ауысу	input-output unformatted

двоичный образ	екілік бейне	bit image
двоичный поиск	екілік іздеу	binary search, dichotomizing search
двоичный разряд	екілік разряд	bit, binary digit
двоичный семафор	екілік бағдаршам	binary semaphore
двоичный сумматор	екілік қосындылағыш	binary adder
двоичный счетчик	екілік санағыш	binary counter
двоичный формат	екілік пішін	binary format
двойная проверка	екілік тексеру	crosscheck
двойной пробег	қосаралықты тасымал- дау (өту)	round-trip propagation, double run
двойная точность	екі еселенген дәлдік	double precision
двойной сдвиг	екі есе жылжыту	double shift
двузначная логика	екімәнді қисын	binary logic
двумерный массив	екіөлшемді ретті дерек- жыын	two-dimensional array
двухнаправленное печата- ющее устройство	екібағытты баспа құ- рыл	bidirectional printer
двухадресная вычисли- тельная машина	екіадресті есептеу ма- шинасы	two-address computer
двухадресная команда	екіадресті амалопір	double-address instruction
двухадресная система	екіадресті амаләмірлер	two-address instruction
команд	жүйесі	code system
двухходовый триггер	екікірісті триггер	dual-entry trigger
двухканальное дейст- вие	екіжелілі әрекет	bichannel action
двухмашинный комп- леке	екімашиналы кешен	coupled computers
двухпроцессорная кон- фигурация	екісанашықты конфигу- рация	dual-processor configuration
двухпроцессорная сие- тема	екісанашықты жүйе system	double processor
двухсторонняя дискета	екіжақты табақша- жад	double-sided disk
двухсторонняя очередь	екіжақты кезек	deque, double-ended queue
двухступенчатая вы- борка	екісатылы таңдап алу	two-stage sampling
двухтактная синхрони- зация	екітактті қадамдас- тыру	two-act synchronization
двухточечная линия	екінүктелі желі	point-to-point line
двухточечное соедине- ние	екінүктелі байланыс connection	point-to-point
двухуровневая система	екіденгейлі жүйе	two-level system
двухуровневое изобра- жение	екіденгейлі кескін	binary image
двухфазная синхрони- зация	екіфазалы қадамдасты- ру	two-phase synchronization
дедуктивный	оңқорытқыш	inferential, deductive

дедукция	(логикалық) ойқорыту тізбегі	deduction
действие оператора	бақылаушы әрекеті	operator action
действие программиста	бағдарламашы әрекеті	programmer action
дейтаграмма	деректің бы, дептаграм-ма	datagram
декодер	шарттаңба анықтаушы, декодер	decoder
декодирование	шарттаңба анықтау	decoding
декомпозиция	бөлшектеу, даралау	decomposition
декремент	кемітуші	decrement
делать	жасау	make
деление	бөлу	division
делимое	бөлінгіш	dividend
делитель	бөлгіш	divider
делитель напряжения	кернеуді бөлгіш	voltage divider
делить	бөлу	divide
делить на два	екіге бөлу	divide into two
деловая графика	іскер бейнесызушы	business graphics
демодулятор	қайтақұбылтушы	demodulator
демодуляция	қайтақұбылту	demodulation
дерево (связанный граф без циклов)	тармақ (қайталымсыз байланысқан тармақ)	tree, graph
дерево вывода	шығу тармағы	derivation tree
дерево перекрытий	тосқауыл тармағы	overlay tree
дерево поиска	іздеу тармағы	search tree
дерево решений	шешу тармағы	decision tree
дескриптор	сөйлем бірлігі, дескриптор	descriptor
дескриптор массива	ретті дерек жиын дескрипторы	array descriptor
дескриптор сегмента	бөлік дескрипторы	segment descriptor
дескриптор строки	жол дескрипторы	string descriptor
десятичная арифметика	ондық арифметика	decimal arithmetic
десятичная система счисления	ондық санау жүйесі	decimal number system
десятичный	ондық	decimal, decade
десятичный разряд	ондық, разряд	decimal digit
десятичный сдвиг	ондық жылжыту	decimal digit shift
десятичный формат	ондық пішіні	decimal format
детерминированная модель	өзгертілген үлгі	determined model
детерминированный автомат	өзгермелі автомат	deterministic automation
детранслятор	қайтабағдарлаушы	decompiler
децентрализация	орталықсыздандыру	decentralization
децентрализованная сеть	орталықсыздандырылған торап	decentralized network
децентрализованная система	орталықсыздандырылған жүйе	decentralized system

децентрализованное управление	орталықтандырылмаған басқару	decentralized control
дешифратор	қайташартбелгілеуші	decoder
дешифратор адреса (ДА)	қайташартбелгілеуші адресі	address decoder
дешифратор команд	қайташартбелгілеуші амаломірі	instruction decoder
дешифрация	қайташартбелгілеу	decoding
дешифрирующий автомат	таңбаанықтау автоматы	deciphering automation
дешифровальщик	қайташартбелгілегіш	cryptanalyst decipher
дешифрование	қайташартбелгілену	decoding, decryption
диагностика	апқындама, диагностика	diagnostics
диагностический интерфейс	айқындамалық түйістіруші	diagnostics interface
диагностический контроль	айқындамалық бақылау	diagnostic checking
диагностический кон- фигуратор	айқындамалық шұрылымдаушы	diagnostic configurator
диагностический тест	айқындамалық тексеру	diagnostic test
диаграмма	шарттыбейне	diagram
диалог	жауаптасу, диалог	dialogue
диалоговая система	сурауларды еңдеу	terminal transaction
обработки запросов	жауаптасу жүйесі	system
диалоговое задание	жауаптасу тапсырма-сы	dialogue task
диалоговое устройство	жауаптасу құрылғысы	dialogue device
диалоговый	жауаптасу	on-line, conversational
диалоговый ввод дан- ных	моліметтердің жауап-тасын енуі	on-line entry
диалоговый монитор	жауаптасу мониторы	console command processor
диалоговый отладчик	жауаптасып баптаушы	console debugger
диалоговый пользова- тель	тутынушының жауап-тасуы	terminal user
диалоговый режим	жауаптасу тәртібі	conversational mode
диалоговый терминал	жауаптасу терминалы	dialogue terminal
диалоговый транслятор	жауаптасу бағдарлауда-рушы	conversational compiler
диалоговый язык	жауаптасу тілі	dialogue language
диаметр кабеля	сымжесі диаметрі	cable diameter
диапазон	диапазон, аралық	range, span
диапазон ошибки	қателік аралығы	error span
динамика	қозғалыс, динамика	dynamics
динамическая буфери- зация	қозғалысты буферлеу	dynamic buffering
динамическая загрузка	динамикалық жүктеу	dynamic loading
динамическая ком па- новка	динамикалық құрасты-ру	dynamic linking

динамическая модель	динамикалық, үлгі	dynamic model
динамическая область памяти	динамикалық, аймақ, тық, жады	storage pool
динамический дамп	динамикалық, дамп	dynamic dump
динамический доступ	динамикалық, ену	dynamic access
динамический обмен данными	деректермен өзгерісті алмасу	dynamic data exchange (DDE)
динамический режим	динамикалық, тәртіп	dynamic mode of operation
динамический триггер	динамикалық, триггер	dynamic trigger
динамическое запоминающее устройство	динамикалық, естесің тау құрылғысы	dynamic memory
динамическое программирование	динамикалық, бағдарламалау	dynamic programming
динамическое распределение	динамикалық, тарату	dynamic allocation
динамическое распределение памяти	жадыны динамикалық болу	dynamic memory allocation
диод	бір бағытты өткізгіш, диод	diode
директива ассемблера	ассемблер нұсқауы	assembler directive
директива транслятора	бағдарламашы директивасы	compiler directive
диск	табақжад	disk
диск с жесткой разметкой	турақты белгіленген табақжад	hard-sectored disk
дискета	табақшажад, дискета	diskette
дисковая операционная система (ДОС)	табақжадылы амалдар жүйесі (ТАЖ)	disk operating system (DOS)
дисковод	табақжаджүргізі	disk drive
дисковое запоминающее устройство	табақжадтық есте сақтау құрылғысы	disk storage device
дисковый контроллер	табақжад тексеруші	disk controller
дискретная техника	үздіктік (дискреттік) техника	discrete technique
дискретное моделирование	дискреттік үлгілеу	discrete simulation
дискретное программирование	дискреттік бағдарламалау	discrete programming
дискретный автомат	үздікті автомат	discrete automation
дискретный компонент	үздікті сыңар	discrete component
диспетчер	басқарушы, диспетчер	dispatcher, executive
диспетчер задач	есептер диспетчері	task dispatcher
диспетчер памяти (ДП)	жады диспетчері (ЖД)	store dispatcher, memory dispatcher
диспетчер соединения	біріктіру диспетчері	connection dispatcher
диспетчерское управление	диспетчерлік басқару	supervisory control
дисплей	ақпарат, дисплей	display
дисплей с памятью	жадылы ақпарат	display with memory

дисплей с цветным изображением	турлі-түсті ақпарат	color display
дисплейная консоль	консольдік ақпарат	console display
дисплейное устройство	ақпараттық құрылғы	display device
дисплейный	ақпараттық	display
дисплейный буфер	ақпараттық буфер	display buffer
дисплейный комплекс	ақпараттық кешен	display complex
дисплейный терминал	ақпараттық таңбатергі	display terminal
дистанционная отладка	алыстан баптау	remote debugging
дистанционный вызов	алыстан шақыру	remote procedure call
дистанционное измерение	алыстан өлшеу	remote measurement
дистанционное управление	алыстан басқару	remote control, distance control
дистанционный	алыстатылған	remote
дистанционный терминал	алыстағы таңбатергі	remote terminal
дистанция	алыстық	distance
дисциплина	тәртіптік	discipline
длина	ұзындық	length
длина адреса	адрес ұзындығы	address length
длина блока	блок ұзындығы	block length
длина в байтах	байттағы ұзындық	length in bytes
длина вектора	вектор ұзындығы	vector length
длина волны	толқын ұзындығы	wave length
длина в словах	сөздегі ұзындық	word length
длина данного	дерек ұзындығы	data length
длина записи	жазу ұзындығы	record length
длина ключа	кілт ұзындығы	key length
длина команды	амаломір ұзындығы	instruction length
длина константы	турақты шама ұзындығы	constant length
длина линии связи	бапаныс желісінің ұзындығы	length of communication line
длина мантиссы	мантисса ұзындығы	fractional part length
длина машинного слова	машиналық сөз ұзындығы	machine word length
длина операнда	операнд ұзындығы	operand length
длина поля	өрістің ұзындығы	field length
длина программы	бағдарлама ұзындығы	program length
длина сегмента	сегмент ұзындығы	segment length
длина символа	таңба ұзындығы	symbol length
длина слова	сөз ұзындығы	word length
длина сообщения	мәлімет ұзындығы	message length
длина шага	қадам ұзындығы	step length
длительность	ұзақтылық	duration, length
длительность операции	амалдың ұзақтылығы	operation length
длительность сигнала	сигнал ұзақтығы	signal length
длительность цикла	қайталама ұзақтығы	cycle length
добавление	қосымша	supplement, addition

доверительный уровень	сенімді деңгей	confidence level
доказательство	дәлелдеу	proof
доказательство правильности алгоритма	алгоритмнің дұрыстығын дәлелдеу	algorithm validation
доказательство теорем методом резолюции	резолюция тәсілі бойынша теоремаларды дәлелдеу	resolution theorem proving
документ	құжат	document
документы	құжаттар	documents
долговечность	ұзақ уақыттық, мәңгілік	life, life time, longevity
долговременное запоминающее устройство	ұзақ уақыт есте сақтау құрылғысы	permanent storage
домен	мәнтобы, домен	domain
доменное запоминающее устройство	мәнтопты есте сақтау құрылғысы	domain memory
доминирование	басым болу	domination
дополнение	қосымша	complement
дополнительная консоль	қосымша консоль	additional console
дополнительная память	қосымша жады	add-in memory
дополнительный ключ	қосымша кілт	extra key
дополнительный разряд	қосымша разряд	extra order
допуск	жіберу, шек	allowance
допустимая ошибка	қателік шегі	admissible error
допустимые условия	мүмкін болатын шарттар	admissible conditions
допустимый	мүмкін болатын	legal
допустимый уровень	мүмкіндік деңгейі	acceptable level
дорожка	жол	channel, track
доска	тақта	table
достижимость	жету мүмкіндігі	reachability
достоверность	дұрыстық	validity, adequacy
достоверность информации	ақпараттың дұрыстығы	information validity
достоверность передачи данных	деректерді тасымалдау дұрыстығы	data transmission validity
доступ	ену, кіру	access
доступ по ключу	кілтпен ену	keyed access
доступность	ену мүмкіндігі	accessibility
драйвер	бағдартурлендіруші, драйвер	driver
драйвер ввода-вывода	енгізіп-шығару драйвері	input-output driver
драйвер пользователя	тұтынушы драйвері	user-written driver
драйвер терминала	таңбатергі бағдартурлендірушісі	terminal handler
драйвер устройства	бағдартурлендіруші құрылғы	device driver
древовидная топология сети	ағаш тәрізді торап топологиясы	tree topology network

дублирование	қосарлау	duplication
дублированная система	қосарланған жүйе	duplication system
дуплексная связь	қосбағытты байланыс	duplex communication
дуплексная система передачи данных	деректерді қосбағытты тасымалдау жүйесі	duplex data transmission system
дуплексное вычисление	қосбағытты есептеу	duplex computing
дуплексный	қосбағытты	duplex
дуплексный канал	қосбағытты желі	two-way circuit, duplex channel
дуплексный режим	қосбағытты тортін	duplex mode

Е

европейская ассоциация предприятий по производству ЭВМ	ЭЕМ жасау кәсіпорындарының Еуропалық қауымдастығы	European Computer Manufacture Association
единая система классификации и кодирования (ЕСКК)	жіктестіру мен шарттаңбалаудың бірыңғай жүйесі (ЖШБЖ)	classification and coding single system
единая система ЭВМ (ЕС ЭВМ)	ЭЕМ-ның бірыңғай жүйесі (ЭЕМ БЖ)	Unified system of computers
единица	бірлік	unit
единица адресуемая	адрестелінетін бірлік	addressed unit
единица времени	уақыт бірлігі	time unit
единица информации	ақпарат бірлігі	informational unit
единица памяти	жады бірлігі	memory unit
единица перевода	аудару бірлігі	translate unit
единичная память	бірлік жады	unit record
единичная матрица	бірлік кесте	unit matrix
единичный бит	бірлік бит	high bit
единственность	жалғыздық	unique existence, soleness
ежегодник	жылнама	annual, year-book
емкость	сыйымдылық	capacity
емкость в битах	биттік сыйымдылық	capacity in bit
емкость вывода	шығару сыйымдылығы	output size
емкость запоминающего устройства	есте сақтау құрылғысының сыйымдылығы	size of storage unit
емкость памяти	жады сыйымдылығы	memory capacity, store capacity
емкость экрана	экран сыйымдылығы	display capacity
естественно-языковой интерфейс	табиғи тіл түйістірушісі	natural language interface
естественный язык	табиғи тіл	natural language

Ж

жесткий диск	қатты табақжад	hard disk
жизненный цикл программы	бағдарламаның өміршеңдік циклы	software life-cycle

живучая система	<i>өміршең жүйе</i>	survivable system
живучесть	<i>өміршеңдік</i>	survival
живучесть сети	<i>тораптың өміршеңдігі</i>	network survival
живучесть системы	<i>жүйенің өміршеңдігі</i>	system survival
журнал	<i>журнал</i>	journal, log
журнал ревизии	<i>тексеріс журналы</i>	audit log
журнал регистрации ошибок	<i>қателерді тіркеу журналы</i>	error log
журнал системный	<i>жүйелік журналы</i>	systembook
журнал транзакций	<i>транзакция журналы</i>	transactions log

3

заблокирование прерывания	<i>үзуді бөгеп</i>	disabled interrupt
завершение	<i>бітіру</i>	completion
завершение задания	<i>тапсырманы аяқтау</i>	task completion
завершение задачи	<i>есепті аяқтау</i>	problem completion
завершение команды	<i>амаломірді аяқтау</i>	instruction completion
завершение операции	<i>амалды аяқтау</i>	operation completion
завершение программы	<i>бағдарламаны аяқтау</i>	program completion
завершение цикла	<i>қайталаманы аяқтау</i>	end of cycle
завершить	<i>аяқтау, бітіру</i>	complete
зависимость	<i>тәуелділік</i>	dependence
зависимость данных	<i>деректер тәуелділігі</i>	data dependence
зависимость прямая	<i>тура тәуелділік</i>	direct dependence
зависимый	<i>тәуелді</i>	dependent
зависимый от времени	<i>уақытқа тәуелді</i>	dependent on time
заголовок	<i>басқы аты</i>	banner, heading
заголовок блока данных	<i>деректер блогының басқы аты</i>	data block heading
заголовок программы	<i>бағдарламаның басқы аты</i>	program heading
заголовок процедуры	<i>бағдартәртіптің басқы аты</i>	procedure header
заголовок раздела	<i>тараудың басқы аты</i>	division header
заголовок сообщения	<i>мәліметтің басқы аты</i>	message header
заголовок страницы	<i>беттің басқы аты</i>	page header
заголовок таблицы	<i>кестенің басқы аты</i>	table header
заголовок файла	<i>дерекжиынның басқы аты</i>	label block
загружать	<i>жүктеу</i>	load, download, inswap, boot
загружать в память	<i>жадыға жүктеу</i>	load to the memory
загруженность	<i>жұмыстың көптігі</i>	loadness
загрузка	<i>жүктеме</i>	loading, job mix,
загрузка адреса	<i>адрестің жүктелуі</i>	address loading
загрузка в память	<i>жадыға жүктеу</i>	load to the memory
загрузка данных	<i>деректерді жүктеу</i>	data loading

загрузка микропрог- рамм	ықшамбағдарламаларды жүктеу	microprogram loading
загрузка операционной системы	амалдық жүзесін жүк- теу	operational system loading
загрузка программы	бағдарламаны жүктеу	program loading
загрузочный модуль	жүктеме модуль	load module
загрузчик	жүктеуші	loader
задание	тапсырма	task
заданная точность	берілген дәлдік	given accuracy
заданный предел	берілген шек	prescribed limit
задача	есеп	problem, task
задача системного ввода	жүйелік енгізу есебі	system input problem
задача системного вы- вода	жүйелік шығару есебі	system output problem
задержать	кідірту	delay, lag
задержка	кідірту, тоқтату	delay
задержка модема	модемнің кідіртуі	modem delay
задержка передачи	тасымалдауды кідірту	transmission delay
задержка по времени	уақыт бойынша кідіру	time lag retardation
задержка прерывания	үзуді тоқтату	interruption delay
задержка сигнала	сигналды тоқтату	signal delay
заземление	жерге қосу	grounding, ground, earth
заземленный	жерге қосылған	grounding
заказная БИС	тапсырысты ҮШС	custom big chip
заказчик	тапсырушы	customer
заклечение	қорытынды	finding
закодировать	шарттаңбалау	code
закрытая базы данных	жабық деректер қоры	private data base
закрытая система	жабық жүйе	closed system
закрытие	жабылу	closing
закрытые данные	жабық мәліметтер	private data
закрыть файл	дерекжиынды жабу	close a file
замена	ауыстыру	exchange, substitution
замена символов	символды ауыстыру	symbol substitution
замещать	орын алмасу	substitute, override
замещение	орын алмастыру	substitution, replacement
замещение страниц	парақты алмастыру	paging
замкнутая система контроля и диагнос- тики	бақылау мен айқындау- дың түйықталған жүйесі	diagnostics and control closed system
замкнутая цепь	түйық тізбек	closed circuit
замкнутость	түйықтық	closure
замкнутый контур	түйықталған контур (түйіс)	closed circuit
замкнутый цикл	түйық қапталама	closed loop
замыкание	түйықталу	closing, make bridge
замыкающий контакт	түйықтаушы контакт	normally open contact, make contact

запас	<i>кpp</i>	reserve, margin
запасной	<i>қорланған</i>	spare, stand-by
записать	<i>жазып алу</i>	write, record, write down
записи	<i>жазулар</i>	writing, recording
записывать	<i>жазып алу, жазу</i>	write, record
записывать блоками	<i>блоктармен жазылу</i>	block record
записывать в память	<i>жадыға жазу</i>	record to the memory
записывающая головка	<i>жазатын бастиек</i>	recording, whead
запись	<i>жазып алу</i>	log, notation, record
запись в форме с плавающей запятой	<i>жылжымалы утірлі турде жазып алу</i>	floating-point notation
запись данных	<i>деректерді жазу</i>	data recording
запись со стиранием	<i>өшіріп жазу</i>	deletion record
запись фиксированной длины	<i>тиянақты ұзындықпен жазып алу</i>	fixed-length record
заполнение	<i>толтыру</i>	filling
заполнение памяти	<i>жадыны толтыру</i>	storage fill
запоминание	<i>еске сақтау</i>	memorizing, storing
запоминание адреса	<i>адресті еске сақтау</i>	address storage
запоминание информации	<i>ақпаратты есте сақтау</i>	information storage
запоминание переноса	<i>тасымалдауды есте сақтау</i>	carry storage
запоминающее сверхбыстродействующее устройство	<i>өте тез әрекетті есте сақтау құрылғысы</i>	ultra high access memory
запоминающее устройство	<i>есте сақтау құрылғысы</i>	storage device
запоминающее устройство вычислительной машины	<i>есептеу машинасының есте сақтау құрылғысы</i>	computer storage
запоминающее устройство на дисках	<i>табақжадтарда орнатылған есте сақтау құрылғысы</i>	disk storage
запоминающее устройство на магнитных сердечниках	<i>магнитті өзекшелерде орнатылған есте сақтау құрылғысы</i>	magnetic disk storage
запоминающее устройство с произвольной выборкой	<i>өз еркімен сурыптауы бар есте сақтау құрылғысы</i>	random access storage
запоминающий блок	<i>есте сақтау блогы</i>	storage block
запоминающий конденсатор	<i>есте сақтау конденсаторы</i>	memory condenser
запоминающий сердечник	<i>есте сақтау өзекшесі</i>	storage core
запоминающий синхронный триггер	<i>электрондық-сәулелі синхронды триггер</i>	storage synchronous trigger
запоминающий элемент	<i>есте сақтау элементі</i>	storage element
запрашиваемый	<i>суратылатын</i>	askable

запрет	<i>тыйым</i>	suppression
запретить	<i>тыю</i>	prohibit
запрещенная зона	<i>тыйым салынган аймак,</i>	forbidden band, forbidden region
запрограммировать	<i>алдын ала багдарлама-лау</i>	program
запрос	<i>сурау</i>	request, inquiry
запросить	<i>сурау</i>	inquire, request
запросить пароль	<i>құпия сөзді сурау</i>	password request
запросная система	<i>сурау жүйесі</i>	inquiring system
запуск	<i>жіберу</i>	start, starting, launching
запускать задание	<i>тапсырманы жіберу</i>	start the mission
запускающий сигнал	<i>жіберуші сигнал</i>	starting signal, trigger signal
зарегистрированный абонент	<i>тіркелінген аманатшы</i>	registered abonent
зарегистрированный пользователь	<i>тіркелген пайдаланушы</i>	authorised user
затраты	<i>шығындар</i>	expenditures
защита	<i>қорғаныс</i>	computer security
защита данных	<i>мәліметтерді қорғау</i>	data protection
защита информации	<i>ақпаратты қорғау</i>	data security
защита объектов	<i>объектерді қорғау</i>	information protection
защита от бедствий	<i>апаттан қорғау</i>	protection
защита от злоумышленников	<i>қаскүнемдерден қорғау</i>	protection against intruders
защита от ошибок	<i>қателерден қорғау</i>	error protection
защита памяти	<i>жадыны қорғау</i>	storage protection
защита паролями	<i>құпиясөзбен қорғау</i>	password protection
защита файла	<i>дерекжиынды қорғау</i>	file security
защита зона	<i>қорғау аймағы</i>	protection zone
звездная топология сети	<i>жұлдыз тәрізді желі топологиясы</i>	star network topology
звено	<i>буын</i>	link, unit, section
звуковой аварийный сигнал	<i>апаттық дыбысты сигнал</i>	emergency sound signal
знак	<i>белгі</i>	sign, symbol, character
знак арифметической операции	<i>арифметикалық амалдар таңбасы</i>	arithmetic operator
знак булевой операции	<i>қосмәнді амал белгісі</i>	Boolean operator
знак логической операции	<i>логикалық амалдарының таңбасы</i>	logical operator
знак операции сравнения	<i>салыстыру амалдарының таңбасы</i>	comparison operator
знак управления каналом	<i>желіні басқару белгісі</i>	pipe control character
значение переменной	<i>айнымалы мәні</i>	significance meaning, value
значимость	<i>мәнділік, маңыздылық,</i>	significance

значимость кода	шарттаңбаның монділігі	code meaning
зона	аймақ, зона	zone, region, area, space, field
зона данных	деректер аймағы	data zone
зона записи	жазу зонасы	recording zone
зона неопределенности	анықсыздық аймағы	equivocation zone
зона памяти	жады аймағы	storage zone

И

игнорирование	ескермеу	skipping
идентификатор	анықтағыш, ұқсастыргыш, идентификатор	identifier
идентификатор абонента	тұтынушы идентификаторы	abonent identifier
идентификатор базы данных	деректер жиынтығының идентификаторы	data base identifier
идентификатор блока	блок идентификаторы	block identifier
идентификатор вызова	шақыру идентификаторы	call identifier
идентификатор задачи	тапсырма идентификаторы	task identification
идентификатор массива	реттік дерек жиын идентификаторы	array identifier
идентификатор метки	таңба идентификаторы	label identifier
идентификатор переключения	ауыстырып қосу идентификаторы	switch identifier
идентификатор переменной	айнымалы идентификаторы	variable identifier
идентификация	анықтау, ұқсастыру, идентификация	identification
идентификация данных	деректерді анықтау	data identification
идентификация задания	тапсырманы анықтау	job identification
идентификация пользователя	тұтынушыны анықтау	user authentication
идентификация по паролю	құпия шарт белгіні анықтау	password authentication
идентификация сигнала	сигналды анықтау	signal identification
идентичный	ұқсастық	identical
иерархическая адресация	адресі анықтау	hierarchical addressing
иерархическая база данных	деректер қорын анықтау	hierarhical data base
иерархическая память	жадыны анықтау	hierarchical storage
иерархическая сеть связи	көпдеңгейлі байланыс торабы	hierarchical communication
иерархическая топология сети	желінің иерархиялық топологиясы	hierarchic net topology

иерархическое программирование	про-көпдеңгейлі бағдарлама-лау	multilevel programming
иерархическое упорядочение	иерархиялық реттеу	hierarchical ordering
иерархическое управление	иерархиялық басқару	hierarchical control
иерархия	көпдеңгей, иерархия	hierarchy
иерархия данных	деректер иерархиясы	data hierarchy
иерархия запоминающих устройств	есте сақтау құрылғы-ларының иерархиясы	storage hierarchy
иерархия памяти	жады иерархиясы	memory hierarchy
иерархия приоритетов	приоритет иерархиясы	priority hierarchy
иерархия таблиц решения	шешу кестелерінің иерархиясы	decision table hierarchy
избыточность	артықшылық	redundancy
избыточность данных	деректер қорышың ар-тықшылығы	data based redundancy
избыточность данных	деректердің артықшы-лығы	data redundancy
избыточность системы	жүйенің артықшылығы	system redundancy
избыточность сообщений	мәліметтердің артық-шылығы	message redundancy
избыточность языка	тілдің артықшылығы	language redundancy
избыточный	мол, көптік, артықтық	abundant, redundant
извлекать	алу, шығару	extract, get
изделия запасные	қордағы бұйымдар	margin product
излучение	сәулелену	radiation, emission
изменение	өзгеріс, өзгерту	change, modification, variation
изменение адреса	адресі өзгерту	address substitution
изменение данных	деректерді өзгерту	data change, data modification
изменение длины блока	блоктардың ұзындығын өзгерту	block length modification
изменение информации	ақпаратты өзгерту	information change
изменяться	өзгеру	change, vary
измерение	олшеу	measurement
измерение времени	уақытты олшеу	time measurement
измерительная аппара-тура	олшеу аппаратурасы	metering equipment
изображение	кескін	image
изоляция	оңашалағыш	confinement
имитационная модель	имитациялық үлгі	simulation model
императивный	бұйрықты, бұйрық	imperative
императивный оператор	бұйрықты оператор	imperative statement
императивный язык	бұйрықты тіл	imperative language
импликанта	импликант	implicant
импульс	серпіліс	pulse, impulse, pip
имя	ат, есім	name
имя абонента	тұтынушы аты	abonent name

имя адреса	<i>адрестің аты</i>	address name
имя библиотеки	<i>кітапхана аты</i>	library name
имя блока данных	<i>деректер блогының аты</i>	data block name
имя задания	<i>тапсырма аты</i>	job name
имя команды	<i>амаләмір аты</i>	command word
имя типа	<i>түрдің аты</i>	type name
имя тома	<i>томның аты</i>	volume name
инвариант базы дан-ных	<i>деректер қорының ин-варианты</i>	data base invariant
инверсия	<i>терістеу, инверсия</i>	inversion
индекс	<i>нұсқатаңба, индекс</i>	index, subscript, suffix
индекс каталога	<i>каталогтың нұсқатаң-басы</i>	catalog index
индексирование	<i>нұсқатаңбалау</i>	indexing
индексная адресация	<i>нұсқатаңбалы адрестеу</i>	indexed addressing
индексный маркер	<i>нұсқатаңбалы белгі</i>	index marker
индексный регистр	<i>нұсқатаңбалы тіркегіш</i>	index register, modifier register
индивидуализация	<i>дараландыру</i>	individualization
индивидуальный учет	<i>дара есеп</i>	individual accountability
индикатор	<i>көрсеткіш</i>	indicator, display
индикаторная панель	<i>көрсеткіш панелі</i>	display panel
инженер знаний	<i>білім инженері/</i>	knowledge engineer
инженер-резидент	<i>өкіл инженер</i>	engineer-resident
инициализация	<i>бастапқы жуктеме</i>	initialization
инициатива	<i>ынта, ықылас</i>	initiative
инициирование	<i>бастапқы жіберу</i>	initiation
инкрементная система	<i>азаятын жүйе</i>	incremental system
инсталляция	<i>бастапқы орнату</i>	installation
инструментальная сие-тема	<i>аспаптық жүйе</i>	development support system
инструментальная обо-лочка	<i>аспаптық қабыршық</i>	toll-making casing
инструментальные про-граммные средства	<i>аспаптық ақпараттық орта</i>	software tools
инструментальные сред-ства	<i>жабдықтық құралдар, аспаптар</i>	apparatus
инструментарий	<i>аспаптар</i>	tools
интегральная вычис-лительная машина	<i>шоғырланған есептеу машинасы (ШЕМ)</i>	Integrated processing system
(ИВМ)		
интегральная сеть	<i>шоғырланған торап</i>	integral network
интегральная сеть свя-зи	<i>шоғырланған байланыс торабы</i>	integral communication network
интегральная схема	<i>шоғырсызба (ШС)</i>	integral scheme
(ИС)		
интегральная техника	<i>шоғырланған техника</i>	integral technique
интегральная цифровая	<i>шоғырланған сантаңба-</i>	integral digital
сеть связи (ЦСС)	<i>лы байланыс торабы (ШСБ)</i>	communication network

интегральный триггер	<i>шоғырланған триггер</i>	integral trigger
интеграция	<i>етене жақындастыру</i>	integration
интегрированная база данных	<i>шоғырланған дерек қор</i>	integrated data base
интегрированная система	<i>шоғырланған жүйе</i>	integrated system
интегрированная среда	<i>шоғырланған орта</i>	integrated environment
интеллект	<i>ақыл, ой, ой өрісі</i>	intelligence
интеллектуальная тема	<i>зерделі жүйе</i>	intellectual system
интеллектуальная собственность	<i>ақыл-ой меншігі</i>	intelligent property
интеллектуальный терминал	<i>зерделі таңбатергі</i>	intelligent terminal
интенсивность	<i>өнімділік, удемелі қар- қындылық</i>	intensity
интенсивность отказов	<i>қабыл алмаудың өнім- ділігі</i>	failure rate hazard
интерактивная база данных	<i>деректер қорымен ті- келей жауаптасу</i>	on-line data base
интерактивная система	<i>тікелей жауаптасу жүйесі</i>	interactive system
интерактивный	<i>тікелей жауаптасу, интерактивті</i>	interactive
интерактивный режим	<i>тікелей жауаптасу тәртібі</i>	interactive mode
интервал	<i>аралық, интервал</i>	interval
интервал адресов	<i>адресстердің интервалы</i>	address interval
интервал времени	<i>уақыт аралығы</i>	time interval
интервал между символами	<i>символ аралығы</i>	character spacing
интервал опроса	<i>сурау аралығы</i>	polling interval
интервал строк	<i>жол аралығы</i>	feed pitch
интернет	<i>халықаралық торап</i>	Internet
интерпретатор	<i>тікелей орындаушы</i>	interpreter
интерпретация программы	<i>бағдарламаны тікелей орындау</i>	interpretive program
интерпретирующая система	<i>тікелей орындау жүйесі</i>	interpretive system
интерфейс	<i>түйістіруші, интерфейс</i>	interface
интерфейс ввода-вывода	<i>енгізіп-шығару интер- фейсі</i>	input-output interface
интерфейс локальной сети	<i>локальды торап интер- фейсі</i>	local network interface
интерфейс пользователя	<i>тутынушы интерфейс!</i>	man-machine interface
интерфейсная плата	<i>сызбанегіз интерфейс!</i>	interface board
интерфейсный адаптер	<i>түйістіруші адаптер</i>	interface adapter
интерфейсный процес-сор	<i>түйістіруші санашық</i>	front-end processor

инфологическая модель данных	деректердің ялық орнегі	informative logical data model
информатизационно-вычислительная сеть	ақпараттық-есептеу торабы	information-computer network
информатика	ақпараттану, информатика	computer science, informatics
информационная зона	ақпараттық ау мақ,	information zone
информационная избыточность	ақпараттық артықтық	information redundancy
информационная модель	ақпараттық модель	decision support system
информационная неопределенность	ақпараттық анықсыздық	information uncertainty
информационный сигнал	ақпараттық сигнал	information signal
информационная система	ақпараттық жүйе	information system, intelligence system
информационная система контроля	ақпараттық бақылау жүйесі	information control system
информационная система управления	ақпараттық басқару жүйесі	information control system
информационная таблица	ақпараттық кесте	information table
информационная техника	ақпараттық техника	information technique
информационная технология	ақпараттық өңдеу тәсілі	information technology
информационная цепь	ақпаратты тізбек	information circuit
информационно-вычислительный комплекс	ақпараттық-есептеу кешені	information-computer complex
информационно-вычислительный центр	ақпараттық-есептеу орталығы	information computer centre
информационно-логическая система	ақпаратты-логикалық жүйе	information-logistic system
информационно-логический язык	ақпаратты-логикалық тіл	information-logical language
информационно-поисковая система	ақпараттық-іздеу жүйесі	information retrieval system
информационно-поисковый язык	ақпараттық іздеу тілі	information retrieval language
информационно-управляющая система телеобработки данных	деректерді телеөңдеудің ақпараттық-басқару жүйесі	information control teleprocessing system
информационный массив	ақпаратты ретті дерек жиын	data file
информация	ақпарат	information, data
инфраструктура	инфрақұрылым	infrastructure
инцидент	оқиға, соқтығыс	incident
исключать задание	тапсырманы болдырмау	except the task
исключение	шығару	exclusion, elimination

исключить	<i>шығарып тастау</i>	exclude
искусственный интеллект (ИИ)	<i>жасанды зерде (ЖЗ)</i>	artificial intellect, machine intellect
искусственный язык	<i>жасанды тіл</i>	artificial language, fabricated language, mechanical language
исполнительная система	<i>атқарушы жүйе</i>	run-time system
исполнительный адрес	<i>атқарушы адресі</i>	actual address
исполнительный цикл	<i>орындаушы қайталанымы</i>	execution cycle
исправление	<i>дұрыстау, түзету, өңдеу</i>	correction
исправление ошибок	<i>қателерді түзету</i>	error correction
исправленный текст	<i>түзетілген жазбахабар</i>	update text
испытание	<i>сынақ</i>	test, testing
исследование	<i>зерттеу</i>	research, survey, study,
исследование операций	<i>амалды зерттеу</i>	investigation
исследование системы	<i>жүйені зерттеу</i>	operations analysis
истинная информация	<i>ақиқат ақпарат</i>	system research
истинное утверждение	<i>ақиқат пікір</i>	true information
истинность	<i>шындық, ақиқаттық</i>	true statement
источник	<i>қоз</i>	verity, validity
источник ввода	<i>енгізу көзі</i>	source, well, origin
источник входных сигналов	<i>кіру сигналдарының қозі</i>	input source
источник данных	<i>деректер көзі</i>	input signal source
исходные данные	<i>бастапқы деректер</i>	data source
исходный адрес	<i>бастапқы адрес</i>	input data
исходный сегмент	<i>бастапқы бөлік</i>	presumptive address
исходный сигнал	<i>бастапқы сигнал</i>	source segment
		original signal, forward signal
исходный текст	<i>бастапқы жазбахабар</i>	incoming text
исходный язык	<i>алғашқы тіл</i>	source language
исчисление	<i>қисаптау</i>	calculus
итеративная операция	<i>итеративті амалдар</i>	iterative operation
итерационный процесс	<i>итеративті барыс</i>	iterative process
итерационный цикл	<i>тізбекті қайталамалы процесс</i>	iterative loop
итерация	<i>қадамды қайталану</i>	iteration

К

кабель	<i>сымжелі, кабель</i>	cable
кабель-план	<i>жоспарлы кабель</i>	cable layout coefficient
кабельная сеть	<i>сымжелілі торап</i>	cable network
кабельный канал	<i>сымжелілі желі</i>	cable channel
кадр	<i>ақпараттық, кадр</i>	frame
кадр справочной информации	<i>анықтамалық ақпарат</i>	help screen
	<i>кадрі</i>	

кадровая синхронизация	<i>қадрлі қадамдастыру</i>	framing
казаться	<i>төрізді болу</i>	appear
калькулятор	<i>есептеуіш, калькулятор</i>	calculator
камера вакуумная	<i>вакуумдық камера</i>	vacuum chamber, vacuum tank
канал	<i>жәлі, канал</i>	channel, track, link
канал без шумов	<i>шусыз жәлі</i>	noiseless channel
канал ввода	<i>енгізу жәлісі</i>	input channel
канал ввода-вывода	<i>енгізіп-шығару жәлісі</i>	input-output channel
канал оптической связи	<i>оптикалық байланыс жәлісі</i>	optical communication channel
канал связи	<i>байланыс жәлісі</i>	communications channel
канальная программа	<i>жәлілі бағдарлама</i>	channel program
канальный протокол	<i>жәлілі келісімереже</i>	data link (layer) protocol
канальный уровень	<i>жәлілік деңгей</i>	data link layer
картотека	<i>ұяшық, картотека</i>	card file, card index
карточный	<i>карталық</i>	card-oriented
каскад	<i>сатылы тізбек</i>	stage
кассета	<i>құндақ, кассета</i>	cassette, cartridge, plug-in-package
кассета магнитной ленты	<i>магнитті таспаның кассетасы</i>	magnetic tape cassette
кассетная лента	<i>кассеталы таспа</i>	cartridge tape
кассетный диск	<i>кассеталы табақжәд</i>	cartridge disk
кассовый терминал	<i>кассалық таңбатергі</i>	point of sale terminal
каталог	<i>сөре, каталог</i>	catalog, directory
каталог библиотеки	<i>кітапхана каталогы</i>	library catalog
каталогизированный	<i>каталогталған</i>	catalogued
категория	<i>дәреже, категория</i>	category
квант времени	<i>уақыт кванты</i>	time slice
квантование времени	<i>уақытты кванттау</i>	time slicing
квитирование	<i>қабылдауды растау, расқа шығару</i>	acknowledgement
кибернетика	<i>басқарутану</i>	cybernetics
кибернетическая модель	<i>басқарутанулық үлгі</i>	cybernetic model
кибернетическая система	<i>басқарутанулық жүйе</i>	cybernetic system
килобайт	<i>мың сегізбірлік</i>	kilobyte
килобит	<i>мың бірлік (өлшем бірлігі)</i>	kilobit
клавиатура	<i>кілттақта, клавиату-ра</i>	keyboard
клавиатура ввода данных	<i>деректерді енгізу кілт-тақтасы</i>	data input keyboard
клавиатура дисплея	<i>акпаралгы кілттақтасы</i>	display keyboard
клавиатура пишущей машинки	<i>жазу машинесінің кілттақтасы</i>	type-writer keyboard

клавиша	<i>кілттақта түймесі, клавиш</i>	key, tapper, button
клавиша включения строки	<i>жолды қосу клавиші</i>	insert line button
клавиша «внимание»	<i>«назар аудар» клавиш/</i>	«attention» button
клавиша возврата	<i>қайтару клавиші</i>	return key
клавиша возврата кеткетки	<i>ка-рестканы қайтару клавиш/</i>	return key
клавиша гашения	<i>сөндіру клавиші</i>	key blanking
клавиша прерывания	<i>узу клавиші</i>	break key
клавиша пропуска	<i>өткізіп жіберу клавиші</i>	blank key
клавиша сброса	<i>тастау, тазалау клавиші</i>	off key, reset key
клавиша стирания	<i>өшіру клавиші</i>	erase key
клавиша табулятора	<i>табулятор клавиш!</i>	tabulator key
клавиша управления	<i>басқару клавиш!</i>	control key
класс	<i>жікжіын, класс</i>	class
класс атрибута	<i>атрибут жікжіыны</i>	attribute class
класс ввода	<i>енгізу жікжіыны</i>	input class
класс памяти	<i>жады жікжіыны</i>	storage class
класс системы прерывания	<i>узу жуіесінің жікжіыны</i>	system-call interrupt class
класс сообщений	<i>мәліметтер жікжіыны</i>	message class
классификация	<i>жіктестіру</i>	classification
классический шифр	<i>классикалық шартбелгі</i>	classical cipher
кластерная топология	<i>уқсас объектілер қурылымы</i>	cluster topology
клиент	<i>тутынушы, клиент</i>	client
ключ	<i>кілт</i>	key
ключ защиты	<i>қорғаныс кілті</i>	protection key
ключ-код	<i>кілт-шарттаңба</i>	key letter
ключ опций	<i>өзгерістік кілті</i>	options key
ключ памяти	<i>жады кілті</i>	memory key
ключ расшифрования	<i>шартбелгілеу кілті</i>	deciphering key
ключевая макрокоманда	<i>негізгі үлкенәмәлір</i>	key macro instruction
Кобол-программа	<i>Кобол бағдарламасы</i>	Cobol
код	<i>шарттаңба, код</i>	code, cipher, word, key
код американской ассоциации стандартов (ААС)	<i>америкалық үлгіқалып ассоциациясының шарттаңбасы (АҰА)</i>	ASA (American Standard Association)
код аутентификации	<i>шарттаңбалы бақылау</i>	authentification code
код записи	<i>жазу шарттаңбасы</i>	record code
код запроса	<i>сурату шарттаңбасы</i>	inquiry code
код защиты	<i>қорту шарттаңбасы</i>	protection code
код знака	<i>белгі шарттаңбасы</i>	unit code
код микрокоманды	<i>ішкікоманда шарттаңбасы</i>	microcode
код операции	<i>амал шарттаңбасы</i>	opcode
код ошибки	<i>қате шарттаңбасы</i>	error code

код пользователя	<i>тутынұшы шарттаңбасы</i>	user identification code
код с исправлением ошибок	<i>кате тузеу шарттаңбасы</i>	error correcting code
кодирование	<i>шарттаңбалау</i>	coding, encoding
кодирование данных	<i>деректерді шарттаңбалау</i>	data coding
кодирование линейное	<i>сызықтық шарттаңбалау</i>	linear coding
кодирующее устройство	<i>шарттаңбалау құрылғысы</i>	encoder
кодовая система	<i>шарттаңбалы жүйе</i>	code system
кодовое расстояние	<i>шарттаңбалы аралық</i>	code distance
кодозависимая система	<i>шарттаңбалы тәуелді жүйе</i>	code dependent system
кодопрозрачная система	<i>ашықшартбелгі жүйесі</i>	code transparent system
колебания	<i>тербеліс</i>	oscillation
колебательный контур	<i>тербелісті контур</i>	circuit tank
колесо	<i>дөңгелек</i>	wheel
коллективный доступ	<i>ужымдық ену</i>	multiaccess
количество	<i>сан</i>	amount, quantity
количество дорожек	<i>жолдардын саны</i>	channel quantity
количество и н форм а-ции	<i>ақпараттың саны</i>	information amount, information quantity, information volume
коллекторный ток	<i>коллекторлық ток</i>	collector current
коллекция данных	<i>деректер коллекциясы</i>	data collection
кольцевая сеть	<i>айналмалы торап</i>	ring network
кольцевая структура	<i>айналмалы құрылым</i>	ring structure
кольцевая топология	<i>айналмалы топология</i>	ring topology
кольцевой сдвигатель	<i>айналмалы жылжытушы</i>	ring shifter
команда	<i>амалөмір</i>	instruction, order, command
команда ассемблера	<i>ассемблер амалөмірі</i>	assembler instruction
команда безусловного перехода	<i>шартсыз кешу амалөмірі</i>	unconditional jump instruction
команда ввода-вывода	<i>енгізіп-шығару амалөмірі</i>	loading-output order
команда возврата	<i>қайтару амалөмірі</i>	return command
команда канала	<i>желі амалөмірі</i>	channel instruction
команда машинного языка	<i>машиналық тіл амалөмірі</i>	machine language instruction
команда модификации	<i>өзгерту амалөмірі</i>	modification command
команда операционной системы	<i>амалдық жүйенің амалөмірі</i>	executive instruction
команда перехода	<i>кошу амалөмірі</i>	branch instruction
команда подсистемы	<i>ішкіжүйе амалөмірі</i>	subcommand
команда прерывания	<i>узу амалөмірі</i>	trap instruction

команда редактирования	<i>саралау (тексеру) амаләмірі</i>	edit instruction
команда резервирования	<i>қорлану амаләмірі</i>	reserve instruction
команда сдвига	<i>жылжыту амаләмірі</i>	shift command
команда сложения	<i>қосу амаләмірі</i>	adding instruction
команда сравнения	<i>салыстыру амаләмірі</i>	comparison command
команда считывания	<i>оқып алу амаләмірі</i>	reading instruction
команда типа «память-память»	<i>«жады-жады» түріндегі амаләмір</i>	type «memory-memory» instruction
команда типа «память-регистр»	<i>«жады-регистр» түріндегі амаләмір</i>	type «memory-register» instruction
команда типа «регистр-регистр»	<i>«регистр-регистр» түріндегі амаләмір</i>	type «register-register» instruction
команда умножения	<i>көбейту амаләмірі</i>	multiplying order
команда управления	<i>басқару амаләмірі</i>	control instruction
команда управления вводом-выводом	<i>енгізіп-шығаруды басқару амаләмірі</i>	input-output control command
команда управления операционной системой	<i>амалдар жүйесін басқару амаләмірі</i>	operation system control command
командный язык	<i>амаләмірлік тіл</i>	command language
комбинационная таблица	<i>комбинациялық кесте</i>	combination table
комбинационный сумматор	<i>қиыстырылған қосынды-лағыш</i>	coincidence type adder
комбинированный	<i>қиыстырылған, есептелген, құрастырылған, түйдектелген</i>	composite
комбинированный язык	<i>қиыстырылған тіл</i>	composite language
комментарий	<i>түсініктеме</i>	comment
коммуникационная сеть	<i>байланыс торабы</i>	communication network
коммуникационное устройство	<i>байланыс құрылғысы</i>	communication device
коммуникационный узел передачи данных	<i>деректерді тасы мал-даудың байланыс түйіні</i>	commutation data transmission assembly
коммутируемая сеть	<i>байланыстырылатын торап</i>	switched network
коммутативная операция	<i>байланыс амалы</i>	commutative operation
коммутатор	<i>байланыстырушы</i>	commutator, switch, switch-board
коммутатор каналов	<i>желілер байланыс торабы</i>	channel commutator
коммутатор операции	<i>амал байланыстырушысы</i>	operation commutator
коммутатор процессора	<i>санашық байланыстырушысы</i>	processor commutator
коммутационная большая вычислительная машина	<i>байланыстық үлкен есептеу машинасы</i>	communication large computer, large size computer

коммутационная панель	<i>байланыс панелі</i>	patch panel, patch, board, plugboard
коммутационная система	<i>байланыс жүйесі</i>	commutational system
коммутационная система с временным разделением	<i>уақытпен бөлінетін байланыс жүйесі</i>	commutational time sharing system
коммутационный центр коммутация	<i>байланыс орталығы байланыстыру, коммутация</i>	switching center switching
коммутация каналов	<i>желілерді байланыстыру</i>	channel switching
коммутация каналов передачи данных	<i>деректерді тасымалдау желілерін байланыстыру</i>	data channel switching
коммутация пакетов	<i>пакетті байланыстыру</i>	packet switching
коммутация сообщений	<i>мәліметтерді байланыстыру</i>	message switching
коммутируемый канал	<i>байланысқан желі</i>	commutation channel
компактный	<i>ықшамды, шағын</i>	compact, solid
компетентный	<i>білікті</i>	competent
компилятор	<i>бағдарқұрастырғы</i>	compiler
комплекс	<i>кешен</i>	complex
комплекс ввода-вывода данных	<i>деректерді енгізіп-шығару кешені</i>	input-output data complex
комплексная оценка	<i>кешендік баға</i>	complex estimation
комплексное управление	<i>кешендік басқару</i>	complex control
комплект	<i>жинақ</i>	set, complete set, assembly, suite, deck
комплект данных	<i>деректер жинағы</i>	data set
комплект оборудования	<i>құрал-жабдықтар жинағы</i>	suite of equipment
компонент	<i>сыңар, компонент</i>	component
компонент операционной системы	<i>амалорындау жүйесінің компоненті</i>	operational system component
компонентный анализ	<i>жіліктеп талдау</i>	component analysis
компоновка	<i>орнықтыру</i>	composition, grouping
компоновка входных данных	<i>енгізілген деректерді орнықтыру</i>	input data composition
компоновка модулей	<i>дарабелшектегі орнықтыру</i>	binding of modules
компоновка программы	<i>бағдарламаны орнықтыру</i>	program composition
компоновка схемы	<i>сызбаны орнықтыру</i>	scheme composition
компоновщик	<i>құрастырушы</i>	linker
компьютер	<i>компьютер, есептеуіш машина</i>	computer
компьютеризация	<i>компьютерлеу</i>	computerization
компьютерная безопасность	<i>компьютерлік қауіпсіздік</i>	computer security
компьютерная грамотность	<i>компьютерлік сауаттылық</i>	computer literacy

конгруэнтность	<i>сойкестік</i>	congruence
конгруэнтный	<i>сәйкесті</i>	congruent
конденсатор	<i>конденсатор</i>	capacitor, condenser
конец	<i>соңы</i>	end
конец адреса	<i>адресінің соңы</i>	address end
конец блока	<i>блоктың соңы</i>	block end
конец вычислений	<i>есептеудің соңы</i>	computing end
конец маршрута	<i>жолбағыт соңы</i>	path end
конец набора данных	<i>деректер жиынтығының соңы</i>	data end
конец передачи	<i>тасымалдың соңы</i>	end of transmitting
конец программы	<i>бағдарламаның соңы</i>	program end
конец связи	<i>байланыстың соңы</i>	communication end
конец сообщения	<i>хабардың соңы</i>	message end
конец страниц	<i>беттердің соңы</i>	page end
конец текста	<i>жазбахабардың соңы</i>	text end
конец цикла	<i>айталама соңы</i>	cycle end
конечная программа	<i>соңғы бағдарлама</i>	object program
конечный	<i>соңғы</i>	final, terminal,
конкретизация	<i>айқындау</i>	concretization
консоль	<i>консоль</i>	definition, console, cantilever
консоль оператора	<i>нұсқаомір консолі</i>	operator console
константа	<i>тұрақты шама</i>	constant
константа модификации	<i>өзгертудің тұрақты шамасы</i>	constant modification
конструкция	<i>құрылыс, құрылма</i>	construction, structure, assembly
конструкция языка	<i>тіл құрылысы</i>	language construction
консультация	<i>кеңес, түсіндірме, түйсініктеме, кеңестеме</i>	consultation
контакт	<i>түйіспе, контакт</i>	contact
контактное копирование	<i>түйіспелі көшіру</i>	contact copying
контрорская информационно-поисковая система	<i>кешелік ақпараттық іздеу жүйесі</i>	office information retrieval system
контракт	<i>шарт, контракт</i>	contract
контролировать	<i>тексеру, бақылау</i>	check
контроллер	<i>бақылаушы, басқарушы</i>	controller
контроллер ввода-вывода	<i>енгізу-шығаруды бақылаушысы</i>	input-output controller
контроллер внешнего устройства	<i>сыртқы құрылғы басқарушысы</i>	device controller
контроллер диска	<i>табақжад бақылаушысы</i>	disk controller
контроллер дисплея	<i>ақпараттық бақылаушысы</i>	display controller
контроллер каналов связи	<i>байланыс желілерінің бақылаушысы</i>	channel controller

контроллер магнитных дисков	<i>магнитті табақжад-тардың бақылаушысы</i>	magnetic disc controller
контроллер связи	<i>байланыс бақылаушысы</i>	communications controller
контроль	<i>тексеру, бақылау</i>	control
контроль адреса	<i>адресі тексеру</i>	address control
контроль данных	<i>деректерді тексеру</i>	data checking
контроль доступа	<i>енгізуді басқару</i>	access control
контроль на достоверность	<i>дұрыстығын бақылау</i>	consistency checking
контроль передачи	<i>тасымалдауды бақылау</i>	transfer checking
контроль переполнения	<i>аса толуды бақылау</i>	exceed capacity checking
контроль системы	<i>жүйені бақылау</i>	system check
контроль четности	<i>жұптылығын бақылау</i>	parity check
контрольная сумма	<i>қосындыны бақылау</i>	control total
контрольные разряды	<i>бақылау разряды</i>	check bits
контрольный символ	<i>бақылау таңбасы</i>	check digit check symbol
контрольный экземпляр	<i>бақыланатын дана</i>	control copy
контур	<i>сызық, контур</i>	circuit network, outline contour, loop
контур обратной связи	<i>кері байланыс контуры</i>	feedback circuit, feedback loop
конфигуратор	<i>кескіндеуші, конфигу- ратор</i>	configurator
конфигуратор памяти	<i>жады конфигураторы</i>	memory configurator
конфигуратор программного обеспечения	<i>бағдарламаны қамтамасыздандыру конфигу- раторы</i>	software configurator
конфигуратор системы	<i>жүйе конфигураторы</i>	system configurator
конфигуратор технических средств	<i>техникалық құралдар конфигураторы</i>	hardware configurator
конфигурация	<i>құрылымдық кескін, конфигурация</i>	configuration, pattern
конфигурация вычислительной системы	<i>есептеу жүйесінің құрылымдық кескіні</i>	computing system configuration
конфигурация канала связи	<i>байланыс желісінің құрылымдық кескіні</i>	communication channel configuration
конфигурация сети	<i>торап құрылымдық кескіні</i>	network structure
конфигурация системы	<i>жүйе құрылымдық кескіні</i>	system configuration
конфигурация ЭВМ	<i>ЭЕМ құрылымдық кескіні</i>	computer configuration
конфликт	<i>келіспеушілік</i>	conflict
конфликтная ситуация	<i>қарама-қайшылық жағдай</i>	conflict situation
концентратор	<i>(деректерді) жинақта- ғыш</i>	concentrator

концептуальная модель данных	<i>деректердің концептуальды өрнегі</i>	conceptual data model
концептуальная целостность	<i>руқсатсыз енгізу</i>	conceptual integrity
концептуальный уровень	<i>ту.жырымдық деңгей</i>	conceptual level
концептуальное проектирование	<i>тужырышдық жобалау</i>	conceptual design
концепция	<i>тужырым</i>	conception
конъюнктивная нормальная форма	<i>конъюнктивті қаяыпты түр</i>	conjunctive normal form
конъюнкция, конъюнкция «И»	<i>логикалық көбейту</i>	conjunction, AND
координировать	<i>үйлестіру</i>	coordinate
координат	<i>мекенорын</i>	coordinate
копирование	<i>көшірмелеу</i>	copying, duplication, tracing
копирование библиотек	<i>кітапханаларды көшіріп алу</i>	library copying
копирование данных	<i>деректерді көшіріп алу</i>	data copying
копирование ленты	<i>тасканы көшіру</i>	tape duplication
копирование файла	<i>дерекжиынды көшіру</i>	file duplication
копировать	<i>кошіру, жазып алу</i>	copy, duplicate, trace
копия	<i>көшірме</i>	copy, duplicate, pattern
копия программы	<i>бағдарламаның көшірмесі</i>	program copy
корневой сегмент	<i>түбір бөлішегі</i>	root segment
корпус	<i>қорабы, қабы, корпус</i>	frame, framework, body chassis, carcass
корреляционная матрица	<i>қатынас кестесі</i>	correlation matrix
корректировка	<i>тузету</i>	updating
координат	<i>мекенорын</i>	coordinate
координатная сетка	<i>координаталық тор</i>	reference grid
кортеж	<i>сәйкесті дерекжиын, кортеж:</i>	tuple
косвенная адресация	<i>жанама адрестеу</i>	deferred address
коэффициент	<i>еселік, коэффициент</i>	coefficient, rate, ratio
коэффициент активности файла	<i>дерекжиынның белсенділік коэффициенті</i>	file activity ratio
коэффициент блокирования	<i>богеу коэффициент!</i>	blocking factor
коэффициент вариации	<i>вариация коэффициент/</i>	variation coefficient
коэффициент готовности	<i>дайындық, коэффициенті</i>	availability, incommision rate
коэффициент масштабирования	<i>масштабтау коэффициент</i>	scaling factor
коэффициент обратной связи	<i>кері байланыс коэффициенті</i>	feedback factor

коэффициент ошибки	<i>қателік коэффициенті</i>	error coefficient
коэффициент передачи	<i>тасымалдау коэффициенті</i>	transfer coefficient
краткий	<i>қысқаша</i>	brief
кратность	<i>еселік</i>	multiplicity factor
кратные ребра	<i>еселік қырлар</i>	multiple edges
кратные циклы	<i>еселік қайталама</i>	embedded loops
криптоанализ	<i>құпияталдау</i>	cryptoanalysis
криптография	<i>құпиятаңбалау, криптография</i>	cryptography
криптология	<i>құпиятану, криптология</i>	cryptologic
криптосистема	<i>құпияжүйе</i>	cryptosystem
криптосистема с открытым ключом	<i>ашықкілтті құпияжүйе</i>	criptosystem with public key
критерий	<i>өлішем, көрсеткіш, критерий</i>	criterion, test significance
критерий качества	<i>сапалық көрсеткіші</i>	performance criterion, merit
критерий устойчивости	<i>турақтылық өлішемі</i>	stability criterion
критический	<i>шегіне жеткен</i>	critical
крутизна	<i>тіктік</i>	steepness
курс	<i>пән</i>	course
курсор	<i>сілтеме, курсор</i>	cursor

Л

лавинная маршрутизация	<i>тасқынды жолбағыт-тау</i>	flooding
лазерное печатающее устройство	<i>лазерлі баспа құрылғысы</i>	laser printer
лампа	<i>шам, лампа</i>	lamp, tube
лексикографический порядок	<i>лексикографиялық ретп</i>	lexicographic order
лента	<i>таспа</i>	tape, strap, ribbon, band
лентопротяжное устройство	<i>таспартушы құрылғы</i>	disk driver
ленточная матрица	<i>таспалы реттелген кесте</i>	band matrix
ленточная операционная система	<i>таспалы амалорындау жүйесі</i>	strip operational system
лепестковое печатающее устройство	<i>таспалы баспа құрылғысы</i>	daisychain-topology
линия связи (ЛС)	<i>байланыс желісі</i>	circuit, facility, line, link
линейка	<i>сызғыш</i>	ruler, rule, line
линейная программа	<i>желілік бағдарлама</i>	linear program
линейная регрессия	<i>желілік регрессия</i>	linear regression
линейная система	<i>желілік жүйе</i>	linear system
линейная топология сети	<i>желінің сызықты топологиясы</i>	linear net topology

линейное программирование	сызықтық бағдарламау	linear programming
линейный код	сызықтық шарттаңба	linear code
линия	желі, сызық	line, trace, path
линия графа	тармақ, граф, желісі	graph line
линия дальней связи	алые байланые желісі	long-distance line long-houl circuit,
линия дистанционной связи	арақашықтық бапланыс желісі	distance communication line
линия задержки	кідірту желісі	delay line, time delay line
линия передачи	тасымалдау желісі	transmission line
линия передачи данных	деректерді тасымалдау желісі	data transmission line
линия связи	байланые желісі	communication line
линия соединения	біріктіру желісі	connection line
листинг	баспақағаз, листинг	listing
лицензия	руқсат құжат, лицензия	license
ловушка	тор, қақпан	trap
логика	логика	logic
логическая база данных	логикалык, дерек қор	logical data base
логическая единица	логикалык бірлік	logistic unit
логическая запись	логикалык жазба	logical record
логическая операция	логикалык амал	Boolean operation, logical operation
логическая организация	логикалык уйымдастыру	logical organization
логическая переменная	логикалык айнымалы	Boolean variable
логическая связь между программами	бағдарламалар арасындагы логикалык, бапланые	logical connection between programs
логическая сеть	логикалык, торап	logical net
логическая система	логикалык, жүйе	logistic system
логическая система с аппаратным управлением	аппараттық басқарылатын логикалык, жүйе	logistic control system
логическая система управления	логикалык, басқару жүйесі	logistic control system
логический адрес	логикалык, адрес	logical address
логический символ	логикалык, символ	logical symbol, functional symbol
логический конец	логикалык, соңы	logical end
логический контроль	логикалык, бақылау	logical test
логический операнд	логикалык, амал	logical operand
логический ноль	логикалык, нвл	logical zero
логический сбой	логикалык, жаңылу (түкыру)	logical failure
логический сдвиг	логикалык, жылжыту	logical shift

логический синтез	<i>логикалық жинақтау</i>	logical synthesis, logical design
логический терм	<i>логикалық топбелгі</i>	Boolean term
логический тип	<i>логикалық түр</i>	logical type
логический уровень	<i>логикалық деңгей</i>	data level
логическое выражение	<i>логикалық өрнек</i>	logical expression
логическое значение	<i>логикалық мәні</i>	logical value
логическое отношение	<i>логикалық қатынас</i>	logical ratio
логическое программирование	<i>логикалық бағдарламалау</i>	logical programming
логическое распределение	<i>логикалық тарату</i>	logical distribution
логическое сложение	<i>логикалық қосу</i>	logical addition
логическое удаление записи	<i>жазуды логикалық ошіру</i>	logical recording deletion
логическое умножение	<i>логикалық көбейту</i>	logical multiplication
логическое уравнение	<i>логикалық теңдеу</i>	logical equation
логическое утверждение	<i>логикалық пікір</i>	logical statement
ложно	<i>жалған</i>	false
ложное утверждение	<i>жалған пікір</i>	false statement
локализация	<i>жергіліктілік</i>	localization
локализация ошибок	<i>қателерді жою</i>	error localization
локальная вычислительная сеть	<i>жергілікті есептеу торабы</i>	local area network
локальная оптимизация	<i>жергілікті оптимизация</i>	peep-hole optimization
локальная переменная	<i>жергілікті айнымалы</i>	local variable
локальная прикладная система	<i>жергілікті қолданбалы жүйе</i>	local application system
локальная связь	<i>жергілікті байланыс</i>	local connection
локальная система диагностики	<i>жергілікті айқындамалық жүйе</i>	diagnostic local system
локальная система телеобработки данных	<i>деректерді телеөңдеудің жергілікті жүйесі</i>	local teleprocessing system
локальная система технического обслуживания	<i>жергілікті техникалық қызмет ету жүйесі</i>	local telemaintenance system
локальный вычислительный центр	<i>жергілікті есептеу орталығы</i>	local computer centre
локальный терминал	<i>жергілікті таңбатергі</i>	local terminal

М

магазинная память	<i>қоймалық жады</i>	Stack memory, file memory, magazine
магазинная обработка	<i>қоймалық оңдеу</i>	LIFO processing
магазинный автомат	<i>қоймалық автомат</i>	push-down automaton
магистраль	<i>байланыс даңғылы, магистраль</i>	main line
магистральная сеть	<i>даңғыл торап</i>	bus network

магнитная карта (МК)	<i>магнитті карта</i>	magnetic card
магнитная лента (МЛ)	<i>магнитті таспа</i>	magnetic tape
магнитная плата	<i>магнитті сызбанегіз</i>	magnetic sheet
магнитная поверхность	<i>магниттік бет</i>	magnetic surface
магнитное ЗУ	<i>магниттік есте сақтау құрылғысы</i>	magnetic storage
магнитное оперативное запоминающее устройство (МОЗУ)	<i>магнитті жедел есте сақтау құрылғысы (МЖЕСК)</i>	magnetic random access memory
магнитный барабан (МБ)	<i>магнитті шарғыжад</i>	magnetic drum
магнитный диск (МД)	<i>магнитті табақжад (МТ)</i>	magnetic disc
магнитный сердечник	<i>магнитті озекише</i>	core
магнитопровод	<i>магниттөткізгіш</i>	magnetic circuit
магнитофон	<i>уналғы, магнитофон</i>	tape recorder
макро	<i>өте ірі, макро</i>	macro
макроассемблер	<i>макроассемблер</i>	macroassembler
макробиблиотека	<i>өте үлкен кітапхана</i>	macrolibrary
макрогенератор	<i>үлкен генератор</i>	macro generator
макрокоманда	<i>үлкен амаләмір</i>	macroinstruction
макрокоманда ввода	<i>енгізу үлкен амаләмірі</i>	input macroinstruction
макрокоманда вывода	<i>шығару үлкен амаләмірі</i>	output macroinstruction
макрокоманда пользователя	<i>қолданушының үлкен амаләмірі</i>	user macroinstruction
макропрограммирование	<i>ірібағдарламалау</i>	macroprogramming
макропрограмма	<i>көлемі үлкен бағдарлама</i>	macroroutine
макропроцессор	<i>көлемі үлкен санашық</i>	macroprocessor
макросистема	<i>көлемі үлкен жүйе</i>	macrosystem
макросредства	<i>өте ірі құралдар</i>	macrofacilities
макроязык	<i>өте ірі тіл</i>	macro language
максимальное быстрое действие	<i>өте тез әрекет</i>	maximum speed
максимизация	<i>тиімді ұлғайту</i>	maximization
малогабаритная машина	<i>кіші келемді машина</i>	small computer, desk computer
манипуляция	<i>басқару, еңдеу</i>	manipulation
мантисса	<i>мантисса</i>	fractional part
маркер	<i>таңба, маркер</i>	mark, marker
маркер адреса	<i>адрес маркері</i>	address marker
маркер блока	<i>блок маркері</i>	block mark(er)
маркер группы	<i>топтың маркері</i>	group mark(er)
маркер конца ленты (МКП)	<i>таспа соңының маркері</i>	end of tape marker
маркер начала ленты	<i>таспа басының маркері</i>	tape load point, header label
маршрут	<i>жолбағыт, маршрут</i>	route, flow
маска	<i>буркеме, бетперде</i>	mask

маска ввода-вывода	<i>енгізіп-шығару буркемесі</i>	input-output mask
маска канала	<i>зкелі буркемесі</i>	channel mask
маска контроля	<i>бақылау маскасы</i>	control mask
маска монитора	<i>бейнебақылағыш маскасы</i>	monitor mask
маска программы	<i>бағдарлама маскасы</i>	program mask
маска процессора	<i>санашық маскасы</i>	processor mask
маска системы	<i>жүйе буркемесі</i>	system mask
маскируемый сегмент	<i>перделенген бөлік</i>	masked segment
массив	<i>ретті дерек жиын, көпше, массив</i>	array, file block
массив данных	<i>деректер көпшесі</i>	data array
массив памяти	<i>жады көпшесі</i>	memory array
массовое запоминающее устройство	<i>жалпы есте сақтау құрылғысы</i>	mass storage device
масштаб	<i>ауқын, өлшем, масштаб</i>	scale, measure
масштаб времени	<i>уақыт ауқыны</i>	time scale
математический анализ	<i>математикалық талдау</i>	mathematical analysis
математический процессор	<i>математикалық санашық</i>	math processor
математический расчет	<i>математикалық есептеу</i>	mathematical calculating
математическое моделирование	<i>математикалық үлгілеу</i>	mathematical simulation
математическое ожидание	<i>математикалық үміт</i>	mathematical expectation
материал	<i>жадығат</i>	material
матрица	<i>кесте, матрица</i>	matrix die, matrix
матрица смежности	<i>жалғастық кестесі</i>	adjacency matrix
матрица трафика	<i>деректік ағын кестесі</i>	traffic requirement matrix
матричная вычислительная система	<i>матрицалық есептеу жүйесі</i>	matrix computing system
матричная сеть	<i>матрицалық торап</i>	matrix network
матричные операции	<i>матрицалық амалдар</i>	matrix operations
матричный код	<i>кестелік шарттаңба</i>	array code
матричный процессор	<i>кестелік санашық</i>	array processor
машина базы данных	<i>деректер қоры машинасы</i>	data-base machine
машина для обработки данных	<i>деректерді өңдеуге арналған машина</i>	data processing machine
машинная единица	<i>машиналық бірлік</i>	machine unit
машинная команда	<i>машиналық амал</i>	machine instruction
машинное время	<i>машиналық уақыт</i>	machine time
машинное зрение	<i>машиналық қору</i>	computer vision
машинное уравнение	<i>машиналық теңдеу</i>	machine equation
машинный адрес	<i>машиналық адрес</i>	absolute address
машинный зал	<i>машина залы</i>	machine room
машинный ноль	<i>машиналық нөл</i>	computer zero

машинный сбой	<i>машиналық жаңылу (тұқыру)</i>	machine failure, machine fault
машинный такт	<i>машиналық ыргак,</i>	computer cycle
машинный текст	<i>машиналық жазбаха-бар</i>	machine script
машинный язык	<i>машиналық тіл</i>	machine language
машиннозависимый язык	<i>машинаға уәделі ты</i>	computer-dependent language
машинноориентирован-ный язык	<i>машинаға арналған ты</i>	computer oriented language
мгновенное изменение	<i>лезде озгеру</i>	dynamic change
мегабайт	<i>мегабайт</i>	megabyte
мегабит	<i>мегабит</i>	megabit
медия	<i>КУРал, әдіс</i>	media
межблочный промежу-ток	<i>блоктар арасындағы аралық,</i>	interblock gap
международный теле-графный код (МТК)	<i>халықаралық телеграф-тық шарттаңба (ХТШ)</i>	international telegraph code
междупрограмная связь	<i>бағдарлама арасындағы байланыс</i>	interprogram connection
междупроцессорная связь	<i>санашық арасындағы байланыс</i>	interprocessor connection
межмашинная связь	<i>машина аралық байла-ныс</i>	intercomputer communication
меню	<i>меню</i>	menu
мера	<i>шара</i>	measure
мертвая зона	<i>өлі аймақ., зона</i>	dead zone
местное управление	<i>жергілікті басқару</i>	local control
место	<i>орын</i>	space
местоположение	<i>турған орны</i>	location, locus
метасемантический язык	<i>метасемантикалық тіл</i>	metasemantic language
метка	<i>таңба</i>	label, mark tag, spot mark, sign
метка блока	<i>блоктың таңбасы</i>	block label
метка группы	<i>топтың таңбасы</i>	group label
метка конца ленты	<i>таспа соңының таңба-сы</i>	end-of-tape mark
метод	<i>әдіс</i>	method
метод буферизации	<i>буферлеу әдісі</i>	buffering method
метод ветвей и границ	<i>тармақ және шекара әдісі</i>	branch and bound algorithm
метод доступа	<i>ену әдісі</i>	access method
метод индукции	<i>елітпелік әдісі</i>	induction method
метод кодирования	<i>шарттаңбалау әдісі</i>	coding method
метод конечных эле-ментов	<i>соңғы элементтер әдісі</i>	finite-element method
метод обнаружения ошибок	<i>қателерді табу әдісі</i>	error detection method

метод обработки ошибок	<i>қателерді оңдеу әдісі</i> error management	error-handling method, method
метод передачи данных	<i>деректерді тасымалдау әдісі</i>	data communications method, data transmission method
метод поиска	<i>іздеу әдісі</i>	searching method
метод срочной информации	<i>жедел хабарлау әдісі</i>	urgent information method
методика	<i>әдістеме</i>	method(s)
механизм	<i>тәтік</i>	mechanism
механизм подачи перфокарт	<i>тесімкарта беру тәтігі</i>	punched card feed mechanism
механизм пробивки	<i>тесу тәтігі</i>	punching mechanism
механизм протяжки	<i>тарту тәтігі</i>	transport
механическое вычислительное устройство	<i>механикалық есептеу құрылғысы</i>	mechanical computer
микроассемблер	<i>ықшамассемблер</i>	microassembler
микровычислительная система	<i>ықшамесептеу жүйесі</i>	microcomputing system
микрокалькулятор	<i>ықшамкалькулятор</i>	microcalculator
микрокоманда	<i>ықшамамаләмір</i>	microcode
микрокомпьютер	<i>ықшамкомпьютер</i>	microcomputer
микромодульная техника	<i>ықшамдарабөлшектегі техника</i>	micromodule technique
микропрограмма управления (МПУ)	<i>басқару ықшамбағдарламасы (ББІВ)</i>	microprogram control
микропрограммирование	<i>ықшамбағдарламалау</i>	microprogramming
микропрограммное управление (МПУ)	<i>ықшамбағдарламалық басқару</i>	microprogramming control
микропрограммный автомат	<i>ықшамбағдарламалық автомат</i>	microprogram automation
микропроцессор	<i>ықшамсанашық</i>	microprocessor
микропрограммный блок	<i>ықшамбағдарламалық блок</i>	microprogram block
микропрограммный контроль	<i>ықшамбағдарламалық бақылау</i>	microprogram checking
микропроцессорная система	<i>ықшамсанашықты жүйе</i>	microprocessing system
мини-статус	<i>шағын қалып</i>	ministatus
мини-ЭВМ	<i>шағын ЭЕМ</i>	minicomputer
минимизация	<i>тәімді қысқарту</i>	minimization
мнемокод	<i>шарттаңбалы жазу</i>	mnemocode
многоадресная команда	<i>көпадрестегі амаләмір</i>	multiaddress instruction
многодорожечная головка	<i>көпжолды бастиек</i>	multitrack head
многоленточный автомат	<i>көптаспалы автомат</i>	many-reel automation
многоканальная связь	<i>көпжелеіш байланыс</i>	multichannel

многоканальная сис- тема	көпжәлілі жүйе	communication multiplex system
многоканальная система связи	көпжәлілі байланыс жүйесі	all-channel communication system
многоканальный доступ	көпжәлілік ену	multichannel access
многоканальный коммутатор	көпжәлілі коммутатор	multichannel commutator
многоконтурная система автоматического управления	көпконтурлы (көп нускалы) автоматты бақару жүйесі	multiloop automatic management system
многократная адресация	бірнеше рет адрестеу	multiple addressing
многомагазинный автомат	көпжәдқоймалы автомат	multi-push-down automation
многомашинная вычислительная система	көпмашиналы есептеу жүйесі	multicomputer system
многопользовательская система	көптутынушы жүйесі	multi-user system
многопрограммный режим	көпбағдарламалы тәртіп	multiprogram duty
многопроцессорная конфигурация	көпсанашықтық конфигурация	multiprocessor configuration
многопроцессорная система	көпсанашықтық жүйе	multiprocessing system
многотактная синхронизация	көптактылі қадамдас-тыру	multitact synchronization
многоуровневая адресация	көпдеңгейлі адрестеу	multilevel addressing
многоуровневая система прерывания	көпдеңгейлі узу жүйесі	multilevel interrupt system
многофазная	көпфазалы	multiphase
многофазовая синхронизация	көпфазалы қадамдас-тыру	multiphase synchronization, multiphase timing
многоязычная система	көп тілді жүйе	multilanguage system
множественный доступ	көпшіліктік ену	multiple access
мобильная ОС	тасымалды ОЖ (АЖ)	mobile OS
мобильная связь	жылжымалы байланыс	mobile communication
мобильность программного обеспечения	бағдарламалық қамтамасыздандырудың тасымалдылығы	software portability
модели	үлгілер	models
моделирование	үлгілеу, модельдеу	simulation
моделировать	үлгілеу	model, simulate
моделирующее устройство	үлгілеуші құрылғы	simulator, analog computer, analog calculator
модель	үлгі, модель	model, pattern, mockup, prototype
модель вычислений	есептеу үлгісі	computation model

модель данных	<i>мәлімет үлгісі</i>	data model
модель информацион- ной системы	<i>ақпараттық жүйе үлгісі</i>	information system model
модель надежности	<i>беріктілік үлгісі</i>	reliability model
модель неисправности	<i>ақау үлгісі</i>	defect model
модель обработки	<i>өңдеу үлгісі</i>	processing model
модель оперативной памяти	<i>жедел жады үлгісі</i>	main storage model
модель процессора ввода-вывода	<i>енгізіп-шығару санашы- ғының үлгісі</i>	input-output processor model
модель управления	<i>басқару үлгісі</i>	case frame
модифицировать	<i>езгерту</i>	modify
модуль	<i>дараболишек, модуль</i>	module, building block
модуль оперативного ЗУ	<i>жедел ЕСК, -ның модулі</i>	RAM module
модуль памяти	<i>жады модулі</i>	memory module
модуль процессора	<i>санашық модулі</i>	processor module
модуль связи	<i>байланыс модулі</i>	communication module
модуль сети	<i>торап модулі</i>	net module
модуль счета	<i>есептеу модулі</i>	calculation module
модульная конструкция	<i>модульдік құрылғы</i>	module construction
модульная система	<i>модульдік жүйе</i>	module system
модуляция	<i>құбылту</i>	modulation
молекулярная электро- ника	<i>молекулярлы электроны- ка</i>	molecular electronics, molelectronics
момент	<i>мезет, мезгіл</i>	moment, point
момент останова	<i>тоқтау мезгілі</i>	close-down moment
монитор	<i>бейнебақылағыш, мони- тор</i>	monitor
монитор разделения времени	<i>уақыт болу мониторы</i>	time-sharing monitor
монополярный режим	<i>монополярлық тәртіп</i>	burst mode
монофоническая заме- на (подстановка)	<i>бір орындық ауысу</i>	monophone change
мост	<i>көпір</i>	bridge
мотивировка	<i>дәлелдеме</i>	motivation, reason
мультимедия	<i>көпқұрал, көпәдіс</i>	multimedia
мультимедийная систе- ма	<i>көпәдісті жүйе</i>	multimedia system
мультимедийные пор- товые станции	<i>көпқұралды порттық станциялар</i>	multimedia docking stations (MDS)
мультиплексирование	<i>ақпаратоптау, топжи- нақтау</i>	multiplexing
мультиплексная шина	<i>ақпаратоптау топжелісі</i>	multiplexed bus
мультиплексный канал	<i>ақпаратоптау желісі</i>	multiplex channel
мультиплексный режим	<i>ақпаратоптау тәртібі</i>	multiplex mode
мультиплексор	<i>ақпаратоптаушы, мульт- типлексор</i>	multiplexer
мультиплексор каналов	<i>желілер мультиплек- соры</i>	channel multiplexer

мультиплексор переда- чи данных (МПД)	<i>деректерді тасымалдау</i>	data communications
мультипликация	<i>мультиплексоры</i>	multiplexer
мультипрограммирование	<i>мультипликация</i>	animation
мультипрограммирова- ние	<i>копбагдарламалау</i>	multiple processing
мультипрограммная вычислительная маши- на	<i>копбагдарламалы есеп- теу машинасы</i>	multiprogram computer
мультипрограммная система	<i>көпбагдарламалы жүйе system</i>	multiprogramming system
мультипрограммный ре- жим	<i>копбагдарламалы тәрмін</i>	multiprogram duty
мультипроцессорная вы- числительная машина	<i>көпсанашықты есептеу машинасы</i>	multi-processor computer
мультипроцессорная вы- числительная система	<i>көпсанашықты есептеу жүйесі</i>	multiprocessor computing system
мультипроцессорная система	<i>көпсанашықты жүйе</i>	multiprocessor system
мультиустойчивая система	<i>мультитурақты жүйе</i>	multistable system
«мышь»	<i>«тышқан», шағын кур- сор басқарушы</i>	mouse

Н

набивка	<i>толтыру, тығу</i>	padding
набирать	<i>теріп алу, теру</i>	type, type-in
набор	<i>жиынтық</i>	set, kit, suit, assembly, collection
набор данных	<i>деректердің жиынтығы</i>	data set
наборная панель	<i>жиынтықты панель</i>	patch panel, switchboard
нагрузка	<i>жүк, жұмыс</i>	loading
надежное хранение данных	<i>деректерді сақтау се- німділігі</i>	secure data storage
надежный протокол	<i>сенімді келісімереже</i>	sound protocol
надежность	<i>беріктілік</i>	reliability
надежность передачи	<i>тасымалдау беріктілігі</i>	transmission reliability
надежность программ	<i>бағдарламаның берік- тілігі</i>	program reliability
надежность системы	<i>жүйенің сенімділігі</i>	system reliability
надзор	<i>байқау</i>	supervision
название	<i>аты</i>	name, designation
назначение	<i>тағайындау, белгілеу</i>	purpose, function appointment
наименование	<i>атауы, аты</i>	name, designation
накапливать	<i>жинап алу, жинау</i>	accumulate, register
накапливающий регистр	<i>жинағыш тіркегіш</i>	accumulator register
накопитель	<i>(дерек) жинағыш</i>	accumulator file, pool, drive, storage

накопитель на магнитной ленте	магниттік таспаға жинағыш	magnetic tape store
накопитель на магнитных дисках	магнитті табаңжадқа жинағыш	disk drive
накопитель на магнитных картах (НМК)	магнитті картаяарға жинағыш (МКЖ)	magnetic card store
накопление	жиналу, жинау	accumulation, filing, gathering, storage
накопление данных	деректердің жиналуы	data accumulation
накопление информации	ақпараттың жинауы	information accumulation
налаживать вычислительную систему	есептеу жүйесін жендеу	adjust the computing system
настройка	қуыге келтіру, дәлдеу	installation, relocation
настроенный	бапқа келтірілген	adjusted
насыщение	қанығу	satiation, saturation
насыщенный	қаныққан	saturated
насыщенность	қаныққандық	saturation
направление	бағыт	direction
направление передачи данных	деректерді тасымалдау бағыты	data transmission direction
направление потока информации	ақпарат ағынының бағыты	information flow direction
направление сообщения	мәлімет бағыты	message direction
напряжение	кернеу	voltage
нарушение полномочий	укілетті бузу	privilege violation
нарушение целостности	тұтастылығын бузу	integrity breach
нарушение целостности данных	мәліметтердің бүтіндей бузылуы	data corruption
нарушитель	бузушы	infringer
натуральная система	табиғи жүйе	natural system
научно-исследовательская работа (НИР)	ғылыми-зерттеу жұмысы	scientific-research work(SRW)
научно-технический прогресс (НТР)	ғылыми-техник алы қ прогресс	scientific-technological progress(STP)
начальный	бастапқы	initial
начало	басы	beginning, origin, start
начало блока	блоктың басы	block head
начало группы	топтың басы	group head
начало сеанса	дүркін басы	log-in
начальная загрузка	бастапқы жүктеме	bootstrap
начальная ячейка	бастапқы уяшық	initial cell
начальные условия	бастапқы шарттар	initial conditions
начальный адрес	бастапқы адресі	initial address
начальный загрузчик	бастапқы жүктеуші	initial loader
начальный сброс	бастауы тастау, тасталау	initial reset
неавтономная система	дара емес жүйе	unautonomous system
неоднородная вычислительная система	біртексіз есептеу жүйесі	heterogeneous computer system

недопустимый код	<i>жарамайтын шарт-таңба</i>	forbidden code
независимая константа	<i>тәуелсіз турақты шама</i>	independent constant
независимая система	<i>тәуелсіз жүйе</i>	independent system
независимый	<i>тәуелсіз</i>	independent, self-contained
независимый сегмент	<i>тоуелсіз бөлік</i>	independent segment
незамкнутый	<i>тұйықталмаған</i>	unreserved
незанятый	<i>бос</i>	vacant, free
незащищенность	<i>қорғаусыздық</i>	exposure
незащищенный канал	<i>қорғалмаған желі</i>	insecure channel
незначущий нуль	<i>мәні жоқ нөл</i>	nonsignificant zero
неисправность	<i>ақаулық</i>	fault
нелинейная система	<i>сызықсыз жүйе</i>	non-linear system
нелинейность	<i>сызықсыздық</i>	nonlinearity
немаскированное прерывание	<i>маскасыз узу</i>	enabled interrupt
немаскируемое прерывание	<i>маскасыз узу</i>	nonmaskable interrupt
неописанный идентификатор	<i>жазылмаған анықтамасы</i>	undeclared identifier
неопределенный атрибут	<i>анықталмаған атрибут</i>	null attribute
неопределенный идентификатор	<i>анықталмаған анықтамасы</i>	undefined identifier
неопределенный рандомизированный ключ	<i>анықталмаған ретсіз кілт</i>	infinite random key
неопределяемый терм	<i>анықталмайтын топ-белгі</i>	undefinable term
неориентированный граф	<i>бағытталынбаған граф</i>	indirected graph
неподдающийся расшифровке	<i>қайта шартбелгілеуге берілмейтін</i>	indecipherable
непосредственная синхронизация	<i>тікелей қадамдастыру</i>	direct synchronization
непосредственный доступ	<i>тікелей ену</i>	direct access
непрерывный автомат	<i>үздіксіз автомат</i>	continuous automation
непрерывное управление	<i>үзіліссіз басқару</i>	continuous control
непрограммируемый	<i>бағдарламаланбаған</i>	nonprogrammable
непроцедурный язык	<i>бағдартәртінсіз тіл</i>	declarative language
неразрешимость	<i>шешілмейтін</i>	undecidability
нерезидентный	<i>резиденттік емес</i>	transient
несанкционированный доступ	<i>руқсатсыз</i>	unauthorized
несанкционированный доступ	<i>руқсатсыз ену</i>	unauthorized access
несвязный граф	<i>байланыссыз граф</i>	disconnect graph
несовместимость	<i>сыйымсыздық</i>	incompatibility

несовпадение	<i>уйлесімсіздік</i>	anticoincidence, mismatching, incongruity
несогласованный	<i>келісімгеен</i>	inconsistent
несортированный	<i>сұрыпталмаған</i>	unsorted
нестираемая память	<i>өшірілмейтін жады</i>	nonerasable memory
несущая синхронизация	<i>тасымалды қадамдас-тыру</i>	carrier synchronization
неупакованный формат	<i>жинақталмаған пішін</i>	unpacked decimal representation
неустойчивое состояние	<i>турақсыз күйі</i>	transient state
нецифровая система	<i>сансыз жүйе</i>	nondigital system
нечетная логика	<i>так, сандар логикасы</i>	fuzzy logic
нечетное множество	<i>так, сандар топмушесі</i>	fuzzy set
нечувствительная система к отказам (отказоустойчивая)	<i>жұмыстырақты жүйе</i>	full-safe system
неявная адресация	<i>айқындалмаған адрес-теу</i>	implied addressing
нижняя граница	<i>төменгі шекара</i>	lower bound
новый	<i>жаңа</i>	new
номер	<i>нөмір</i>	number
номер байта	<i>байт нөмірі</i>	byte number
номер дорожки	<i>жол нөмірі</i>	track number
номер канала	<i>желі нөмірі</i>	channel number
номер логического канала	<i>қисынды желі нөмірі</i>	logical channel number
номер логического устройства	<i>қисынды құрылғы нөмірі</i>	logical unit number
номер набора	<i>жиынтық нөмірі</i>	data set
номинальное действие	<i>номинальды тез эрекет</i>	nominal speed
номинальный	<i>номинальды</i>	rated
норма	<i>молшер, шама, норма</i>	standard, norm
нормализация	<i>бірыңғайластыру</i>	normalization
нормализованная форма числа	<i>санның қалыптастырылған пішімі</i>	number form
нормализовать	<i>бірыңғайлау</i>	normalize
нормальное распределение	<i>қалыпты тарату</i>	normal distribution
нормальный	<i>әдеттегі, қалыпты</i>	normal
носитель	<i>тасымалдағыш</i>	carrier medium
носитель данных	<i>деректердің тасымалдағышы</i>	data carrier
носитель записи	<i>жазба тасымалдағыш</i>	record(ing) medium
нотаризация ключа	<i>кілтті сенімдеу</i>	key notarization
нуль	<i>нөл</i>	null, zero, nought

О

обеспечение	<i>қамтамасыздандыру</i>	means, provision, security
область	<i>облыс, аймақ</i>	area, domain, range
область данных	<i>деректердің облысы</i>	data area
область защиты	<i>қорғаныс аймағы</i>	protection domain
область определения	<i>анықтау облысы</i>	definitional domain
область памяти	<i>жады облысы</i>	memory array, storage area
обслуживающий персонал	<i>қызмет корсетушілер</i>	operating personnel, service staff
обман	<i>алдау</i>	cheating
обман оператора	<i>операторлық алданышы</i>	operator spoof
обмен	<i>айырбас, ауыстыру, алмасу, ауысу</i>	exchange
обмен информацией	<i>ақпаратпен алмасу</i>	information exchange, message exchange
обнаружение	<i>табылу, табу</i>	detection, location, finding, shooting
обнаружение неисправностей	<i>ақауларды табу</i>	failure detection, failure location
обнаружение ошибок	<i>қателерді табу</i>	error detection, diagnosis
обновление	<i>жаңалау, жаңару</i>	restoration, renewal, updating
обновление базы данных	<i>деректер қорын жаңарту</i>	data base updating
обновлять	<i>жаңалау</i>	renew, update
обобщенная информация	<i>жинақталған ақпарат</i>	generic information
обобщенная структурная схема	<i>кеңейтілген құрылымдық сызба</i>	generalized structure circuit
обозначение	<i>белгілеу, белгі</i>	designation, notation symbol, label
оборудование	<i>жабдық</i>	equipment
обоснование модели	<i>модельді тианақтау</i>	model validation
обработка в порядке поступления	<i>келіп тусу ретімен оңдеу</i>	FIFO processing
обработка в реальном времени	<i>нақты уақытта өңдеу</i>	real-time processing
обработка данных	<i>мәліметті өңдеу</i>	data processing
обработка задания	<i>тапсырманы өңдеу</i>	job processing
обработка запроса	<i>сұрауды өңдеу</i>	activity
обработка прерываний	<i>үзуді өңдеу</i>	event trapping
обработка текста	<i>жазбахабарды өңдеу</i>	text processing
образец	<i>үлгі</i>	pattern, prototype, sample
обратная величина	<i>кері шама</i>	reciprocal

обратная матрица	<i>кері кесте</i>	inverse matrix
обратное перемещение	<i>кері ауыстырушылық</i>	backspacing
обратный индекс	<i>кері нұсқатаңба</i>	reverse index
обратный код	<i>кері шарттаңба</i>	complement
обратный ток	<i>кері ток</i>	inverse current, back current, reverse current
обращение	<i>сұрау (өтініш) салу, қарау, бет буру, назар аудару</i>	access, call, reference, handling, manipulation
обращение к данным	<i>деректерге сұрау салу</i>	data retrieval
обращение к операционной системе	<i>амалорындау жүйесіне сұрау салу</i>	supervisor-call interrupt
обращение к подпрограмме	<i>ішкі бағдарламаға сұрау салу</i>	procedure call
обслуживание	<i>қызмет көрсету</i>	maintenance
обслуживаемость	<i>қызметкерлік</i>	serviceability
обслуживающее устройство	<i>қызмет көрсетуші құрылғы</i>	server
общая база данных	<i>ортақ дерек қор</i>	public data base
общая память	<i>ортақ жады</i>	common memory
общая системная область защиты	<i>жалпы жүйелік қорғаныс аймағы</i>	common system area
общая шина	<i>ортақ топжелі</i>	common bus
общий ключ	<i>ортақ кілт</i>	generic key
общий сигнал	<i>ортақ сигнал</i>	general signal
общий телекоммуникационный метод доступа	<i>ортақ телекоммуникация ену әдісі</i>	telecommunication access method
общий файл	<i>ортақ дерекжиын</i>	shared file
общегосударственная система передачи данных	<i>жалпы мемлекеттік деректер тасымалдау жүйесі</i>	state data transmission system
общецелевая система	<i>жалпы мақсаттағы жүйе</i>	target system
объединение ветвей	<i>тармақтардың бірігуі</i>	crossjumping
объединение в систему	<i>жүйеге бірігуі</i>	integration
объединять блоки	<i>блоктарды біріктіру</i>	merge into blocks
объект канальный	<i>желілік объект</i>	channel object
объект сетевой	<i>тораптық объект</i>	network object
объект транспортный	<i>көліктік объект</i>	transport object
объект памяти	<i>жады объекті</i>	space object
объект прикладной	<i>қолданбалы объект</i>	application object
объект физический	<i>физикалық объект</i>	physical object
объектно-ориентированная архитектура ЭВМ	<i>объекті-бағдарланған ЭЕМ сәулеті</i>	object-oriented architecture
объектно-ориентированный язык	<i>объекті-бағдарланған тілі</i>	object-oriented language
объектный модуль	<i>объект дараболшегі</i>	object module
объектный процессор	<i>объект санашығы</i>	target processor

объем	<i>аумақ, колем</i>	capacity
объем памяти	<i>жады аумағы</i>	memory capacity
объем работы по пре- одолению защиты	<i>қорғанысты жеңіп шы- ғу жұмысының көлемі</i>	penetration work factor
одноадресная вычис- лительная машина	<i>бірадрестік есептеу ма- шинасы</i>	one-address computer
одноадресная команда	<i>бірадрестік амаләмір</i>	one-address instruction
одноходовой триггер	<i>біркірісті триггер</i>	one-entry trigger
однозначность	<i>бірмонділік</i>	univocacy
однонаправленный	<i>бірбағытталған</i>	one-way, unidirectional, unilateral
одноплата ЭВМ	<i>бірсызбанегізді ЭЕМ</i>	single-board computer
одноразрядный регистр	<i>бірразрядты тіркегіш</i>	bit cell
однородная сеть	<i>бірыңғай торап</i>	homogeneous network
однородная система	<i>біртекті жүйе</i>	cellular system
однородность данных	<i>деректердің біртектілігі</i>	data homogeneity
односторонняя дискета	<i>біржақты табақшажад</i>	single-sided disk
однотактная синхрони- зация	<i>бірырғақты қадамдас- тыру</i>	single-cycle synchronization
одноуровневая система	<i>бірдеңгейлі жүйе</i>	one-level system
однофазная синхрони- зация	<i>бірфазалы қадамдасты- РУ</i>	single-phase synchronization
ожидаемый	<i>күтіп алу</i>	desired
ожидание	<i>күту, тосу</i>	waiting, expectation, probability
окно	<i>терезе</i>	window
оконечная схема	<i>аяқталған сызба</i>	termination circuit
оконечное оборудова- ние данных	<i>аяқталған мәліметтерді жабдықтау</i>	terminal data equipment
окончание	<i>аяғы, соңы</i>	end, conclusion, completion, termination, ending
окончательное значение	<i>қорытынды мәні</i>	final value
округление	<i>дөңселектеу</i>	rounding
опасность отказов	<i>қабыл алмау қауіптілігі</i>	failure rate
операнд	<i>амалдерек, операнд</i>	operand
оперативная информа- ция	<i>жедел ақпарат</i>	rapid information
оперативная память	<i>жедел жады</i>	internal memory
оперативное запомина- ющее устройство (ОЗУ)	<i>жедел есте сақтау қу- рылысы (ЖЕСК)</i>	random-access memory
оперативный учет	<i>жедел санақ</i>	operative
оператор	<i>нұсқаомир, оператор</i>	instruction
оператор выбора	<i>таңдау операторы</i>	case statement
оператор вызова про- граммы	<i>бағдарламаны шақыру операторы</i>	chain
оператор перехода	<i>оту операторы</i>	GOTO statement
оператор присваивания	<i>меншіктеу операторы</i>	assignment statement
оператор цикла	<i>қапталама операторы</i>	DO statement

операторная схема операции	<i>операторлық сызба амалдар, операциялар</i>	operational circuit operations, workings, actions
операционная безопас- ность данных	<i>деректердің амалдық қауіпсіздігі</i>	operational data security
операционная грамма- тика	<i>амалдық грамматика</i>	operational grammar
операционная задержка	<i>амалдық кідірту</i>	operational delay
операционная семанти- ка	<i>амалдық семантика</i>	operational semantics
операционная сеть пе- ременного тока	<i>айнымалы токтың амалдық торабы</i>	operation alternating current network
операционная сеть по- стоянного тока	<i>турақты то к ты ң амалдық торабы</i>	direct current operation network
операционная система сети	<i>тораптың амалдық жүйесі</i>	operational network system
операционная система общего назначения	<i>жалпы қолданбалы амалдық жүйе</i>	operation general- purpose system
операционная система реального времени	<i>нақты уақыттағы амалдық жүйе</i>	operation real-time system
операционная среда	<i>амалдық орта</i>	environment
операционная таблица	<i>амалдық кесте</i>	operational table
операционный	<i>амалдық</i>	operational
операционный автомат	<i>амалорындаушы авто- мат</i>	operational automation
операционный конден- сатор	<i>амалдық конденсатор</i>	operational condenser
операционный модуль	<i>амалдық дарабөлшек</i>	operating module
операция безусловного перехода	<i>шартсыз кэшү амалы</i>	unconditional branch
операция записи	<i>жазу амалы</i>	write operation
операция передачи	<i>тасымалдау амалы</i>	transfer operation
операция перехода	<i>эту амалы</i>	transfer operation, jump operation
операция сравнения	<i>салыстыру амалы</i>	comparison operation
операция условного пе- рехода	<i>шартты эту амалы</i>	conditional jump
операция чтения	<i>оку амалы</i>	read operation
описание	<i>бейнелеу, суреттеу, бейнелеп жазу</i>	declaration, description
описание входных и выходных параметров	<i>кіру және шығу пара- метрлер'ш бейнелеп жа- зу</i>	input-output specification
описание данных	<i>деректерді бейнелеп жазу</i>	data description
описание задания	<i>тапсырманы бейнелеп жазу</i>	job definition
описание интерфейса	<i>түйістірушіні бейнелеп жазу</i>	interface specification
описание пакета	<i>дестені бейнелеп жазу</i>	package specification

описатель	<i>суреттеп антушы, мазмундаушы</i>	declarator
определение	<i>анықтама, анықтау</i>	definition determination, detection, identification
определение данных	<i>деректерді анықтау</i>	data description
опредетель	<i>анықтауыш</i>	determinant
опрос	<i>сурақ, сурау</i>	interrogation
оптимальное решение	<i>тиімді шешім</i>	optimal solution
оптимальное управление	<i>тиімді басқару</i>	optimal control
оптимальный граф	<i>орнықты граф</i>	optimal graph
оптимизация	<i>ұтымдылық, оптимизациялау</i>	optimization, optimizing
оптимизирующий транслятор	<i>ұтымдылық бағдарлау-рушы</i>	optimizer
оптическая связь	<i>оптикалық байланыс</i>	optical coupling
оптическая когерентная система	<i>когерентті оптикалық жүйе</i>	optical coherent system
оптическое распознавание символов	<i>оптикалық символдарды тану</i>	optical character recognition (OCR)
опускать	<i>түсіру</i>	omit
опция	<i>мүмкіндік, опция</i>	option
опытно-конструкторская работа (ОКР)	<i>тәжірибелік-құрастыру жұмысы (ТҚЖ)</i>	experimental-constructor work (ECW)
организационная техника	<i>ұйымдастыратын техника</i>	organization technique
организация	<i>ұымдастыру, ұйым</i>	organization
организация конвейера	<i>конвейерлі ұйымдастыру</i>	pipelining
организация ловушек	<i>тұзақты ұйымдастыру</i>	trapping
организация очереди	<i>кезекті ұйымдастыру</i>	queuing discipline
организация пользователей	<i>тұтынуды ұйымдастыру</i>	user group
организация файла	<i>дерекжисынды ұйымдастыру</i>	file organization
орграф	<i>бағытталған граф</i>	digraph
организовать	<i>ұйымдастыру</i>	organize
ориентация	<i>бағыттау</i>	orientation
ориентированное ребро	<i>бағытталған қыр</i>	directed edge
ориентированный граф	<i>бағытталған граф</i>	directed graph
оригинал	<i>төлнұсқа</i>	original
оригинальный	<i>төлнұсқалық</i>	original
орфографическая ошибка	<i>орфографикалық қате</i>	spelling error
орфографический корректор	<i>орфографикалық түзеу</i>	spelling corrector
освидетельствование	<i>қуәліктеу</i>	certification
освобождение семафора	<i>қадамдастыру шамын</i>	signal operation, up operation, V-operation
основание системы	<i>босату</i>	base, radix
осчисления	<i>басты есептеу жүйесі</i>	base, radix
основная консоль	<i>басты консоль</i>	main console

основная оперативная	негізгі амалорындау жа-	main memory
память (ООП)	дысы (НАЖ)	
основная память (ОП)	негізгі жады (НЖ)	main memory
основной код	негізгі шарттаңба	major key
основной цикл	негізгі қайталама	main loop
останов	тоқтау	stop, stopping, halt, shut-down
остановить систему	жүйені тоқтату	stop the system stop,
остановка	аялдама	stopping, halt, shut-down
остаток	қалдық	rest, surplus, remainder, residue, excess
остаток от деления	бөлу қалдығы	remainder
осуществление	іске асыру, жүзеге асыру	realization
ответ	жауап	answer, reply, response
отладчик	баптаушы	debugger
отказ	қабыл алмау	fault, failure
отказоустойчивая сис- тема	турақтықызметті жүйе	fail-safe system
отказоустойчивость	турақтықызмет	fault-tolerance
отказоустойчивый	турақтықызметті	fault-tolerant
отклонение	ауытқу	deviation, deflection, divergence
отключение	бөліп тастау, ажырату, үзіп, тастау	switching off, deenergization
открытая система	ашық жүйе	open system
открытый	ашық	public
открытый ключ	ашық кілт	public key
открытый показатель степени	дәреженің ашық көрсеткіші	public exponent
открытый текст	ашық жазбахабар	plain text
отмена полномочий	үкілетті өзгерту	revocation of capability
отменять	өзгерту	cancel
отметка	белгі	mark, marking, label, score
относительная адресация	салыстырмалы адрестеу	relative addressing
относительная избыточность	салыстырмалы артықтық	relative redundancy
относительная ошибка	салыстырмалы қате	relative error
относительная погрешность	салыстырмалы қателік	relative error
относительный адрес	салыстырмалы адрес	relative address
отношение	қатынас, өзара байланыс, қарымқатынас	relation, relationship, ratio
отношение выборки	таңдау қатынасы	selection ratio
отображать	суреттеу, бейнелеу	reflect
отображение	көрсету	display image

отражающий экран	<i>бейнелеп корсетуші экран</i>	reflecting barrier
отраслевая автоматизированная система управления	<i>салалық автоматтан-дырылған басқару жүйесі</i>	branch automatic management system
отрицание	<i>терістеу</i>	negation
отрицательная константа	<i>теріс турақты шама</i>	negative constant
отрицательное квити-рование	<i>қабылдауды теріске шығару</i>	negative acknowledgement
отрицать	<i>теріске шығару</i>	deny
отсчет времени	<i>уақытты санау</i>	time readout
оттранслированная программа	<i>аударылған бағдарлама</i>	compiled code
отчет	<i>есеп беру, отчет</i>	account, report
отыскание неисправностей	<i>ақауларды іздеп табу</i>	trouble location
оформление пакета	<i>дестені дайындау</i>	encapsulation
офис	<i>мекеме</i>	office
очередность	<i>кезектілік</i>	sequence, queue
очередь	<i>кезек</i>	queue, waiting-line
очередь вывода	<i>шығу кезегі</i>	output queue
очередь заданий	<i>тапсырмалар кезегі</i>	input queue, job queue
очередь задач	<i>есептер кезегі</i>	task queue
очередь фоновых задач	<i>қосымша есептер кезегі</i>	background queue
очистка памяти	<i>жадыны тазарту</i>	memory purification
ошибка	<i>қате, қателік</i>	error, mistake, fallacy-bug, malfunction, fault, failure
ошибка в аппаратуре	<i>аппараттағы қате</i>	hardware error
ошибка в данных	<i>мәліметтердегі қате</i>	data error
ошибка в программе	<i>бағдарламадағы қате</i>	bug, malfunction, program error
ошибка округления	<i>дөңселектеу қатесі</i>	rounding error
ошибка оператора	<i>оператор қатесі</i>	operator error
ошибкоустойчивая система	<i>қателіксіздік жүйе</i>	fault-tolerant system

II

пакет	<i>десте, пакет</i>	batch, burst, package
пакет заданий	<i>тапсырмалар пакеті</i>	job batch
пакет ошибок	<i>қателер пакеті</i>	error burst
пакет прикладных программ	<i>қолданбалы бағдарламалар пакеті</i>	application package
пакет программ	<i>бағдарламалар пакеті</i>	software package
пакетная обработка	<i>пакетті оңдеу</i>	batch processing
пакетная передача	<i>пакеттік тасымалдау</i>	package transmission
пакетный терминал	<i>пакетті таңбатергі</i>	packet terminal
память	<i>жады</i>	store, storage, memory

память автомата	<i>автомат жадысы</i>	automaton memory
память большого объема	<i>улкен көлемді жады</i>	large memory, high-capacity memory
память данных	<i>деректер жадысы</i>	data memory terminal equipment (DTE)
память команд	<i>амаләмірлер жадысы</i>	instruction memory
память магнитная	<i>магнитті жады</i>	magnetic memory, magnetic store
память малой емкости	<i>кіші сыйымдылықтағы жады</i>	low memory
память на дисках	<i>табақжадтардағы жады</i>	disk memory
память (сверх) большой емкости	<i>(оте) улкен сыйымдылықтағы жады</i>	mass memory
память с побайтовой организацией	<i>байттап ұйымдастырылган жады</i>	byte-organized memory
память с последовательным доступом	<i>тізбектей ену жадысы</i>	sequential-access storage
память с пословной организацией	<i>сөзді сақтау жадысы</i>	word-organized memory
панель (пульт, табло)	<i>тақта, панель (пульт, табло)</i>	panel, board, socket, base
панель оператора	<i>оператор панелі</i>	operator panel
панель управления	<i>басқару панелі</i>	control panel
параллелизм	<i>қатарластық</i>	parallelism
параллельная работа	<i>қатарлас жұмыс</i>	parallel work, parallel operation
параллельно-последовательный адаптер	<i>қатарлас-тізбекті бейімдеуші (адаптер)</i>	parallel-chain adapter
параллельно-последовательная система	<i>қатарлас-тізбекті жүйе</i>	parallel-serial system
параллельно-последовательный умножитель	<i>қатарлас-тізбекті көбейткіш</i>	parallel-sequential multiplier
параллельное запоминающее устройство	<i>қатарлас есте сақтау құрылғысы</i>	parallel memory, parallel store, parallel storage
параллельное использование	<i>қатарлас пайдалану</i>	time-sharing operation
параллельное считывание	<i>қатарлас оқып алу</i>	parallel reading
параллельный	<i>қатарлас</i>	parallel
параллельный интерфейс	<i>қатарлас түйінбайланыс</i>	parallel interface
параллельный поиск	<i>қатарлас іздеу</i>	parallel search
параллельный регистр	<i>қатарлас тіркегіш</i>	parallel register
параллельный сумматор	<i>қатарлас қосындылағыш</i>	parallel adder
параллельный умножитель	<i>қатарлас көбейткіш</i>	parallel multiplier
параметр цикла	<i>қайталама параметра</i>	loop variable, cycle index

параметр терминала	<i>таңбатергі параметр!</i>	terminal profile
параметры транзакции	<i>транзакция көрсеткіші</i>	transaction data
параметрически-само-настраивающая система	<i>параметрлі өзін-өзі түйетін жүйе</i>	parameter self-adjustment system
паритет	<i>пара-парлық</i>	parity
пароль	<i>құпия сөз</i>	password
партнер	<i>серіктестік</i>	partner
пассивная линия	<i>пассивті желі</i>	passive line
пассивный	<i>белсенсіз, пассивті</i>	passive
пассивный нарушитель	<i>белсенсіз бұзушы</i>	passive violator
пассивный элемент	<i>белсенсіз элемент</i>	passive element, passive component, passive device
пачка ошибок	<i>бір топ қателіктер</i>	error pack
первая нормальная форма	<i>бірінші қалыпты үлгі</i>	first normal form
первичная запись	<i>алғашқы жазба</i>	primary record
первичная станция	<i>алғашқы станция</i>	primary station
первичный атрибут	<i>алғашқы белгі</i>	prime attribute
первичный ключ	<i>алғашқы кілт</i>	primary key
переадресация	<i>қайта адрестеу</i>	readdressing, address, modification, address substitution
переадресация данных	<i>деректерді қайта адрестеу</i>	data readdressing
переадресация команды	<i>амаләмірді қайта адрестеу</i>	order modification
перевод машинный	<i>машиналық аударма</i>	machine translation, mechanical translation
передавать	<i>тасымалдау</i>	transmit, relay
передавать адрес	<i>адресі тасымалдау</i>	address direct transmission
передавать дальше	<i>ары қарай тасымалдау</i>	forward
передавать сообщение	<i>хабарды тасымалдау</i>	broadcast
передавать управление	<i>басқаруды тасымалдау</i>	branch, jump, pass communication, transmission, transfer
передача	<i>тасымалдау</i>	
передача данных (ПД)	<i>деректерді тасымалдау (ДТ)</i>	data transfer, data transmission
передача информации	<i>ақпаратты тасымалдау</i>	information transmission, data transmission
передача маркера	<i>маркерді тасымалдау</i>	token passing
передача параметров	<i>параметрлерді тасымалдау</i>	argument passing, parameter passing
передача с буферизацией	<i>буферлі тасымалдау</i>	store-and-forward transmission
передача сообщений	<i>мәліметті тасымалдау</i>	message transmission

передача с промежуточным накоплением	<i>аралық жинақтап тасымалдау</i>	store-and-forward transmission
передача управления	<i>басқаруды тасымалдау</i>	branching, control transfer, goto, jump
передающий автомат	<i>тасымалдаушы автомат</i>	communication automation
перезапись	<i>қайта жазу</i>	transcription, rewriting, overwriting, rerecording, rerun, restart
перезапуск	<i>қайта жіберілу</i>	rename
переименование	<i>атын өзгерту</i>	rename
переименовать	<i>жаңа ат қою</i>	switch, commutator
переключатель	<i>ауыстырып қосқыш</i>	selector key
переключатель адреса	<i>адрес ті ауыстырып қосқыш</i>	address switch
переключать	<i>ауыстырып қосу</i>	switch, change, commute
переключение	<i>ауыстырып қосу</i>	change commutation
переключение программ	<i>бағдарламаны ауыстырып қосу</i>	sequence switch
переменная	<i>айнымалы</i>	variable
переменная с индексами	<i>нұсқатаңбалы айнымалы</i>	subscripted variable
перемещение	<i>көшіру, жылжыту, ығыстыру</i>	transportation, relocation, movement, migration, travel
перемещение данных	<i>деректерді көшіру</i>	data movement
перемотка	<i>қайта орау</i>	rewind, backward wind
перенос	<i>тасымал</i>	transfer, carry, carry-over, transferring
переносимое программное обеспечение	<i>тасымалданатын программалық қамтамасыздандыру</i>	portable software
переполнение	<i>аса толу</i>	overflow
переполнение буферов	<i>буферлердің аса толуы</i>	buffer thrashing
переработка	<i>қайта өңдеу</i>	processing
перестановка	<i>орын ауыстыру</i>	swap
перестановочный шифр	<i>орын ауыстыру шарт- белгісі</i>	transposition cipher
пересылка блока	<i>блоктар жіберу</i>	block transfer
пересылка данных	<i>мәліметтерді жіберу</i>	data transfer
пересылка строки битов	<i>бит жолын тасымалдау</i>	bit block transfer (bit- BLT)
перетранслировать	<i>қайта бағдарлауды жасау</i>	recompile
переупорядочивать	<i>қайта реттеу</i>	reorder
переупорядочивать очередь	<i>кезекті қайта реттеу</i>	reschedule
переход	<i>кошу, ауысу</i>	transition, conversion, transfer

переход при переполнении	аса толу кезіндегі	jump on overflow
переходный процесс	авысу өтпелі процесс	transient response
перечисление	санап шығу	enumeration
перечитать	қайта оқу	re-read
период	кезең, мезгіл	period, cycle, cycle per second, interval time
период повторения	қайталау мезгілі	repetition cycle
периодическое повторение	мезгілімен қайталау	periodic recurrence
периферийная ЭВМ	сыртқы ЭЕМ	satellite computer
периферийное устройство	сырт құрылғы	peripheral device
персонал	қызмет істеушілер	personnel, staff
персональная ЭВМ	дербес ЭЕМ	personal computer
pertinence	жарамдылық	pertinence
перфокарта (ПК)	тесімкарта	punch card, card
перфокарточный код	тесімкарталық шарт-таңба	punched card code
перфолента (ПЛ)	тесімтаспа	perforated tape
перфоленточная операционная система	тесімтаспалы амал-орындау жүйесі	punched tape operational system
перфоленточный код	тесімтаспалық шарт-таңба	punched tape code
перфоратор	тесуші	punch
перфорировать	тесу	punch
перфосчитыватель	тесімоқығыш	paper tape reader
перфорационное устройство	тескіш құрылғы	perforation device
перфорация	тесу	perforation, punching hole
перьевой графопостроитель	қауырсынды графсыз-гыш	pen plotter
петля	топса	loop
печатать	басу	print, copy
печать	баспа	press, seal, stamp, printing
печатающая головка	басатын бастиек	printing head
печатающее устройство	баспа құрылғысы	printer, printing device.
печатающий элемент	басатын элемент	type element, print member
пиксельный адаптер	кескіндік бейімдеуші	pixel processor
пиксельный процессор	кескіндік санашық	pixel processor
планирование	жоспарлау	planning
планирование с использованием сетевого графика	торабтық графикті қолданып жоспарлау	Project Evaluation and Review Technique (PERT)
планировщик	жоспарлаушы	program scheduler, sequence monitor, task scheduler

планировщик заданий	<i>тапсырма жоспарлаушы</i>	job scheduler
планшет	<i>планишет</i>	data tablet, digitizing pad, tablet
планшетный графопостроитель	<i>графсызғыш стол</i>	flatbed plotter
плата	<i>сызбанегіз, плата</i>	plate, board
плата памяти	<i>жады платасы</i>	memory plate
плата расширения	<i>кеңейту платасы</i>	plug-in card
платформа	<i>туғырнама</i>	platform
пленочная интегральная схема	<i>пленкалы шогырсызба</i>	film integrated circuit
плотность	<i>тығыздық, жиілік</i>	density
плотность информации	<i>аппарат тығыздығы</i>	packing density
плотность носителей	<i>тасымалдағыш жиілігі</i>	information density
плотность печати	<i>басу тығыздығы</i>	carrier density
побайтный	<i>байт бойынша</i>	printing density
побайтовое мультиплексирование	<i>байт бойынша ақпараттау</i>	byte-serial
поблочная передача	<i>блок бойынша беру</i>	byte multiplexing
поблочный контроль четности	<i>блок бойынша жұптылығын бақылау</i>	block transfer
поверхность	<i>беттік, сырт, бет</i>	block parity
повторение	<i>қайталау</i>	surface, face
повторная адресация	<i>қайталап адрестеу</i>	repetition
повторная синхронизация	<i>қайталап қадамдастыру, синхрондау</i>	repetitive addressing
повторный	<i>қайталап</i>	recurrent
повторный запуск	<i>қапталып жіберу</i>	synchronization
повторный цикл	<i>қайталанатын қайталама</i>	repetitive
повышенная точность	<i>жоғары дәлдік</i>	rerun, restart
подача	<i>беру, жіберу</i>	repetitive cycle, recycle
подача бумаги	<i>қағазды жіберу</i>	multiply precision
подбор	<i>іріктеп алу, таңдап алу</i>	delivery, supply, feed, feeding
подготовка	<i>дайындау, даярлау</i>	paper feeding, form feeding
подграф	<i>ішкі граф</i>	matching, selection
подделка	<i>жалған</i>	preparation
подзадача	<i>ішкі есеп</i>	subgraph
подключенный	<i>қосылған, жалғанған</i>	forgery
подмножество	<i>ішкі көпмүше</i>	offspring task
подмножество языка	<i>ішкі көпмүше тілі</i>	in-line
подписывать	<i>қол қою</i>	subset
подпрограмма	<i>ішкібағдарлама</i>	subset language
подпрограмма взаимодействия с внешним устройством	<i>сыртқы құрылғымен оректтесу ішкібағдарламасы</i>	sign
		subprogram, subroutine
		subprogram of
		interaction with
		peripheral unit

подпрограмма обработки аварийного завершения	<i>апатты аяқталуды өңдеудің ішкібағдарламасы</i>	postmortem routine
подсистема	<i>ішкіжүйе</i>	subsystem
подтверждение	<i>құптау</i>	confirmation
подтверждение связи	<i>байланысты құптау</i>	handshaking
позиционирование	<i>орнықтандыру</i>	positioning
позиционная система	<i>позициялық, жүйе</i>	positional system
позиционная система счисления	<i>позициялық, санау жүйесі</i>	positional notation
позиционное счисление	<i>позициялық санақ</i>	positional counting
позиционный код	<i>позициялық, шарттаңба</i>	position code, weighted code
позиция	<i>туру орны, позиция</i>	position
поиск	<i>іздеу</i>	retrieval, scan, search
поисковый атрибут	<i>ізделінетін атрибут</i>	search attribute
показатель	<i>көрсеткіш</i>	index, characteristic
показатель достоверности	<i>дұрыстық көрсеткіші</i>	sign, exponent, mark certainty index, confidence index
покидать	<i>шығу</i>	quit
поколение ЭВМ	<i>ЭЕМ буыны</i>	computer generation
пол-байта	<i>жарты байт</i>	nibble
поле	<i>өріс</i>	field, margin
поле адреса	<i>адресің өрісі</i>	address field
поле данных	<i>мәліметтер өрісі</i>	data field
поле ключа	<i>кілт өрісі</i>	key field
поле кода операции	<i>амалдардың шарттаңбалы өрісі</i>	instruction field operation field
поле команды	<i>амаләмір өрісі</i>	instruction field, operation field
поле метки	<i>таңба өрісі</i>	label field
поле операнда	<i>операнд өрісі</i>	argument field, operand field
поле переменной	<i>айнымалы өрісі</i>	variable field
поле переменной длины	<i>айнымалы ұзындығышың өрісі</i>	variable length field
поле признака	<i>белгі өрісі</i>	flag field, tag field, variable field
поле фиксированной длины	<i>тиянақты ұзындық өрісі</i>	fixed-length field
поле экрана дисплея	<i>ақпараттың бетінің өрісі</i>	display field
полная адресация	<i>толық адресітеу</i>	full addressing
полная система	<i>толық жүйе</i>	complete system
полное упорядочение	<i>толық реттеу</i>	complete ordering
полномочия	<i>үкілеттік</i>	capability
полный	<i>толық</i>	full
полный адрес	<i>толық адрес</i>	full address
положение	<i>жағдай</i>	position, location, state, situation, condition

положительная константа	<i>турақты шама</i>	positive constant
полубайт	<i>жарты байт</i>	nibble
полудуплексная обратная связь (ПОС)	<i>жартылай қосбағытты кері байланыс (ЖҚБ)</i>	either-way connection, half-duplex
полудуплексный канал	<i>жартылай қосбағытты желі</i>	either-way circuit, half-duplex circuit
полупроводниковое запоминающее устройство	<i>жартылай өткізгіштік есте сақтау құрылғысы</i>	semiconductor memory
полуслово	<i>жарты сөз</i>	half-word
полусумматор	<i>жартылай қосындылағыш</i>	half-adder
получатель	<i>алушы</i>	addressee
пользователь	<i>пайдаланушы</i>	client, user
пользователь вычислительной системы	<i>есептеу жүйесін пайдаланушы</i>	computer user
пользователь ЭВМ	<i>ЭЕМ-ді пайдаланушы</i>	user
пользовательская система	<i>пайдаланушы жүйе</i>	user system
пользовательская станция	<i>пайдаланушы станциясы</i>	user node
пользовательский интерфейс	<i>пайдаланушы түйістірушісі</i>	user interface
пользовательский процесс	<i>пайдаланушы барысы</i>	user process
польская запись	<i>поляк жазбасы</i>	Lukasiewicz notation, Polish notation, prefix notation
польская инверсная запись	<i>поляк кері жазбасы</i>	reverse Polish notation
полос	<i>үйек</i>	pole
помехи	<i>бөгеуілдер, қыстырмалар</i>	strays, noise, interference
помехозащищенность	<i>бөгеуілдерден қорғанушылық</i>	noise immunity
помехоустойчивость	<i>бөгеуілдерге турақтылығы</i>	interference immunity
понимание естественного языка	<i>табиғи тілді түсіну</i>	natural language understanding
понятие	<i>ұғым, түсінік, мағлұмат</i>	notion, concept, conception, meaning
порог чувствительности средств измерений	<i>өлішеу құралдарының сезімталдық шегі</i>	sensibility threshold
пополнение	<i>толу</i>	completion, supplement, replenishment
поправка	<i>тузету, жсвндеу</i>	correction, alteration
попытка раскрытия	<i>ашуға әрекет жасау</i>	effort of opening
поразрядная операция	<i>разряд бойынша амалорындау</i>	(bit) wise operation

поразрядное дополнение	<i>разряд бойынша толықтыру</i>	diminished radix complement
поразрядные операции	<i>разряд бойынша операциялар</i>	bit flipping, bit manipulation
пороговый уровень	<i>алдыңғы деңгей</i>	threshold level
порт	<i>порт</i>	port
порт ввода-вывода	<i>енгізу-шығару порты</i>	I/O port
портативная ЭВМ	<i>шағын ЭЕМ</i>	laptop computer, portable computer
порядок	<i>перн, тәртіп</i>	sequence, order, method, rule
порядок выборки	<i>таңдау тәртібі</i>	select order
порядок слов	<i>сөздердің реті</i>	word order, word ordering
последовательная адресация	<i>тізбектеп адрестеу</i>	sequence addressing
последовательная обработка	<i>тізбектеп оңдеу</i>	serial processing
последовательная передача данных	<i>тізбектеп мәліметтерді беру</i>	serial transfer
последовательная ссылка данных	<i>тізбектеп мәліметтерді жіберу</i>	serial transfer
последовательная система	<i>тізбекті жүйе</i>	series system
последовательная цепочка	<i>тізбектелген тізбек</i>	daisy chain
последовательная ЭВМ	<i>тізбектелген ЭЕМ</i>	sequential computer
последовательность	<i>тізбектік, жүйелілік</i>	sequence, order, consistency
последовательность данных	<i>деректер тізбегі</i>	data sequence
последовательность команд	<i>амаләмірлер тізбегі</i>	instruction sequence
последовательный	<i>тізбектелген</i>	sequential
последовательный алгоритм	<i>тізбектелген бағдаржол</i>	sequential algorithm
последовательный доступ	<i>тізбектей ену</i>	sequential access
последовательный интерфейс	<i>тізбектелген түйін-байланыс</i>	serial interface
последовательный метод доступа	<i>тізбектелген ену әдісі</i>	sequential access method
последовательный метод доступа с ключами	<i>кілттермен тізбектелген ену әдісі</i>	keyed sequential access method
последовательный перебор	<i>тізбектей асып кету</i>	linear search
последовательный поиск	<i>тізбекті іздеу</i>	serial search, one-at-a-time search
последовательный сумматор	<i>тізбекті қосындылағыш</i>	serial adder

последовательный регистр	<i>тізбекті тіркегіш</i>	serial register
последовательный умножитель	<i>тізбектелген көбейткіш</i>	serial multiplier
последовательный файл	<i>тізбекті дерекжиын</i>	sequential file
пословный	<i>сөз бойынша</i>	serial by word, word-serial
постоянная	<i>турақты</i>	constant
постоянная времени	<i>уақыт турақтысы</i>	time constant
постоянная готовность	<i>әрқашан дағын болу</i>	constant readiness
постоянное запоминающее устройство	<i>турақты есте сақтау құрылғысы</i>	permanent storage
постоянный адрес	<i>турақты адрес</i>	constant address
постоянство информации	<i>ақпараттың турақтылығы</i>	information consistency
постпроцессор	<i>қосымша процессор</i>	back-end processor, postprocessor
постранично-печатающее устройство	<i>парақтап-баспалау құрылғысы</i>	page printer
построение	<i>ҚУРҰ, жасау</i>	construction, plotting
построение программы	<i>бағдарламаны құру</i>	program planning
поступление данных	<i>деректердің келіп түсуі</i>	data arrival
посылать команду	<i>амаләмірді жіберу</i>	send an instruction
посылка	<i>сәлемдеме (жіберілген зат)</i>	sending, message
потенциал	<i>элеует</i>	potential
потенциометр	<i>потенциометр</i>	potentiometer
потери	<i>шығын</i>	loss
поток	<i>ағын, лек</i>	flow, flux, current
поток заданий	<i>тапсырма ағыны</i>	job stream
поток информации	<i>ақпараттар ағыны</i>	information flow
поток команд	<i>амаләмір ағыны</i>	instruction stream
поток управления	<i>басқару ағыны</i>	control flow
потокное устройство	<i>ағынды құрылғы</i>	stream-oriented device
поточковый ввод	<i>ағынды енгізу</i>	stream input
поточное шифрование	<i>ағынды шартбелгілеу</i>	stream encryption
потребитель данных	<i>деректерді тұтынушы</i>	data consumer
правила	<i>ереже</i>	rules, principles
правильность	<i>дұрыстық</i>	regularity, accuracy, racy, correctness
право доступа	<i>енгізу құқы</i>	access right
превышение	<i>асу, арту</i>	excess, exceeding, surpassing
предел	<i>шек</i>	limit, limitation
предельная скорость	<i>шектегі жылдамдық</i>	rated speed
предикат	<i>предикат</i>	predicate
предложение	<i>усыные</i>	proposition, offer, statement
предметная область	<i>заттық аймақ</i>	application domain
предоставление	<i>мүмкіндік беру</i>	authorization

представление	<i>кескіндеу</i>	presentation, introduction
представление в виде массива	<i>массив турінде кескіндеу</i>	array representation
представление в виде списка	<i>тізім турінде кескіндеу</i>	list representation
представление в двоичном коде	<i>екілік шарттаңбада кескіндеу</i>	binary-coded representation
представление в приращении	<i>өсірімделік кескіндеу</i>	incremental representation
представление данных	<i>деректерді кескіндеу</i>	data representation
представление знаний	<i>білімді кескіндеу</i>	knowledge representation
представление чисел с плавающей запятой	<i>жылжымалы үтірлі сандарды кескіндеу</i>	floating-point representation
представление чисел с фиксированной запятой	<i>тиянақты үтілі сандарды кескіндеу</i>	fixed-point representation
представлять	<i>усыну, корсету</i>	present, represent
представлять в цифровой форме	<i>сандық пішінде көрсету</i>	digital representation
представлять двойным числом	<i>екілік санмен корсету</i>	binary representation
предшествующий	<i>алдындағы</i>	previous
преемственность	<i>мирасқорлық</i>	succession
преимущества	<i>артықшылық</i>	advantages
прекращение	<i>тоқтау, тоқтату, тоқталу</i>	stopping, cutting off, closing down
преобразование	<i>өзгеріс</i>	conversion, mapping
преобразователь	<i>өзгертуші, турлендіруші</i>	transducer
преобразовать	<i>өзгерту, турлендіру</i>	transfer
преодоление защиты операционной системы	<i>амалдық жүйенің қорғаныстан отуі</i>	operating system penetration
прерывание	<i>узу</i>	interrupt, interrupt trap
прерывание ввода-вывода	<i>енгізу-шығару узуі</i>	peripheral interrupt
прерывание в результате ошибки	<i>кате нәтижесіндегі узу</i>	error interrupt
прерывание обработки ошибки	<i>қатені өңдеуде узу</i>	error interrupt
прерывание от внешнего устройства	<i>сыртқы құрылыстан узу</i>	external interrupt, peripheral interrupt
прерывание от пользователя	<i>пайдаланушыдан узу</i>	user break
прерывание по защите памяти	<i>жадыны қорғауда узу</i>	memory protection interrupt
прерывание по сбою (электро)питания	<i>(электро)қоректендірудегі жаңылу бойынша узу</i>	power-fail interrupt
прерывание по таймеру	<i>уақытсанагыш бойынша узу</i>	clock interrupt, timer interrupt

прерывание пользователем	<i>пайдаланушымен узу</i>	user break
прерывание процессора	<i>санашықтың узуі</i>	processor interrupt
прерывания	<i>узулер</i>	interrupt
прерывать	<i>бөлу, узіп жіберу</i>	interrupt
прерывать конец передачи	<i>тасымалдың соңын узу</i>	interrupt terminating symbol
привилегированный доступ	<i>жеңілдікпен енгізу</i>	authorized access
приемник данных	<i>мәліметтер қабылдаушы</i>	data sink
приемный автомат	<i>қабылдаушы автомат</i>	receipt automation
признак	<i>белгі</i>	comparand word, flag, indicator, search word, specifier, tag
признак конца	<i>аяқталу белгісі</i>	terminating symbol
признак конца файла	<i>дерекжиын соңының белгісі</i>	end of file
признак наступления события	<i>оқиғаның басталу белгісі</i>	event flag
признак нуля	<i>нуль белгісі</i>	zero flag
признак ошибки	<i>қате белгісі</i>	error flag
признак переноса	<i>тасымал белгісі</i>	carry flag
прикладная область	<i>қолданбалы аймақ</i>	application domain
прикладная программа	<i>қолданбалы бағдарлама</i>	application program
прикладная распределенная система	<i>бөлінген қолданбалы жүйе</i>	allocation application system
прикладное программное обеспечение	<i>қолданбалаы бағдарламалық қамтамасыздауды-РУ</i>	application software
прикладной объект	<i>қолданбалы зерзат</i>	application entity
прикладной протокол	<i>қолданбалы келісімереже</i>	application (layer) protocol
приложение	<i>қосымша</i>	application
приложение программы	<i>бағдарламаның қосымшасы</i>	program application
принимающая система	<i>қабылдайтын жүйе</i>	accepting system
принтер	<i>баспа</i>	printer
приоритет	<i>алдыңғылық, припритет, басымдық</i>	priority
приоритет задания	<i>тапсырма алдыңғылығы</i>	job priority
приоритет операций	<i>амалдардың алдыңғылығы</i>	precedence
приоритет прерывания	<i>узу алдыңғылығы</i>	interrupt priority
приоритет программы	<i>бағдарлама алдыңғылығы</i>	program priority
приоритетная система	<i>приоритетті жүйе</i>	priority system
приоритетное упорядочение	<i>приоритеттік реттеу</i>	priority ordering
приоритетная программа	<i>приоритетті бағдарлама</i>	foreground program

приоритетное управле- ние	<i>приоритетті басқару</i>	foreground control
приоритетный коммута- тор	<i>приоритетті коммута- тор</i>	privileged commutator
приращение	<i>өсіру</i>	augment
присваивание	<i>меншіктеп алу</i>	assignment
присвоенный адрес	<i>меншікті адрес</i>	assigned address
присвоить	<i>беру, меншіктеу</i>	assign
пробел	<i>бос аралық</i>	blank space
проблема подтвержде- ния отправителя	<i>жіберушіні қуптау мо- селесі</i>	problem of sender's approval
проблема проверки на достоверность	<i>дурыстығын тексеру мәселесі</i>	authentication problem
проблема сохранения тайны	<i>қупия сақтау мәселесі</i>	privacy problem
проблема утери объек- тов	<i>объектерді жоғалту мә- селесі</i>	lost object problem
проблемно-ориентиро- ванный	<i>мәселелік-бағдарланған</i>	application-oriented
проблемно-ориентиро- ванный терминал	<i>мәселелік-бағдарланған таңбатергі</i>	job-oriented terminal
проблемно-ориентиро- ванный язык	<i>мәселелік-бағдарланған тілі</i>	problem-oriented language
пробный экземпляр	<i>сыналатын үлгі, дана, нұсқа</i>	preproduction model, prototype specimen
проверка	<i>тексеру</i>	authorization, check, verification
проверка законности	<i>заңдылығын тексеру</i>	legality checking
проверка знака	<i>белгіні тексеру</i>	sign test
проверка интерфейсов	<i>түйістірушіні тексеру</i>	interface testing
проверка на нечетность	<i>тақтығын тексеру</i>	odd parity check, imparity check
проверка на стойкость	<i>тұрақтылығын тексеру</i>	firmness check
проверка на четность	<i>жуптығын тексеру</i>	even parity check
проверка правильности	<i>қателігін тексеру</i>	validation
проверка правильности алгоритма	<i>бағдаржолдың қателігін тексеру</i>	algorithm validation
проверка правильности данных	<i>мәліметтердің қателігін тексеру</i>	data validation, validation
проверка правильности исходных данных	<i>бастапқы мәліметтер- дің дурыстығын тексеру</i>	data vetting, initial data validation
проверка принадлежно- сти к диапазону	<i>диапазонға қатысты- ғын тексеру</i>	bound check
проверка соответствия программы специфи- кациям	<i>бағдарламаның ерекше- ліктерінің сәйкестігін тексеру</i>	code audit
проверяемая система	<i>тексерілетін жүйе</i>	checked system
проводник	<i>өткізгіш</i>	conductor
прогон	<i>өткізіп жіберу, орын- дау</i>	running, run, playing, pass

прогон информации	<i>ақпаратты өткізіп жіберу</i>	information running
прогон ленты	<i>таспаны өткізіп жіберу</i>	tape running, tape run
прогон программы	<i>бағдарламаны орындау</i>	program running
программа	<i>бағдарлама</i>	program, code, routine, software
программа без исходных текстов	<i>алғашқы жазбахабарсыз бағдарлама</i>	program without primary text
программа буферизации выходных потоков	<i>шығыс ағындарын буферлеу бағдарламасы</i>	initial flow buffering program
программа в абсолютных адресах	<i>абсолютті мекенді бағдарлама</i>	absolute program
программа ввода-вывода	<i>енгізіп-шығару бағдарламасы</i>	input-output program
программа верификации	<i>ажырату бағдарламасы</i>	assertion checker
программа в машинном коде	<i>машиналы шарттаңба-лы бағдарлама</i>	absolute code
программа восстановления	<i>қалпына келтіру бағдарламасы</i>	rerun routine, resetting routine
программа вывода	<i>шығару бағдарламасы</i>	output routine
программа выполняющая операцию записи	<i>жазу амалдарын орындайтын бағдарлама</i>	writer
программа диагностики	<i>болжамды анықтау бағдарламасы</i>	diagnostic program
программа динамического распределения памяти	<i>жадыны динамикалық улестіру бағдарламасы</i>	heap manager
программа комплексного тестирования	<i>кешенді сынақ бағдарламасы</i>	macroexerciser
программа контроля	<i>бақылау бағдарламасы</i>	checking program
программа на входном языке	<i>ену тіліндегі бағдарлама</i>	source language program
программа на выходном языке	<i>шығу тіліндегі бағдарлама</i>	machine language program
программа (или устройство) набора номера	<i>номерді теру бағдарламасы</i>	phone dialer
программа начальной загрузки	<i>бастапқы жүктеме бағдарламасы</i>	bootstrap loader
программа на языке машины	<i>машина тілінде бағдарлама</i>	direct coding
программа на языке управления заданием	<i>тапсырмаларды басқаратын тілдегі бағдарлама</i>	processing program
программа обработки	<i>өңдеу бағдарламасы</i>	data processing program
программа обработки прерывания	<i>үзуді оңдеу бағдарламасы</i>	interrupt service routine

программа печати	<i>баспа бағдарламасы</i>	print routine
программа распределения ресурсов	<i>қорды улестіру бағдарламасы</i>	allocator
программа редактирования	<i>редакциялау бағдарламасы</i>	editor
программа сортировки	<i>сурыптау бағдарламасы</i>	sort utility
программа с перекрытиями	<i>жабу бағдарламасы</i>	overlay program
программа супервизор	<i>басқарушы бағдарлама</i>	supervisory program
программа тестирования	<i>сынақ бағдарламасы</i>	exerciser
программа трассировки	<i>аудармалау бағдарлама-</i>	trace routine
сы		
программа управления	<i>басқару бағдарламасы</i>	manager
программа управления динамической памятью	<i>динамикалық жадыны басқару бағдарламасы</i>	heap manager
программирование	<i>бағдарламалау</i>	programming, coding, software engineering
программирование алгоритмов	<i>ал-бағдаржолдарды бағдарламалау</i>	algorithm programming
программирование диалоговом режиме	<i>в жауаптасу тәртібінде бағдарламалау</i>	on-line programming
программирование машинном коде	<i>в машиналық шарттаңба-да бағдарламалау</i>	absolute coding
программирование условных обозначений	<i>в шартты белгілеумен бағдарламалау</i>	symbolic coding
программирование машинном языке	<i>на машиналық тілде бағдарламалау</i>	machine language programming
программирование использованием макроккоманд	<i>с макроамаләмірді қолданып бағдарламалау</i>	macroprogramming
программировать	<i>бағдарламалау</i>	code, program
программировать ППЗУ	<i>ҚДЕСК, бағдарламалау</i>	blast, blow, burn
программируемый адаптер	<i>бағдарламаланатын адаптер</i>	coding adapter
программирующее устройство	<i>бағдарламалаушы құрылғы</i>	programming unit, programmer
программист	<i>бағдарламашы</i>	coder, programmer
программная конструкция	<i>бағдарламалық құрылыс</i>	program construction
программная лента	<i>бағдарламалық таспа</i>	program tape, instruction tape
программная ошибка	<i>бағдарламалық қате</i>	software failure
программная система	<i>бағдарламалық жүйе</i>	programming system
программная совместимость	<i>бағдарламалық қатарластыру</i>	software compatibility
программная среда	<i>бағдарламалық орта</i>	software environment
программно-совместимый	<i>бағдарламалы-сәйкестік</i>	software compatible

программно-управляемая система	бағдарламалық басқарылатын жүйе	program control system
программное исправление	бағдарламалық түзету	program correction
программное моделирование	бағдарламалық үлгілеу	programmed simulation
программное обеспечение	бағдарламалық қамтамасыздандыру	software
программное управление	бағдарламалық басқару	program control
программные средства	бағдарламалық құралдар	software
программный анализатор	бағдарламалық талдаушы	program analyzer
программный компонент	бағдарламалық компонент	program component
программный контроль	бағдарламалық бақылау	programmed check
программный тест	бағдарламалық тест	program test
программы	бағдарламалар	programs
продолжительность сеанса связи	байланыс сеансының ұзақтығы	connect time
продукционное программирование	өнімді бағдарламалау	rule-oriented programming
продукционный язык	өнімді тіл	rule-oriented language
продукция	өнім, бұйым	production
проект	жоба	design
проектирование	жобалау	design, engineering
проектирование программы	бағдарламаны жобалау	program design
проекция	проекция	projection, view
прозрачная обработка	өңдеудің мөлдірлігі	transparent multiprocessing
прозрачность	мөлдірлік, тунықтық, ашық, айқын	transparency
прозрачные данные	айқын мәліметтер	transparent data
прозрачный интерфейс	апқын түйістіруші	transparent interface
производительность	өнімділік	power, performance, capacity
производительность номинальная	жсогаргы өнімділік	nominal performance
производительность текущая	ағымды өнімділік	current performance
производить выборку	таңдауды ондіру	sample
производные	туындылар	derivative
производные по направлению	бағыты бойынша туындылар	directional derivative
произвольная постоянная	еркін тұрақты	arbitrary constant
произвольный	еркін	arbitrary
произвольный доступ	еркін ену	random access
промежуток	ара, аралық	interval, span, space

промежуток времени	<i>уақыт аралығы</i>	period
промежуточная цель	<i>аралықтағы мақсат</i>	intermediate goal
промежуточный	<i>арадағы</i>	intermediate, mediate
промежуточный отчет	<i>аралық есеп беру</i>	interim report
промежуточный язык	<i>аралық тіл</i>	intermediate language
промышленная эксплуатация	<i>өнеркәсіптік пайдалану</i>	operation and maintenance phase
проницаемость	<i>өтімділік</i>	permeability
пропуск	<i>кіргізу, өткізу, жіберу</i>	skip
пропуск байта	<i>байтты өткізу</i>	byte skip
пропуск бумаги	<i>қағазды өткізу</i>	paper skip
пропускная способность	<i>өткізгіштік қабілеті</i>	throughput, capacity
просматривать	<i>қарап шығу, танысу</i>	look through
просмотр	<i>қарап көру, тексеріп шығу</i>	survey, review, look
просмотр зоны	<i>аумақты қарау</i>	zone survey
простой	<i>тоқтап қалу, жұмыссыз туру</i>	down time, shut-down, dead-time
простой системы	<i>жүйенің жұмыссыз ірууы</i>	system dead-time
пространство	<i>кеңістік, бостық</i>	space, field
протокол	<i>келісімереже, протокол</i>	record of proceedings, protocol
протокол высокого уровня	<i>жоғары деңгейлі келісімереже</i>	high-level protocol
протокол канального уровня	<i>деңгейлі желілік келісімереже</i>	data link (layer) protocol
протокол линии связи	<i>байланыс торабының келісімережесі</i>	line protocol
протокол межсетевого взаимодействия	<i>торабаралық өзараорекет келісімережесі</i>	internet protocol
протокол представления данных	<i>мәліметтерді бейнелеу келісімережесі</i>	presentation (layer) protocol
протокол прикладной программы	<i>қолданбалы бағдарламалар келісімережесі</i>	application (layer) protocol
протокол сеансового уровня	<i>сеансты деңгейлі келісімереже</i>	session (layer) protocol
протокол сетевого уровня	<i>торапты деңгейлі келісімереже</i>	network (layer) protocol
протокол транспортного уровня	<i>көлікті деңгейлі келісімереже</i>	transport (layer) protocol
протокол уровня представления данных	<i>мәліметтерді бейнелеу деңгейлік келісімережесі</i>	data presentation protocol
профилактика	<i>профилактика, сак-тандыру</i>	preventive maintenance, routine maintenance
профилактическая диагностика	<i>профилактикалық диагностика</i>	preventive diagnostics
профилактический контроль	<i>профилактикалық бақылау</i>	threat monitoring

процедура	<i>бағдартәртін</i>	procedure
процедура база данных	<i>деректер қорының бағ-дартәртібі</i>	data-base processor
процедурная абстрак-ция	<i>бағдартәртінті жалпы сипаттытау</i>	procedural abstraction
процедурное представ-ление	<i>бағдартәртінті көр-сетілу</i>	procedural representation
процедурное програм-мирование	<i>бағдартәртінті бағдар-ламалау</i>	procedure-oriented programming
процедурный язык	<i>бағдартәртінті тіл</i>	procedure-oriented language
процесс	<i>барыс, процесс</i>	process
процесс ввода	<i>енгізу барысы</i>	input process
процесс восстановления	<i>қалпына келтіру бары-сы</i>	restore process
процесс вычисления	<i>есептеу барысы</i>	counting process
процесс пользователя	<i>тутынушы барысы</i>	user process
процессор	<i>санашық, процессор</i>	processor
процессор базы данных	<i>деректер қорының са-нашығы</i>	data based processor
процессор ввода-выво-да (ПВВ)	<i>енгізіп-шығару шығы (ЕШС)</i>	input-output processor
процессор командного языка	<i>амаләмірлік тіл сана-шығы</i>	command control program, command processor
процессор печати	<i>баспа санашығы</i>	print server
процессор с вертикаль-ным микропрограм-мированием	<i>тігінен микробағдарла-малау санашығы</i>	vertical processor
процессор с гори зон-тальным микропрог-раммированием	<i>көлденеңінен микробағ-дарламалау санашығы</i>	horizontal processor
процессор с плаваю-щей запятой	<i>жылжымалы утірлі са-нашық</i>	floating-point processor
процессор управления каналами	<i>басқару желі санашығы</i>	channel director
процессорная секция	<i>санашық бөлімі</i>	processor section
прочность	<i>беріктік, төзімділік</i>	strength
прямая адресация	<i>тікелей адрестеу</i>	direct addressing
прямой адрес	<i>тікелей адрес</i>	direct address, first-level (one-level, single-level) address
прямой доступ	<i>тікелей ену</i>	direct access, random access
прямой доступ в па-мять	<i>жадыға тікелей ену</i>	direct memory access
прямой метод доступа	<i>тікелей ену әдісі</i>	direct-access method
прямой набор данных	<i>тікелей мәліметтер жиынтығы</i>	direct data set
псевдокод	<i>жалған шарттаңба</i>	P-code

псевдокоманда	<i>жалған амаләмір</i>	pseudo instruction
псевдокомментарий	<i>жалған түсіндірме</i>	pseudo comment
пульт оператора	<i>оператор пульті</i>	console
пульт отображения	<i>бейне пульті</i>	display console
пульт управления	<i>басқару пульті</i>	control board, dashboard
пункт	<i>мекен, орын</i>	terminal, station, post, point
пуск	<i>іске қосу, жіберу</i>	starting triggering
пустая команда	<i>бос амаләмір</i>	dummy instruction
пустая лента	<i>бос таспа</i>	blank tape, empty
пустой	<i>бос, құр</i>	empty, vacant, vacuous
пустой оператор	<i>бос оператор</i>	dummy statement, null statement
пустой список	<i>бос тізім</i>	nil
пустой указатель	<i>бос көрсеткіш</i>	nil, null
пустой цикл	<i>бос қайталама</i>	empty cycle
путь	<i>жол</i>	road, way, path
путь доступа	<i>ену жолы</i>	path
пятиразрядный теле- графный код	<i>бесразрядты телеграф- ты шарттаңба</i>	Baudot code
пятиричная система счисления	<i>бестік санау жүйесі</i>	quinary number system

Р

Работа абонента	<i>тұтынушының жұмысы</i>	abonent processing
работа в масштабе ре- ального времени	<i>нақты уақыт масшта- бындағы жұмыс</i>	real time operation, real time application
работа в режиме ре- ального времени	<i>нақты уақыт тәрті- біндегі жұмыс</i>	real-time processing
работа ЭВМ	<i>ЭЕМ жұмысы</i>	computer run, run
работоспособность	<i>жұмыскерлік</i>	availability
рабочая лента	<i>жұмыстық таспа</i>	scratch tape
рабочая область	<i>жұмыстық аймақ,</i>	blackboard, work area, working space
рабочая память	<i>жұмыстық жады</i>	temporary storage, working storage
рабочая программа	<i>жұмыстық бағдарлама</i>	running program, object program
рабочая станция	<i>жұмыстық станция</i>	workstation, user node
рабочая ЭВМ	<i>жұмыстық ЭЕМ</i>	host computer
рабочая ячейка	<i>жұмыстық уяшық</i>	working cell
рабочий такт	<i>жұмыстық ыргақ</i>	duty cycle
рабочий цикл	<i>жұмыс қайталамасы</i>	operational cycle
равенство	<i>теңдік</i>	equality, equation, parity
равномерное распреде- ление	<i>біркелкі тарату</i>	uniform distribution, rectangular distribution
радиальная сеть	<i>тарамдалған торап</i>	radial network

радиально-узловая сеть	<i>түйінді-радиалды торпа</i>	radial-mesh network
радиальный	<i>тарамдалған</i>	radial
радиолокация	<i>радиоторуыл</i>	radio-location
радиопомехи	<i>радиобөгеуілдер</i>	radionoise
разбиение	<i>бөліктеу</i>	decomposition, partitioning, division
разблокировать	<i>бөгетсіздендіру</i>	enable
разбор программы	<i>бағдарламаны талдау</i>	code walkthrough
разборка пакета	<i>дестені талдау</i>	packet disassembly
развертка	<i>жазба</i>	scan, scanning volvent, evo-lute, reamer, reaming, pulse, scan(ning)
разветвление	<i>тармақтау</i>	bifurcation, fork
развивающаяся система	<i>дамушы жүйе</i>	evolutionary system
разгрузка	<i>жеңілдету, азайту</i>	dump
разделение	<i>бөлу, бөліну</i>	separation, partition, division, unpacking
разделение блоков	<i>блоктарды бөлу</i>	block separation
разделение времени	<i>уақытты бөлу</i>	time sharing
разделение данных	<i>деректерді бөлу</i>	data separation
разделение информа- ции	<i>ақпараттың бөлінуі</i>	data separation
разделение обязанное- тей	<i>міндеттерді бөлу</i>	division of responsibilities
разделение по време- ни	<i>уақыт бойынша бөлу</i>	time separation
разделяемые данные	<i>бөлінетін мәліметтер</i>	shareable data
разделяемый ресурс	<i>бөлінетін қор</i>	shareable resource
разложение	<i>жіктеу</i>	dissociation, expansion, decomposition
разложение на множи- тели	<i>квбейткіштерге жіктеу</i>	factorization
размагничивание	<i>магнитсіздендіру</i>	demagnetization
размер	<i>мөлшер, шама, елішем</i>	dimension, size
размер данных	<i>деректер шамасы</i>	data size
размер памяти	<i>жад өлішемі</i>	memory size
размер программы	<i>бағдарлама мөлшері</i>	program size
размер страницы	<i>беттер мөлшері</i>	page size
размер таблицы	<i>кесте өлішемі</i>	table size
размерность	<i>өлішемділік</i>	dimension
разметка	<i>белгілеу, таңбалау</i>	marking
разметка диска	<i>табақжадты белгілеу</i>	disk format, sectoring
разметка ленты	<i>таспаны белгілеу</i>	tape marking
размещение	<i>орналастыру</i>	disposition, arrangement, occupation, allocation
размещение данных	<i>деректерді орналастыру</i>	data layout
размещение записей файла	<i>дерекжиынның жазба- сын орналастыру</i>	file allocation

разомкнутый цикл	<i>ашық қайталама жасау</i>	open loop development
разработка	<i>бағдарламаны өңдеу</i>	program development
разработка программ	<i>бағдарламаны қамтамасыздандыруды өңдеу</i>	software development
разработка программного обеспечения	<i>жспгарыдан төменге қарай өңдеу</i>	top-down development
разработка сверху вниз	<i>төменнен жоғарыға қарай өңдеу</i>	bottom-up development
разработка снизу вверх	<i>бағдарламаның өзгешелігін өңдеу</i>	program design
разработка спецификаций программы	<i>істеуші, жасаушы</i>	designer, implementator
разработчик	<i>шешу қабілеті</i>	resolution
разрешающая способность	<i>руқсат</i>	resolution, solution, permission, license
разрешение	<i>санбірлік, разряд</i>	digit, order, position, place, grade
разряд	<i>белгі разряды</i>	sign position
разряд знака	<i>аса толу разряды</i>	extra order, posidant digit, overflow position
разряд переполнения	<i>тіркегіштің разряды</i>	register grade
разряд регистра	<i>күй разряды</i>	status digit
разряд состояния	<i>санағыш разряды</i>	counter digit
разряд счетчика	<i>разрядтылық</i>	digit capacity, capacity
разрядность	<i>ажыратып қосу ұясы</i>	slot, plug
разъем	<i>қупия кілт өзгерту</i>	randomization
рандомизация	<i>қоржынды қупияжүйе</i>	knapsack cryptosystem
ранцевая криптосистема	<i>қайталаманы ашу</i>	unwind
раскрывать цикл	<i>шешу, босатып алу</i>	deblock, unpack
распаковывать	<i>баспа</i>	hard copy, listing, printout
распечатка	<i>бағдарламаның баспасы</i>	source listing
распечатка программы	<i>баспалау</i>	list
распечатывать	<i>кескінді айырып тану</i>	image understanding
распознавание изображений	<i>бейнені айырып тану</i>	artificial perception, automatical cognition, pattern recognition
распознавание образов	<i>таңбаны айырып тану</i>	character recognition
распознавание символов	<i>ушөлшемді кескінді айырып тану</i>	scene analysis
распознавание трехмерных изображений	<i>айырып тану жүйесі</i>	recognition system
распознающая система	<i>айырып танитын автомат</i>	identifying automation
распознающий автомат	<i>анықтау, айырып тану</i>	recognize, identify
распознавать	<i>белгілерді айырып тану</i>	character recognition

распознавать изобра- жения	<i>бейнелерді айырып тану</i>	picture recognition
распознавать прерыва- ния	<i>узулерді айырып тану</i>	interrupt recognition
распознавать речи	<i>сөйлеуді айырып тану</i>	speech recognition
распознавать слова	<i>сөзді түсіну</i>	word recognition
распределение	<i>тарату, улестіру, бөлу</i>	distribution, allocation, sharing
распределение вероят- ности	<i>ықтималдылықтардың таратылымы</i>	probability distribution
распределение вирту- альной памяти	<i>үйлестіруімен қамтамасыз етілуі</i>	virtual storage allocation
распределение времени	<i>уақытты бөлу</i>	time allocation, time sharing
распределение данных	<i>деректерді улестіру</i>	data distribution
распределение каналов	<i>желілерді бөлу</i>	channel distribution
распределение ключей	<i>кілттердің бөлінуі</i>	key distribution
распределение основ- ной памяти	<i>негізгі жадыны бөлу</i>	main memory allocation
распределение памяти	<i>жадыны бөлу</i>	memory allocation, storage allocation
распределение Пуассо- на	<i>Пуассондық улестіру</i>	Poisson distribution
распределение регист- ров	<i>тіркегіштерді улестіру</i>	register allocation
распределение ресурсов	<i>қорларды улестіру</i>	allocation, resource allocation
распределение устройств	<i>құрылғыларды улестіру</i>	device allocation
распределенная база данных	<i>таратылған дерек қоры</i>	distributed data base
распределенная вычис- лительная система	<i>таратылған есептеу жүйесі</i>	distributed system
распределенная марш- рутизация	<i>таратылған жолбағыт- тау</i>	distributed routing
распределенная обра- ботка	<i>таратылған өңдеу</i>	distributed processing
распределенная сеть	<i>таратылған торап</i>	distributed network
распределенная файло- вая система	<i>таратылған дерек жи- ынды жүйе</i>	distributed file system
распределенный век- торный процессор	<i>таратылған векторлы санаушы</i>	distributed array processor
распределитель	<i>таратушы, улестіруші</i>	allocator
распределять ресурсы	<i>қорларды тарату</i>	allocate
расслоение	<i>қатпарлану</i>	interleaving
расстояние	<i>аралық, ара қашықтық</i>	distance space, spacing span
расстояние Хемминга	<i>Хемминг ара қашық- тығы</i>	Hemming distance
растр	<i>кескінбейнелеуші буфер, растр</i>	raster, bit map, dot pattern

растровое устройство отображения	<i>растрлі бейнелеу қурыл- ғысы</i>	raster-display device
растровый генератор символов	<i>растрлі таңбалар гене- раторы</i>	dot-matrix character generator
растровый графопост-роитель	<i>кескінбейнелеуші граф- сызушы</i>	raster plotter
растровый дисплей	<i>кескінбейнелеуші ақпа- ралғы</i>	dot-matrix display
растровый дисплей с поточечной адресацией	<i>нуктелік адресті кес- кінбейнелеуші дисплей</i>	bit-map(ped) display
растровый процессор	<i>кескінбейнелеуші сана- шық</i>	raster processor
расчет	<i>есеп, есептеу</i>	calculation, computing, estimation
расширение	<i>кеңейту, ұлғайту</i>	extension, expansion
расширение набора данных	<i>деректердің жиынты- ғын ұлғайту</i>	data set extension
расширение операцион-ной системы	<i>амалдар жүйеа'н ұлғай- ту</i>	extension of operating system
расширение памяти	<i>жадыны кеңейту</i>	memory extension
расширение прав	<i>кеңейту құқы</i>	amplification
расширение программы	<i>бағдарламаны ұлғайту</i>	program extension
расширение системы	<i>жүйені кеңейту</i>	system extension
расширение языка	<i>тілді байыту</i>	language extension
расширенная адресация	<i>кеңейтілген адрестеу</i>	augmented addressing, extensible addressing
расширенная сеть пе-реходов	<i>кеңейтілген өтулер то- рабы</i>	augmented transition network (ATN)
расширенная система команд	<i>кеңейтілген амаломірлер жүйесі</i>	augmented instruction code system
расширитель	<i>кеңейткіш</i>	stretcher
расширитель интер-фейсов	<i>түйістірушілерді ке- ңейткіш</i>	interface stretcher
расширитель шины	<i>желіні кеңейткіш</i>	bus extender
расширяемая система	<i>кеңейтілетін жүйе</i>	open system
расширяемый синтак-сие	<i>кеңейтілетін синтаксис</i>	extensible syntax
расширяемый язык	<i>кеңейтілетін тіл</i>	extensible language
расшифровка	<i>таңбаанықтау</i>	deciphering, interpretation
расшифровывать	<i>қайта шартбелгілеу</i>	decipher
реальное время	<i>нақты уақыт</i>	real time
ребро	<i>қыр, қабырға</i>	edge, rib, fin
реверсивный сдвигатель	<i>реверсивтік жылжыту- шы</i>	reversible shifter
регенеративное запоми-нающее устройство	<i>регенеративтік есте сақтау қурылғысы</i>	regenerative storage
регенерация	<i>қайтақорытпалау</i>	regeneration
регенерация данных	<i>деректерді қайтақо- рытпалау</i>	data regeneration

регенерация информа- ции	<i>ақпаратты қайтақо- рытпалау</i>	information regeneration
регенерация памяти	<i>жадының қайтақорыт- палау</i>	memory regeneration
региональная (вычис- лительная) сеть	<i>аймақтық (есептеу) торабы</i>	regional network
регистр	<i>тіркегіш, регистр</i>	register accumulator
регистр абонента	<i>тутынушы регистр!</i>	abonent register
регистр адреса каналов	<i>жел! адресінің регистр!</i>	channel address register
регистр ввода-вывода	<i>енгізіп-шығару регистрі</i>	input-output register
регистр возврата	<i>қайтару регистр!</i>	return register
регистр времени	<i>уақыт регистрі</i>	time register
регистр границы	<i>шекара регистр!</i>	boundary register
регистр данных	<i>деректердің регистр!</i>	data register
регистр канала	<i>желі регистр!</i>	channel register
регистр клавиатуры	<i>таңбатергі регистр!</i>	keyboard register
регистр кода	<i>шарттаңба регистр!</i>	code register
регистр команд	<i>амаләмірлер регистр!</i>	instruction register
регистр младших раз- рядов	<i>кіші разрядтар регист- рі</i>	extension register
регистр множимого	<i>көбейгіш регистрі</i>	multiplicand register
регистр множителя	<i>көбейткіш регистрі</i>	multiplier register
регистр модификации	<i>өзгерту регистр!</i>	modification register
регистр на линиях за- держки	<i>кідірту желілеріндегі регистр</i>	delay-line register
регистр общего назна- чения	<i>жалпы мақсаттағы ре- гистр</i>	general-purpose register
регистр операнд	<i>амалдерек регистрі</i>	operand register
регистр операций	<i>амал регистр!</i>	operations register
регистр памяти	<i>жады регистр!</i>	memory register, store register
регистр переадресации	<i>қайта адрестеу ре- гистр!</i>	index register, modifier register
регистр прерываний	<i>узу регистрі</i>	interrupt register
регистр признаков	<i>белгілер регистр!</i>	index register
регистр процессора	<i>санашық регистр!</i>	processor register
регистр расширения	<i>кеңейту регистр!</i>	extension register
регистр результата	<i>нәтиже (қорытынды) регистр!</i>	result register
регистр связи	<i>байланыс регистр!</i>	communication register
регистр состояния ело- ва	<i>сөз жағдайының ре- гистрі</i>	status word register
регистр сравнения	<i>салыстыру регистр!</i>	compare register
регистр старших разря- дов	<i>жоғары разрядты ре- гистр</i>	extension register
регистр управления	<i>басқару регистрі</i>	control register
регистры защиты памя- ти	<i>жадыны қорғау ре- гистрлары</i>	base-bound registers, bounds registers, data- limit registers, datum- limit registers

регистрационная сие- тема	<i>тіркеу жүйесі</i>	logging system
регистировать	<i>тіркеу, тізімдеу</i>	record, register
регистровая адресация	<i>тіркегіштік адрестеу</i>	register addressing
регрессионный анализ	<i>кері кетушілікті тал- дау</i>	regression analysis
регрессия	<i>кері кетушілік</i>	regression
регулирование	<i>реттеу</i>	regulation
регулярная грамматика	<i>турақты (жүйелі) грам- матика</i>	regular grammar, finite-state grammar
регулярное выражение	<i>турақты формула</i>	regular expression
регулярный объект	<i>турақты (жүйелі) зер- зат</i>	regular entity
регулярный язык	<i>турақты (жүйелі) тіл</i>	regular language
редактирование	<i>саралау, пысықтау</i>	editing
редактирование данных	<i>деректерді саралау</i>	data editing
редактирование запи- сей	<i>жазуды саралау</i>	record editing
редактирование про- граммы	<i>бағдарламаны саралау</i>	program editing
редактирование текстов	<i>жазбахабарларды сара- лау</i>	text editing
редактировать	<i>тексеру</i>	edit
редактор	<i>сарашы, редактор</i>	editor
редактор изображений	<i>кескіндер сарашысы</i>	graphics editor
редактор программ	<i>бағдарлама сарашысы</i>	program editor
редактор связи	<i>байланыс сарашысы</i>	communication editor
редактор строк	<i>жолдар редакторы</i>	line editor
редактор текстов	<i>жазбахабарлар редок- торы</i>	text editor
редактор текстов про- граммы	<i>бағдарламаның жазба- хабарлар редакторы</i>	program editor, source editor
режим	<i>тәртіп, ереже, әлпі</i>	mode operation
режим абсолютной ад- ресации	<i>дәйекті адрестеу</i>	real address mode
режим без автоматиче- ского перевода строки	<i>автоматсыз жолды</i>	nonwrap mode
режим ввода	<i>көшіру тәртібі</i>	input mode
режим виртуальной ад- ресации	<i>енгізу тәртібі</i>	virtual address mode
режим вопрос-ответ	<i>шартауыспалы адрестеу</i>	virtual address mode
режим вставки	<i>тәртібі</i>	«question-answer» mode
режим доступа	<i>«сұрақ-жауап» тәртібі</i>	insert mode
режим задачи	<i>ендірме тәртібі</i>	access mode
режим замены	<i>ену тәртібі</i>	task mode
режим записи	<i>есеп тәртібі</i>	overtypе mode
режим индексации	<i>алмастыру тәртібі</i>	record mode
режим интерпретации	<i>жазу тәртібі</i>	index mode
режим качественной печати	<i>адресі езгерту тәртібі</i>	interpretive mode
	<i>тікелей орындау тәртібі</i>	near letter quality mode (NLQ-mode)

режим контроля	<i>бақылау тәртібі</i>	reference state
режим операционной системы	<i>амалдар жүйесінің тәртібі</i>	executive mode, supervisor mode
режим пакетной обработки	<i>пакеттік өңдеу тәртібі</i>	batch mode
режим пересылки	<i>беріп жіберу тәртібі</i>	move mode
режим пользователя	<i>тұтынушы тәртібі</i>	user state mode
режим попеременного доступа	<i>кезектесіп ену тәртібі</i>	alternate mode
режим работы	<i>жұмыс тәртібі</i>	mode, operation
режим работы в собственной системе команд	<i>меншікті амаләмірлер жүйесіндегі жұмыс тәртібі</i>	native mode
режим разделения времени	<i>уақыт болу тәртібі</i>	time sharing
режим реального времени	<i>нақты уақыт тәртібі</i>	real-time mode
режим реальной адресации	<i>нақты адрестеу тәртібі</i>	real address mode
режим свободного доступа	<i>еркін ену тәртібі</i>	free-running mode
режим свободного рисования	<i>еркін сурет салу тәртібі</i>	free-hand drawing
режим супервизора	<i>цортарату тәртібі</i>	supervisor state
режим с управлением памятью	<i>жадымен басқару тәртібі</i>	mapping mode
режим с упреждением	<i>алдыналу тәртібі</i>	anticipation mode
режим эмуляции	<i>еліктеу тәртібі</i>	compatibility mode
режим ядра	<i>өзек тәртібі</i>	kernel mode
резерв	<i>қосалқы қор</i>	backup, standby
резервирование	<i>қосалқы</i>	redundancy, standby
резервировать	<i>қосалқылау</i>	reserve
резервная вычислительная машина	<i>қосалқы есептеу машинасы</i>	standby computer
резервная копия	<i>қосалқы көшірме</i>	reserve copy
резервный регистр	<i>қосалқы тіркегіш</i>	reserve register
резидент	<i>басқару бағдарламасы бөлігі, резидент</i>	resident
резидент операционной системы	<i>амалдық жүйенің резиденті</i>	operation system resident, supervisor resident
резидентная система	<i>резидентті жүйе</i>	resident system
резидентный модуль	<i>резидентті модуль</i>	resident module
результаты	<i>нәтижелер</i>	output data
результатирующий адрес	<i>қорытындылау адресі</i>	resulting address
рейтинг	<i>баға, рейтинг</i>	rating
реконфигурация	<i>қайта құрылымдау</i>	reconfiguration
рекурсивная вычислительная машина	<i>ұлғаймалы есептеу машинасы</i>	recursive computer

рекурсивная грамматика	<i>рекурсивті грамматика</i>	recursive grammar
рекурсивный анализ	<i>улкейте талдау</i>	recursive analysis
рекурсия	<i>қайтылым</i>	recursion
рекурсивная функция	<i>қайтылымды функция</i>	recursion function
релаксация	<i>босаңдату</i>	relaxation
релаксация ограниченный	<i>шектеуді босаңдату</i>	restriction relaxation
реляционная алгебра	<i>қатынастылық алгебрасы</i>	relational algebra
реляционная модель данных	<i>деректердің қатынастық үлгісі</i>	relational data model
реляционные исчисления	<i>қатынастылық қисаптау</i>	relational calculus
реляционный язык	<i>қатынастық тіл</i>	relational language, program language
ремонт	<i>жөндеу</i>	remedial maintenance
ресурс	<i>қор</i>	resource
ретранслировать	<i>қайта аудармалау</i>	retranslate
ретрансляция	<i>қайта аудармалық</i>	retranslation
реферат	<i>реферат</i>	abstract
речевая сеть связи	<i>байланыстың тілдесу торабы</i>	speech communication net
речевая система связи	<i>байланыстың сөйлеу жүйесі</i>	speech communication system
речевой ввод	<i>сөзді кіріс</i>	speech input
речевой сигнал	<i>сөзді сигнал</i>	voice signal, speech signal
решающая обратная связь (РОС)	<i>шешуші кері байланыс</i>	feedback-solving connection
решающий элемент	<i>шешуші элемент</i>	computing element, computer element
решение	<i>шешім</i>	solution
руководитель группы сопровождения	<i>ере журу тобының жетекшісі</i>	operations manager
руководство по программе	<i>бағдарлама бйынша басшылық</i>	documentation
руководство пользователя	<i>қолданушы басшылығы</i>	user guide, user manual
рычаг	<i>тутқа</i>	arm
С		
самоконтроль	<i>өзін-өзі бақылау</i>	self-verifying, self-checking
самонастройка	<i>өзін-өзі күйге келтіру</i>	self-adjustment, self-alignment
самообучающаяся программа	<i>өзін-өзі оқыту бағдарламасы</i>	learning program
самообучение	<i>өзін-өзі оқыту</i>	self-learning

самоорганизация	<i>өзін-өзі ұйымдастыру</i>	self-organization
самоорганизирующиеся	<i>өзін-өзі ұйымдастырушылық</i>	self-organizing
санкционированный до-ступ	<i>руқсатты енгізу</i>	authorized access
санкционированный по-лучатель	<i>руқсатты алушы</i>	authorized recipient
сбой	<i>жаңылу, тұқыру</i>	malfunction, short duration failure, failure, fault
сбой в процессоре	<i>санашықтағы жаңылу</i>	processor failure
сбой в устройстве	<i>құрылғыдағы жаңылу</i>	equipment failure
сбой ввода-вывода	<i>енгізіп-шығаруды жаңылу</i>	input-output failure
сбой данных	<i>деректерден жаңылу</i>	data failure
сбой диска	<i>табақжадтың жаңылуы</i>	disc failure
сбой защиты	<i>қорғаудан жаңылу</i>	protection failure
сбой интерфейса	<i>түйістірушінің жаңылуы</i>	interface fault
сбой канала	<i>желінің жаңылуы</i>	channel failure
сбой оборудования	<i>жабдықтардың жаңылуы</i>	equipment failure
сбой памяти	<i>жадының жаңылуы</i>	memory failure
сбой программы	<i>бағдарламалық жаңылу</i>	failure program
сбой синхронизации	<i>қадамдастырудан жаңылу</i>	synchronization failure
сбор данных	<i>мәліметтер жиыны</i>	data acquisition, data capture
сбор знаний	<i>білім жиыны</i>	knowledge acquisition
сбор информации	<i>ақпарат жиыны</i>	data acquisition, data capture
сброс	<i>тастау, тазалау</i>	dumping reset
сброс памяти	<i>жадыны тазалау</i>	storage erasing
сброс программы	<i>бағдарламаны тастау</i>	program reset
сброс процессора	<i>санашықты тазалау</i>	processor reset
сброс регистра	<i>тіркегішті тастау</i>	register reset
сброс системы	<i>жүйені тастау</i>	system reset
сброс счетчика	<i>санағышты тазарту</i>	counter reset
сброс триггера	<i>триггерді тастау</i>	trigger reset
сверхбольшая интег-ральная схема (СБИС)	<i>өте үлкен шогырсызба</i>	integrated circuit
сверхбыстродействующий	<i>өте тез әрекетті</i>	superfast
сверхбыстродействующее запоминающее устрой-ство	<i>өте тез әрекетті есте сақтау құрығысы</i>	zero-access storage
сверхминиатюрный	<i>өте кішкентай</i>	subminiature
свехоперативная па-мять	<i>тым жедел жады</i>	cache, scratch-pad memory
сверхпроводимость	<i>жогарғы өткізгіштік</i>	superconductivity
свод	<i>жарық беруші</i>	optical path

световое перо	жарықты қауырсын	control pen, light gun, light pen
свойство ассоциативности	қауымдық қасиеті	associativity feature
связка	тізбек, байлам	link, connection, bond, connective
связность	қисындылық, орамдылық	connection
связность графов	тармақтардың қисындылығы	graph connection
связь	байланыс	communication, bond coupling, connection, data communication
связь данных	деректер байланысы	data communication
связь с памятью	жадымен байланыс	connection with storage
связь с системой	жүйемен байланыс	connection with system
сгенерировать	өндіру	generate
сдвиг	жылжыту, ауыстыру, ығыстыру	drift, offset, shift, runaway
сдвиг в регистре	тіркегіштегі жылжыту	shift
сдвиг в сторону старших разрядов	үлкен разряд/пар жағына жылжыту	top digit shift
сдвиг во времени	уақытында жылжыту	time shift
сдвиг данных	деректерді жылжыту	data transfer
сдвиг на одну позицию	бір орынға жылжыту	one position shift
сдвиг по адресу	адрес бойынша жылжыту	address shift
сдвиг слова	сөзді жылжыту	word shift
сдвигать влево	солға қарай жылжыту	left shift
сдвигать вниз	томен қарай жылжыту	down shift
сдвигать во времени	уақытына қарай жылжыту	time shift
сдвигать вправо	оңға қарай жылжыту	right shift
сдвиговый регистр	жылжытқыш тіркегіш	circulating register, shift register, stepping register
сеанс	сеанс	session
сеанс диалога	жауаптасу сеансы	terminal session
сеанс работы абонента	тұтынушы жұмысының сеансы	abonent network session
сеанс работы за терминалом	таңбатергідегі жұмыс сеансы	terminal session
сеанс редактирования	редакциялау сеансы	edit session
сеанс связи	байланыс сеансы	communication session
сеансовый протокол	сеанстық келісімереже	session (layer) protocol
сеансовый уровень	сеанстық деңгей	session layer
сегмент	бөлік, бөлік, сегмент, кесінді	segment
сегмент буфера	буфер сегменті	buffer segment

сегмент данных	<i>деректер сегменті</i>	data segment
сегмент заголовка	<i>басқы атау сегменті</i>	head segment
сегмент записи	<i>жазу сегменті</i>	writing segment
сегмент изображения	<i>бейне бөлшегі</i>	display(image) segment
сегмент команд	<i>амаләмірлер сегменті</i>	command segment
сегмент логической за- писи	<i>логикалық жазу сег- менті</i>	logical writing segment
сегмент массива	<i>ретті дерек жиын сег- менті</i>	array segment
сегмент памяти	<i>жады сегменті</i>	memory segment
сегмент программы	<i>бағдарламаның сегменті</i>	program segment, program section
сегмент сообщения	<i>мәлімет сегменті</i>	message segment
сегментация	<i>сегменттеу</i>	segmentation
сегментация данных	<i>деректерді сегменттеу</i>	data segmentation
сегментация записей	<i>жазбаларды сегмент- теу</i>	writing segmentation
сегментация памяти	<i>жадыны сегменттеу</i>	memory segmentation
сегментация программы	<i>бағдарламаны сегмент- теу</i>	program segmentation
сегментировать	<i>сегменттеу</i>	segment
секретность	<i>құпиялық</i>	privacy
секретный ключ	<i>құпия кілт</i>	private key
секретный показатель	<i>құпиялы дәреженің көр- сеткіші</i>	private exponent
сектор	<i>бөлім, сектор</i>	sector
секционированный процессор	<i>секцияланған санауық</i>	bit-slice processor
секция	<i>бөлім, секция</i>	section, unit
секция коммуникаций	<i>байланыс секциясы</i>	communication section
секция памяти	<i>жады секциясы</i>	memory section
секция рабочей памя- ти	<i>жұмыстық жадының секциясы</i>	working storage section
секция связи	<i>байланыс секциясы</i>	communication section
селективный сброс	<i>сурыптап тазалау</i>	selective reset
селектор	<i>іріктеуші</i>	selector gate
селектор адреса	<i>адрес іріктеушісі</i>	address selector
селектор данных	<i>деректердің іріктеушісі</i>	data selector
селектор каналов	<i>желілер іріктеушісі</i>	channel selector
селекторный канал	<i>іріктеуші желі</i>	selector channel
селекция	<i>сурыптау</i>	selection
семантика	<i>мағынатын, семанти- ка</i>	semantics
семантика программы	<i>бағдарламаның семан- тикасы</i>	program semantics
семантика языка	<i>тіл семантикасы</i>	language semantics
семантическая грамма- тика	<i>семантикалық, грамма- тика</i>	semantic grammar
семантическая ошибка	<i>семантикалық қате</i>	semantic error
семантическая сеть	<i>семантикалық, торап</i>	semantic network

семафор	<i>бағдаршам</i>	semaphore
семейство вычислительных машин	<i>есептеуіш машинелердің тобы</i>	computer family
семейство ЭВМ	<i>ЭЕМ тобы</i>	computer family
сервер	<i>қызметші, сервер</i>	server
сервис	<i>сервис (қызмет көрсету)</i>	service
сервис сеансов	<i>сеанстар сервисі</i>	session service
сервис управления передачей данных	<i>деректер тасымалдауды басқару сервисі</i>	data transmission control service
сервисная программа	<i>сервисті бағдарлама</i>	service routine, utility program
сердечник	<i>озек, озекиш</i>	core
сердечник памяти	<i>жады өзекишесі</i>	memory core
сертификация	<i>куәліктілеу</i>	certification
сетевая база данных	<i>тораптық дерек қор</i>	network data base
сетевая структура	<i>тораптық құрылым</i>	network structure
сетевой адрес	<i>торабық адрес</i>	network address
сетевой график	<i>торабық сызба</i>	PERT network
сетевой протокол	<i>тораптық келісімереже</i>	network protocol
сетевой процессор	<i>торабылық санашық</i>	network front-end, network processor
сетевой уровень	<i>тораптық деңгей</i>	network layer
сеть	<i>торап</i>	network
сеть вычислительных центров	<i>есептеуіш орталықтар торабы</i>	computer centre network
сеть коммуникации каналов	<i>желілердің бапланыс торабы</i>	communication channel network
сеть коммутации пакетов	<i>дестелердің байланыс торабы</i>	packet switching network
сеть массового обслуживания	<i>копшілікке қызмет көрсету торабы</i>	mass service network
сеть передачи данных	<i>деректерді тасымалдау торабы</i>	data network, telecommunications network
сеть передачи данных общего пользования	<i>жалпы пайдалану мәліметтерін тасымалдау торабы</i>	public data network
сеть персональных ЭВМ	<i>дербес ЭЕМ торабы</i>	personal computer network
сеть Петри	<i>Петри торабы</i>	Petri-net
сеть питания	<i>қоректену торабы</i>	supply net
сеть поддержки терминалов	<i>таңбатергіні қолдау торабы</i>	terminal support network
сеть процессоров	<i>санашықтар торабы</i>	processor network
сеть связи	<i>байланыс торабы</i>	telecommunications network
сеть с опросом	<i>сұрақты торап</i>	polled network
сеть типа «кольцо»	<i>«сақина» турлі торап, түйық торап</i>	ring network
сеть ЭВМ	<i>ЭЕМ торабы</i>	computer network

сжатие	<i>сығымдау</i>	compression
сжатие данных	<i>деректерді сығымдау</i>	data compression
сжатие ключей	<i>кілттерді сығымдау</i>	key compression
сжатие кода	<i>шарттаңбаны сығымдау</i>	code compression
сжатие текста	<i>жазбахабарды сығымдау</i>	text compression
сигнал	<i>сигнал</i>	signal, pulse, message
сигнал выключения	<i>ажырату сигналы</i>	cut off signal, shut-off signal
сигнал готовности	<i>дайындық сигналы</i>	readiness signal
сигнал данных	<i>деректер сигналы</i>	data signal
сигнал записи	<i>жазу сигналы</i>	write signal
сигнал об отказе	<i>қабыл алмауды білдіретін сигнал</i>	signal about failure
сигнал обнуления	<i>нөлдеу сигналы</i>	zero signal
сигнал обратной связи	<i>кері байланыс сигналы</i>	feedback signal
сигнал ошибок	<i>қателіктер сигналы</i>	error signal
сигнал помехи	<i>бөгеуілдер сигналы</i>	interfering signal
сигнал прерывания	<i>узу сигналы</i>	interrupt signal
сигнал разрешения	<i>руқсат ету сигналы</i>	refresh signal
сигнал связи	<i>байланыс сигналы</i>	communication signal
сигнал синхронизации	<i>қадамдастыру сигналы</i>	synchronizing signal
сигнал стирания	<i>өшіру сигналы</i>	erasure signal
сигнал считывания	<i>оқып алу сигналы</i>	read(ing) signal
сигнализация	<i>сигнал беру жүйесі</i>	signaling, indication
сигнатура	<i>қойылған қол</i>	signature
сильная связь	<i>берік байланыс</i>	closely-coupled interface
символ	<i>таңба, символ</i>	symbol, sign, figure, digit, character, letter
символ альтернативы	<i>балама символ</i>	alternative symbol
символ буквы	<i>оріп символы</i>	character
символ ввода-вывода	<i>енгізіп-шығару символы</i>	input-output symbol
символ возврата каретки	<i>каретканы қайтару символы</i>	carriage return symbol
символ входа	<i>гну символы</i>	entry symbol
символ данных	<i>деректер символы</i>	data symbol
символ графических данных	<i>бейнесыз деректер символы</i>	graphic data symbol
символ дизъюнкции	<i>дизъюнкция символы</i>	disjunction symbol
символ дисперсии	<i>терістеу символы</i>	dispersion symbol
символ документа	<i>құжат символы</i>	document symbol
символ запроса	<i>сурау символы</i>	inquiry character
символ знака числа	<i>сан белгісінің символы</i>	numeric character symbol
символ «или»	<i>«немесе» символы</i>	block check character
символ исключения	<i>шығарып тастау символы</i>	chase character
символ истинности	<i>ақиқаттық символы</i>	validity symbol

СИМВОЛ кадра	<i>кадр символы</i>	frame symbol
СИМВОЛ кодирования	<i>шарттаңбалау символы</i>	coding symbol
СИМВОЛ комментария	<i>түсіндірме символы</i>	commentary symbol
СИМВОЛ «конец текста»	<i>«жазбахабар соңы» символы</i>	ETX (end of text)
СИМВОЛ конца блока	<i>блок соңының символы</i>	end block character
СИМВОЛ конца передачи	<i>тасымал соңының символы</i>	end of transmission character
СИМВОЛ конца текста	<i>жазбахабар соңының символы</i>	end of text character
СИМВОЛ «начало текста»	<i>«жазбахабар басы» символы</i>	STX (start of text)
СИМВОЛ неподтверждения приема	<i>қабылдауды растамау символы</i>	NAK (negative acknowledgement)
СИМВОЛ ожидания	<i>қушу символы</i>	wait symbol
СИМВОЛ оператора	<i>оператор символы</i>	operator symbol
СИМВОЛ операции	<i>амал символы</i>	operation symbol
СИМВОЛ оповещения	<i>хабарлау символы</i>	BEL (bell)
СИМВОЛ опроса	<i>сурак символы</i>	inquiry symbol
СИМВОЛ переключения на дополнительный регистр	<i>қосымша тіркегішке қосу символы</i>	shift-out character
СИМВОЛ подтверждения приема	<i>қабылдауды растау символы</i>	ACK (acknowledgement)
СИМВОЛ присваивания	<i>меншіктеу символы</i>	assignment symbol
СИМВОЛ пробела	<i>бос аралық, символы</i>	null character, empty character, gap character
СИМВОЛ синхронизирующий	<i>қадамдастырушы символы</i>	synchronizing symbol
СИМВОЛ сложения	<i>қосу символы</i>	addition symbol
СИМВОЛ текста	<i>жазбахабар символы</i>	text symbol
СИМВОЛ управления устройством	<i>құрылғыны басқару символы</i>	DC (device control)
СИМВОЛ файла	<i>дерекжыын символы</i>	file symbol
СИМВОЛ цифровых данных	<i>сандық деректердің символы</i>	digital data symbol
СИМВОЛИЧЕСКИЙ адрес	<i>символдық адрес</i>	symbolic address
СИММЕТРИЯ	<i>танас, симметрия</i>	symmetry
СИММЕТРИЧНОЕ шифрование	<i>теңестірілген шарт-белгілеу</i>	symmetric encryption
СИМПЛЕКС	<i>жеке</i>	simplex
СИМПЛЕКС-МЕТОД	<i>симплекс-әдіс</i>	simplex method
СИМПЛЕКСНЫЙ	<i>жалқы</i>	simplex
СИМПЛЕКСНЫЙ канал	<i>бірбағытты желі</i>	simplex channel
СИМУЛА	<i>үлгілеу тілі, симула</i>	Simula
СИМУЛЯТОР	<i>үлгілеуші</i>	simulator
СИНГУЛЯР	<i>жеке сан</i>	singular
СИНОНИМ	<i>мағыналас</i>	synonym
СИНТАКСИС	<i>құралым, синтаксис</i>	syntax
СИНТАКСИС языка	<i>ты синтаксисі</i>	language syntax

синтаксический анализ	<i>синтаксисті талдау</i>	parsing, syntax analysis
синтез	<i>құрылымдау, синтез</i>	synthesis, design
синтез автоматов	<i>автоматтар синтез/</i>	automaton synthesis
синтез алгоритмов	<i>бағдаржолдар синтез/</i>	algorithm synthesis
синтез изображения	<i>бейнелеу синтезі</i>	picture synthesis
синтез логических схем	<i>логикалық сызбалар синтез/</i>	schematic logical synthesis
синтез программы	<i>бағдарлама синтезі</i>	program synthesis
синтез речевых сигналов	<i>сөйлеу сигналдарының синтезі</i>	speech signal synthesis
синтез текстов	<i>жазбахабар синтез/</i>	text synthesis
синтез функциональных схем	<i>бернелік сызбалар синтез/</i>	functional scheme synthesis
синтезатор	<i>синтезатор</i>	synthesizer
синтезатор речи	<i>сөйлеу синтезатор/</i>	speech synthesizer
синтезировать	<i>синтездеу</i>	synthesize, construct, produce
синус	<i>синус</i>	sine, sinus
синхробайт	<i>синхронды байт</i>	synchrobite
синхродорожка	<i>синхронды жол</i>	timing track
синхрозапись	<i>синхронды жазу</i>	synchrowriting
синхронимпульс	<i>синхронды импульс</i>	synchropulse
синхронизация	<i>қадамдастыру, синхрондау</i>	synchronization, timing, clock timing, triggering
синхронизация ввода-вывода	<i>енгізіп-шығаруды синхрондау</i>	input-output synchronization
синхронизация задачи	<i>есепті синхрондау</i>	intertask synchronization
синхронизация импульсов	<i>импульстерді синхрондау</i>	pulse timing
синхронизация по времени	<i>уақыт бойынша синхрондау</i>	synchronization on time
синхронизация потока данных	<i>деректер ағынын синхрондау</i>	data-flow synchronization
синхронизация процессов	<i>барыстарды синхрондау</i>	process synchronization
синхронизация сигналов	<i>сигналдарды синхрондау</i>	signal synchronization
синхронизация цифровых сигналов	<i>сандық сигналдарды синхрондау</i>	digital signal synchronization
синхронизировать	<i>синхрондау</i>	synchronize
синхронизм	<i>синхронизм (екі немесе бірнеше құбылыстардың уақыт жағынан сәйкес келуі)</i>	synchronism
синхронная сеть	<i>қадамдасқан торап</i>	synchronous network
синхронное прерывание	<i>қадамдасқан узу</i>	synchronous system trap
синхронность	<i>қадамдастық, синхрондылық</i>	synchronism

синхроотверстие	<i>синхронды саңылау</i>	synchrohole
синхросигнал	<i>синхронды сигнал</i>	clock signal
система	<i>жүйе</i>	system
система автоматизации эксперимента	<i>экспериментті (ғылыми тәжірибені) автомат- тандыру жүйесі</i>	system of experiment automatization
система автоматизированного проектирования	<i>автоматты жобалау жүйесі</i>	computer-aided design (CAD)
система автоматизированного проектирования и производства	<i>автоматты жобалау және өндіру жүйесі</i>	CAD/CAM (computer-aided design/computer-aided manufacturing)
система автоматического распознавания речи (САРР)	<i>сөйлеуді айырып танытын автоматты жүйе (САТАЖ)</i>	automatic speech recognition system (ASRS)
система автоматического регулирования (САР)	<i>автоматты реттеу жүйесі (АРЖ)</i>	automatic control system (ACS)
система автоматического управления (САУ)	<i>автоматты басқару жүйесі (АБЖ)</i>	automatic control system (ACS)
система автоматического управления производственными процессами	<i>өндірістік барыстарды автоматты басқару жүйесі</i>	automatic production control system
система адресации	<i>адрестеу жүйесі</i>	addressing system
система адресов	<i>адрестер жүйесі (ад- ресті жүйе)</i>	addressing system
система аксиом	<i>аксиомалар жүйесі</i>	axiomatic system
система базы данных	<i>деректер қорының жүйесі</i>	data base system
система без резервирования	<i>қорсыз жүйе</i>	reserveless system
система библиотек	<i>кітапханалар жүйесі</i>	library system
система булевых функций	<i>қосмонді бернелер жүйесі</i>	Boolean function system
система буферизации входных и выходных потоков	<i>кіріс және шығыс ағын- дарын буферлеу жүйесі</i>	spooler
система ввода	<i>енгізу жүйесі</i>	input system
система ввода-вывода	<i>енгізіп-шығару жүйесі</i>	input-output system
система выборки	<i>таңдау жүйесі</i>	fetching system
система вывода	<i>шығару жүйесі</i>	output system
система вычислительных машин	<i>есептеуіш машиналар жүйесі</i>	computing system
система групповой обработки данных	<i>деректерді топтасты- рып оңдеу жүйесі</i>	group data process system
система дальней связи	<i>алые байлауы жүйесі</i>	long-distance communication system
система диагностирования	<i>айқындамалық жүйе</i>	diagnostic system

система защиты памяти	жадыны қорғау жүйесі	Memory protection system
система значений	мәндер жүйесі	Meaning system
система информацией-ного обеспечения	ақпараттық қызмет ету жүйесі	information service system
система каталогизации	сөрелеу жүйесі	catalogization system
система классификации	жіктестіру жүйесі	classification system
система кодирования	шарттаңбалау жүйесі	coding system
система коллективного доступа	ужымды ену жүйесі	multiaccess system
система команд	амаләмірлер жүйесі	instruction code, instruction set
система контроля	бақылау жүйесі	checking system
система контроля и регулирования	бақылау және реттеу жүйесі	control system
система логического вывода	логикалық шығару жүйесі	logistic output system
система массового обслуживания	копшілікке қызмет ету жүйесі	mass service system
система математического обеспечения	математикалық қамтамасыздандыру жүйесі	mathematical support system
система машинного проектирования	машиналық жобалау жүйесі	machine projecting system
система микрокоманд	ықшамамломірлер жүйесі	microcommands system
система мини-ЭВМ	кіші-ЭЕМ жүйесі	mini-computer system
система моделирования	үлгілеу жүйесі	modeling system
система модульного программирования	дараболиектііс бағдарламалау жүйесі	module programming system
система на магнитной ленте	магнитті таспадағы жүйе	operational magnetic tape system
система на триггерах	триггерлі жүйе	trigger system
система непрямого управления	жанама басқару жүйесі	indirect control system
система обмена данными	деректермен алмасу жүйесі	data exchange system
система обнаружения ошибок	қателерді табу жүйесі	error detection system
система обозначении	белгілеу жүйесі	nomenclature, notation system
система обработки данных	мәліметтерді өңдеу жүйесі	data processing system
система обработки информации	ақпаратты өңдеу жүйесі	data processing system, data handling system
система обслуживания по запросам	суранысқа қызмет ету жүйесі	call service system
система откачки	сыртқа шығару жүйесі	preemption system
система отладки	жөндеу жүйесі	test bed
система отображения информации	ақпаратты бейнелеу жүйесі	information representation system

система отсчета	<i>санақ жүйесі</i>	account system, reference system
система пакетной обработки	<i>дестелік өңдеу жүйесі</i>	batch processing system
система перевода	<i>аудару жүйесі</i>	translating system
система передачи	<i>тасымалдау жүйесі</i>	transmission system
система передачи данных	<i>деректерді тасымалдау жүйесі</i>	data communication system
система передачи сигналов данных	<i>деректер сигналдарын тасымалдау жүйесі</i>	signal data transmission system
система подготовки данных	<i>деректерді дайындау жүйесі</i>	data preparation system
система подстановок	<i>ауыстыру жүйесі</i>	stuffing system
система построения трансляторов	<i>бағдарлауарғыны құру жүйесі</i>	translator plotting system
система представления (чисел)	<i>сандарды көрсету жүйесі</i>	number system, notation
система прерывания	<i>үзулер жүйесі</i>	interrupt system
система принятия решения	<i>шешім қабылдау жүйесі</i>	design accepting system
система приоритетов	<i>приоритеттер жүйесі</i>	priority system
система программ	<i>бағдарламалар жүйесі</i>	program system, operating system
система программирования	<i>бағдарламалау жүйесі</i>	programming system
система программного обеспечения	<i>бағдарламалық қамтамасыздандыру жүйесі</i>	software system
система программного управления	<i>бағдарламалық басқару жүйесі</i>	program control system
система продукции	<i>өнім жүйесі</i>	productions system
система прямого управления	<i>тікелей басқару жүйесі</i>	direct control system
система разделения времени	<i>уақытты бөлу жүйесі</i>	time-sharing system
система раздельной обработки передачи данных	<i>деректерді жеке өңдеу тасымалдау жүйесі</i>	data transmission separate processing system
система разработки программ	<i>бағдарламаны қайта өңдеу жүйесі</i>	development system, support system
система реального времени	<i>нақты уақыт жүйесі</i>	real-time system
система с сегментной организацией виртуальной памяти	<i>үйлестіруі ауыспалық жадыны бөлімді ұйымдастыру жүйесі</i>	system with segmented virtual memory
система со страничной организацией виртуальной памяти	<i>үйлестіруі ауыспалық жадыны парақтап ұйымдастыру жүйесі</i>	system with paged virtual memory
система с управлением памятью	<i>жадыны басқару жүйесі</i>	system with memory monitoring

система телекоммуни- каций	<i>телебайланыс жүйесі</i>	telecommunication system
система управления базами данных	<i>дерек қорды басқару жүйесі</i>	information management system
система управления вводом-выводом	<i>кіріс-шығысты басқару жүйесі</i>	IOCS (I/O control system)
система управления окнами	<i>терезелерді басқару жүйесі</i>	windowing system
система управления каналами связи	<i>байланыс желілерін ба- сқару жүйесі</i>	CIOCS (Communication I/O Control System)
системная документа- ция	<i>жүйелік құжаттар</i>	system documentation
системная программа	<i>жүйелік бағдарлама</i>	supervisory program
системная сервисная программа	<i>жүйелік сервисті бағ- дарлама</i>	executive system utility
системная секция	<i>жүйелік секция</i>	system section
системная затраты	<i>жүйелік шығындар</i>	housekeeping overhead
системный анализ	<i>жүйелік талдау</i>	system analysis
системный идентифи- катор	<i>жүйелік анықтағыш</i>	system identifier
системный параметр	<i>жүйелік параметр</i>	system variable
системный подход	<i>жүйелі ыңғай</i>	system approach
системный програм- мист	<i>жүйелі бағдарламашы</i>	system programmer
системный процесс	<i>жүйелі барыс</i>	system process
системный указатель	<i>жүйелік көрсеткіш</i>	system pointer
системология	<i>жүйелілік</i>	systemology
сканирующее устройство	<i>қайта оқу құрылғысы</i>	scanner
скачок	<i>секіру, қарғу</i>	jump, bound
сквозное шифрование	<i>тегіс шартбелгілеу</i>	end-to-end-encryption
скорость	<i>жылдамдық</i>	speed, rate
скорость передачи дан- ных	<i>мәліметтерді тасымал- дау жылдамдығы</i>	data rate, transfer rate
скорость передачи ин- формации в бит/сек	<i>бит/сек аппарат та- сымалдау жүйесі</i>	bit rate
скорость информации в бодах	<i>бодтағы ақпарат жыл- дамдығы</i>	baud rate
следующий	<i>келесі</i>	next
словарь	<i>сөздік</i>	dictionary
словарь базы данных	<i>дерек қор сөздігі</i>	data directory
словарь внешних сим- волов	<i>сыртқы таңбалар сөз- дігі</i>	external symbol dictionary
слово	<i>сөз</i>	full word
слово состояния	<i>күй сөзі</i>	status word
слово состояния кана- лами	<i>желілердің күй сөзі</i>	channel status word
слово состояния про- граммы	<i>бағдарламаның күй сөзі</i>	program status word (PSW)
слово состояния про- цесса	<i>барыстың күй сөзі</i>	process status word

слова	состояния	про- цессора	санашықтың куй сөзі	processor status word
сложение	по модулю	два	модуль екі бойынша қосу	module 2 addition
слой			қабат, қатпар	layer
слот			саңылау элементі	slot
служебная	информация		қызметтік ақпарат	housekeeping information
случайный			кездейсоқ	random
случайный	сигнал		кездейсоқ сигнал	random signal
смешанная	сеть		аралас торап	mixed network
совместимость			сыйысушылық	compatibility
соединение	канальное		желілік қосылым	channel connection
соединение	последовательное		тізбектелген қосылым	sequence connection, series connection
соединение	представительное		өкілдік қосылым	connection sequence
соединение	прикладное		қолданбалы қосылым	application connection
соединение	сеансовое		сеанстық қосылым	session connection
соединение	сетевое		тораптық қосылым	network connection
соединение	транспортное		көліктік қосылым	transport connection
соединение	физическое		физикалық қосылым	physical connection
соответствие			сәйкестік	conformity
соотношение			арақатыс	ratio, relation
сопроцессор			қосымша санашық (қос-санашық)	coprocessor
сопряжение			жанастыру	interface
сосед	по сети		тораптық көрші	network neighbourhood
состояние			қалып, куй	status
состояние	останова		тоқтату куйі	halted state
сохранять			сақтау	save
спектр			жиынмәні (топмәні)	spectrum
спектральная	плотность		спектрлік тығыздық	spectral density
специализированная	сеть		мамандандырыған торап	specialized network
спецификация			объектті (зерзатты) сипаттау	specification
список			тізім	list box
список	дисков		табақжадтар тізімі	drive list box
список	каталогов		сөрелер тізімі	directory list box
список	полномочий		укілеттік тізім	capabilities list
способ			тәсіл	method, mode
способность			қабілеттілік	capability, capacity
справочная	информация		анықтамалық ақпарат	help information
справочное	окно		анықтамалық терезе	help window
спутниковая	связь		ғарыштық (спутниктік) байланыс	satellite communication

сравнивать	<i>салыстыру</i>	compare
средства	<i>құрал</i>	facility, tools
стабильность	<i>турақтылық</i>	stability
стандарт	<i>үлгіқалып, стандарт</i>	standard
стандарт взаимодействия	<i>бірлесіп әрекет жасау стандарты</i>	interface standard
стандарт по защите от несанкционированного доступа	<i>руқсатсыз енгізуден қорғау стандарты</i>	security standard
стандарт реализаций	<i>іске асыру стандарты</i>	implementation standard
стандартный символ	<i>үлгіқалыпты символ</i>	standard symbol
станция	<i>тораптық мекен, станция</i>	station
стартостопный сигнал данных	<i>деректердің тоқтау сигналы</i>	data start-stop signal
статика	<i>тұрақты, қозғалыссыз</i>	statics
статус	<i>құқықтық күй, статус</i>	status
стимул	<i>ынталандыру</i>	stimulus
стратегия	<i>амалтізбек</i>	strategy
структурная семантика	<i>құрылым семантикасы</i>	structural semantics
структурно-целостный подход (СЦП)	<i>құрылымдық-тұтастық тәсілі</i>	structural-integrity approach(SIA)
структурный синтез	<i>құрылымдық синтез</i>	structure synthesis
ступенчатый	<i>сатылы</i>	stage
ступенчатое воздействие	<i>сатылы әсер</i>	stage action
сумматор	<i>қосқыш</i>	adder, summator
существенная неразрешимость	<i>анық шешілмеуі</i>	essential undecidability
сценарий	<i>көріністік</i>	script
сцепление блоков	<i>блоктардың тіркелуі</i>	block chaining
сцепленный ключ	<i>тіркелген кілт</i>	chained key
Т		
таблица	<i>кесте</i>	table, list, chart, schedule, array
таблица адресов	<i>адрестер кестесі</i>	address table
таблица базовых адресов	<i>негізгі адрестер кестесі</i>	base address table
таблица ввода-вывода задачи	<i>есепті енгізіп- шығару кестесі</i>	task input-output table
таблица векторов связи	<i>байланыс векторларының кестесі</i>	communication vector table
таблица входов	<i>кірістер кестесі</i>	entry table
таблица выходов	<i>шығыстар кестесі</i>	exit table
таблица вычитаний	<i>алу кестесі</i>	subtraction table
таблица имен	<i>атаулардың кестесі</i>	name table
таблица истинности	<i>ақиқаттылық кестесі</i>	truth table

таблица описателей набора	<i>жиынтықты сипаттаушылар кестесі</i>	set declarator table
таблица определения данных	<i>деректерді анықтау кестесі</i>	data determination table
таблица очередей	<i>кезектер кестесі</i>	waiting list
таблица переадресации	<i>қайта адрестеу кестесі</i>	relocation table
таблица переключений	<i>ауыстырып қосулар кестесі</i>	switching table
таблица переходов	<i>ауысулар кестесі</i>	transfer table
таблица переходов автомата	<i>автомат ауысуларының кестесі</i>	automaton transfer table
таблица предшествования	<i>бастауыш кестесі</i>	precedence table
таблица распределения памяти	<i>жадыны улестіру кестесі</i>	memory allocation map
таблица ресурсов	<i>қорлар кестесі</i>	resource table
таблица решений	<i>шешулер кестесі</i>	decision table
таблица сегментов	<i>сегменттер кестесі</i>	segment table
таблица символов	<i>таңбалар кестесі</i>	symbol table
таблица соединений	<i>біріктірулер кестесі</i>	connection table, chart
таблица состояний	<i>күйлер кестесі</i>	state table
таблица сравнения страниц	<i>беттердің салыстыру кестесі</i>	comparison page table
таблица трансляции	<i>бағдараудару кестесі</i>	translation table
таблица трассировки	<i>жол жасау кестесі</i>	trace table
табличная модель	<i>кестелік үлгі</i>	table model
табличный язык	<i>кестелік тіл</i>	tabular language
табуляция	<i>кестелеу</i>	tabulation
таймер	<i>уақытсанағыш, таймер</i>	timer
таймер передачи	<i>тасымалдау таймері</i>	transmission timer
таймер процессора	<i>санашық таймері</i>	processor timer
тайный ход	<i>құпия жол</i>	trap door
такт	<i>ырғақ, такт</i>	beat, stroke, time unit, time
такт автомата	<i>автомат тактісі</i>	automation cycle
такт синхронизации	<i>қадамдастыру тактісі</i>	timing cycle
тактирование	<i>тактілеу</i>	timing clock
тахогенератор	<i>ырғақ генераторы</i>	tachogenerator
тахометр	<i>ырғақты өлшеуіш</i>	tachometer, speed counter
тег	<i>белгі</i>	tag
тезаурус	<i>тезаурус (лексика санын тугел қамтитын пасын тугел қамтитын сөздік), дерек-сөздік</i>	thesaurus
тезис	<i>негіздеме</i>	thesis
текст	<i>жазбахабар, текст</i>	text
текст блока	<i>блок жазбахабары</i>	block text
текст документа	<i>құжат жазбахабары</i>	document text
текст объектного модуля	<i>объектілік модуль жазбахабары</i>	object module text

текст ответа	жауап жазбахабары	reply text
текст программы	бағдарлама жазбахабары	program text
текущий телеграфная линия	ағымдағы (откен) телеграф желісі	current telegraph line
телеизмерение	телеөлшеу	telemetry, remote measurement
телекоммуникация	телебайланыс	telecommunication
телеконтроль	телебақылау	remote control, supervisory control
телеобработка	телеөңдеу	teleprocessing
телеобработка данных	деректерді телеөңдеу	data teleprocessing
телепринтер	телепринтер (баспа құрылғысы)	teleprinter
телесвязь	телебайланыс	telecommunication
телетайп	тележазғы	teletype
телетайпная сеть	тележазғылық торап	teletype network
телетайпный сигнал	тележазғы сигналы	teletype signal
телеграфик	телеграфик	telegraphic
телеграфная связь	телеграфтық байланыс	telegraph communication
телеграфная сеть	телеграфтық торап	telegraphic network
телеуправление	телебасқару	distance control, telecontrol
телефонная линия	телефондық желі	telephone line
телефонная сеть	телефондық торап	telephone network
тело	дене	body
тело действия	іс-қимыл денесі	action body
тело задачи	есептің денесі	task body
тело модуля	модуль денесі	module body
тело программы	бағдарлама денесі	program body
тело процедуры	бағдартәртіп денесі	procedure body
тело условия	шарт денесі	condition body
теорема	теорема	theorem, law, formula, proposition
теорема о нормальной форме	қалыпты пішін туралы теорема	normal form theorem
теория	ілім, теория	theory
теория автоматического управления	автоматты басқару теориясы	automatic control theory
теория алгоритмов	бағдаржолдар теориясы	algorithm theory
теория вероятностей	ықтималдықтар теориясы	probability theory, law of probability
теория восстановления	қалпына келтіру теориясы	renewal theory
теория вычислений	есептеу теориясы	computing theory
теория вычислительных машин	есептеуіш машиналар теориясы	computer theory
теория графов	графтар теориясы	graph theory
теория групп	топтар теориясы	grouping theory

теория двойственности	<i>екі жақтыық теориясы</i>	duality theory
теория игр	<i>ойындар теориясы</i>	game theory
теория информации	<i>ақпарат теориясы</i>	information theory
теория кодирования	<i>шарттаңбалау теориясы</i>	coding theory
теория массового обслуживания	<i>жалпы қызмет ету теориясы</i>	queuing theory
теория множеств	<i>жиынтықтар теориясы</i>	set theory
теория моделей	<i>ұлғыер теориясы</i>	model theory
теория надежности	<i>беріктілік теориясы</i>	reliability theory
теория очередей	<i>кезектер теориясы</i>	queuing theory
теория передачи информации	<i>ақпаратты тасымалдау теориясы</i>	data transmission theory
теория принятия решений	<i>шешім қабылдау теориясы</i>	decision theory
теория программирования	<i>бағдарламалау теориясы</i>	programming theory
теория связи	<i>байланыстар теориясы</i>	communication theory
теория сетей	<i>тораптар теориясы</i>	network theory
теория систем	<i>жүйелер теориясы</i>	system theory
теория сложных систем	<i>қиын жүйелер теориясы</i>	complex system theory
теория случайных процессов	<i>кездейсоқ барыстар теориясы</i>	occasional process theory
теория схем	<i>сызбалар теориясы</i>	circuit theory
теория телеграфика	<i>телеграфика теориясы</i>	telegraphic theory
теория устойчивости	<i>турақтылық теориясы</i>	stability theory
терм	<i>терм, топбелгі</i>	term
термин	<i>сөзтаңба, термин</i>	term
терминал	<i>таңбатергі, терминал</i>	terminal
терминал линии связи	<i>байланыс желісінің таңбатергісі</i>	communication line terminal
терминал передачи данных	<i>деректер тасымалдау таңбатергісі</i>	data transmission terminal
терминал пользователя	<i>пайдаланушының таңбатергісі</i>	user terminal
терминал с выводом на печать	<i>баспаға шығару таңбатергісі</i>	printer terminal
терминальная система	<i>таңбатергілік жүйе</i>	terminal system
терминальный	<i>таңбатергілік</i>	terminal
термопринтер	<i>термобаспақұрылғы</i>	thermoprinter
тест	<i>сынақ, тест</i>	test
тест локализации неисправностей	<i>ақауларды жою тесті</i>	fault localization test
тест локализации ошибок	<i>қателерді жою тесті</i>	error localization test
тест-программа	<i>тест-бағдарлама</i>	test program
тестовая таблица	<i>сынақ кестесі</i>	test table
тестирующая система	<i>сынақ жүргізетін жүйе</i>	test system
техника	<i>техника</i>	technique, technology, engineering

техника автоматическо-го управления	<i>автоматты басқару техникасы</i>	automatic control technique
техника программирования	<i>бағдарламалау техникасы</i>	programming technique
техника связи	<i>байланыс техникасы</i>	communication engineering
техническая диагностика	<i>техникалық, айқындама</i>	technique diagnostics
технические требования	<i>техникалық, талаптар</i>	specifications, objectives
технические условия	<i>техникалық, шарттар</i>	technical specifications
техническое обслуживание	<i>техникалық, қушу</i>	maintenance
технология программирования	<i>бағдарламалау технологиясы</i>	programming technology
технология проектирования	<i>жобалау технологиясы</i>	projection technology
техническое описание данных	<i>деректерді техникалық, бейнелеу</i>	descriptive literature, technical manual
тип	<i>тур</i>	type
тип адресации	<i>адрестеу турі</i>	addressing type
тип аргумента	<i>аргументтің турі</i>	argument type
тип булевых	<i>қосмәнділік тур</i>	Boolean type
тип величины	<i>шамалардың турі</i>	dimension type
тип выражения	<i>өрнектің турі</i>	expression type
тип данных	<i>деректердің турі</i>	data type
тип задания	<i>тапсырманың турі</i>	job type
тип записей	<i>жазба турі</i>	record type
тип запроса	<i>сураудың турі</i>	inquiry type
тип команд оператора	<i>нұсқаулар амалдарларының турі</i>	operator command type
тип команды	<i>амалдардың турі</i>	instruction type
тип массива	<i>ретті деректерінің турі</i>	array type
тип метки	<i>таңбаның турі</i>	label type
тип объекта	<i>зерттаудың турі</i>	object type
тип оператора	<i>нұсқаулардың турі</i>	operator type
тип операции	<i>амалдың турі</i>	operation type
тип отношения	<i>қарым-қатынастың турі</i>	relation type
тип ошибок	<i>қателердің турі</i>	error type
тип сбоев	<i>жаңылулар турі</i>	failure type
тип управляющей программы	<i>басқарушы бағдарламаның турі</i>	control program type
тип устройства	<i>құрылғының турі</i>	device type
тип ЭВМ	<i>ЭЕМ-нің турі</i>	computer type
типизация	<i>турлеу</i>	typification
типовая операция	<i>жалпы амал турі</i>	type operation
ток	<i>мір, ток</i>	current
ток возбуждения	<i>қоздырушы ток</i>	exciting current, drive current, field current

ток данных	<i>деректер тогы</i>	data volume
ток записи	<i>жазу тогы</i>	write current, recording current
ток нагрузки	<i>жуктеме тогы</i>	load current
ток насыщения	<i>қанықтыру тогы</i>	saturation current
ток питания	<i>ток көзі</i>	current supply
ток считывания	<i>оқып алу тогы</i>	read current, sensing current
толерантность	<i>өзгеріске турақтылық, толеранттық</i>	tolerance
толсто пленочная технология	<i>жуан пленкалы техно-логия</i>	thick-film technology
топология	<i>торапаралық байланыс сызбасы, топология</i>	topology
топология сети	<i>желі топологиясы</i>	network topology
тороид	<i>тороид</i>	toroid
тороидальный сердечник	<i>тороидальді өзекше</i>	toroidal core
точка	<i>нукте</i>	point, dot
точка ветвления	<i>тармақталу нуктесі</i>	branching point
точка возврата	<i>қайтару нуктесі</i>	return point
точка входа	<i>кіру нуктесі</i>	entry point
точка выхода	<i>шығу нуктесі</i>	exit point
точка загрузки	<i>жуктеу нуктесі</i>	load point
точка останова	<i>тоқтау нуктесі</i>	break point
точка прерывания	<i>үзілу нуктесі</i>	interrupt point
точность	<i>дәлдік</i>	accuracy, precision, fidelity
точность вычислений	<i>есептеу дәлдігі</i>	computing accuracy
точность вычислительной машины	<i>есептеу машинасының дәлдігі</i>	computer accuracy
точность отсчета	<i>есептеп шығару дәлдігі</i>	reading accuracy
точность передачи	<i>тасымалдау дәлдігі</i>	transmission accuracy
точность представления	<i>корсету дәлдігі</i>	representation accuracy
точность преобразования	<i>турлендіру дәлдігі</i>	conversion accuracy
точность решения	<i>шешу дәлдігі</i>	solution precision
траектория	<i>қозғалыс ізі, траектория</i>	trajectory
тракт	<i>тракт</i>	track, channel
тракт данных	<i>деректердің тракты</i>	data track
транзакция	<i>деректер қорына сурау, транзакция</i>	transaction
транзисторно-транзисторная логика (ТТЛ)	<i>транзистор-транзисторлық логика (ТТЛ)</i>	transistor-transistor logic (TTL)
транслировать	<i>бағдарлаудару</i>	translate
транслятор	<i>бағдарлаударғы, транслятор</i>	translator
транслятор адреса	<i>адрестік бағдарлаударғы</i>	address translator
транслятор данных	<i>деректік бағдарлаударғы</i>	data translator

транслятор программы	<i>бағдарламалық бағдара- ударғы</i>	program translation
трансляция	<i>бағдараудару</i>	translation
транспортная сеть	<i>транспорттық торап</i>	transport network
транспортное объединение	<i>транспорттық, байланы- стыру</i>	transport communication
трансфлюксор	<i>трансфлюксор</i>	transfluxor
трансформатор	<i>турлендіргіш</i>	transformer
трассировка	<i>жолжасау</i>	trace
трафик	<i>деректерді тасымалдау желісіне әкелетін ақ- параттар легі</i>	traffic
требование	<i>талап</i>	demand, requirement, request
требования	<i>талаптар</i>	requirements
требования к емкости памяти	<i>жады сыйымдылығына қойылған талаптар</i>	memory size requirement
требования к програм- ме	<i>бағдарламаға қойылған талаптар</i>	program requirement
требования по безопас- ности	<i>қауіпсіздік талабы</i>	security requirement
требования пользовате- ля	<i>тұтынушының талабы</i>	user requirement
требуемая точность	<i>талап етілген дәлдік</i>	preset accuracy
трехадресный триггер	<i>ушадресті триггер</i>	three-address trigger
триггер на транзисто- рах	<i>транзисторлы триггер</i>	transistor flip-flop
триггер переноса	<i>ауыстыру триггері</i>	carry flip-flop
триггер с задержкой	<i>кідіртетін триггер</i>	trigger with delay
триггер состояний	<i>күйлер триггері</i>	state trigger
триггер Шмидта	<i>Шмидт триггері</i>	Schmidt trigger
триод	<i>триод</i>	triode
Троянский конь	<i>Трояндық ат</i>	Trojan Horse
трубка	<i>түтік</i>	tube, pipe, tubing
трубка дисплея	<i>ақпараттық түтігі</i>	display tube
тупиковая ситуация	<i>тұйық жағдай</i>	deadlock

У

увеличение	<i>ұлғайту, өсіру</i>	increase, augment, raise
угроза	<i>қауіп</i>	threat
удаление	<i>кетіру, өшіру</i>	deletion
удаление символа	<i>таңбаны кетіру</i>	symbol deletion
удаление страницы	<i>бетті кетіру</i>	page deletion
удаление файла	<i>дерекжиынды өшіру</i>	file deletion
удаленный терминал	<i>қашықтағы таңбатергі</i>	remote terminal
удвоенная точность	<i>екі еселенген дәлдік</i>	double precision
удельный	<i>улесті</i>	specific
узел	<i>түйін</i>	assembly, subassembly, block, unit

узел записи данных	деректерді жазу түйіні	data recording assembly
узел коммутации	байланыс түйіні	switching assembly
узел коммутации каналов передачи	тасымалдау желілерінің байланыс түйіні	transmission channel switching assembly
узел контроля	бақылау түйіні	control block
узел процессора	санашық түйіні	processor node
узел связи	байланыс түйіні	communication unit
узел сети	торап түйіні	node station
узел системы	жүйе түйіні	system assembly
узел сопряжения	ілесу түйіні	interface assembly
узел считывания данных	деректерді оқып алу түйіні	data reading assembly
узел терминала	таңбатергі түйіні	terminal assembly
узел управления	басқару түйіні	control assembly
узловая сеть	түйіндік торап	mesh(ed) network
указатель	көрсеткіш	access address, link, pointer, reference, cursor
указатель адресов	адрестерді көрсеткіш	address indicator
указатель границы стека	стек шекарасын көрсеткіш	stack boundary
указатель переполнения	аса толу көрсеткіші	overflow pointer
указатель приоритета	приоритет көрсеткіші	priority number
указатель следования	жолды көрсеткіш	sequencer
укрупнение	ірілендіру	consolidation
улучшенная процедура	жетілдірілген процедура	improvement procedure
уменьшение	азайту, кішірейту	decrease
умножение	көбейту	multiplication
умножение в двоичной системе	екілік жүйеде көбейту	binary multiplication
умножение в системе с плавающей запятой	жылжымалы үтірлі жүйеде көбейту	floating point multiplication
умножение в системе с фиксированной запятой	тиянақты үтірлі жүйеде көбейту	fixed point multiplication
умножение операторов	нұсқаомірлерді көбейту	operator multiplication
умножитель	көбейткіш	multiplier
универсальная система	эмбебап жүйе	universal system
универсальная ЭВМ	эмбебап ЭЕМ	universal computer
универсальный язык	эмбебап ты	universal language
униполярный	униполярлық	unipolar
унифицированная система	бірыңғайлы жүйе	unified system
упакованный	оралган	packed
упаковка данных	деректерді топтау	data packing
упаковщик	топтаушы	packer
управление ключами	клттерді басқару	key management
управление риском	қауіп-қатерді басқару	risk control
управляемая система	басқарылатын жүйе	controlled system

управляющая программа	басқарушы бағдарлама	control program facility
управляющий сигнал	басқарушы сигнал	control signal, pilot signal
уплотнение	нығыздау	multiplexing
уплотнение данных	деректерді нығыздау	data compaction
уплотнение канала	желіні нығыздау	channel packing
уплотнение линии связи	байланыс желісін нығыздау	communication line packing
уплотненная программа	нығыздалған бағдарлама	condensation
упорядочение	реттеу	sequencing, ordering
упорядочение внешней памяти	сыртқы жадыны реттеу	auxiliary memory sequencing
упорядочение данных	деректерді реттеу	data ordering
упорядочение информации	ақпаратты реттеу	information ordering
упорядочение массива	ретті дерек жиынды реттеу	array ordering
упорядочение по убыванию	кемуі бойынша реттеу	descending ordering
упорядоченность	реттеушілік	order
управление	басқару	control
управление буферами	буферлерді басқару	buffer control
управление в реальном масштабе времени	нақты уақыт масштабында басқару	real time control
управление вводом-выводом	енгізіп-шығаруды басқару	input-output control
управление вычислением	есептеуді басқару	computation control
управление данными	деректерді басқару	data control
управление доступом	енуді басқару	access control
управление заданиями	тапсырмаларды басқару	job control
управление каналом	желіні басқару	channel control
управление логическим каналом	логикалық желіні басқару	logical channel control
управление обменом	айырбасты басқару	exchange control
управление обработкой задания	тапсырманы өңдеуді басқару	job-processing control
управление памятью	жадыны басқару	mapping, memory mapping
управление передачей	тасымалды басқару	communications control
управление потоками данных	деректер ағынын басқару	flow control
управление процессом	барысты басқару	process control
управление циклом	қайталаманы басқару	cycle control
управляемость	басқарылу	controllability
управлять	басқару	control, regulate, operate
управляющая вычислительная машина (УВМ)	басқарушы есептеуші машина	guide computer

управляющая информация	<i>басқарушы ақпараттық жүйе (БАЖ)</i>	information management system
управляющая таблица	<i>басқарушы кесте</i>	transaction table
управляющий вычислительный комплекс	<i>басқарушы есептеу кешені</i>	control computer complex
управляющий элемент	<i>басқарушы элемент</i>	control element
уравнение	<i>теңдеу</i>	equation
уравнения	<i>теңдеулер</i>	equations
уровень	<i>деңгей</i>	level, layer
уровень адресации	<i>адрестеу деңгейі</i>	addressing level
уровень записи	<i>жазу деңгейі</i>	recording level
уровень иерархии	<i>иерархия деңгейі</i>	hierarchy level
уровень интеграции	<i>шоғырлану деңгейі</i>	integration level
уровень интерфейса	<i>интерфейс деңгейі</i>	interface level
уровень логики	<i>логика деңгейі</i>	logic level
уровень напряжения	<i>кернеудің деңгейі</i>	tension level
уровень памяти	<i>жады деңгейі</i>	memory level
уровень передачи	<i>тасымалдау деңгейі</i>	transmission level
уровень подсистемы связи	<i>байланыс ішкіжүзесінің деңгейі</i>	communication subsystem level
уровень помехи	<i>бөгеттер деңгейі</i>	interference level
уровень представления данных	<i>деректерді көрсету деңгейі</i>	data presentation layer
уровень прерывания	<i>узу деңгейі</i>	interrupt level
уровень программы	<i>бағдарлама деңгейі</i>	program level
уровень сети	<i>торап деңгейі</i>	network level
уровень считывания	<i>оқып алу деңгейі</i>	reading level
уровень управления	<i>басқару деңгейі</i>	control level
уровень управления данными	<i>деректерді басқару деңгейі</i>	data control level
усилитель	<i>кушейткіш</i>	amplifier, driver
ускорение	<i>тездету, удету, жылдамдату</i>	acceleration, speeding-up, hastening
ускорение вычисления	<i>есептеуді тездету</i>	computation acceleration
ускорение обработки	<i>өңдеуді жылдамдату</i>	treatment acceleration
ускорение переноса	<i>көшіруді тездету</i>	transfer acceleration
условие	<i>шарт</i>	antecedent, assertion, condition, test condition
условие выхода из цикла	<i>қайталамадан шығу шарты</i>	exit condition
условие прерывания	<i>узу шарты</i>	interrupt condition
условия	<i>шарттар</i>	conditions
условия входа	<i>ену шарттары</i>	entry conditions
условия эксплуатации	<i>пайдалану шарттары</i>	service conditions
условная трансляция	<i>шартты бағдарлаудару</i>	conditional translation
условный	<i>шартты</i>	conditional
условный переход	<i>шартты ауысу</i>	conditional branch

устанавливать	<i>орнату, белгілеу, анықтау, қою</i>	define, determine, settle, ascertain align, adjust, set, mount, establish
устанавливать в единицу	<i>бірге қою</i>	set
устанавливать в нуль	<i>нөлге келтіру</i>	zeroize
устанавливать в состояние	<i>күйге келтіру</i>	set
установка	<i>орнату, қондыру</i>	installation
установка адреса	<i>адресі орнату</i>	address installation
установка в исходное состояние	<i>бастапқы күйге келтіру</i>	resetting clearing
установка нуля	<i>нөлді белгілеу</i>	zero adjustment, zeroing, resetting
установление логической связи	<i>логикалық байланысты орнату</i>	establishment of logical binding
установление отношений	<i>қатынасты белгілеу</i>	establishment of relations
устойчивая система по времени	<i>уақыт бойынша тұрақты жүйе</i>	time-resistant system
устойчивость	<i>орнықтылық, тұрақтылық</i>	stability
устойчивость вычислений	<i>есептеу тұрақтылығы</i>	computational stability
устойчивость функционирования	<i>бернелеу тұрақтылығы</i>	functioning stability
устройство	<i>құрылғы</i>	device, unit, apparatus, equipment, facilities, aid
устройство абонента	<i>тұтынушы құрылғысы</i>	local patron facilities
устройство ввода	<i>енгізу құрылғысы</i>	input device, input unit
устройство ввода-вывода (УВВ)	<i>енгізіп-шығару құрылғысы</i>	Input-output device
устройство ввода-вывода данных	<i>деректерді енгізіп-шығару құрылғысы</i>	data input/output unit
устройство воспроизведения	<i>бейнелеп шығару құрылғысы</i>	display unit
устройство вспомогательной памяти	<i>көмекші жады құрылғысы</i>	auxiliary storage
устройство вывода данных	<i>деректерді шығару құрылғысы</i>	data output device
устройство для решения уравнений	<i>теңдеулерді шешуге арналған құрылғы</i>	equation solver
устройство защиты от ошибок (УЗО)	<i>қателерден қорғайтын құрылғы (ҚСҚ)</i>	error protection device
устройство звукового ответа	<i>дыбыспен жауап беру құрылғысы</i>	voice answer device
устройство кодирования	<i>шарттаңбалау құрылғысы</i>	coder

устройство контроля	<i>бақылау құрылғысы</i>	cash registering device
устройство копирования	<i>көшіру құрылғысы</i>	duplication unit
устройство обработки данных	<i>деректерді өңдеу құрылғысы</i>	data processing unit, data handling unit, data handling component
устройство оптического считывания	<i>оптикалық оқып алу құрылғысы</i>	optical reader
устройство памяти	<i>жады құрылғысы</i>	storage device
устройство подготовки данных (УПД)	<i>деректерді даярлау құрылғысы (ДДК)</i>	data preparing unit
устройство приема данных	<i>деректерді қабылдау құрылғысы</i>	data sink device
устройство проверки	<i>тексеру құрылғысы</i>	check memory
устройство связи	<i>байланыс құрылғысы</i>	communication device
устройство системного ввода	<i>жүйелі енгізу құрылғысы</i>	system input device
устройство системного вывода	<i>жүйелі шығару құрылғысы</i>	system output device
устройство согласования	<i>келістіру құрылғысы, timing device</i>	matching device,
устройство считывания	<i>санау құрылғысы</i>	reader
устройство управления	<i>басқару құрылғысы</i>	control unit
устройство управления вводом-выводом	<i>енгізіп-шығаруды басқару құрылғысы</i>	input-output control device
устройство управления внешнего устройства	<i>сыртқы құрылғыны басқару құрылғысы</i>	peripheral control device
устройство управления памятью	<i>жадыны басқару құрылғысы</i>	memory management unit (MMU)
устройство управления терминалом	<i>таңбатергіні басқару құрылғысы</i>	terminal control device
утверждение	<i>қуаттау</i>	assertion
утилита	<i>утилита (қызмет етуші бағдарлама)</i>	utility
учет	<i>есеп, тіркеу</i>	filling
учет ошибок	<i>қателерді тіркеу</i>	error accounting

Ф

фаза	<i>кезең, фаза</i>	phase
фаза выборки	<i>таңдау кезеңі</i>	access phase
фаза записи	<i>жазу фазасы</i>	writing phase
фаза компиляции	<i>бағдарқурастыру фазасы</i>	compilation phase
фаза окончания	<i>аяқтау кезеңі</i>	ending phase
фаза передачи данных	<i>деректерді тасымалдау фазасы</i>	data transmission phase
фаза преобразования	<i>түрлендіру фазасы</i>	conversion phase
фаза приема	<i>қабылдау фазасы</i>	reception phase

фаза прогона программы	бағдарламаны жіберу фазасы	program run phase
фаза программирования	бағдарламалау фазасы	programming phase
фаза разъединения	ажырату фазасы	clearing phase
фаза рестарта	рестарт фазасы	restart phase
фаза трансляции	бағдараудару фазасы	translate phase
фаза управления	басқару фазасы	control phase
фазирующий сигнал	фазалаушы сигнал	phasing signal
фазовый фильтр	фазалық фильтр	all-phase filter
файл	дерекжиын, файл	file
файл данных	деректер дерекжиыны	data file
файл изменений	озгерістер дерекжиыны	change file
файл на дисках	табақжадтардағы дерекжиын	disk file
файл на магнитной ленте	магнитті таспадағы дерекжиын	magnetic tape file
файл памяти	жады дерекжиыны	memory file
файл результатов	қорытындылар дерекжиыны	output file
файл программ	бағдарламалар дерекжиыны	program file
файл состояния	куй дерекжиыны	state file
файловая система	дерекжиынды жүйе	file system
файловая распределенная система	дерекжиындық тарату жүйесі	distributed file system
факсимиле	дәл көшірме	facsimile
фактор	себебкершарт	factor
факторный анализ	айғақтық талдау	factor analysis
феррит	феррит	ferrit
ферритовая головка	ферритті бастиек	ferrite head
ферритовый сердечник	ферритті өзекше	ferrite core
физическая защита	физикалық қорғаныс	physical security
физическая система управления	физикалық басқару жүйесі	physical control system
физический адрес	физикалық адрес	physical address, lute address
фиксация	белгілеу, бекіту, жазып алу	locking
фиксация головки	бастиекті белгілеу	head fixing
фиксация запятой	утірді белгілеу	point fixation
фиксация информации	ақпаратты жазып алу	information fixing
фиксация страницы	беттерді белгілеу	page fixing
фиксирование	нақтылау	fixing
фиксированная константа	тиянақты турақты шама	fixed constant
фиксированная логическая сеть	тиянақты логикалық торап	fixed logical network
фиксированный маршрут	белгіленген жолбағыт	fixed route
фиктивный	жалған	null, fictitious

фильтр	<i>сүзгі, фильтр</i>	filter
фильтрация	<i>сүзгілеу</i>	filtering
флаг	<i>жалауша</i>	flag
флажок блокировки	<i>бөггеу жалаушасы</i>	blocking flag
флажок защиты	<i>қорғау жалаушасы</i>	protection flag
фон	<i>фон</i>	background
фонд	<i>қор, фонд</i>	fund
фонд алгоритмов и программ (ФАП)	<i>бағдаржолдық және бағдарламалық қор</i>	algorithm and program fund
фонд машинного времени	<i>машиналық уақыт қоры</i>	machine time found
фонетический анализ речи	<i>сөйлеудің фонетикалық талдауы</i>	phonetic analysis of speech
форма	<i>үлгі, қалып, форма</i>	form, shape
форма документа	<i>құжаттың түрі</i>	document form
форма импульса	<i>импульстің түрі</i>	pulse shape
формализация	<i>пішіндеу</i>	formalization
формальная семантика	<i>формальды мағынаты</i>	formal semantics
формальная система	<i>формальды жүйе</i>	formal system
формальная теория	<i>формальды (теориясы)</i>	formal theory
формат	<i>ілім</i>	format
формат адреса	<i>пішін, формат</i>	address format
формат ввода	<i>адрес форматы</i>	input format
формат данных	<i>енгізу форматы</i>	data format
формат страницы	<i>деректер форматы</i>	page format
формат теста	<i>беттер форматы</i>	test format
формат файла	<i>сынақ форматы</i>	file format
форматирование	<i>дерекжиын форматы</i>	formatting
формирование	<i>пішіндеу</i>	formation, shaping
формирование адреса	<i>құрылу, жасау</i>	address formation
формирование данных	<i>адресі жасау</i>	data formation
формирование задания	<i>деректерді құру</i>	job formation
формирование пакета	<i>тапсырманы жасау</i>	packet formation
формирование сигнала	<i>дестені жасау</i>	signal formation
формирование сообщения	<i>сигналды жасау</i>	message formation
формирование файла	<i>мәліметті құру</i>	file formation
формирование цикла	<i>дерекжиынды жасау</i>	cycle forming
формировать	<i>қайталаманы жасау</i>	form, shape
формировать задание	<i>құрастыру, жасау</i>	job setup
формировать команду	<i>тапсырманы құру</i>	form instruction
формирователь импульсов	<i>амаләмірді құрау</i>	pulse former
формула	<i>импульстерді жасаушы</i>	formula
формулировка	<i>таңбажиын, формула</i>	formulation, statement
фортран	<i>тұжырымдау</i>	fortran (formula translation)
фортран-программа	<i>фортран (бағдаржолдық тіл)</i>	fortran-programme
фотодатчик	<i>фортран-бағдарлама</i>	photosensor

фотодетектор	<i>фотодетектор</i>	photodetector
фотодиод	<i>фотодиод</i>	photodiode, phototube
фотодиск	<i>фототабақжад</i>	photodisk
фотопамять	<i>фотожады</i>	photostore
фотопечатающий	<i>фотобасушы</i>	photoprinter
фоторезистор	<i>фоторезистор</i>	photoresistor, photoconducing cell
фотореле	<i>фотореле</i>	photoswitch
фототелеграфная связь	<i>фототелеграфты байланыс</i>	phototelegraph communication
фототранзистор	<i>фототранзистор</i>	phototransistor
фрагмент	<i>үзінді, фрагмент</i>	fragment
фрагмент программы	<i>бағдарламаның үзіндісі</i>	programme fragment
фраза	<i>түйіткіл, фраза</i>	phrase
фрейм	<i>саңылау, фрейм</i>	frame
фронт импульса	<i>импульс фронты</i>	impulse edge
функциональная абстракция	<i>бернелік жалтысипаттаушы</i>	functional abstraction
функциональная система	<i>бернелік жүйе</i>	functional system
функциональная совместимость	<i>бернелік сыйыстыру</i>	interoperability
функциональная устойчивость	<i>бернелеу тұрақтылығы</i>	functioning stability
функциональное моделирование	<i>бернелік үлгілеу</i>	functional simulation, functional modeling
функциональный анализ	<i>бернелік талдау</i>	functional analysis
функциональный узел	<i>бернелік түйін</i>	functional assembly
функционирование	<i>бернелеу</i>	operation
функционирование в реальном времени	<i>нақты уақытта жұмыс істеу</i>	real-time operation
функция	<i>берне, функция</i>	function
функция дизъюнкции	<i>дизъюнкциялық берне</i>	disjunction function
функция импликации	<i>импликация бернесі</i>	implication function
функция конъюнкции	<i>конъюнкция бернесі</i>	conjunction function
функция НЕ	<i>«емес» (терістеу) бернесі</i>	NOT function
функция НЕ-И (функция Шеффера)	<i>«емес-және» бернесі (Шеффер бернесі)</i>	NOT-AND function (Sheffer's function)
функция ошибок	<i>қателіктер бернесі</i>	error function
функция памяти	<i>жады бернесі</i>	memory function
функция программы	<i>бағдарлама бернесі</i>	program function
функция управления	<i>басқару бернесі</i>	control function
функция хранения	<i>сақтау бернесі</i>	storage function

X

характеристика	<i>сипаттама, характеристика</i>	characteristic, response, performance curve, description
характеристика длины	<i>ұзындықтың сипатта-масы</i>	length characteristic

характеристика набора данных	<i>деректер жиынтығының сипаттамасы</i>	data set characteristic
характеристика операционной системы	<i>амалдық жүйенің сипаттамасы</i>	characteristic of operating system
характеристическая таблица	<i>сипаттамалық кесте</i>	characteristic table
характеристический тип объекта	<i>зерзаттың сипаттамалық түрі</i>	characteristic object type
ход	<i>журу, жүріс</i>	move, run, running, stroke, swing move
ход выполнения программы	<i>бағдарламаның орындалу барысы</i>	running
хранение	<i>сақтау</i>	storage, storing, holding, filing
хранение данных	<i>деректерді сақтау</i>	data storing
хранение информации	<i>ақпаратты сақтау</i>	information storing
хранение файла	<i>дерекжиынды сақтау</i>	file storing
хранилище	<i>қойма</i>	data bank
хранить в памяти	<i>жадыда сақтау</i>	store in the memory
хранить команду	<i>амаләмірді сақтау</i>	store an instruction

Ц

цвет	<i>түе</i>	color
целая константа	<i>бүтін турақты шама</i>	integer constant
целевая функция	<i>мақсатты берне</i>	objective
целевой	<i>мақсаттық</i>	objective
целое	<i>бүтін</i>	integer
целостность	<i>бүтіндік, тұтастық</i>	wholeness
целостность базы данных	<i>деректер қорының тұтастығы</i>	data basis wholeness
целостность данных	<i>деректердің тұтастығы</i>	data integrity
целостность системы	<i>жүйенің тұтастғы</i>	system wholeness
целостность сообщений	<i>мәліметтердің тұтастығы</i>	message integrity
цель	<i>мақсат</i>	goal, purpose, target
целочисленный	<i>бүтінсанды</i>	integral
ценность	<i>бағалылық, құндылық</i>	value
ценность информации	<i>ақпар құндылығы</i>	information value
центр	<i>орталық</i>	centre
центр коммуникации сообщений	<i>мәліметтер байланысының орталығы</i>	message commutation centre
центр коммутации пакетов	<i>дестелер байланысының орталығы</i>	packet commutation centre
центр обслуживания	<i>қызмет ету орталығы</i>	service centre
центр связанного графа	<i>байланысты тармақ орталығы</i>	centre of connected graph
центр технического обслуживания	<i>техникалық қызмет ету орталығы</i>	maintenance centre

центр управления	се-торалты басқару орта-	net control centre
тью	лығы	
централизация	орталықтандыру	centralization
централизованная сеть	орталықтандырылған	centralized network
	торап	
централизованное управление	орталықтандырылған	centralized control
	басқару	
центральная вычислительная система	орталық жүйесі	central computing system
центральное распределительное устройство	орталық таратушы құрылғы	central distribution device
центральное устройство управления	орталық басқару құрылғысы	central control device
цепь данных	деректер тізбегі	data chain
цепь задержки	кідірту тізбегі	delay circuit, time delay circuit, delay network
цепь Маркова	Марков тізбегі	Markof chain
цепь передачи	тасымалдау тізбегі	transfer circuit, transmission circuit, transfer loop
цепь переноса	тасымалдау тізбегі	carry circuit
цепочка команд	амаломірлер тізбегі	chain of commands
цепочка связи	байланыс тізбегі	coupling circuit, coupling network
цепочка сообщений	мәліметтер тізбегі	message circuit
цепь управления	басқару тізбегі	control circuit, pilot circuit
цикл	қайталама, цикл	cycle, loop, ring
цикл моделирования	үлгілеуші цикл	modeling cycle
цикл обращения к памяти	жадыға сурау салу қайталамасы	memory cycle
цикл ожидания	кушу қайталамасы	waiting cycle
цикл программы	бағдарлама қайталамасы	program cycle
	сы	
цикл управления	басқару қайталамасы	control cycle
циклическая адресация	қайталымды адрестеу	cyclic addressing
циклический сдвиг	қайталамалық жылжыту	cyclic shift
циклы	қайталамалар, циклдар	cycles
цифра	сан	digit, number
цифровая вычислительная машина (ЦВМ)	сантаңбалы есептеу машинасы (СЕМ)	digital computer
цифровая коммутация	сандық байланыстыру	digital switching
цифровая подпись	сандық қол қою	digital signature
цифровая сеть связи	сантаңбалы байланыс торабы	digital communication net
цифровая сеть передачи данных	деректерді тасымалдаудың сантаңбалы торабы	digital data transmission network

цифровая система	<i>сантаңбалы жүйе</i>	digital system
цифровая телевизионная система	<i>сантаңбалы теледидарлық жүйе</i>	television digital system
цифровая техника	<i>сантаңбалы техника</i>	digital technique
цифровое вычислительное устройство	<i>сантаңбалы есептеу құрылғысы</i>	digital computer device
цифровое колесо	<i>санды доңгелек</i>	counter wheel, counting wheel
цифровое программное управление	<i>санды бағдарламалық басқару</i>	digital program control
цифровой анализатор	<i>сантаңбалы талдау</i>	digital analyzer
цифровой мультиплексор передачи данных	<i>деректерді тасмалдаудың сантаңбалы ақпараттаушысы</i>	digital data transfer multiplexer
цифровой элемент	<i>сандық элемент</i>	digital element
цифровые сети связи	<i>санды байланыс тораптары</i>	communication digital network
цифровые сети интеграционного обслуживания	<i>санды шоғырлаған кызмет корсету тораптары</i>	digital network of integrated service

Ц

частное	<i>жеке</i>	quotient
частота	<i>жиілік</i>	frequency, rate
частота запроса	<i>сұрату жиілігі</i>	arrival rate
частота отказов	<i>қабыл алмау жиілігі</i>	failure rate, failure density function
частота появления ошибок	<i>қателердің шығу жиілігі</i>	error rate
частотное уплотнение	<i>жиіліктік тығыздалу</i>	frequency packing
частотный сигнал	<i>жиіліктік сигнал</i>	frequency signal
часть	<i>бөлік, бөлім, бөлік, тарау</i>	part, portion, piece element
часы	<i>сағат</i>	clock
чередование адресов	<i>адрестердің алмасуы</i>	address alternation rotation
черно-белый	<i>ақ-қара</i>	black and white (B&W)
четкость	<i>анықтық</i>	legibility, readability, clearness, resolution
четность	<i>жұптылық</i>	parity
четный	<i>жұп</i>	even
четырёхканальный адаптер	<i>төртжелілі адаптер</i>	four-channel adapter
численная константа	<i>сантаңбалы турақты шама</i>	numerical constant
численное число	<i>сантаңбалық, сан</i>	numeral, numerical, figure
число двойной длины	<i>екі еселі ұзындықтағы сан</i>	double-length number

числовая таблица	<i>сандық кесте</i>	numerical table
числовое программное управление	<i>сантаңбалы бағдарла- малы, басқару</i>	numerical control
член	<i>муше</i>	term, member
чтение	<i>оқу</i>	reading, read
чувствительность	<i>сезгімділік</i>	sensitivity, susceptibility, response

Ш

шаблон	<i>қалып, шаблон</i>	pattern, mask
шаблон редактирования	<i>пысықтау, тексеру шаблоны</i>	editing pattern
шаг подачи	<i>жіберу қадамы</i>	feed pitch
шаг программы	<i>бағдарлама қадамы</i>	program step
шаговый	<i>қадамды</i>	step-by-step
шестнадцатиричная константа	<i>он алтылық турақты шама</i>	hexadecimal constant
широотно-импульсная модуляция (ШИМ)	<i>ендік-импульсті қубыл- ту (ЕИМ)</i>	impulse modulation
шина	<i>топжелі, шина</i>	bus, bar, strip
шина ввода-вывода	<i>енгізіп-шығару топже- лісі</i>	input-output
шина выборки	<i>таңдау топжелісі</i>	selection line busdrive
шина данных	<i>деректер топжелісі</i>	wire bus data line
шина команд	<i>амалзмірлер топжелісі</i>	command line
шина питания	<i>қоректену топжелісі</i>	supply line
шина считывания	<i>оқып алу топжелісі</i>	reading line, sense line
шинная топология сети	<i>тораптың топжелілік топологиясы</i>	bus topology
ширина	<i>ен</i>	width
ширина полосы	<i>арнаның ені</i>	band width
ширина поля	<i>өрістің ені</i>	field width
широковещательная адресация	<i>кең таратылымды ад- рестеу</i>	broadcast addressing
широкополосное г	<i>кеңарналық,</i>	band wideness
широкополосный канал	<i>кеңарналы желі</i>	wide band channel
шифр	<i>шартбелгі, шифр</i>	cipher, code, key
шифр подстановки	<i>шартбелгі қою</i>	substitution cipher
шифратор	<i>шифратор (шифрды анықтаушы)</i>	coder, encoder, matrix
шифрование по закры- тым ключам	<i>жасырын шартбелгілеу</i>	private key encryption
шифрование с откры- тым ключами	<i>ашық шартбелгілеу</i>	public key encryption
шифровать	<i>шартбелгілеу</i>	cipher
шифртекст	<i>шартбелгі жазбахабары</i>	ciphertext
шкала	<i>өлшем, шкала</i>	dial, scale
шкаф	<i>шкаф</i>	rack cabinet, box

шлейф	<i>шлейф</i>	loop, stub two-wire circuit
шнур	<i>сым, бау</i>	cord, flex, cable
шрифт машинописный	<i>машинада басылған иррифт</i>	type, print
штрих	<i>штрих (жіңішке сызық)</i>	stroke
шум	<i>шуыл, шу</i>	noise, interference

Щ

щель	<i>саңылау, тесік</i>	gap, aperture
щетка	<i>щетка</i>	brush
щит	<i>қалқан, кедергі</i>	brush holder
щит управления	<i>басқару қалқаны</i>	control desk, control board, panel desk board

ЭВМ	<i>ЭЕМ</i>	computer
эквивалентность	<i>балама, эквиваленттілік</i>	equivalency, equivalence
эквивалентность программ	<i>бағдарламалар эквиваленттілігі</i>	programmes equivalence
экземпляр	<i>дана, нұсқа</i>	copy, exemplar
экономия	<i>унемділік</i>	economy
экран	<i>бейнелеп көрсеткіш, экран</i>	screen, shield, display face
экран дисплея	<i>ақпаратты экраны</i>	display screen
экранная сетка	<i>экрандық тор</i>	screen grid
экранный алфавитно-цифровой пульт	<i>экрандық алфавиттік-сантаңбалы пульт</i>	screen alphabet-numerical desk
эксперимент	<i>сынақ, тәжірибе</i>	experiment
экспертная система	<i>сарапшы, сынақтық жүйе</i>	expert system
эксплуатация	<i>пайдалану</i>	operation, service, exploitation
эксплуатация программы	<i>бағдарламаны пайдалану</i>	program usage
экспресс-информация	<i>жылдам-ақпарат</i>	express information service
электрически программируемое постоянное запоминающее устройство	<i>электрлі бағдарламала-натын тұрақты есте сақтау құрылғысы</i>	electric programmed constant storage device
электронная система коммутации	<i>электронды байланыс жүйесі</i>	computer switching system
электронная цифровая вычислительная машина	<i>электронды сантаңбалы есептеу машинасы</i>	electronic digital computer

электронное вычислительное устройство	электронды құрылғысы	electronic computing device
электронное управление	электрондық басқару	electronic control
электростатический элемент	электростатикалық элемент	electrostatic element, cell
элемент изображения	кескін элементі	pixel
элемент обмена	айырбас элементі	item
элемент отрицания	терістеу элементі	NOT element
элемент памяти	жады элементі	memory element, storage element
элемент программы	бағдарлама элементі	program element
элемент связи	байланыс элементі	coupling element
элемент сети	торап элементі	network element
элемент системы	жүйе элементі	system element, system part
элемент списка	тізімдегі элемент	list element
элемент сравнения	салыстыру элементі	comparison element
элемент управления	басқару элементі	control element, control device
элемент формирования	қалыптастыру элементі	forming unit
элемент эквивалентности	эквиваленттілік элементі	equivalence element, equivalent element
элементарный	қарапайым	elementary, simple
эмулятор	үлгілегіш	emulator
эмуляция	үлгілеу, еліктеу	emulation
энциклопедия	мағлұматнама	encyclopedia
эталон	эталон	standard, representative sample, calibrating device
этап	кезең, этап	step, stage
этап обработки	өңдеу кезеңі	processing step
этап обучения	үйрету кезеңі	stage training
эффект	қушті әсер, нәтиже, салдар	effect, phenomenon
эффективность	нәтижелілік, тиімділік	efficiency
эффективность программирования	бағдарламалау тиімділігі	programming efficiency
эффективность программы	бағдарламаның нәтижелілігі	program efficiency

Я

явление	құбылыс	phenomenon
явная адресация	анық адресстеу	appearance
явный язык	анық, ашық тіл	explicit addressing
ядро	озек, нөкіл, ядро	explicit language
язык	тіл	Kernel, nucleus
язык ассемблера	ассемблер тілі	assembler language
язык кодирования	шарттаңбалау тілі	coding language

язык манипулирования данными	<i>деректерді бейнелеу тілі</i>	data manipulation language
язык обработки данных	<i>деректерді өңдеу тілі</i>	data processing language
язык описания данных	<i>деректерді сипаттау тілі</i>	data description language
язык определения данных	<i>деректерді анықтау тілі</i>	data definition language
язык программирования	<i>бағдарламалау тілі</i>	programming language
язык управления данными	<i>деректерді басқару тілі</i>	data control language
язык управления заданиями	<i>тапсырмаларды басқару тілі</i>	job control language
язык символического программирования (ЯСП)	<i>сантацбалы бағдарламалау тілі (СБТ)</i>	symbolic programming language
языковая система	<i>тіл жүйесі</i>	language system
ячейка	<i>уяшық</i>	cell, location
ячейка запоминающего устройства	<i>есте сақтау құрылғысының уяшығы</i>	memory cell, storage cell, store location
ячейка памяти	<i>жады уяшығы</i>	memory cell, memory location
ячейка прерываний	<i>үзілістер уяшығы</i>	interrupt cell

СЛОВАРЬ СОКРАЩЕНИЙ

- AA** (Auto Answer) *автоответ* автожауап
- ABD** (ABbreviated Dialing) *сокращенный набор* қысқартылған жиын
- ABI** (Application Binary Interface) *прикладной двоичный интерфейс* қолданбалы екібірлікті интерфейс
- ABIOS** (Advanced Basic Input/Output System) *усовершенствованная базовая система ввода/вывода* дамытылған негізгі енгізіп/шығару жүйесі
- AC** (Analog Computer) *аналоговый компьютер* үздіксіз есептеуіш
- ACA** (American Communication Association) *американская ассоциация связи* америкалық байланыс қауымдастығы
- ACB** (Audio Conference Bridge) *мост аудио-конференции* тілдік конференция көпірі
- ACC** (Area Control Center) *зональный центр управления* аймақтың басқару орталығы
- ACE** (Access Control Equipment) *аппаратура управления доступом* енгізуді басқару құрылғысы
- ACIA** (Asynchronous Communications Interface Adapter) *адаптер интерфейса асинхронной передачи данных* деректерді қадамдастырмай тасымалдаудың адаптер интерфейсі
- ACL** (Association for Computer Linguistics) *Ассоциация по компьютерной лингвистике (США)* компьютерлік тілтану қауымы (АҚШ)
- ACM** (Association for Computer Machinery) *Ассоциация по вычислительной технике (США)* есептеу техникасы қауымы (АҚШ)
- ACPA** (Association of Computer Programmers and Analysts) *Ассоциация программистов ЭЕМ* бағдарламашылар мен талдаушылар қауымы (АҚШ)
- ACT** (Audio Conference Terminal) *оконечная аппаратура для речевой конференции* тілдік конференция терминалы
- ACT** (Automatic Code Translation) *автоматическое преобразование кода* шарттанбаны автоматты түрлендіру
- ACU** (Automatic Calling Unit) *автоматическое вызывное устройство* автоматты шақыру құралы
- ACU** (Availability Control Unit) *устройство управления доступом* енгізуді басқару құралы
- AD** (ADjunct) *вспомогательный узел управления* қосымша басқару түйіні
- ADA** (Automatic Data Acquisition) *автоматический сбор данных* үздіксізсанды деректерді автоматты жинау
- ADC** (Apple Desktop Bus) *аналого-цифровой преобразователь* үздіксіз-санды түрлендіргіш
- ADES** (Automatic Digital Encoding System) *автоматическая цифровая система кодирования* автоматты санды шарттанбалау жүйесі

ADI (Autodesk Device Interface) *интерфейс с периферийными устройствами* шеткі құрылғылар интерфейсі

ADIS (Automatic Data Interchange System) *система автоматического обмена данными* деректермен автоматты алмасу жүйесі

ADMD (ADministrative Management Domain) *область административного управления* өкімшілік басқару аймағы

ADMS (Automated Data Management System) *автоматизированная система обработки данных* автоматтандырылған деректерді өңдеу жүйесі

ADP (Automatic Data Plotter) *автоматический графопостроитель* автоматты граф сызушы

ADP (Automatic Data Processing) *автоматическая обработка данных* деректі автоматты өңдеу

ADX (Automatic Data eXchange) *автоматический обмен данными* деректермен автоматты алмасу

AES (Application Environment Specification) *спецификация приложений* колданбалы бағдарламаларды сипаттау

AES (Asynchronous Event Scheduler) *асинхронный планировщик событий* оқиғаны асинхронды жобалау

AF (Auxiliary Flag) *вспомогательный флаг переноса* косымша тасу туы

AFIPS (American Federation of Information Processing Societies) *Американская федерация обществ по обработке информации* ақпаратты өңдеу қоғамдарының Америкалық федерациясы

AFR (Automatic Format Recognition) *автоматическое распознавание формата* пішімді автоматты тану

AGA (Advanced Graphics Adapter) *усовершенствованный графический адаптер* дамытылған графикалық адаптер

AHT (Aggregate Hardware Test) *тест аппаратной части* аппарат бөлігін тексеруші

AI (Artificial Intelligence) *искусственный интеллект* жасанды зерде

AIA (Apple Integration Architecture) *архитектура интеграции фирмы Apple* Apple фирмасының топтастыру архитектурасы

АЮ (Analog Input/Output) *ввод/вывод аналоговых данных* үздіксіз деректерді енгізіп/шығару

AIX (Advanced Interactive executive) *расширенная UNIX версия* ОЖ кеңей UNIX тілген түрі

ALP (Automated Language Processing) *автоматическая обработка текста* жазбахабарды автоматты өңдеу

ALU (Arithmetical and Logical Unit) *арифметико-логическое устройство* арифметика-логикалық құрылғы

AM (Associative Memory) *ассоциативная память* мағыналы жады

AM (Auxiliary Memory) *внешняя память* сыртқы жады

А/М (Active Matrix) *экран на активных матрицах* белсенді кестелі экран

AMDS (Automatic Message Distribution System) *автоматическая система распределения сообщений* мәліметтерді таратудың автоматтық жүйесі

AMR (Automatic Message Recording) *автоматическая запись сообщений* мәліметті автоматты тіркеу

AMSL (ActionMedia Software Library) *библиотека функций поддержки ActionMedia плат* ActionMedia платасынын бағдарламалық камтамасыздандыру кітапханасы

A/N (Alpha/Numeric) **ANS** (American National Standard) *буквенно-цифровой американский национальный стандарт* өліппе-санды америкалық ұлттық стандарт

ANSI (American National Standard Institute) *американский национальный институт стандартов* америкалық ұлттық стандарттар институты

AO (Analog Output) *аналоговый вывод данных* деректерді үздіксіз шығару

AOF (Automated Office of the Future) *автоматизированный офис будущего* келешек автоматтандырылған мекемелер

AP (Acquisition Processor) *процессор сбора данных* деректерді жинау процессоры

APA (All Points Addressable (display)) *полноадресуемый дисплей* толықдирестелетін дисплей

APD (Average Packed Delay) *средняя задержка пакетов* пакетті орташа кідірту

API (Application Program Interface) *интерфейс прикладных программ* колданбалы бағдарламалар интерфейсі

API (Automatic Priority Interrupt) *автоматическое прерывание по приоритету* басымдылыққа сөйкес автоматты үзу

APLF (Application Process Local Functions) *локальные функции прикладного процесса* колданбалы процесстің дара функциялары

APM (Advanced Power Management) *спецификация для ПК блокнотов ДК-кітапшасын сипаттау*

APP (Application Portability Profile) *прикладной переносимый профиль* колданбалы тасымалданатын көсіп

APPC (Advanced Program-to-Program Communications) *усовершенствованный интерфейс связи между программами* «бағдарлама-бағдарлама» түрлі кеңейтілген өрекеттестік

APPN (Advanced Peer-to-Peer Network) *сеть с равноправными абонентами* теңқуқықты тұтынушылар торабы

APT (All-Picture Transfer) *передача полного изображения* толық бейнені тасымалдау

APT (Automatic Picture Transmission) *автоматическая передача изображения* кескінді автоматты тасымалдау

ARCnet (Attached Resource Computing network) *локальная вычислительная сеть с присоединенными ресурсами* О қосылған қорлы жергілікті есептеу торабы

ARDIS (Advanced Radio Data Information Services) *усовершенствованная информационная служба радиопередачи данных* деректерді радиотасымалдаудың жетілдірілген ақпараттық қызметі

ARF (Acknowledged Run Flag) *индикатор подтверждения* растау көрсеткіші

ARLL (Advanced Run Length-Limited) *усовершенствованный код с ограниченной длиной* шектелген ұзындықты жетілдірілген шарттаңба

ARM (Asynchronous Response Mode) *режим асинхронного ответа*
қадамдастырылмаған жауап тәртібі

AROM (Alterable Read-Only Memory) *программируемое ПЗУ*
бағдарландырылған тұрақты еске сақтау құрылғысы

ARP (Address Resolution Protocol) *протокол определения адреса*
адресі анықтау келісімережесі

ARPANET (Advanced Research Projects Agency NETwork) *сеть управления перспективных исследований для обороны США* АҚШ-тың қорғанысына байланысты келешегі бар зерттеулерді жүргізу басқармасының торабы

ARU (Audio Response Unit) *устройство речевого вывода 0 сөзді шығару құрылғысы*

ASA (American Standards Association) *Американская ассоциация по стандартам* қалыптастыру саласының Америкалық қауымдастығы

ASC (Advanced Scientific Computer) *усовершенствованный компьютер для научных целей* ғылыми мақсаттық жетілдірілген компьютер

ASCII (American Standard Code for Information Interchange) *американский стандартный код для обмена информацией* ақпаратпен алмасудың америкалық қалыптасқан шарттанбасы

ASI (Asynchronous Serial Interface) *асинхронный последовательный интерфейс* қадамдастырылмаған тізбекті интерфейс

ASIC (Application-Specific Integrated Circuits) *интегральные схемы прикладной ориентации* қолданбалы бағытты топсызба

ASIS (American Society for Information Science) *Американское общество по информатике* ақпараттану саласының Америкалық қоғамы

ASR (Automatic System Recovery) *0 автоматическое восстановление системы* 0 жүйені автоматты қалпына келтіру

AST (Asynchronous System Trap) *асинхронное системное прерывание* қадамдастырылмаған жүйелік үзу

ATA (ARCnet Trade Association) *Ассоциация производителей средств для ARCnet* ARCnet торабының құралдарын өндірушілер қауымдастығы

AT-bus (Advanced Technology-bus) *шина усовершенствованной технологии* жетілдірілген технологияның топжелісі

ATC (Authorization To Copy) *разрешение на копирование* баспаға рұқсат беру

ATC (Authorized Training Center) *авторизованный учебный центр* авторлық оқу орталығы

ATM (Adobe Type Manager) *0 менеджер шрифтов* шартбелгілеуді басқарушы

ATM (Asynchronous Transfer Mode) *асинхронный режим передачи* қадамдастырылмаған тасымалдау тәртібі

ATMS (Advanced Text Management System) *усовершенствованная система редактирования текста* текстті саралаудың жетілдірілген жүйесі

ATR (Audio Tape Recorder) *магнитофон* магнитофон

AVA (Audio-Visual Aid) *аудио-визуальное средство* естіп-көру құралы

AVC (Audio-Visual Connection) *аудио-визуальная связь* естіп-көру байланысы

AVI (Audio-Video Interface) *аудио-видео интерфейс* естіп-көру интерфейсі

AVP (Attached Virtual Processor) *присоединенный виртуальный процессор* қосылған шарттауыспалы процессор

AVS (Application Visualization System) *прикладная система визуального отображения* суреттеп көрсету қолданбалы жүйесі

AVT (Address Vector Table) *таблица адресных векторов* адрестік векторлар кестесі

В

BAK (BAcKup) *стандартное расширение резервных файлов* резервті дерекжиындарды үлгікалыпты кенейту

BAT (BATch) *стандартное расширение командных файлов* амал-өмірлік дерекжиынның үлгікалыпты түрі

BBS (Bulletin Board System) *электронная доска объявлений* электронды хабарландыру тақтасы

BC (Broadcast Channel) *широкополосный канал* кеңарналы желі
B-channel *информационный канал интерфейса ISDN* ISDN интерфейсінің ақпаратты желісі

BCC (Block Check Character) *символ контроля блока* бақылау бөлігінің символы

BCD (Binary Coded Decimal) *двоично-десятичный код* екілік-ондық шарттанба

BCN (Broadband Communication Network) *широкополосная сеть связи* кеңарналы байланыс торабы

BCS (British Computer Society) *Британское общество вычислительной техники* есептеу техникасы саласының Британиялық қоғамы

BCW (Borland C++ for Windows) *Борланд Си ++ для Уиндоуз* Уиндоуздің Борланд Си++ тілі

BDE (Borland Data-base Engine) *машина базы данных Борланда* Борланд деректер қоры машинасы

BE (Basic Equipment) *основное оборудование* негізгі жабдық

BEC (Back End Computer) *оконечная ЭВМ* соңғы ЕЭМ

BEP (Back End Processor) *постпроцессор* қосымша процессор (дерекжиын процессоры)

BFLOPS (Billion of Floating-point Operations Per Second) *миллиард операций с плавающей точкой в секунду* секундына миллиард жылжымалы үтірлі операция жасау

BGI (Borland Graphics Interface) *графический интерфейс фирмы Borland* Borland фирмасының бейнесызду интерфейсі

BIC (Bus Interface Controller) *контроллер магистрального интерфейса* 0 даңғылды интерфейсін бақылаушысы

BIM (Beginning-of-Information Marker) *маркер начала информации* аппарат басынын маркері

BIOS (Basic Input/Output System) *базовая система ввода/вывода* енгізіп/шығарудын негізгі жүйесі

BIPS (Billion Instructions Per Second) *миллиард команд в секунду* секундына миллиард амалөмір (команда)

BIT (Binary Information Transfer) *передача двоичной информации* екілік деректерді тасымалдау

BIU (Buffer Interface Unit) *блок сопряжения с буферами* буфермен жанастыру блогы

BLR (Binary Language Representation) *язык двоичного представления* екілікті нұсқату тілі

BOCA (Borland Object Component Architecture) *архитектура объектных компонентов фирмы Borland* Borland ирмасынын объект компонентінің сәулеті

BOS (Basic Operating System) *базовая операционная система*. негізгі операциялық жүйе

BOT (Beginning Of Transmission) *начало передачи* тасымалдау басы

BP (Base Pointer) *указатель базы* қор көрсеткіші

BPB (BIOS Parameter Block) *блок параметров BIOS* BIOS көрсеткіштерінің блогы

BPI (Bits Per Inch) *битов на дюйм* бір дюймге жазылатын бит саны

BPS (Bips Per Second) *число битов в секунду* секундына тасымалданатын бит саны

BRI (Basic Rate Interface) *интерфейс с базовой скоростью* негізгі жылдамдықты интерфейс

BS (Backspace) *возврат на одну позицию* бір позицияға кейін қайтару

BSA (Business Software Alliance) *союз производителей программ* бизнеске қолданылатын бағдарламалар өндірушілер одағы

BSCA (Binary Synchronous Communication Adapter) *адаптер двоичной синхронной передачи* екілікті қадамдастырылған тасымалдау адаптері

BSI (British Standards Institute) *Британский институт стандартов* Британ үлгікалыптар институты

BSN (Back-end Storage Network) *сеть с внутренней памятью* ішкі жадылы торап

BSP (Bit-Serial Processing) *последовательная поразрядная обработка* разрядтарды тізбектей өңдеу

BTB (Branch Target Buffer) *буфер адреса перехода* ауысу адресінің буфері

BTD (B-Tree Dictionary) *словарь В-деревьев* В-тармақтар сөздігі

BTf (B-Tree Filer) *файловая система В-деревьев* В-тармақтар дерекжиындық жүйесі

BTU (Basic Transmission Unit) *основное устройство передачи данных* негізгі мөлiмет тасымалдау құрылғысы

BW (Black-and-White) *черно-белый (дисплей)* ақ-қара (дисплейі)

С

CA (Communication Adapter) *коммуникационный адаптер* байланыстыру адаптері

CAD (Computer-Aided Composition) *система автоматизированного проектирования* жобалауды автоматтандыру жүйесі

CAD (Computer-Assisted Diagnostics) *диагностирование с помощью ЭВМ* О ЕЭМ көмегімен айқындамалау

CAD/CAM (Computer-Aided Design/Computer-Aided Manufacturing) *система автоматизированного проектирования и производства* жобалауды және өндірісті автоматтандыру жүйесі

CADIS (Computer-Aided Design Interactive System) *интерактивная система автоматизированного проектирования* автоматты жобалаудың тікелей жауаптасу жүйесі

CADL (Communication And Data Link) *линия связи и передачи данных* байланыс желісі және деректерді тасымалдау

CAE (Computer-Aided Engineering) *автоматизация инженерного труда* инженерлік еңбекті автоматтандыру

CAF (Content Addressable Filestore) *ассоциативная файловая память* кдуымдасқан файлдық жады

CAI (Computer-Aided Instruction) *компьютерное обучение* компьютерлік оқыту

CAI (Computer Associates International) *Международное компьютерное общество* Халықаралық компьютерлік қоғам

CAM (Computer-Aided Manufacturing) *автоматизированная система управления производством* өндірісті басқаруды автоматтандыру жүйесі

CAM (Content-Addressable Memory) *ассоциативная память* мағыналы қыуымдасқан жады

CAMAC (Computer-Aided Measuring And Control) *автоматизация измерений и контроля* өлшеуді және бақылауды автоматтандыру

CAN (Customer Access Network) *сеть с абонентским доступом* абоненттік ену торабы

CAP (Computer-Aided Planning) *автоматизированное планирование* жоспарларды автоматтандыру

CAP (Computer-Aided Publishing) *автоматизированная издательская система* автоматтандырылған басқару жүйесі

CAP (Controlled Access Protection) *защита контролируемого доступа* бақылаудағы енуді қорғау

CAQ (Computer-Aided Quality) *система автоматизируемого контроля качества* сапаны бақылауды автоматтандыру жүйесі

CAS (Communication Application Specification) *спецификация для коммуникационных приложений* байланыстық қолданулардың анықтамасы

CAS (Computer-Aided System) *автоматизированная система* автоматтандырылған жүйе

CASD (Computer-Aided System Design) *автоматизированное проектирование* жобалауды автоматтандыру

CASE (Computer Aided Software Engineering) *автоматизированное проектирование программного обеспечения* бағдарламалық қамтамасыздандаруды жобалауды автоматтандыру

CAT (Computer-Aided Training) *автоматизированное обучение* автоматтандырылған оқыту

CAT (Computer-Aided Translation) *автоматизированный перевод* автоматтандырылған аударма

CAT (Customer Activated Terminals) *терминалы клиента (в банке)* (банктағы) тұтынушы терминалдары

CAV (Constant Angular Velocity) *постоянная угловая скорость* тұрақты бұрышты жылдамдық,

CBC (Cipher Block Chaining) *цепочка цифровых блоков* санды бөлшектердің тізбегі

CBCS (Computer-Based Conference System) *автоматизированная система проведения конференций* конференцияны өткізуді автоматтандыру жүйесі

CBE (Computer-Based Education) *компьютеризованное образование* компьютердендірілген білім беру

CBEMA (Computer and Business Equipment Manufacturing Association) *Ассоциация изготовителей компьютеров и оргтехники* компьютерлер мен ұшындын техникаларды жасаушылар қоғамы

CBL (Computer-Based Learning) *компьютеризованное обучение* компьютердендірілген оқыту

CBMS (Computer Based Message System) *автоматизированная система передачи данных* деректерді тасымалдауды автоматтандыру жүйесі

CC (Central Computer) *центральная ЭВМ* орталық ЭЕМ

CC (Color Channels) *каналы цвета* түстер желілері

CC (Color Code) *цветовой код* түрлі-түсті шарттанба

CC (Combination Card) *комбинированная плата (видеоадаптеров)* (видеоадаптерлер) құрастырылған сызбанегіз

CC (Condition Code) *код условия* жағдайдың шарттанбасы

CCA (Conceptual Communication-Area) *концептуальная область взаимодействия* өрекеттестіктің тұжырымдық аймағы

CCAF (Call Control Agent Function) *функция управления доступом вызова* шақыруға енуді басқару функциясы

CCD (Charge Coupled Device) *прибор с зарядовой связью* О зарядты байланысы бар құрал

CCF (Call Control Function) *функция управления вызовом* шақыруды басқару функциясы

CCF (Common Communication Format) *единый коммуникационный формат* бірыңғай байланыстыру пішімі

CCIS (Coaxial Cable Information System) *кабельная информационная система* кабелдік ақпараттық жүйе

CCITT (Comite Consultatif International de Telegraphique et Telephonique) *Международный консультативный комитет по телеграфии и телефонии (МККТТ)* телеграфтың және телефондық байланыстың халықаралық кеңес беру комитеті

CCL (Communication Control Language) *язык управления данными* 0 деректерді басқару тілі

CCN (Computer Communication Network) *сеть связи с ЭВМ* ЭЕМ байланыстыру торабы

CCP (Communication Control Package) *пакет управления передачей* пакеті мөлiметтерді тасымалдауды басқару

CCP (Communication Control Program) *программа управления передачей* бағдарламасы мөлiметтерді тасымалдауды басқару

CCR (Computer-Controlled Retrieval) *автоматизированный поиск* автоматтандырылған іздеу

CCS (Common Command Set) *нормированный список команд* амалөмірлердің мөлшерлі тізімі

CCS (Common Communication Support) *общая коммуникационная поддержка* жалпы байланыстылық, қолдау

CCU (Communication Control Unit) *блок управления передачей (данных)* тасымалдауды басқару блогы

CD (Calling Device) *вызывное устройство* шақыру құралы

CD (Carrier Detect) *опознание несущей* тасымалдаушыны тану

CD (Change Directory) *изменить директорию* директориды ауыстыру

CD (Compact Disk) *компакт-диск* шағын табакжад

CDC (Common Data Channel) *общий канал передачи данных* деректерді тасымалдаудың жалпы желісі

CD-DA (Compact Disk-Digital Audio) *цифровой компакт-диск с записью звука* дыбысты жазудың санындық шағын табакжады

CDDI (Copper Distributed Data Interface) *распределенный интерфейс передачи данных по медным кабельным линиям* мыс кабельді желілермен деректерді тасымалдаудың таратылған интерфейсі

CDE (Common Desktop Environment) *общая вычислительная среда для настольных систем* үстелдік жүйенің жалпы есептеу ортасы

CDE (Cooperative Development Environment) *среда коллективной разработки программ* бағдарламалардың ұжымдық жасау ортасы

CDFS (CD-ROM File System) *файловая система на компакт-дисках* ықшамды табакжадтағы дерекжиындық, жүйе

CD-I (Compact Disk-Interactive) *интерактивный (диалоговый) компакт-диск* жауаптасты шағын табакжад

CDMA (Code Division Multiple Access) *множественный доступ с кодовым разделением* шартанбалы бөлумен көпшіліктік ену

CDP (Communication Data Processor) *процессор передачи данных* деректерді тасымалдау санашығы

CDP (Compound Document Processor) *комбинированный обработчик документов* қиыстырылған құжаттардың өңдеушісі

CDPD (Cellular Digital Packet Data) *пакеты цифровых данных сотовой сети* жүздік тораптың сандық деректер дестесі

CDPS (Communication Data Processing System) *система передачи и обработки данных* деректерді өңдеу мен тасымалдау жүйесі

CD-R (Compact Disk-Recordable) *компакт-диск с возможностью дозаписи* қосымша жазатын шағын табакжад

CD-ROM (Compact Disk Read-Only Memory) *нестираемая память на компакт-дисках* қайта жазылмайтын шағын табакжад

CD-ROM XA (Compact Disk Read-Only Memory extended Architecture) *нестираемая память на компакт-диске с расширенной архитектурой* кеңейтілген архитектуралы шағын табакжадтағы өшірілмейтін жады

CD-RTOS (Compact Disc Real Time Operation System) *операционная система реального времени для компакт-дисков* шағын табакжад-тын нақты уақытты операциялық жүйесі

CDS (Color Display System) *система цветного дисплея* түрлі-түсті ақпаратты жүйе

CDS (Conceptual Data Store) *концептуальный накопитель данных* деректерді тұжырымдап жинағышы

CDTV (Commodore Dynamic Total Vision) *динамическая видеосистема фирмы Commodore* Commodore фирмасының динамикалық бейнежүйесі

- CD-V** (Compact Disk-Video) *компакт-диск с видеоинформацией*
бейнеакпаратты шағын табакжад
- CE** (Communication Electronics) *электроника средств связи* байланыс құралдарының электроникасы
- CE** (Cost of Error) *цена ошибки* қатенін бағасы
- CEN** (Comite European de Normalisation) *Европейский комитет по стандартизации* 0 қалыптастырудың Европалық, комитеті
- CEO** (Chief Executive Officer) *главный администратор* басты өкім
- CEO** (Comprehensive Electronic Office) *полностью автоматизированный офис* толық автоматтандырылған мекеме
- CEPT** (Conference of European Post and Telegraph) *Европейская конференция почтовых и телекоммуникационных ведомств* 0 почта және телебайланыстыру мекемелірінін Европалық конференциясы
- CERT** (Computer Emergency Responce Team) *группа реагирования на компьютерные происшествия* компьютерлік оқиғаларға қарсы әрекет жасау тобу
- CF** (Call Forwarding) *направленный вызов* бағытталған шақыру
- CF** (Carry Flag) *флаг переноса* тасу жалауы
- CF** (Central File) *центральный файл* орталық дерекжиын (файл)
- CF** (Context Free) *контекстно-независимый* мағыналық тәуелсіздік
- CFB** (Cipher Feed-Back) *цифровая обратная связь* сандық кері байланыс
- CG** (Conjugate Gradient) *тест для вычисления наименьшего значения* кіші мөнді анықтау сынағы
- CGA** (Color Graphics Adapter) *адаптер цветной графики* түрлі-түсті графиканың адаптері
- CGG** (Computer Generated Graphics) *изображения, формируемые ЭВМ* ЭЕМ жасайтын бейнелер
- CGI** (Computer Graphics Interface) *интерфейс машинной графики* машиналық бейнесыздың интерфейсі
- CGM** (Computer Graphic Metafile) *метафайл машинной графики* машиналық, графиканын дерекжиын топтары
- CGP** (Central Graphics Processor) *центральный графический процессор* орталық графикалық процессор
- CHAP** (dialling Handshake Authentication Protocol) *протокол аутентификации квитирования запроса на связь* байланысқа сұрау салуды растау келісімережесі
- CHI** (Computer-Human Interface) *человеко-машинный интерфейс* тұтынушы-машиналық интерфейс
- CHIP** (Character-Handling Interface Processor) *интерфейсный процессор с посимвольной обработкой данных* деректерді символды өндейтін интерфейс™ процессор
- CIC** (Carrier (circuit) Identification Code) *код идентификации канала* желіні анықтау шарттанбасы
- CICS** (Customer Information Control System) *абонентская информационно-управляющая система* тұтынушылық, ақпаратты-басқару жүйесі
- CID** (Configuration, Installation and Distribution) *конфигурация, установка и распределение* құрылымдау, бастапқы орнату және тарату
- CIDR** (Classless Inter-Domain Routing) *бесклассовая междоменная маршрутизация* жіктеусіз доманаралық бағыттау

CIF (Common Intermediate Format) *единый промежуточный формат* біркелкі уақытша пішім

CIM (Computer-Integrated Manufacturing) *автоматизированная система управления производством* өндірісті басқарудың автоматтандырылған жүйесі

CIO (Communication Input/Output) *ввод/вывод по каналу связи* еңгізіп/шығару байланыс желісі

CIOCS (Communication Input/Output Control System) *система контроля ввода/вывода по каналу связи* еңгізіп/шығару байланыс желісін бақылау жүйесі

CIOР (Communication Input/Output Processor) *процессор ввода/вывода сообщений* мәліметті еңгізіп/шығару процессоры

CIP (Complex Information Processing) *комплексная обработка информации* мәліметті кешендік өңдеу

CIS (Card Information Structure) *информационная структура карты* картаның ақпараттық құрылымы

CIS (Communication Interface System) *система сопряжения со средствами связи* байланыс құралдарымен жанастырушы жүйе

CISPR (International Special Committee on Radio Interference) *Международный специальный комитет по радиопомехам* радиобөгөуілдер туралы халықаралық арнайы комитет

CIT (Communication and Information Technology) *коммуникационная и информационная технологии* деректерді тасымалдау және ақпараттық технология

CIT (Computer-Integrated Telephony) *компьютерная телефония* компьютерлік телефондық байланыс

CLA (Communication Line Adapter) *адаптер каналов связи* байланыс желісінің адаптері

CLI (Call Level Interface) *интерфейс на уровне вызовов* шақыру деңгейіндегі интерфейс

CLM (Communication Line Multiplexing) *мультиплексирование линий связи* байланыс желілерін топтау

CLNP (ConnectionLess Network Protocol) *сетевой протокол передачи без установления соединения* қосылымды орнатпай тасымалдаудың тораптық протоколы

CLNS (ConnectionLess Network Service) *сетевое обслуживание без логического соединения* логикалық қосылымсыз тораптық қызмет көрсетуі

CLT (Communication Line Terminal) *терминал линии связи* байланыс желісінің терминалы

CLUT (Color Look-Up Table) *таблица цветов* түрлі-түстер кестесі

CLV (Constant Linear Velocity) *постоянная линейная скорость* тұрақты сызықты бағытты жылдамдық

CM (Command Mode) *командный режим* басқару тәртібі

CM (Configuration Management) *управление конфигурацией* құрылымдауды басқару

CM (Control Module) *управляющий модуль* басқару модулі

CMA (Communications Managers Association) *Ассоциация менеджеров в области связи* байланыс саласының менеджерлер қауымдастығы

CMD (Core Memory Driver) *драйвер оперативной памяти* жедел жады драйверы

CMI (Computer-Management Instruction) *обучение под управлением компьютера* компьютердің басқаруымен оқыту

CMIP (Common Management Information Protocol) *протокол передачи общей управляющей информации* жалпы басқару ақпаратын тасымалдаудың протоколы

CMIS (Common Management Information Services) *служба общей управляющей информации* жалпы басқару ақпаратының қызметі

CMS (Call Management System) *система управления вызовами* байланысқа шақыруды басқару жүйесі

CMS (Color Management System) *система управления цветами* түрлі-түстерді басқару жүйесі

CMS (Conversational Monitor Subsystem) *подсистема диалоговой обработки* диалогтың өңдеудің ішкіжүйесі

CMT (Cassette Magnetic Tape) *кассета с магнитной лентой* магниттік таспалы күндек

CNI (Common Network Interface) *общий сетевой интерфейс* жалпы тораптық интерфейс

СТБ (Сгыещьук Туецшкл Ёфтфпьюте) *управление абонентской сетью* тұтынушы торабының басқаруы

CNX (Certified Network eXpert) *сертифицированный специалист по сетям* күәліктелінген тораптың маманы

CODE (Client/server Open Development Environment) *открытая среда разработки системы клиент/сервер* тұтынушы/қызметші жүйесін жасаудың ашық ортасы

COFF (Common Object-File Format) *общий формат объектных файлов* зерзаттық файлдардың жалпы пішімі

CON (CONferencing) *телефонная конференция* телефондық байланыс конференциясы

CONS (Connection Oriented Network Service) *сетевой протокол с установлением соединения* қосылымды орнатып тасымалдаудың тораптық протоколы

COP (Character-Oriented Protocol) *протокол посимвольной передачи данных* символдың деректерді тасымалдау протоколы

COSE (Common Open Software Enviroment) *общая среда открытого программного обеспечения* ашық бағдарламалық қамтамасыздандырудың жалпы ортасы

CP (Current Point) *текущая точка* ағымды нүкте

CP (Current Pointer) *указатель текущей позиции* ағымды позицияның көрсеткіші

CP (Current Position) *текущая позиция* ағымды позиция

CPI (Common Programming Interface) *единый интерфейс программирования* бағдарламалаудың ортақ интерфейсі

CPI-C (Common Programming Interface for Communications) *общий программный интерфейс для коммуникаций* байланыстырудың бағдарламалаудың ортақ интерфейсі

CPM (Command Processor Module) *модуль обработки команд* командаларды өңдеу модулі

CPM (Critical Path Method) *метод критического пути* шекті жол әдісі

CPS (Characters Per Second) *символов в секунду* секундына басылатын символдар

CPT (Customer Provided Terminal) *терминал пользователя* тұтынушы терминалы

CPU (Central Processing Unit) *центральный процессор* орталық процессор

CR (Call Request) *запрос, вызов* сұрау, шақыру

CR (Control Register) *управляющий регистр* басқару тіркегіші

CRC (Cyclic Redundancy Check) *контроль с использованием циклического избыточного кода* қайталамалы артық шарттанбалардың көмегімен тексеру

CRISP (Complex Reduce Instruction Set Processor) *процессор со сложным, но сокращенным набором команд* қысқартылған күрделі командалар жинақты процессор

CROM (Control Read-Only Memory) *управляющее постоянное запоминающее устройство* басқарушы тұрақты еске сақтау құралы

CRS (Customer Response System) *система обратной связи с потребителем* тұтынушымен кері байланысты жүйе

CRT (Cathode Ray Tube) *трубка с катодными лучами* катодтық сөуелі түтік

CS (Carrier Sense) *контроль носителя* тасымалдыжадты бақылау

CS (Code Segment) *регистр сегмента команд* амалөмір бөлігін тіркеуіші

CSA (Client/Server Architecture) *архитектура клиент/сервер* тұтынушы/қызметші жүйесінің архитектурасы

CSCW (Computer Supported Collaborative Work) *совместная работа на базе компьютеров* О компьютерлер негізінде біріктірілген жұмыс

CSDN (Circuit-Switched Data Network) *сеть передачи данных с коммутацией каналов* желілерді коммутациялап деректерді тасымалдау торабы

CSE (Control and Switching Equipment) *аппаратура управления и коммуникации* басқару және байланыстыру аппараты

CSG (Computer Systems Group) *группа компьютерных систем* компьютерлық жүйелер тобы

CSI (Component Service Interface) *интерфейс сервисных компонентов* қызметші құрамдардың интерфейсі

CSI (Computer Security Institute) *Институт защиты информации в компьютерных системах* О компьютерлік жүйелерді ақпаратты қорғау институты

CSIC (Customer-Specified Integrated Circuit) *заказная интегральная схема* тапсырысты топшоғырлы схема

CSMA (Carrier Sense Multiple Access) *множественный доступ с контролем носителя* тасымалдау жиілігін тексеретін көпшіліктік ену

CSMA/CD (Carrier-Sense Multiple Access/Collision Detection) *множественный доступ с контролем носителя и обнаружением конфликтов (МДКН/ОК)* тасымалдау жиілігін тексеретін көпшіліктік ену және карама-қайшылықты жою

CSP (Communicating Sequential Processes) *взаимодействующие последовательные процессы* тізбекті процесстердің өрекеттестігі

CSP (Compucom Speed Protocol) *быстрый протокол фирмы Compucom* Compucom фирмасының жылдам келісімережесі

CSRS (Continuous-Speech Recognition System) *система распознавания слитной речи* тұтас сөздерді тану жүйесі

CSU (Channel Service Unit) *модуль обслуживания канала* желі қызметінің модулі

CSU/DSU (Channel Service Unit/Data Service Unit) *модуль обслуживания данных/модуль обслуживания канала* деректер қызметінің модулі/желі қызметінің модулі

CSV (Comma-Separated Variable) *переменные, разделенные запятыми* үтірмен бөлінген ауыспалылар

CTI (Channel Terminal Interconnector) *магистраль терминала* терминалдар даңғылы

CTI (Computer-Telephone Integration) *интеграция телефона и компьютера* телефон және компьютерді топтау

CTM (Communication Terminal Module) *оконечный модуль связи* байланыстың соңғы модулі

CTS (Clear To Send) *сброс передатчика* жіберушіні тоқтату

CUA (Common User Access) *единый пользовательский интерфейс* пайдаланушының бірінғай интерфейсі

CUB (CUrsor Backward) *курсор назад* кері сілтеме (жылжыту)

CUD (CUrsor Down) *курсор вниз* темен сілтеме (жылжыту)

CUF (CUrsor Forward) *курсор вперед* ілгері сілтеме (жылжыту)

CUG (Closed User Group) *замкнутая группа пользователей* жабық пайдаланушылар тобы

CUP (CUrsor Position) *позиция курсора* сілтеме позициясы

CUPS (Connection Updates Per Second) *число переключений соединений в секунду* бір секундта түйіндерді ауыстырып қосу саны

CUU (CUrsor Up) *курсор вверх* жоғары сілтеме (жылжыту)

CV (Common Version) *общая (распределенная) версия* жалпы түспалдама

CV (Computer Vision) *машинное зрение* машиналық көру

CVA (Computer Virus Association) *Ассоциация по борьбе с компьютерными вирусами* компьютерлік вируспен күресу қауымы

CVF (Compressed Volume File) *файл сжатого тома* сығымданған томның файлы

CVI (Compressed Video Interoperability) *взаимодействие с уплотненными видеоданными* тығыздалған бейнедеректермен өрекеттесу

CVS (Computer Vision System) *система машинного зрения* машиналық көру қабілеті жүйесі

CVU (Cost Versus Use) *цена в сравнении возможностями использования* пайдалану мүмкіншіліктерімен салыстырылған баға

D

DA (Data Available) *доступные данные* жетілімді деректер

DA (Destination Address) *адрес назначения* тағайындау адресі

DA (Disk Array) *дисковая матрица* кестелік табакжад

DA (Display Adapter) *адаптер дисплея* ақпаратты бейімдегіш (адаптері)

DAB (Data Acquisition Board) *плата сбора данных* деректерді жинау платасы

DAC (Digital-to-Analog Converter) *цифро-аналоговый преобразователь* сантаңбалы-үздіксіз түрлендіргіш

DAC (Discretionary Access Control) *дискретное управление доступом* енуді үздіксіз басқару

DAC (Dual Attachment Concentrator) *концентратор с двойным подключением* екіқосылымды топтастырғыш

DAD (Digital Audio Disk) *цифровой диск для звукозаписи* сантаңбалы дауысжазу табакжады

DAE (Data Access Equipment) *аппаратура доступа к данным* деректерге ену құрылғысы

DAL (Data Access Language) *язык обращения к данным* деректерге ену тілі

DAM (Data Access Manager) *администратор обращения к данным* деректерге сұрау салушы өкім

DAMA (demand-as-signment multiple access) *множественный доступ с предоставлением канала по требованию* талапқа сөйкес көпшіліктік енуді қамтамасыз ету

DAMPS (Data Acquisition Multiprogramming System) *мультипрограммная система сбора данных* көпбағдарламалы деректерді жинау жүйесі

DANS (Distributed Administration of Network Software) *распределенное управление сетевым программным обеспечением* тораптық программалық құралдарды таратып басқару

DAP (Database Access Point) *место доступа к базе данных* деректер қорына ену нүктесі

DAP (Developer Assistance Program) *программа помощи разработчикам* зерттеушілерге көмекші бағдарлама

DAP (Directory Access Program) *протокол доступа к каталогам* сөреге ену келісімережесі

DART (Diagnostic Assistance Reference Tool) *экспертная система поиска неисправностей по эталону* үлгі бойынша ақаулықтарды іздеуші сұрыптау жүйесі

DAS (Data Acquisition Software) *программное обеспечение для сбора данных* деректерді жинауды бақдарламалық, қамтамасыздандыру

DAS (Data Acquisition System) *система сбора данных* деректерді жинау жүйесі

DAS (Database Application Simulation) *эмулятор базы данных* деректер қоры үлгілегіші

DAS (Dual Attachment Station) *станция с двойным подключением* екі жақты қосу станциясы

DASD (Direct-Access Storage Device) *запоминающее устройство прямого доступа* тікелей жетілімді есте сақтау құралы

DAT (Digital Audio Tape) *магнитная лента цифровой звукозаписи* сантаңбалы дыбыс жазушы магниттік таспа

DAU (Data Adapter Unit) *адаптер данных* деректер бейімдегіші

DB (Data Base) *база данных (БД)* деректер қоры (ДҚ)

DB (Digital Block) *цифровой блок* сантаңбалы блогы

DBA (Data Base Administrator) *администратор базы данных* деректер қорының өкімшілігі

DBC (Data Base Computer) *компьютер базы данных* деректер қорының компьютері

DBCL (Database Control Language) 0 *язык управления базами данных*
0 деректер қорын басқару тілі
DBCS (Double Byte Character Sets) 0 *двухбайтовые наборы символов*
0 екібайтты символдар тобы
DBL (Data Base Load) 0 *загрузка базы данных* 0 деректер қорын жүктеу
DBMS (Data Base Management System) 0 *система управления базами данных* 0 деректер қорын басқару жүйесі (ДҚБЖ)
DBP (Data Base Processor) 0 *процессор базы данных* 0 деректер қорының процессоры
DBR (Dial-up Bridge/Router) 0 *устанавливаемый на коммутируемых линиях мост/маршрутизатор* 0 байланыстыру желісіндегі көпір/бағыттағыш
DBS (Digital Banking System) 0 *цифровая банковская система* 0 сантаңбалы банктік жүйе
DBTG (Database Task Group) 0 *рабочая группа по базам данных* 0 деректер қорының жұмысшы тобы
DC (Data Channel) 0 *канал (передачи) данных* 0 деректерді тасымалдау желісі
DC (Data Collection) 0 *сбор данных* 0 деректерді жинау
DC (Data Communication) 0 *передача данных* 0 деректерді тасымалдау
DC (Device Context) 0 *контекст устройства*. 0 құралдың сөзтізбегі
DC (Device Control) 0 *символ управления устройством* 0 құрадды басқару символы
DCA (Data Communication Adapter) 0 *адаптер передачи данных* 0 деректерді тасымалдау адаптері
DCA (Document Content Architecture) 0 *архитектура содержания документов* 0 құжаттар мазмұнының архитектурасы
DCB (Device Control Block) 0 *блок управления устройством* 0 құрылғыны басқару блогы
DCB (Disk Coprocessor Board) 0 *плата сопроцессора диска* 0 табақжадтық қосанашығының сызбанегізі
DCC (Data Communication Channel) 0 *канал передачи данных* 0 деректерді тасымалдау желісі
DCC (Digital Cellular Communications) 0 *цифровая сотовая радиосвязь* 0 сантаңбалы жүздікті радиобайланыс
DCC (Digital Compact Cassette) 0 *цифровая компакт-кассета* 0 сантаңбалы шағын күндек
DCI (Data Communication Interface) 0 *интерфейс канала передачи данных* 0 деректерді тасымалдау желісінің интерфейсі
DCI (Display Control Interface) 0 *интерфейс управления дисплеем* 0 ақпараттың басқару интерфейсі
DCME (Digital Circuit Multiplication Equipment) 0 *оборудование мультимплексирования для цифровых линий* 0 сантаңбалық желілердің ақпараттаушы аспабы
DCE (Data Communications Equipment) 0 *аппаратура передачи данных* 0 деректерді тасымалдау құрылғысы
DCE (Data Conversion Equipment) 0 *оборудование преобразования данных* 0 деректерді түрлендіру аспаптары

DCE (Distributed Computing Environment) 0 *распределенная вычислительная среда* 0 таратып есептеу ортасы

D-channel 0 *D-канал* 0 D-желі

DCI (Data Communication Interface) 0 *интерфейс канала передачи данных* 0 деректерді тасымалдау желісінің интерфейсі

DCN (Distributed Computer Network) 0 *распределенная сеть ЭВМ* 0 таратылған компьютерлік торап

DCP (Data Communications Processor) 0 *процессор передачи данных* 0 деректі тасымалдау процессоры

DCS (Data Communications System) 0 *система передачи данных* 0 деректі тасымалдау жүйесі

DCS (Digital Color Separation) 0 *цифровое цветodelение* 0 сантаңбалық түрлі-түсті айыру

DCS (Distributed Control System) 0 *распределенная система управления* 0 таратып басқару жүйесі

DCSA (Digital Cryptographic Security Agent) 0 *цифровое криптографическое средство защиты* 0 санды құпиятанбалық, қорғау құралы

DCU (Data Communications Unit) 0 *устройство передачи данных* 0 деректерді тасымалдау құрылғысы

DCV (Digital Coding of Voice) 0 *цифровое кодирование речи* 0 сөзді сантаңбалық шарттаңбалау

DD (Double Density) 0 *двойная плотность* 0 екіеселік тығыздық

DDB (Distributed Data Base) 0 *распределенная база данных* 0 таратылған деректер қоры

DDBMS (Distributed Data Base Management System) 0 *система управления распределенными базами данных* 0 таратылған деректер қорын басқару жүйесі

DDC (Digital Data Channel) 0 *цифровой канал данных* 0 деректердің сантаңбалы желісі

DDC (Direct Digital Control) 0 *прямое цифровое управление* 0 тікелей сантаңбалы басқару

DDCB (DOS Device Control Block) 0 *блок управления устройством DOS* 0 DOS құрылғысын басқару блогы

DDCMP (Digital Data Communication Message Protocol) 0 *протокол цифровой передачи данных* 0 мәліметтерді сантаңбалық тасымалдаудың келісімшарты

DDCS (Distributed Data Communication Server) 0 *сервер связи с распределенными данными* 0 таратылған деректермен байланыстыру сервері

DDD (Direct Distance Dialing) 0 *автоматический вызов удаленного абонента* 0 қашықтағы тұтынушыны автоматты шақыру

DDE (Direct Data Entry) 0 *прямой ввод данных* 0 деректерді тікелей енгізу

DDE (Dynamic Data Exchange) 0 *динамический обмен данными* 0 деректермен динамикалық алмасу

DDL (Data Description Language) 0 *язык описания данных* 0 деректерді сипаттау тілі

DDMA (Disk Direct Memory Access) 0 *прямой доступ к памяти на магнитных дисках* 0 магнитті табакжадка тікелей ену

DDN (Digital Data Network) 0 *сеть передачи цифровых данных* 0 сантаңбалық деректерді тасымалдау торабы

DDP (Digital Data Processor) 0 процессор для обработки цифровых данных 0 сантаңбалық деректерді өңдеу процессоры

DDP (Distributed Data Processing) 0 распределенная обработка данных 0 деректерді таратып өңдеу

DDR (Dynamic Device Reconfiguration) 0 динамическая реконфигурация устройств 0 құралғыларды динамикалық қайтақұрылымдау

DDT (Digital Data Transmitter) 0 устройство передачи цифровых данных 0 сантаңбалы деректерді тасымалдау құрылғысы

DDVT (Dynamic Dispatch Virtual Table) 0 виртуальная таблица динамической диспетчеризации 0 динамикалық реттеушінің шартауыспалы кестесі

DEA (Data Encryption Algorithm) 0 алгоритм кодирования данных 0 деректерді шарт таңбалау алгоритмі

DEB (Data Extension Block) 0 блок расширения данных 0 деректерді кенейту блогы

DED (Data Entry Design) 0 экранные формы пользователя 0 пайдаланушының экрандық нысаны

DEL (Direct Electronic Library) 0 электронная библиотека прямого доступа 0 тікелей жетілімді электрондық кітапхана

DEMARC (Distributed Enterprise Management ARChitecture) 0 распределенная архитектура управления сетью в масштабах предприятия 0 өндірістік торабын басқарудың таратылған архитектурасы

DEMS (Digital Electronic Message Services) 0 электронная служба передачи цифровых сообщений 0 сантаңбалық мәліметтерді тасымалдаудың электрондық қызметі

DES (Data Encryption Standard) 0 стандарт шифрования данных 0 деректерді шарттаңбалау үлгікалпы

DES (Data Exchange System) 0 система обмена данными 0 деректермен алмасу жүйесі

DF (Direction Flag) 0 флаг направления 0 бағыттама (сілтеме) жалауы

DFC (Data Flow Computer) 0 компьютер с потоковой архитектурой 0 деректі ағынды компьютер

DFC (Data Flow Control) 0 управления потоком данных 0 деректер ағынын басқару

DFC (Disk File Controller) 0 контроллер файлов на магнитных дисках 0 магнитті табақжадтағы файлдық, бақылаушы

DFD (Data Flow Diagram) 0 схема потоков данных 0 деректер ағынының схемасы

DFI (Digital Facility Interface) 0 интерфейс цифрового оборудования 0 сантаңбалы құралжабдықтық интерфейс

DFL (Display Formatting Language) 0 язык форматирования изображений 0 кескіндерді пішіндеу тілі

DFS (Direct File System) 0 прямая файловая система 0 тікелей файлдық жүйе

DFS (Distributed File Services) 0 распределенная файловая служба 0 таратылған файлдық қызмет

DFT (Disk Failure (Fault) Tolerance) 0 средства поддержки отказоустойчивости дисков 0 табақжадтың жұмыстұрақтылығын қолдау құралы

DGIS (Direct Graphics Interface Standart) 0 стандарт прямого графического интерфейса 0 тікелей графикалық интерфейс үлгікдлпы

DHCP (Dynamic Host Configuration Protocol) 0 протокол динамической настройки конфигурации главной ЭВМ 0 негізгі ЭЕМ қурылымын динамикалық баптау келісімшарты

DI (Destination Index) 0 регистр-индекса приемника 0 қабылдағыштың нұсқатанба-тіркегіші

DI (Digital Input) 0 ввод цифровых данных 0 сантаңбалы деректерді енгізу

DIA (Digital Input Adapter) 0 адаптер цифрового ввода 0 сантаңбалы енгізу адаптері

DIA (Direct Interface Adapter) 0 интерфейсный адаптер прямого подключения 0 тікелей қосылуды түйістіруші адаптер

DIA (Document Interchange Agency) 0 архитектура обмена документальной информацией 0 құжаттамалық, ақпараттармен алмасу архитектурасы

DID (Direct Inward Dial) 0 прямой входной набор 0 тікелей ену жиынтығы

DIDLY (Digital Integrated Data LibrarY) 0 цифровая интегрированная библиотека данных 0 сантаңбалы шоғырлы дерекхана

DIF (Data Interchange Format) 0 формат обмена данными 0 деректермен алмасу пішімі

DIF (Digital Interface Frame) 0 фрейм цифрового интерфейса 0 сантаңбалы интерфейс санылауы

DIL (Dual-In-Line) 0 двухрядное расположение выводов 0 шығыстардың екіқатарлы орналасуы

DIMS (Data Input Management System) 0 система управления вводом данных 0 деректерді енгізуді басқару жүйесі

DIO (Direct Input/Output) 0 прямой ввод/вывод 0 тікелей енгізіп/шығару

DIP (Distributed Information Processing) 0 распределенная обработка информации 0 ақпаратты таратып өңдеу

DIP (Dual-In-line Package) корпус с двухрядным расположением выводов 0 екіқатарлы қорап

DIS (Diagnostic Information System) 0 диагностическая информационная система 0 айқындамалық ақпараттық жүйе

DISA (Data Interchange Standards Association) 0 Ассоциация по стандартам обмена данными 0 мөлiметтермен алмасуды үлгікалыптастыру қауымы

DISA (Defense Information System Agency) 0 система управления оборонной информации США 0 АҚШ ақпараттық қорғаныс жүйесін басқару

DISA (Direct Inward System Access) 0 прямой внутрисистемный доступ 0 тікелей ішкіжүйелік ену

DIU (Digital Interworking Unit) 0 цифровое устройство межсетевого взаимодействия 0 торапаралық өрекеттестіктің сантаңбалық құрылғысы

DIV (Data In Voice) 0 «данные в голосе» 0 «дауыстағы деректер»

DIVA (Data Input Voice Answerback) 0 система ввода данных с речевым автоответчиком 0 деректерді автожауапбергіш арқылы енгізу

DL (Data Link) 0 канал передачи данных 0 деректерді тасымалдау желісі
DL (Distribution Lists) 0 списки рассылки 0 тізімдерді тарату
DL (Dynamic Load) 0 динамическая загрузка 0 динамикалық жүктеу
DLC (Data Link Control) 0 управление линией передачи данных 0 деректерді тасымалдау желісін басқару
DLCI (Data Link Control Identifier) 0 управляющий идентификатор канала передачи данных 0 деректерді тасымалдау желісінің идентификаторы
DLCN (Distributed Loop Computer Network) 0 распределенная компьютерная сеть на основе кольца 0 сақиналы таратылған компьютерлік торап
DLCP (Data Link Control Protocol) 0 протокол управления каналом передачи данных 0 деректерді тасымалдау желісін басқару келісімережесі
DLE (Data Link Escape) 0 переключение кода 0 шарттаңбаны ауыстырып қосу
DLL (Dynamic Linking Library) 0 динамически подключаемая библиотека 0 динамикалық үйлестірілімді кітапхана
DLP (Data Link Processor) 0 процессор передачи данных 0 деректерді тасымалдау процессоры
DM (Data Management) 0 управление данными 0 деректерді басқару
DM (Data Mode) 0 режим передачи данных 0 деректерді тасымалдау тәртібі
DM (Disconnect Mode) 0 режим разъединения 0 ажырату тәртібі
DMA (Direct Memory Access) 0 прямой доступ к памяти 0 жадыға тікелей ену
DMA (Direct Memory Address) 0 прямой адрес памяти 0 жадының тікелей адресі
DMAC (Direct Memory Address Channel (Controller)) 0 канал (контроллер) прямого доступа к памяти 0 жадыға тікелей ену желісі
DME (Distributed Management Environment) 0 распределенная среда управления 0 таратылған басқару ортасы
DMF (Data Migration Facility) 0 средство передачи данных 0 деректерді тасымалдау құралы
DMI (Desktop Management Interface) 0 интерфейс управления настольными системами 0 столға қойылатын жүйелерді басқару интерфейсі
DML (Data Manipulation Language) 0 язык манипулирования данными 0 деректерді манипуляциялау тілі
DMM (Dynamic Memory Management) 0 управление динамической памятью 0 динамикалық жадыны басқару
DMR (Distributed Message Router) 0 программа распределенной маршрутизации 0 таратылған жолбағыттау бағдарламасы
DMS (Data Management Software) 0 программа управления данными 0 деректерді басқару бағдарламасы
DMS (Data Management System) 0 система управления данными 0 деректерді басқару жүйесі
DNA (Digital Network Architecture) 0 архитектура цифровой сети 0 сантаңбалы торап архитектурасы
DOA (Digital Output Adapter) 0 выходной цифровой адаптер 0 шығысты сантаңбалы адаптер

- DOD** (Digital Optical Disk) 0 *цифровой оптический диск* 0 сантанбалы оптикалык табакжад
- DOE** (Distributed Object Everywhere) 0 *распределенная объектная среда* 0 таратылган зерзаттык орта
- DOMS** (Distributed Object Management System) 0 *система управления распределенными объектами* 0 таратылган зерзаттарды баскдру жүйесі
- DOPE** (Databank Of Programm Evaluation) 0 *банк данных по оценкам программного обеспечения* 0 бағдарламалык камтамасыздындыруды бағалаушы деректер банкі
- DOR** (Digital Optical Recording) 0 *цифровая оптическая запись* 0 сантанбалы оптикалык жазба
- DOS** (Disk Operating System) 0 *дисковая операционная система* 0 табакжадылы амалдар жүйесі
- DP** (Data Processing) 0 *обработка данных* 0 деректерді өңдеу
- DP** (Discretionary Protection) 0 *избирательная защита* 0 таңдап корғау
- DP** (Dynamic Programming) 0 *динамическое программирование* 0 динамикалык бағдарламалау
- DPC** (Data Processing Center) 0 *центр обработки данных* 0 деректерді өңдеу орталығы
- DPE** (Data Processing Equipment) 0 *оборудование для обработки данных* 0 деректерді өңдеу жабдығы
- DPM** (Data Processing Manager) 0 *программа управления обработкой данных* 0 деректерді өңдеуді басқару бағдарламасы
- DPM** (Dual Processor Mode) 0 *режим двухпроцессорной обработки* 0 коспроцессорлык өңдеу тәртібі
- DPMA** (Data Processing Management Association) 0 *Ассоциация по управлению обработкой данных* 0 деректерді өңдеуді басқару қауымы
- DPMI** (DOS Protected Mode Interface) 0 *интерфейс с защищенным режимом в среде DOS* 0 DOS ортасында қорғалған тәртіпті түйістіруші
- DPMS** (Display Power Management Signaling) 0 *сигналы управления мощностью потребления дисплея* 0 ақпаратты тұтынатын қуатты басқару сигналы
- DPMS** (DOS Protected Mode Services) 0 *услуги, предоставляемые программам в защищенном режиме DOS* 0 DOS қызметінін қорғалған тәртібі
- DPR** (Data Processing Rate) 0 *скорость обработки данных* 0 деректерді өңдеу жылдамдығы
- DPS** (Data Processing System) 0 *система обработки данных* 0 деректерді өңдеу жүйесі
- DPS** (Distributed Processing System) 0 *распределенная система обработки данных* 0 деректерді таратып өңдеу жүйесі
- DPS** (Document Processing System) 0 *система обработки документов* 0 құжаттарды өңдеу жүйесі
- DQDB** (Distributed Queue Dual Bus) 0 *распределенная двойная шина очередности* 0 таратылған кезекті екілік топжелі
- DR** (Data Rate) 0 *скорость передачи данных* 0 деректерді тасымалдау жылдамдығы
- DR** (Data Register) 0 *регистр данных* 0 деректер тіркегіші
- DR** (Digital Readout) 0 *цифровой индикатор* 0 сантанбалы көрсеткіш

DR (Distant Reading) 0 *дистанционное считывание* 0 аралықтық көрсеткіш

DRAM (Dynamic Random Access Memory) 0 *динамическая оперативная память* 0 динамикалық еркін сұрыптаушы есте сақтау құрылғысы, динамикалық, жеделжады

DRAW (Direct Read After Write) 0 *чтение непосредственно после записи* 0 жазудан соң тікелей оқу

DRD (Data Recording Device) 0 *устройство записи данных* 0 деректерді жазу құрылғысы

DRDA (Distributed Relation Database Architecture) 0 *распределенная архитектура реляционных баз данных* 0 кдтынастылықты деректер қорының таратылған архитектурасы

DR DOS (Digital Research Disk Operation System) 0 *дисковая операционная система для персональных компьютеров* 0 дербес компьютерлерге арналған табакжадылы амалдар жүйесі

DS (Data Segment) 0 *регистр сегмента данных* 0 деректер сегментін тіркегіш

DS (Data Set) 0 *набор данных* 0 деректер жиынтығы

DS (Double Sided) 0 *двухсторонний* 0 екіжақты (жазу)

DS (Dual Scan) 0 *с двойным сканированием* 0 екіқайталымды оқып-көру

DSA (Digital Signature Algorithm) 0 *алгоритм цифровой подписи* 0 сантанбалы қол қою алгоритмі

DSA (Directory System Agent) 0 *системный агент каталога* 0 жүйелік сәре агенті

DSA (Dynamic Scalable Architecture) 0 *динамическая расширяемая архитектура* 0 динамикалық кеңейтілген архитектура

DSB (Digital Storage Buffer) 0 *буферная память* 0 құраларалық жады

DSD (Data Structure Definition) 0 *область структур данных* 0 деректер құрылымын анықтау

DSDD (Double-Sided Double-Density) 0 *двусторонняя с двойной плотностью* 0 екілік-тығыздылықты екі-жақты

DSL (Data Storage Description Language) 0 *язык описания хранения данных* 0 деректерді сақтауды сипаттау тілі

DSDM (Dynamic Systems Development Method) 0 *метод разработки динамических систем* 0 динамикалық жүйелерді жасау едісі

DSE (Data Storage Equipment) 0 *оборудование для хранения данных* 0 деректерді сақтауға арналған жабдық,

DSE (Data Switching Exchange) 0 *устройство коммутации данных* 0 деректерді байланыстыру құрылғысы

DSG (Distributed Systems Gateway) 0 *шлюз распределенных систем* 0 таратылған жүйелердің торабаралық құрылғысы

DSHD (Double-Sided High-Density) 0 *двусторонняя с высокой плотностью* 0 жоғары-тығыздылықты екі-жақтылық,

DSM (Disk Storage Module) 0 *модуль дисковой памяти* 0 табакжад-тық жады модулі

DSMA (distributed scheduling multiple access) 0 *множественный доступ с распределенным управлением* 0 таратып басқарумен көпшіліктік ену

DSMS (Delivery Service Management System) 0 *система управления службой доставки* 0 жеткізіп беру қызметін басқару жүйесі

DSN (Digital Switching Network) 0 *цифровая коммутационная сеть*
0 сантаңбалы байланыстырылған торап
DSN (Distributed System Network) 0 *распределенная сеть системы*
0 таратылған жүйе торабы
DSP (Digital Signal Processing) 0 *цифровая обработка сигналов* 0 сигналдарды сантаңбалы өңдеу
DSP (Discretionary Security Protection) 0 *избирательная защита секретности* 0 құпияны тандап қорғау
DSP (Distributed System Program) 0 *программа распределенности системы* 0 таратылған жүйе бағдарламасы
DSPS (Digital Signal Processing System) 0 *система цифровой обработки сигналов* 0 сантаңбалы сигналдарды өңдеу жүйесі
DSR (Data Scanning and Routing) 0 *сканирование и маршрутизация*
0 деректерді қайта енгізу және жолбағыттау
DSR (Data Set Ready) 0 *источник данных готов* 0 деректер көзі дайын
DSR (Device Status Report) 0 *отчет о состоянии устройства* 0 құрылғы жағдайы туралы есеп беру
DSS (Data Set Security) 0 *защита набора данных* 0 деректер жиынтығын қорғау
DSS (Digital Signature Standard) 0 *стандарт по цифровым сигнатурам* 0 сантаңбалы қол қою үлгікалпы
DSS (Digital Speech Signal) 0 *речевой сигнал в цифровой форме* 0 сантаңбалы пішіндегі сөзді сигнал
DSS (Digital Switching System) 0 *цифровая система коммутации*
0 сантаңбалы байланыстыру жүйесі
DSU (Data Service Unit) 0 *устройство обработки данных* 0 деректерді өңдеу құрылғысы
DSU (Data Synchronisation Unit) 0 *блок синхронизации данных* 0 деректерді кадамдастыру блогы
DSVT (Digital Subscriber Voice Terminal) 0 *цифровой абонентский речевой терминал* 0 сантаңбалы тұтынушылық сөздік таңбатергі
DSW (Device Status Word) 0 *слово состояния устройства* 0 құрылғының сөз күйі
DT (Data Track) 0 *дорожка данных* 0 деректер жолы
DT (Data Transmission) 0 *передача данных* 0 деректерді тасымалдау
DTA (Disk Transfer Address) 0 *адрес буфера дисковых операций* 0 табакжадтық амалдар буферінің адресі
DTAS (Data Transmission And Switching) 0 *передача и коммутация данных* 0 деректерді тасымалдау мен байланыстыру
DTC (Data Transfer Channel) 0 *канал передачи данных* 0 деректерді тасымалдау желісі
DTCS (Data Transmission and Control System) 0 *система передачи и управления данными* 0 деректерді тасымалдау мен басқару жүйесі
DTD (Document Type Definition) 0 *описание типа документа* 0 щаттын түрін сипаттау
DTE (Data Terminal Equipment) 0 *оконечное (терминальное) оборудование данных* 0 деректердің соңғы жабдықтары
DTE (Data Test Equipment) 0 *оборудование для проверки систем передачи и обработки данных* 0 деректерді өңдеу және тасымалдау жүйесін сынақтау үшін арналған жабдықтар

DTL (Data Transmission Line) 0 линия передачи данных 0 деректерді тасымалдау желісі

DTMF (Dual Tone Multifrequency Forwarding) 0 двухтоновая мульти-частотная маршрутизация 0 екіүндесті көпшілікті жолбағыттау

DTN (Data Transmission Network) 0 сеть передачи данных 0 деректерді тасымалдау торабы

DTO (Data Transfer Operation) 0 операция по передачи данных 0 деректерді тасымалдау амалы

DTP (DeskTop Publishing) 0 настольная издательская система на основе ПЭВМ 0 столға қойылатын баспа жүйесі

DTP (Distributed Transaction Processing) 0 распределенная обработка транзакций 0 транзакцияларды таратып өңдеу

DTR (Data Terminal Reader) 0 устройство ввода данных цифрового терминала 0 деректерді оқу танбатергісі

DTR (Data Terminal Ready) 0 приемник данных готов 0 деректерді қабылдаушы дайын

DTR (Data Transmission Rate) 0 скорость передачи данных 0 деректерді тасымалдау жылдамдығы

DTR (Digital Tape Recorder) 0 цифровое устройство записи на магнитную ленту 0 магнитті таспаға жазудың сантанбалы құрылғысы

DTS (Data Transmission System) 0 система передачи данных 0 деректерді тасымалдау жүйесі

DTT (Data Transmission Time) 0 время передачи данных 0 деректерді тасымалдау уақыты

DTU (Data Transfer Unit) 0 блок передачи данных 0 деректерді тасымалдау блогы

DTU (Data Transformation Unit) 0 блок преобразования данных 0 деректерді түрлендіру блогы

DV (Digital Video) 0 цифровое видео 0 сантанбалы бейне

DVD (Digital Video Disk) 0 цифровой видеодиск 0 сантанбалы бейнелік табакжад

DVE (Digital Video Editor) 0 средства редактирования видеоданных 0 бейне деректерді тексеру құралы

DVI (Digital Video Interactive) 0 интерактивное цифровое видео 0 тікелей жауаптау сантанбалы бейне

DVMRP (Distance Vector Multicast Routing Protocol) 0 протокол дистанционной векторной многонаправленной маршрутизации 0 көпбағыттық аралықта векторлық жолбағыттау келісімшарты

DVR (Digital Video Recorder) 0 цифровая видеозапись 0 бейнені жазу сантанбалы құрылғысы

DVX (Digital Voice eXchange) 0 цифровая передача данных 0 сантанбалы сөзді тасымалдау

DW (Data Warehouse) 0 информационное хранилище 0 ақпаратты сақтау орны

DWORD (Double Word) 0 двойное слово 0 қос сөз

DWP (Dataway Processor) 0 процессор информационного канала 0 ақпараттылық желі санашығы

DXF (Drawing Exchange Format) 0 формат обмена рисунками 0 сызбалармен алмасу пішімі

DXI (Data Exchange Interface) 0 *интерфейс обмена данными* 0 деректермен алмасуды түйіндестіруші

DXS (Data Exchange System) 0 *система обмена данными* 0 деректермен алмасу жүйесі

DXS (Directory Exchange Server) 0 *сервер обмена каталогами* 0 сервермен алмасу қызметшісі

Е

EA (Effective Address) 0 *исполнительный адрес* 0 орындау адресі

EACC (Error-Adaptive Control Computer) 0 *устойчивый к ошибкам управляющий компьютер* 0 қателіктерге тұрақты басқарушы компьютер

EAD (Enhanced Access Diversity) 0 *улучшенный многовариантный доступ* 0 дамытылған көпвариантты ену

EARN (European Academic and Research Network) 0 *Европейская академическая и исследовательская сеть* 0 Еуропалық академиялық жөне зерттеу торабы

EAROM (Electrically Alterable Read-Only-Memory) 0 *электрически программируемое ПЗУ (ЭППЗУ)* 0 электрлі бағдарланатын ТЕСҚ

EASE (Embedded Advanced Sampling Environment) 0 *встроенная среда опроса с дополнительными возможностями* 0 қосымша мүмкінділікті ендірілген сұрау ортасы

EASE (Evaluate, Adopt, Standardize Easily) 0 *«оценивать, заимствовать, легко стандартизировать»* 0 «бағалау, алып пайдалану, жеңіл үлгікалыптау»

EAX (Electronic Automatic eXchange) 0 *электронный коммутатор* 0 электронды байланыстырушы

EBB (Electronic Bulletin Board) 0 *электронная доска объявлений* 0 электронды хабарландырулар тақтасы

EBCDIC (Extended Binary Coded Decimal Interchange Code) 0 *расширенный двоично-десятичный код обмена* 0 дамытылған екілік-ондықты алмастыру шарттаңбасы

EBCS (Electronic Business Communication System) 0 *система передачи деловой информации* 0 іскерлік ақпаратты тасымалдау жүйесі

EBI (Extended Bus Interface) 0 *расширенный интерфейс шины* 0 топ-желінін кеңейтілген жанастырушысы

EBR (Electron Beam Recording) 0 *запись электронным лучом* 0 электронды сәулемен жазу

EBR (enterprise backup and restore) 0 *резервное копирование и восстановление информации в сети масштаба предприятия* 0 өндірістік торап деңгейінде ақпараттық қорды қалпына келтіру жөне көшіру

EC (Electronic Conference) 0 *электронная конференция* 0 электрондық конференция

EC (Error Control) 0 *контроль ошибок* 0 қателерді бақылау

EC (Error Correction) 0 *исправление ошибок* 0 қателерді түзету

ECB (Electronic CodeBook) 0 *электронный шифроблокнот* 0 электронды шарттанбаланған кітапша

ECB (Event Control Block) 0 *блок управления событием* 0 оқиғаны басқару блогы

ECC (Error Checking and Control) 0 обнаружение и исправление ошибок 0 қателерді анықтау және түзету

ECC (Error Checking Capability) 0 возможность контроля ошибок 0 қателерді бақылау мүмкіндігі

ECC (Error Correction Code) 0 код с исправлением ошибок 0 қателерді түзету шарттанбасы

ECC (Experimental Computer Complex) 0 экспериментальный компьютерный комплекс 0 сынақтық компьютерлік кешен

ECMA (European Computer Manufacturers Association) 0 Европейская ассоциация производителей вычислительной техники 0 есептеу техникасын өндірушілердің Европалық қауымы

ECNE (Enterprise Certified NetWare Engineer) 0 сертифицированный инженер по сетям NetWare 0 өндіріс көлеміндегі NetWare торабының сертификациялы инженері

ECR (Error Correcting Program) 0 программа исправления ошибок 0 қателерді түзету бағдарламасы

ECR (Extended Capabilities Port) 0 порт с расширенными возможностями 0 кеңейтілген мүмкіндікті порт

ECR (Exchange Control Record) 0 управляющая запись обмена 0 алмастыруды басқарушы жазба

ECS (External Cache Socket) 0 гнездо для подключения внешней кэш-памяти 0 сыртқы кэш-жадыны қосу үшін арналған ұяшық

ECSA (European Communication Security Agency) 0 Европейское агентство по обеспечению секретности и безопасности связи 0 байланыстың қауіпсіздігі мен құпиялылығын қамтамасыз ететін Европалық уәкілдігі

ECSA (Exchange Carriers Standarts Association) 0 Ассоциация по стандартизации средств связи 0 байланыс құралдарын үлгікалыптау қауымы

ECSW (Extended Channel Status Word) 0 расширенное слово состояния канала 0 желі жағдайының кеңейтілген сөзі

ED (Error Detection) 0 обнаружение ошибок 0 қатені табу

ED (External Device) 0 внешнее устройство 0 сыртқы құрылғы

ED (Extra-high Density) 0 сверхвысокая плотность 0 өте жоғарғы тығыздық

EDA (Electrical Design Automation) 0 автоматизация электротехнического проектирования 0 электротехникалық жобалауды автоматтандыру

EDA (Electronical Digital Analyzer) 0 электронный цифровой анализатор 0 электронды сантанбалы талдағыш

EDAPS (Electronic Data Processing System) 0 электронная система обработки данных 0 деректерді өңдеудің электронды жүйесі

EDB (External Data Base) 0 внешняя база данных 0 сыртқы деректер қоры

EDBMS (Engineering Data Base Management System) 0 система управления базами данных САПР 0 автоматты жобалау жүйесінің деректер қорын басқару жүйесі

EDC (Electronic Digital Computer) 0 электронная цифровая вычислительная машина 0 электронды сантанбалы есептеу машинасы

EDC (Error Detecting Code) 0 код с обнаружением ошибок 0 қателерді анықтау шарттанбасы

EDCC (Error Detection and Correction Code) 0 код с обнаружением и исправлением ошибок 0 қателерді анықтау және түзетудің шарттанбасы

EDD (Electronic Document Delivery) 0 электронная доставка документов 0 құжаттарды электрондық жеткізу

EDI (Electronic Data Interchange) 0 электронный обмен данными 0 деректерді электронды алмасу

EDIFACT (Electronic Data Interchange For Administration, Commerce and Transport) 0 электронный обмен данными в управлении, торговле и на транспорте 0 басқаруда, саудада және транспортта деректердің электронды алмасуы

EDITS (Electronic Document Image Transmission System) 0 система передачи изображений технических документов 0 техникалық құжаттар бейнелерін тасымалдау жүйесі

EDM (Electronic Document Management) 0 электронное управление документо-оборотом 0 құжат айналысын электронды басқару

EDM (Enterprise Document Management) 0 управление документами в сети масштаба предприятия 0 өндіріс көлеміндегі торапта құжаттарды басқару

EDMS (Extended Data Management System) 0 расширенная система обработки сообщений 0 электронды құжаттарды басқару жүйесі

EDP (Electronic Data Processing) 0 электронная обработка данных 0 деректерді электронды өңдеу

EDP (Electronic Data Processor) 0 процессор для обработки данных 0 деректерді электронды өңдеуге арналған санашық

EDPM (Electronic Data Processing Machine) 0 компьютер для обработки данных 0 деректерді өңдеуге арналған компьютер

EDPS (Electronic Data Processing System) 0 система электронной обработки данных 0 деректерді өңдеудің электрондық жүйесі

EDS (Electronic Data Switching) 0 электронная коммутация данных 0 деректерді электронды байланыстыру

EDT (Electronic Data Transmission) 0 электронная передача данных 0 деректерді электронды тасымалдау

EEC (Electronic Equipment Committee) 0 Комитет по электронной аппаратуре 0 электрондық, құрылғылар туралы комитет

EEI (Extrenal Environment Interface) 0 интерфейс внешней среды 0 сыртқы орта түйістірушісі

EEMS (Enhanced Expanded Memory Specification) 0 усовершенствованная спецификация расширенной памяти 0 кеңейтілген жадының жетілдірілген сипаттамасы

EEPROM (Electrically Erasable Programmable Read-Only-Memory) 0 электрически стираемое программируемое ПЗУ 0 электрлі өшіріліп бағдарланатын ТЕСҚ

EFD (Ending-Frame Delimiter) 0 конечный ограничитель кадра 0 кадрдың соңғы шектеушісі

EFDA (European Federation of Data Processing Association) 0 Европейская федерация ассоциаций по обработке данных 0 деректерді өңдеу қауымдарының Еуропалық федерациясы

EFL (Error Frequency Limit) 0 максимальная допустимая частота однократных ошибок 0 қателердің шекті жиілігі

EFT (Electronic Funds Transfer) 0 *электронный перевод денежных средств* 0 ақшалық қаражатты электрондық аудару

EFT (Error-Free Transmission) 0 *свободная от ошибок передача данных* 0 қателіксіз деректерді тасымалдау

EG (Eurographics Association) 0 *Ассоциация «еврографиков»* 0 компьютерлік графика саласындағы Еуропалық қауымы

EGA (Enhanced Graphics Adapter) 0 *графический адаптер с повышенной разрешающей способностью* 0 жетілдірілген бейнесыз адаптері

EGP (Exterior Gateway Protocol) 0 *протокол внешней маршрутизации* 0 сыртқы жолбағыттау келісімережесі

EIA (Electronic Industries Association) 0 *Ассоциация электронной промышленности* 0 электрондық өнеркәсіп қауымы

EIAJ (Electronic Industries Association of Japan) 0 *Японская ассоциация производителей электронных компонентов* 0 электронды құрамдарды жасаушылардың Жапон қауымы

EIDE (Enhanced Integrated Drive Electronics) 0 *усовершенствованная электроника интегрированных дисководов* 0 шоғырлы табакжад-жүргізушінің жетілдірілген электроникасы

EIES (Electronic Information Exchange System) 0 *электронная система обмена информацией* 0 ақпаратпен алмасудың электрондық жүйесі

EIN (Electronic ID Number) 0 *электронный идентифицирующий номер* 0 электронды анықтағыш нөмір

EIP (Extended Instruction Pointer) 0 *расширенный указатель команд* 0 командалардың кеңейтілген көрсеткіші

EIS (Electronic Information System) 0 *электронная информационная система* 0 электрондық ақпараттық жүйе

EIS (Executive Information System) 0 *управляющая информационная система* 0 басқарушы ақпараттық жүйе

EISA (Extended Industry Standard Architecture) 0 *расширенный промышленный стандарт архитектуры* 0 кеңейтілген өндірістік үлгікалыпты сөулет

ЕІТ (Electronic Information Technology) 0 *электронная информационная технология* 0 электронды ақпараттық технология

EJ (Electronic Journal) 0 *электронный журнал* 0 электронды журнал

ELAN (Enhanced Local Area Network) 0 *локальная сеть с улучшенными характеристиками* 0 жақсартылған жергілікті есептеу торабы

ELP (Enterprise Licence Pack) 0 *лицензия предприятия* 0 кәсіпорын лицензиясы

ELS (Enterprise Library Service) 0 *библиотечная служба сети масштаба предприятия* 0 өндіріс көлеміндегі тораптың библиотекалық қызметі

ELS (Entry Level System) 0 *вводный уровень системы* 0 жүйенің ену деңгейі

ЕМ (Electronic Messaging) 0 *электронная передача сообщений* 0 мәліметтерді электронды тасымалдау

EM (End of Medium) 0 *конец носителя* 0 тасушының соңы

EM (Erasable Memory) 0 *стираемая память* 0 өшірілетін жады

E-mail (Electronic mail) 0 *электронная почта* 0 электронды почта

EMB (Extended Memory Blocks) 0 *блоки расширенной памяти* 0 кеңейтілген жады блоктары

EMC (ElectroMagnetic Compatibility) 0 электромагнитная совместимость 0 электромагниттік сыйысушылық

EMC (Expanded Math Coprocessor) 0 расширенный математический сопроцессор 0 кеңейтілген математикалық қоспроцессор

EMF (Enhanced Metafile Format) 0 расширенный формат метафайла 0 метафайлдың кеңейтілген пішімі

EMM (Expanded Memory Manager) 0 менеджер дополнительной памяти 0 қосымша жадының менеджері

EMMI (Enhanced Multimedia Interface) 0 усовершенствованный интерфейс мультимедиа 0 көпқұралдың жетілдірілген түйістірушісі

EMS (Electronic Mail Service) 0 служба электронной почты 0 электрондық почта қызметі

EMS (Enterprise Messaging Server) 0 сервер передачи сообщений в сети масштаба предприятия 0 өндіріс көлеміндегі торапта мәліметтерді тасымалдау сервері

EMS (Expanded Memory Specification) 0 отображаемая (дополнительная) память 0 қосымша жедел жады

EMX (Enterprise Mail Exchange) 0 обмен электронными сообщениями в сети масштаба предприятия 0 өндіріс көлеміндегі торапта электронды мәліметтермен алмасу

EN (End Node) 0 конечный узел 0 соңғы түйін

ENMS (Enterprise Network Management System) 0 система управления сетью масштаба предприятия 0 өндіріс көлеміндегі торапты басқару жүйесі

ENQ (ENQuery) 0 запрос 0 сұрау

ENS (Enterprise Network Services) 0 сервис сети предприятия 0 өндірістік тораптың қызметі

EO (Electronic Office) 0 электронное учреждение 0 электрондық мекеме

EO (Erasable Optical disk) 0 стираемый оптический диск 0 өшірілетін оптикалық табакжад

EOA (End Of Address) 0 конец адреса 0 адрес соңы

EOB (End Of Block) 0 конец блока 0 блоктың соңы

EOC (End Of Conversion) 0 конец преобразования 0 өзгеріс соңы

EOF (End Of File) 0 конец файла 0 дерекжиын соңы

EOI (End Of Interrupt) 0 конец прерывания 0 ұзу соңы

EOL (End Of Line) 0 конец строки 0 жол соңы

EOM (End Of Message) 0 конец сообщений 0 мәлімет соңы

EOM (Event-Oriented Modeling) 0 событийно-ориентированное моделирование 0 оқиғаға бағытталған үлгілеу

EOF (End of OutPut) 0 конец вывода 0 шығару соңы

EOR (End Of Record) 0 конец записи 0 жазу соңы

EOR (End Of Run) 0 конец прогона 0 өткізіп жіберу соңы

EOT (End Of Tape (marker)) 0 конец ленты 0 таспа соңы

EOT (End Of Transmission) 0 конец передачи 0 тасымалдау соңы

EP (Electronic Publishing) 0 электронная издательская система 0 электрондық баспа жүйесі

EP (Embarrassingly Parallel) 0 тест «усложненного параллелизма» 0 «қиындатылған қатарластықтың» сынағы

EPA (Environmental Protection Agency) 0 Агентство по охране окружающей среды 0 қоршаған ортаны қорғау агенттілігі

EPIM (Ethernet Port Interface Module) 0 интерфейсный модуль порта *Ethernet* 0 Ethernet портының түйістіруші модулі

EPL (Effective Privilege Level) 0 эффективный уровень привилегий 0 жеңілдіктің тиімді деңгейі

EPL (Evaluated Products List) 0 список оцененных продуктов 0 бағаланған өнім тізімі

EPOS (Electronic Point Of Sale) 0 электронный кассовый аппарат 0 электронды кассалық құрылғы

EPP (Enhanced Parallel Port) 0 усовершенствованный параллельный порт 0 жетілдірілген қатарлас порт

EPROM (Erasable Programmable Read-Only Memory) 0 стираемое программируемое постоянное запоминающее устройство 0 өшірілініп-бағдарланатын ТЕСҚ

EPS (Emergency Power Supply) 0 аварийный источник питания 0 апаттық қоректену көзі

EPS (Encapsulated PostScript) 0 инкапсулированный Postscript файл 0 топтастырылған Postscript дерекжиыны

EPU (Electrical Power Unit) 0 блок электропитания 0 электрокоректену блогы

EROM (Erasable Read-Only Memory) 0 стираемое постоянное запоминающее устройство 0 өшірілетін ТЕСҚ

ERP (Error Recovery Procedure) 0 процедура восстановления после выявления ошибки 0 қатені тапқан соң қалпына келтіру бағдартөртбі

ES (Enterprise System) 0 сетевая система предприятия 0 өндірістік тораптық жүйе

ES (Expansion Slot) 0 разъем расширения 0 ажыратып-қосу ұясын кеңейту

ES (Extra Segment) 0 регистр дополнительного сегмента 0 қосымша сегменттің тіркегіші

ESC (ESCAPE) 0 переход 0 ауысу

ESCD (Extended System Configuration Data) 0 расширенная информация по конфигурации системы 0 жүйенің құрылымдық кескіні жайлы кеңейтілген ақпарат

ESCON (Enterprise System CONnection) 0 связь систем в сети предприятия 0 өндірістік тораптың байланыс жүйесі

ESC/P (Epson Standard Code for Printers) 0 стандартный код для принтеров *Epson* 0 баспақұралына арналған үлгікалыпты шарттаңба

ESD (Electronic Software Distribution) 0 электронное распространение программные средства 0 бағдарламалық құралдарды электронды тарату

ESDA (Electronic System Design) 0 автоматизация проектирования электронных изделий 0 электрондық бұйымдарды жобалауды автоматтандыру

ESDE (Export System Development Environment) 0 служба обеспечения развития экспортной системы 0 сараптық жүйенің дамуын қамтамасыздандыру қызметі

ESDI (Enhanced Small Device Interface) 0 улучшенный интерфейс для малых устройств 0 кіші құрылғыларға арналған дамытылған түйістіруші

ESDL (Electronic Software Distribution and Licensing) 0 электронное распространение и лицензирование ПО 0 бағдарламалық құралдарды электронды тарату және рұқсатқұжаттау

ESDP (Evolutionary System for Data Processing) 0 *развивающаяся система обработки данных* 0 деректерді өңдеудің дамушы жүйесі

ES-IS (End System-to-intermediate System) 0 «оконечная система-транзитная система» 0 «соңғы жүйе-транзиттық жүйе»

ESL (Electronic Software Licensing) 0 *электронное лицензирование программных средств* 0 бағдарламалық құралдарды электронды рұқсат-құжаттау

ESM (Enterprise Storage Manager) 0 *программа управления внешней памятью в сети масштаба предприятия* 0 өндіріс деңгейіндегі торапта сыртқы жадыны басқару бағдарламасы

ESM (Ethernet Switching Module) 0 *коммутационный модуль сети Ethernet* 0 Ethernet торабының байланыстырушы модулі

ESP (Emulation Sensing Processor) 0 *точный процессор эмуляции* 0 дел үлгілеу процессоры

ESPRIT (European Strategic Program on Research in Information Technology) 0 *Европейская стратегическая программа исследований в области информационных технологий* 0 ақпараттық технологиялар саласындағы зерттеулердің Европалық, стратегиялық бағдарламасы

ESR (Event Service Routine) 0 *программа обработки события* 0 оқиғаны өңдеу бағдарламасы

ESS (Electronic Switching System) 0 *электронная система коммутации* 0 байланыстырудың электрондық жүйесі

ETB (End of Transmission Block) 0 *конец передачи блока данных* 0 деректер блогының тасымал соңы

ETC (Enhanced Throughput Cellular) 0 *усовершенствованная сотовая связь* 0 дамытылған жүздік (шағын) байланыс

ETSI (European Telecommunications Standards Institute) 0 *Европейский институт по стандартам в области телекоммуникаций* 0 телебайланыс саласындағы стандарттардың Европалық институты

ETSO (European Telecommunications Satellite Organization) 0 *Европейская организация спутниковой связи* 0 Европалық ғарыштық байланыс ұйымы

ETX (End of TeXt) 0 *конец текста* 0 жазбахабар соңы

EUTELSAT (EUropean TELecomunications SATellite organization) 0 *Европейская организация спутниковой связи* 0 Европалық спутниктік байланыс ұйымы

EVR (Electronic Video Recording) 0 *электронная видеозапись* 0 электронды бейнежазба

EVR (Electronic Video Reproduction) 0 *электронное воспроизведение видеозаписи* 0 бейнежазуды электронды қайта алу

EXCA (Exchangeable Card Architecture) 0 *изменяемая архитектура карт* 0 карталардың өзгертілетін сәулеті

EXE (EXEcute) 0 *выполнить* 0 орындау

FAD (Facility Access Device) 0 *устройство доступа к средствам передачи данных* 0 деректерді тасымалдау құралына ену құралы

FAM (File Access Manager) 0 *программа управления доступом к файлу* 0 дерекжиынға енуді басқару бағдарламасы

FAN (Factory Area Network) 0 *производственная сеть* 0 өндірістік торап

FAS (Fast Access Storage) 0 *запоминающее устройство с малым временем выборки* 0 жылдам енгізетін есте сақтау құрылғысы

FAS (File-and-Appllication Server) 0 *сервер файлов и приложений* 0 дерекжиындар мен қосымшалар қызметшісі

FAS (Flexible Access System) 0 *система с гибким доступом* 0 икемді ену жүйесі

FAST (Federation Against Software Theft) 0 *Федерация по борьбе с кражами программного обеспечения* 0 бағдарламалық КҮралдарды ұрлауға қарсы күрес федерациясы

FAT (File Allocation Table) 0 *таблица размещения файлов* 0 ерекжиындарды орналастыру кестесі

FC (File Compare) 0 *сравнение файлов* 0 дерекжиындарды салыстыру

FC (Font Change) 0 *смена шифта* 0 шрифты ауыстыру

FCA (Fiber Channel Association) 0 *Ассоциация разработчиков волоконно-оптического канала* 0 талшықты-оптикалық желілерді жасаушылар қауымдастығы

FCA (French Computing Association) 0 *Французская ассоциация по вычислительной технике* 0 есептеу техника саласынын Француз қауымдастығы

FCB (File Control Block) 0 *блок управления файлом* 0 дерекжиындарды басқару блогы

FCC (Federal Communications Commission) 0 *Федеральная комиссия по связи* 0 байланыс жөніндегі федералдық, комиссия

FCE (Frame Count Error) 0 *ошибка подсчета числа информационных кадров* 0 ақпараттық кадрлар санын есептеу қатесі

FCP (File Control Processor) 0 *процессор управления файлами* 0 дерекжиындарды басқару санашығы

FD (Floppy Diskette) 0 *гибкая дискета* 0 іікпелі табакшажад

FD (Full Duplex) 0 *режим полного дуплекса* 0 толық қосбағытты тәртіп

FDA (Floppy Disk Analyser) 0 *анализатор гибкого диска* 0 іікпелі табакшад талдаушысы

FDB (File Description Block) 0 *блок описания файла* 0 дерекжиынды сипаттау блогы

FDC (Flexible Disk Cartridge) 0 *накопитель на гибком диске* 0 іікпелі табакшадқа жинағыш

FDC (Floppy Disk Controller) 0 *контроллер дисководов гибких дисков* 0 іікпелі табакшаджүргізінін басқарушысы

FDD (Floppy Disk Drive) 0 *дисковод для гибких дисков* 0 іікпелі табакшаджүргізі

FDDI (Fiber Distributed Data Interface) 0 *волоконно-оптический распределенный интерфейс данных* 0 талшықты-сөулелік желінің таратылған деректік интерфейсi

FDHD (Floppy Drive High Density) 0 *флoppi дисковод высокой плотности* 0 жоғарғы тығыздықты іікпелі жабакшадты жүргізі

FDI (Floppy Disk Interface) 0 *интерфейс гибких дисков* 0 іікпелі табакшадтар интерфейсi

FDM (Frequency Division Modulation) 0 *частотная модуляция* 0 жиіліктік құбылту

FDM (Frequency Division Multiplexing) 0 частотное уплотнение
0 жиіліктік тығыздау
FDP (Fast Digital Processor) 0 быстродействующий цифровой процес-
сор 0 жылдам сантаңбалысанашық
FDU (Flexible Disk Unit) 0 накопитель на гибких магнитных дисках
0 иікпелі табақжадка жинағыш
FED (Field-Effect Diode) 0 полевой диод 0 өрістік диод
FED (Field Emission Display) 0 дисплей с автоэлектронной эмиссией
0 автоэлектронды эмиссиялы ақпаратты
FEFO (First Ended-First Out) 0 «первым готов-первым ушел» 0 «бі-
рінші дайынға-бірінші қызмет»
FEM Facsimile Electronic Mail) 0 факсимильная электронная почта
0 дәл көшірмелі электронды почта
FEP (Front-End Processor) 0 фронтальный процессор, препроцессор
0 интерфейстік санашық,
FET (Field-Effect Transistor) 0 полевой транзистор 0 өрістік транзис-
тор
FF (Form Feed) 0 прогон страницы 0 паракты өткізіп жіберу
FFST (First Failure Support Technology) 0 технология поддержки
первого отказа 0 бірінші қатені қолдау технологиясы
FGA (Future Graphics Adapter) 0 графический адаптер фирмы SPEA
0 келешектің графикалық адаптері
FHD (Fixed Head Disk) 0 диск с фиксированным головками 0 тиянақ,-
ты бастықта табақжад
FIB (File Identification Block) 0 блок определения файла 0 дерекжи-
ынды анықтау блогы
FIC (Fractal Image Compression) 0 фрактальное сжатие изображе-
ний 0 кескінді бөлшектеп сығымдау
FICS (Facsimile Intelligent Communication System) 0 интеллектуаль-
ная факсимильная система передачи 0 дәл көшірмелі зерделік тасымал-
дау жүйесі
FIFO (First-In, First-Out) 0 «первым пришел - первым обслужен»
0 «бірінші келгенге - бірінші қызмет»
FILO (First-In, Last-Out) 0 «первым пришел - последним обслужен»
0 «бірінші келгенге - соңғы қызмет»
FIPS (Federal Information Processing Standard) 0 федеральный стан-
дарт обработки информации 0 ақпаратты өңдеудің федералды үлгі-
калпы
FIRO (First-In, Random-Out) 0 «первый пришел-случайный обслужен»
0 «бірінші келгенге-кездейсоқ қызмет»
FIRST (Forum of Incident Response and Security Teams) 0 Форум групп
реагирования на происшествия и обеспечения безопасности 0 қауіп-сіздікті
қамтамасыз ету және оқиғаларға қарсы әрекет жасау тобының форумы
FIS (Foundations of Information Science) 0 теоретические основы
информатики 0 ақпараттанудың теоретикалық (ілімдік) негіздері
FLCD (Ferroelectric Liquid Crystal Display) 0 ферроэлектрический
жидкокристаллический дисплей 0 сұйықкристаллды сегнетоэлектрика-
лық ақпаратты
FLINT (Formal Language of Interactive Talk) 0 формальный язык
интерактивного диалога 0 тікелей жауаптастықтың формальдік тілі

FLOP (FLoating Point) 0 *плавающая точка (запятая)* 0 жылжымалы үтірлі

FLOPS (FLoating-point Operations Per Second) 0 *число операций с плавающей точкой в секунду* 0 секундына орындалатын жылжымалы нүктелі операциялар саны

FM (File Memory) 0 *файловое запоминающее устройство* 0 дерекжиынды еске сақтау құрылғысы

FM (Frequency Modulation) 0 *частотная модуляция* 0 жиіліктік құбылту

F/M (Fax/Modem) 0 *факс/модем* 0 факс/модем

FMP (Function Management Protocol) 0 *протокол управления функциями сети* 0 торап функциясын басқару келісімережесі

FMS (Flexible Manufacturing System) 0 *гибкая производственная система* 0 икемді өндірістік жүйе

FMV (Full-Motion Video) 0 *полностью движущееся изображение* 0 толық қозғалмалы бейне

FO (Fiber Optics) 0 *волоконная оптика* 0 талшықды оптика

FOC (Fiber Optic Cable) 0 *волоконнооптический кабель* 0 талшықты оптикалықсымжелі

FOCS (Fiber Optic Communication System) 0 *волоконнооптическая система связи* 0 талшықты оптикалық байланыс жүйесі

FOIRL (Fiber-Optic Inter Repeater Link) 0 *межсетевой волоконно-оптический повторитель* 0 торапаралық талшықты-оптикалық қайталаушы

FOLAN (Fiber Optic Local Area Network) 0 *локальная сеть с волоконнооптическими линиями связи* 0 талшықты оптикалық желілі жергілікті торап

FOS (File-Oriented System) 0 *файло-ориентированная система* 0 дерекжиынға бағытталған жүйе

FOTN (Fiber Optic Transmission Network) 0 *волоконнооптическая система передачи информации* 0 ақпарат тасымалдаудың талшықты-оптикалық жүйесі

FP (File Protection) 0 *защита файлов* 0 дерекжиындарды қорғау

FP (Floating Point) 0 *плавающая точка* 0 жылжымалы нүкте

FP (Function Processor) 0 *функциональный процессор* 0 бернелік санашық

FPC (Facsimile Personal Computer) 0 *факсимильная ПЭВМ* 0 дәл көшірмелі дербес компьютер

FPD (Flat Panel Display) 0 *индикаторная панель* 0 көрсеткіш панелі

FRH (Freephone) 0 *бесплатный вызов* 0 ақысыз шақыру

FPM (File Protected Memory) 0 *память с защитой файлов* 0 дерекжиындарды қорғау жадысы

FPO (For-Position-Only) 0 *только для размещения* 0 тек орналастыру үшін

FPS (Fast Packet Switching) 0 *быстрая коммутация пакетов* 0 пакетті жылдам байланыстыру

FPU (Floating Point Unit) 0 *сопроцессор для чисел с плавающей запятой* 0 жылжымалы үтірлі сандар қоссанашығы

FQL (Function Query Language) 0 *функциональный язык запросов* 0 сұраулардың функционалдық тілі

FRC (Functional Redundancy Checking) 0 *функциональный избыточный контроль* 0 функционалдық артықтықпен бақылау

- FRS** (Fast Re-Synchronization) 0 *быстрая повторная синхронизация*
0 жылдам кайта кадамдастыру
- FRS** (Fact Retrieval Storage) 0 *быстродействующая память* 0 жылдам жады
- FS** (File Separator) 0 *разделитель файлов* 0 дерекжиындарды бөлгіш
- FS** (File Server) 0 *файл-сервер* 0 дерекжиын-қызметші
- FSA** (Financial Services Architecture) 0 *архитектура финансовых служб*
0 кдражаттық қызмет жүйесінің архитектурасы
- FSB** (Function System Block) 0 *функциональный системный блок*
0 бернелі жүйелік блок
- FSD** (Flat Screen Display) 0 *дисплей с плоским экраном* 0 жазық экранды ақпарат
- FSF** (Free Software Foundation) 0 *фонд свободно распределяемого программного обеспечения* 0 кең тараған бағдарламалық камтамасыздандыру қоры
- FSFM** (Full Screen, Full Motion) 0 *полноэкранное, полнодвижущееся (видео)* 0 толықэкранды, толықкөріністі
- FSH** (Frame Synchronization Header) 0 *синхронизирующий заголовок кадра* 0 кадрдың басқы атымен кадамдастыру
- FSI** (Flexible Scenario Interface) 0 *гибкий сценарный интерфейс*
0 икемді көріністік интерфейс
- FSIC** (Function-Specific Integrated Circuit) 0 *функционально специализированная интегральная схема* 0 функционалды мамандырылған шотырысызба
- FSN** (Full Service Network) 0 *сеть с полным набором услуг* 0 толық қызметті торап
- FSS** (File Search System) 0 *система поиска файлов* 0 дерекжиындарды іздеу жүйесі
- FSU** (File Storage Unit) 0 *файловое запоминающее устройство* 0 дерекжиынды есте сақтау құрылғысы
- FT** (fast Fourier Transformation) 0 *тест вычисления методом быстрого преобразования Фурье* 0 тез Фурье түрлендіру әдісі мен есептеу тесті
- FTA** (Failure Tree Analysis) 0 *анализ дерева отказов* 0 істен шығу тармағын талдау
- FTAM** (File Transfer Access and Management) 0 *передача, доступ и управление файлами* 0 дерекжиындарды тасымалдау, ену және басқару
- FTF** (File Transfer Facility) 0 *средство передачи файлов* 0 дерекжиындарды тасымалдау құралы
- FTM** (Flat Technology Monitor) 0 *плоский монитор* 0 жазық монитор
- FTP** (Fault-Tolerant Processing) 0 *терпимый к сбоям режим работы*
0 жаңылуға шыдамды жұмыс тәртібі
- FTP** (File Transfer Protocol) 0 *протокол пересылки файлов* 0 дерекжиындарды тасымалдау келісім-ережесі
- FTS** (Functional Test Suite) 0 *набор функциональных тестов* 0 функционалды сынақтық жүйе
- FTSA** (Fault-Tolerant System Architecture) 0 *отказоустойчивая системная архитектура* 0 тұрақты қызметті жүйе архитектурасы
- FTU** (First-Time User) 0 *новый пользователь* 0 жана пайдаланушы
- FUNI** (Frame User Network Interface) 0 *фреймовый пользовательский сетевой интерфейс* 0 пайдаланушының саңылаулық тораптық интерфейсi
- FXP** (FiXed-Point) 0 *фиксированная точка* 0 нақтыланған нүкте

GAM (Graphics Access Method) 0 *графический метод доступа* 0 графикалық ену әдісі

GB (GigaByte) 0 *гигабайт* 0 гигабайт

GCA (Graphic Communication Association) 0 *Ассоциация по передаче графической информации* 0 графикалық ақпаратты тасымалдау қауымдастығы (АҚШ)

GCI (Generalized Communication Interface) 0 *связной интерфейс общего назначения* 0 жалпы мақсатты байланыстырушы интерфейс!

GCR (Group Coded Recording) 0 *запись с использованием группового кодирования* 0 топтап шартбелгілеуді пайдаланып жазу

GDA (Graphics Display Adapter) 0 *адаптер графического дисплея* 0 графикалық ақпараттың адаптері

GDG (Generation Data Group) 0 *группа данных одного поколения* 0 бір буындағы мәліметтер тобы

GDI (Graphics Device Interface) 0 *интерфейс графического устройства* 0 графикалық құрылғы интерфейс!

GDMO (Guidelines for the Description of Managed Objects) 0 *принципы описания управляемых объектов* 0 басқарылымды зерзаттарды сипаттау принциптері

GDSS (Group Decision Support System) 0 *система обеспечения принятия групповых решений* 0 топты шешімдер қабылдауды қамтамасыздандыру жүйесі

GDT (Global Descriptor Table) 0 *глобальная таблица дескрипторов* 0 аумақты кесте дескрипторы

GDTR (Global Descriptor Table Register) 0 *регистр глобальной дескрипторной таблицы* 0 аумақты дескрипторлы кесте тіркегіші

GEM (Graphical Environment Manager) 0 *администратор графической среды* 0 графикалық, ортаның әкімі

GFI (General Format Identifier) 0 *идентификатор общего формата данных* 0 жалпы пішімді деректерді анықтағыш

GFLOPS (Giga Floating-point Operations Per Second) 0 *миллиард операций с плавающей запятой в секунду* 0 секундына миллиард жылжымалы үгірлі амалдар орындау

GGP (Gateway-to-Gateway Protocol) 0 *протокол межсетевое сопряжения* 0 торапаралық тоғыстыру кедісімережесі

GIF (Graphics Interchange Format) 0 *формат обмена графическими данными* 0 графикалық деректермен алмасу пішімі

GIN (Global Information Network) 0 *глобальная информационная сеть* 0 аумақты ақпараттық торап

GIOS (Generalized Input/Output Controller) 0 *универсальный контроллер ввода/вывода* 0 өмбебап енгізіп/шығару бақылаушысы

GIRS (Graph Information Retrieval System) 0 *система поиска графической информации* 0 графикалық ақпаратты іздеу жүйесі

GJP (Graphics Job Processor) 0 *процессор для выполнения графических заданий* 0 графикалық тапсырманы орындау санашығы

GKS (Graphical Kernel System) 0 *ядро графической системы* 0 графикалық жүйенің ядросы

3GL (Third Generation Language) 0 *язык третьего поколения* 0 үшінші буын тілі

4GL (Fourth Generation Language) 0 *язык четвертого поколения* 0 төртінші буын тілі

GLOP (Graphical Library Object Parser) 0 *синтаксический анализатор графических библиотечных объектов* 0 графикалық зерзаттар библиотекасын синтактикалық талдау

GM (Global Memory) 0 *глобальная память* 0 аумақты жады

GOSIP (Government Open Systems Interconnect Profile) 0 *правительственный профиль взаимодействия открытых систем* 0 ашық жүйелердің өрекеттестігінің үкіметтік профилі

GND (GrouND) 0 *земля* 0 жер

GP (Game Port) 0 *игровой порт* 0 ойын порты

GP (General Purpose) 0 *универсальный, общего назначения* 0 өмбебап, жалпы мақсатты

GPI (Graphic Program Interface) 0 *интерфейс графических программ* 0 бағдарламалардың графикалық интерфейсі

GPIA (General Purpose Interface Adapter) 0 *универсальный адаптер сопряжения* 0 өмбебап жанастыру адаптері

GPIB (General Purpose Interface Bus) 0 *интерфейсная шина общего назначения* 0 жалпы мақсаттағы интерфейсті топжелі

GPOS (General Purpose Operationg System) 0 *операционная система общего назначения* 0 жалпы мақсаттағы амалдық жүйе

GPR (General Purpose Register) 0 *регистр общего назначения* 0 жалпы мақсаттағы тіркегіш

GPS (Global Positioning System) 0 *система глобального позиционирования* 0 жалпы орнықтандыру жүйесі

GPS (General Purpose System) 0 *подсистема общего назначения* 0 жалпы мақсаттағы ішкіжүйе

GPT (General Purpose Terminal) 0 *универсальный терминал* 0 өмбебап танбатергі

GRA (Group-Random Access) 0 *групповой произвольный доступ* 0 топтасып еркін ену

GRADB (Generalized Remote Access Data Base) 0 *база данных общего назначения с дистанционным доступом* 0 қашықтан енімді жалпы мақсаттағы деректер қоры

GS (Gray Scale) 0 *шкала серого (цвета)* 0 сұр түсті шкала

GS (Group Separator) 0 *разделитель группы* 0 топты бөлгіш

GSI (Giant Scale Integration) 0 *сверхбольшая интегральная схема* 0 өте үлкен шоғырсызба

GSM (Global System for Mobile communications) 0 *цифровая мобильная телефонная сеть* 0 жылжымалы байланыстың аумақты

GSP (Graphic Signal Processor) 0 *процессор графических сигналов* 0 графикалық сигналдар санашығы

GTM (Graphic Text Mode) 0 *графический текстовый режим* 0 графикалық жазбахабарлық төртіп

GUI (Graphic User Interface) 0 *графический интерфейс пользователя* 0 тұтынушының графикалық интерфейсі

Н

- H** (Histogram) 0 *гистограмма* 0 гистограмма
- HADA** (High Availability Disk Array) 0 *дисковая матрица высокой готовности* 0 жоғары дайындықты табақжәдтык, кесте
- HAL** (Hardware Abstraction Layer) 0 *абстрактный аппаратный слой*
0 аппараттық құралдарды жалпы сипаттау деңгейі
- HAM** (Hardware Associative Memory) 0 *ассоциативное запоминающее устройство* 0 есте сақтау құрылғысының қауымдастығы
- HAMT** (Human-Assisted Machine Translation) 0 *машинный перевод с участием человека* 0 адамның қатысуымен істелінген машиналық аударма
- HC** (Hard Card) 0 *жесткая плата* 0 қатты плата
- HCI** (Human-Computer Interface) 0 *интерфейс «человек-компьютер»*
0 «адам-компьютер» интерфейсі
- HCP** (Host Communications Processor) 0 *главный коммуникационный процессор* 0 негізгі байланыс санашығы
- HD** (Half-Duplex) 0 *полудуплексный* 0 жартылай қосбағытты
- HD** (High Density) 0 *высокая плотность* 0 жоғарғы тығыздылық
- HDA** (Head-and-Disk Assembly) 0 *блок дисков с головками* 0 бас-
тиекті табақжәдтар блогы
- HDAM** (Hierchial Direct Access Method) 0 *иерархический прямой метод доступа* 0 көпдеңгейлік тікелей ену өдісі
- HDBMS** (hierarchical database management system) 0 *система управления иерархическими базами данных* 0 көпдеңгейлік деректер қорын басқару жүйесі
- HDC** (Handle to Device Context) 0 *логический номер контекста устройства* 0 құрылғы контекстінің логикалық нөмірі
- HDD** (Hard Disk Drive) 0 *дисковод для жестких дисков* 0 қатты табақжәдтар жүргізіші
- HD-DOMS** (HyperDesk Disributed Object Management System) 0 *система управления распределенными объектами фирмы HyperDesk* 0 HyperDesk фирмасының таратылған объектілерін басқару жүйесі
- HDI** (Hard Disk Indicator) 0 *индикатор жесткого диска* 0 қатты табақжәд көрсеткіші
- HDL** (Hardware Description Language) 0 *язык описания аппаратных средств* 0 аппараттық, құралдарды сипаттау тілі
- HDLC** (High-level Data Link Control) 0 *высокоуровневое управление компоновкой данных* 0 деректерді тасымалдау желісін басқарудың жоғарғы деңгейлі келісімережесі
- HDMS** (High-Density Modem System) 0 *система модуляции-демодуляции с высокой плотностью* 0 жоғарғы тығыздықты деректерді түрлендіру жүйесі
- HDR** (High Dynamic Range) 0 *расширенный динамический диапазон*
0 кеңейтілген динамикалық аралық
- HDSL** (High-rate Digital Subscriber Lines) 0 *высокоскоростные цифровые абонентские линии* 0 жоғары жылдамдықты сандық тұтынушы желісі
- HDTV** (High Definition Television) 0 *телевидение высокой четкости*
0 жоғары айқынды теледидар
- HDU** (Hard Disk Unit) 0 *накопитель на жестких магнитных дисках*
0 магнитті қатты табақжәдқа жинағыш

HEM (Hours-Expenses-Miles) 0 *часы-расходы-мили* 0 сағаттар-шығындар-кашықтықтар

HDW (HarDWare) 0 *аппаратное средство, оборудование* 0 аппарат -тық құралдар, жабдықтар

HFT (High Function Terminal) 0 *многофункциональный терминал* 0 көпфункционалды танбатеңгі

HGS (Hercules Graphics Card) 0 *графический адаптер фирмы Hercules* 0 Hercules фирмасының графикалық адаптері

HHC (Hand-Held Computer) 0 *«ручной» компьютер* 0 «қолды» компьютер

HHD (Half-Height Drive) 0 *накопитель половинной высоты* 0 жарты биікті жинағыш

HILAN (Hierarchical Integrated Local Area Network) 0 *иерархическая интегрированная локальная вычислительная сеть* 0 көпдеңгейлі шоғырланған жергілікті есептеу торабы

HIPPI (High Performance Parallel Interface) 0 *высокоскоростной параллельный интерфейс* 0 жоғары жылдамдықты қатарлас интерфейс

HLL (High Level Language) 0 *язык высокого уровня* 0 жоғары деңгейлі тіл

HLLAPI (High-Level Language Application Programming Interface) 0 *интерфейс прикладного программирования на языках высокого уровня* 0 жоғары деңгейлік қолданбалы бағдарламалау тілінің интерфейсi

HLP (High Level Protocol) 0 *протокол высокого уровня* 0 жоғары деңгейлі келісімережесі

HMA (High Memory Area) 0 *область старших адресов памяти* 0 жадының үлкен адресік аймағы

HMI (Hub Management Interface) 0 *интерфейс управления концентратором* 0 дерекжинағышты басқару интерфейсi

HMI (Human-Machine Interaction) 0 *взаимодействие человека и машины* 0 адам мен машинаның өрекеттестігі

HOT (Holgraphic Optical Tracking) 0 *голографическая оптическая запись* 0 голографиялық сәулелік жазу

HPCCI (High Performance Computing and Communication Initiative) 0 *инициатива в области высокопроизводительных вычислений и средств связи* 0 байланыс құралдары және жоғарғы өнімділікті есептеулер аумағындағы ынта

HPDD (High Performance Disk Driver) 0 *высокопроизводительный драйвер диска* 0 табықадтық жоғары өнімділікті драйвер

HPF (Highest Priority First) 0 *планирование по наивысшему приоритету* 0 ең жоғарғы басымдылық бойынша жоспарлау

HPF (High Performance Filters) 0 *высокопроизводительные фильтры* 0 жоғарғы өнімділікті сүзгілер

HP-FL (Hewlett-Packard Fiber Line) 0 *оптоволоконная линия фирмы Hewlett-Packard* 0 Hewlett-Packard фирмасының талшықты-сәулелік желісі

HPFS (High-Performance File System) 0 *быстродействующая файловая система* 0 жоғарыөнімділікті дерекжиындық жүйе

HPGL (Hewlett-Packard Graphics Language) 0 *язык описания графики фирмы Hewlett-Packard* 0 Hewlett-Packard фирмасының сипаттау тілі

HP-IB (Hewlett-Packard Interface Bus) 0 *интерфейсная шина фирмы Hewlett-Packard* 0 HP фирмасының интерфейстік топжелісі

HPP (Harward Professional Publisher) 0 *прикладные программы для настольных издательских систем* 0 үстелдік баспа жүйесінің қолданбалы бағдарламасы

HP-PB (Hewlett-Packard Precision Bus) 0 *высокоточная шина фирмы Hewlett-Packard* 0 HP фирмасының жоғарыдәлдікті топжелісі

HPPI (High Performance Parallel Interface) 0 *высокопроизводительный параллельный интерфейс* 0 жоғарыөнімділікті қатарлас интерфейс

HPR (High Performance Routing) 0 *высокопроизводительная маршрутизация* 0 жоғарыөнімділікті бағыттау (торапта)

HPSN (High Performance Scalable Networking) 0 *высокопроизводительные расширяемые сети* 0 жоғарыөнімділікті дамытылатын тораптар

HPT (Heads Per Track) 0 *количество головок на дорожку* 0 бір жолды бастиектер саны

HRT (High Resolution Timer) 0 *таймер с высоким разрешением* 0 жоғарыдәлдікті таймер

HS (High Speed) 0 *высокоскоростной, быстродействующий* 0 жоғарыжылдамдықты

HSAM (Hierarchical Sequential Access Method) 0 *иерархический последовательный метод доступа* 0 көпдеңгейлі тізбекті ену әдісі

HSB (Hue, Saturation, Brightness) 0 *цвет, насыщенность, яркость* 0 түс, қанықтық, жарықтық

HSD (High Speed Draft) 0 *режим скоростной печати* 0 жылдам баспа төртгібі

HSDL (High-Speed Data Link) 0 *высокоскоростной канал передачи данных* 0 жоғарыжылдамдықты деректерді тасымалдау желісі

HSG (High Sierra Group) 0 *Группа High Sierra* 0 High Sierra тобы

HSI (Hue, Saturation, Intensity) 0 *цвет, насыщенность, интенсивность* 0 түс-қанықтық-үнемділік

HSI (Human System Interface) 0 *человеко-машинный (пользовательский) интерфейс* 0 адам-машиналық интерфейс

HSLA (High Speed Line Adapter) 0 *быстродействующий линейный адаптер* 0 жылдам жүйелік адаптер

HSM (High Speed Memory) 0 *быстродействующая память* 0 жылдам жады

HSM (Hierarchical Storage Management) 0 *иерархическое управление запоминающими устройствами* 0 еске сақтау құрылсын көпдеңгейлі басқару

HSP (High Speed Printer) 0 *быстродействующий принтер* 0 жылдам баспа

HSRP (Hot Standby Router Protocol) 0 *протокол для сетей Internet* 0 Internet торабының келісімережесі

HSS (High Speed Storage) 0 *быстродействующая память* 0 жылдам жады

HSSB (High Speed Serial Bus) 0 *высокоскоростная последовательная шина* 0 жоғарыжылдамдықты тізбекті топжелі

HSSI (High Speed Serial Interface) 0 *высокоскоростной последовательный интерфейс* 0 жоғарыжылдамдықты тізбекті интерфейс

HST (High Speed Technology) 0 *технология высокой скорости* 0 жоғарыжылдамдықты технология

HSV (Hue-Saturation-Value) 0 *цвет-насыщенность-значение* О түс-қанықтық-мөні

HT (Horizontal Tabulation) 0 *горизонтальная табуляция* 0 көлденең кестелеу

HTML (Hypertext Markup Language) 0 *гипертекстовый язык описания документов* 0 құжаттарды гипертекстік сипаттау тілі

HTTP (Hypertext Transfer Protocol) 0 *протокол передачи гипертекстовых сообщений* 0 гипертекстік мәліметтерді тасымалдау келісімережесі

HVP (Horizontal & Vertical Position) 0 *горизонтальная и вертикальная позиция* 0 көлденең және тіктік орналасу жағдайы

HYMAP (hybrid multiple access protocol) 0 *смешанный протокол множественного доступа* 0 топтап енудін аралас келісімережесі

I

I&A (Identification & Authentication) 0 *идентификация и аутентификация* 0 анықтау және тану

IA (indirect addressing) 0 *непрямая адресация* 0 тікелей емес адрестеу

IA (instruction address) 0 *адрес команды* 0 амалөмір адресі

IAC (integration access controller) 0 *универсальное устройство управления доступом* 0 енуді басқарудың өмбебап құрылғысы

IAM (intermediate access memory) 0 *запоминающее устройство со средним временем доступа* 0 орташа ену уақытты есте сақтау құрылғысы

IBM PC (IBM Personal Computer) 0 *персональный компьютер фирмы IBM* 0 IBM фирмасының дербес компьютері

IBN (Integrated Branch Node) 0 *объединенный коммутационный центр* 0 топтастырылған байланыстыру түйіні

IBN (Integrated Business Network) 0 *интегральная сеть деловой связи* 0 іскерлі байланыстың шоғырлы торабы

IC (Integrated Circuit) 0 *интегральная схема* 0 шоғырсызба

IC (Internal Connection) 0 *внутреннее соединение* 0 ішкі қосылым

ICA (International Communication Association) 0 *Международная ассоциация по связи* 0 халықаралық байланыс қауымдастығы

ICAI (Intellegent Computer-Assisted Instruction) 0 *интеллектуальная система машинного обучения* 0 зерделі машиналық оқыту жүйесі

ICCA (Independent Computer Consultants Association) 0 *Ассоциация независимых консультантов по компьютерам* 0 компьютер саласындағы тәуелсіз кеңесшілер қауымдастығы

ICCE (International Council for Computers in Education) 0 *Международный совет по применению компьютеров в образовании* 0 компьютерлерді білім беру саласында пайдалану туралы халықаралық кеңес

ICDA (Integrated Cashed Disk Array) 0 *интегрированная дисковая матрица с кэшированием дисков* 0 шоғырланған табакжадтық кесте

ICE (Information Center of Education) 0 *Информационный центр по образованию* 0 білім берудің ақпараттық орталығы

ICE (Input Checking Equipment) 0 *аппаратура контроля ввода* 0 енгізуді бақылау аппаратурасы

ICFA (International Computer Facsimile Association) 0 *Международная ассоциация компьютерной факсимильной связи* 0 компьютерлік факсимильдік байланыстың халықаралық қауымдастығы

ICI (Inter-Carrier Interface) 0 интерфейс связи между линиями различных телефонных компаний 0 өртүрлі телефондық компаниясының желілік байланысының интерфейсі

ICMP (Internet Control Message Protocol) 0 протокол управляющих сообщений сети Internet 0 Internet торабында мәліметтерді басқару келісімережесі

ICP/SPP (Interprocess Communication Protocol/Sequenced Packet Protocol) 0 протокол межпроцессной связи/протокол последовательных пакетов 0 процессор аралық байланыс келісімережесі/тізбекті пакеттер келісімережесі

ICSG (Intelligent Computer System Group) 0 Группа по интеллектуальным компьютерным системам 0 зерделі компьютерлік жүйелер тобы

ICST (Institute of Computer Science and Technology) 0 Институт вычислительной техники 0 есептеу техника институты

ICTS (Inter-City Telecommunications System) 0 система междугородной связи 0 халықаралық байланыс жүйесі

ICX (Interexchange Carrier) 0 телекоммуникационная компания 0 телебайланыстық компания

IDA (Integrated Digital Access) 0 интегральный цифровой доступ 0 шоғырлы сандық ену

IDA (Integrated Disk Adapter) 0 интегрированный адаптер дисковой памяти 0 табакжадының шоғырлы адаптері

IDB (Index DataBase) 0 индексная база данных 0 нұсқатаңбалы деректер қоры

IDB (Integrated DataBase) 0 интегрированная база данных 0 шоғырланған деректер қоры

IDCC (International Data Communication Center) 0 Международный центр передачи данных 0 деректер тасымалдаудың халықаралық орталығы

IDDE (Integrated Development and Debugging Environment) 0 интегрированная среда разработки и отладки программ 0 бағдарламаларды баптау мен жасаудың шоғырлы ортасы

IDE (Integrated Development Environment) 0 интегрированная среда разработки 0 өндеудің шоғырланған ортасы

IDE (Integrated Device Electronics) 0 электроника интегрированных дисководов 0 шоғырлы табакжаджүргізгі электроникасы

IDE (Intelligent Device Equipment) 0 интеллектуальное оборудование дисководов 0 табакжаджүргізгінің зерделік жабдығы

IDI (Intermediate Digital Interface) 0 промежуточный цифровой интерфейс 0 аралықтық сантанбалы интерфейс

IDL (Interface Definition Language) 0 язык описания интерфейса 0 интерфейсті сипаттау тілі

IDM (Impact Dot Matrix) 0 ударная точечная матрица 0 қарқынды нүктелік кесте

IDMS (Integrated Data Management System) 0 интегрированная система управления данными 0 деректерді басқарудың шоғырлы жүйесі

IDP (Integrated Data Processing) 0 интегрированная обработка данных 0 деректерді шоғырлап өндеу

IDS (Interface Design Specification) 0 технические требования к разработке аппаратуры сопряжения 0 жанастыру аппаратурасына қойылатын техникалық талаптар

IDT (Interrupt Descriptor Table) 0 *таблица дескрипторов прерываний* 0 үзу дескрипторлар кестесі

IDTR (Interrupt Descriptor Table Register) 0 *регистр таблицы дескрипторов прерываний* 0 үзу дескрипторларының кестесінің тіркегіші

IDU (Interface Data Unit) 0 *интерфейсный блок данных* 0 интерфейс™ деректер блогы

IEC (International Electrotechnical Commission) 0 *Международная электротехническая комиссия* 0 халықаралық электротехникалық комиссия

IEEE (Institute of Electrical and Electronic Engineers) 0 *Институт инженеров по электротехнике и радиоэлектронике (ИИЭР)* 0 радиоэлектроникалық және электротехникалық инженерлер институты

IEN (Image Enabled Netware) 0 *сеть с поддержкой изображений* 0 бейнені қолдау торабы

IES (Information Exchange System) 0 *система обмена информацией* 0 ақпаратпен алмасу жүйесі

IETF (Internet Engineering Task Force) 0 *группа инженерной поддержки сети Internet* 0 Internet торабын қолдаушы инженерлік топ

IF (Interrupt enable Flag) 0 *флаг разрешения прерываний* 0 үзуді рұқсат ету жалауы

IFA (Integrated File Adapter) 0 *интегрированный адаптер файла* 0 дерекжыынның шоғырланған адаптері

IFF (Image File Format) 0 *формат файлов изображений* 0 кескіндік дерекжыынның пішімі

IFIP (International Federation for Information Processing) 0 *Международная федерация по обработке информации* 0 ақпаратты өңдеудің Халықаралық Федерациясы

IFOCL (Integrated Fiber-Optic Communication Link) 0 *интегральная оптоволоконная линия связи* 0 шоғырлы талшықты-сөулелі байланыс желісі

IGC (Intelligent Graphics Controller) 0 *интеллектуальный графический контроллер (дисплея)* 0 зерделі графикалық бақылаушы

IGES (International Graphical Exchange Standard) 0 *международный стандарт по обмену графической информацией* 0 графикалық, ақпаратпен алмасудың Халықаралық үлгісі

IGP (Internal Graphic Protocol) 0 *протокол внутренней маршрутизации* 0 ішкі бағыттау келісімережесі

IGS (Interactive Graphic System) 0 *интерактивная графическая система* 0 графикалық тікелей жауаптасу жүйесі

IGT (Intelligent Graphical Terminal) 0 *интеллектуальный графический терминал* 0 зерделі графикалық танбатергі

И (Information Highway) 0 *информационная магистраль* 0 ақпараттық данғыл

И (Interrupt Handler) 0 *обработчик прерываний* 0 үзулерді өңдеуші

IHD (Internal Hard Disk) 0 *внутренний жесткий диск* 0 ішкі қатты табакжад

IHF (Image Handling Facility) 0 *средство обработки изображений* 0 бейнені өңдеу құралы

ИПА (International Intellectual Property Alliance) 0 *Международный союз по охране интеллектуальной собственности* 0 зерделік меншікті қорғаудың халықаралық одағы

IL (Interface Loop) 0 *интерфейсная петля* 0 интерфейстік таспа

ILAN (Integrated Local Area Network) 0 *интегральная ЛВС* 0 шоғырлы жергілікті есептеу торабы

ILE (Integrated Language Environment) 0 *интегрированная языковая среда* 0 шоғырланған тілдік орта

ILMI (Interim Local Management Interface) 0 *промежуточный интерфейс локального управления* 0 жергілікті басқарудың аралық интерфейсі

IMA (Invalid Memory Address) 0 *недействительный адрес запоминающего устройства* 0 еске сақтау құралының шын емес адресі

IMAC (ISDN Media Access Control) 0 *управление доступом к среде передачи данных в сетях ISDN* 0 ШҚСТ деректерді тасымалдау ортасына енуді басқару

IMAP (Interactive Mail Access Protocol) 0 *протокол интерактивного доступа к электронной почте* 0 электрондық почтаға тікелей ену келісімережесі

IMP (Interface Message Processor) 0 *интерфейсный процессор сообщений* 0 мәліметтердің интерфейстік санашығы

IMP (Internal Message Protocol) 0 *протокол внутренних служебных сообщений* ішкі қызметтік хабарлар келісімережесі

IMPS (Interbank Messages Processing System) 0 *система автоматизированной обработки внутрибанковских сообщений* 0 ішкі банктік және филиаларалық қаржылық сұрауларды өндеудің автоматтандырылған жүйесі

IMR (Integrated Multiport Repeater) 0 *интегральный многопортовый ретранслятор* 0 шоғырлы көппортты қайта күшейтуші

IMS (Intelligent Messaging Service) 0 *интеллектуальная служба передачи сообщений* 0 мәліметтерді тасымалдаудың зерделі қызметі

IMS (Integration of Management Systems) 0 *система управления информацией* 0 ақпаратты басқару жүйесі

IMS (Information Management System) 0 *объединение административных систем* 0 өкімшілік жүйесінің бірлестігі

IN (Intelligent Network) 0 *интеллектуальная сеть* 0 зерделік торап

INB (Internal Network Bus) 0 *внутренняя сетевая шина* 0 ішкі тораптық топжелі

INDB (Intelligent Network DataBase) 0 *база данных для интеллектуальной сети* 0 зерделік тораптың деректер қоры

INM (Internet Network Management) 0 *администрирование в сети Internet* 0 Internet торабының өкімшілігі

INOS (Interactive Network Optimization System) 0 *интерактивная система оптимизации сетей* 0 торапты ұтымдылаудың тікелей жауаптасу жүйесі

I/O (Input/Output) 0 *ввод/вывод* 0 енгізіп/шығару

IOC (Input/Output Controller) 0 *контроллер ввода/вывода* 0 енгізіп/шығаруды басқарушы

IOCS (Input/Output Control System) 0 *система управления вводом/выводом* 0 енгізіп/шығаруды бақылау жүйесі

IOCTL (Input/Output Control (for device)) 0 *функция управления вводом/выводом устройств* 0 құрылғыларда енгізіп/шығаруды басқару функциясы

IOD (Input/Output Driver) 0 *драйвер ввода/вывода* 0 енгізіп/шығару драйвері

IOLA (Input/Output Link Adapter) 0 адаптер канала ввода/вывода 0 енгізіп/шығару желісінің адаптері
IOLC (Input/Output Link Controller) 0 контроллер канала ввода/вывода 0 енгізіп/шығару желісінің бақылаушысы
IOP (Input/Output Processor) 0 процессор ввода/вывода 0 енгізіп/шығару санашығы
IOPL (Input/Output Privilege Level) 0 привилегированный уровень ввода/вывода 0 жеңілдікпен енгізіп/шығару деңгейі
IP (Image Processing) 0 обработка изображений 0 кескінді өңдеу
IP (Information Processing) 0 обработка информации 0 ақпаратты өңдеу
IP (Instruction Pointer) 0 указатель команд 0 амаләмір көрсеткіші
IP (Intelligent Peripheral) 0 узел интеллектуальной периферии 0 зерделік шеткі құралдар түйіні
IP (Internet Protocol) 0 межсетевой протокол 0 торапаралық келісімереже
IP (Interrupt Priority) 0 приоритет прерывания 0 ұзу басымдылығы
IPA (Information Processing Architecture) 0 архитектура системы обработки информации 0 ақпаратты өңдеу жүйесінің сөулеті
IPA (Integrated Printer Adapter) 0 интегрированный адаптер принтера 0 баспаның шоғырланған адаптері
IPC (Information Processing Center) 0 центр обработки информации 0 ақпаратты өңдеу орталығы
IPC (Inter-Process Communication) 0 связь между процессами 0 процесс аралық байланыс
IPCP (IP Control Protocol) 0 управляющий протокол IP 0 IP басқару келісімережесі
IPDN (International Public Data Network) 0 международная общедоступная сеть передачи данных 0 жалпыенімді халықаралық деректерді тасымалдау торабы
IPDS (Intelligent Printer Data System) 0 интеллектуальная система данных печати 0 деректер баспасының зерделік жүйесі
IPЕ (Information Processing Equipment) 0 оборудование для обработки информации 0 ақпаратты өңдеу жабдығы
ИPI (Intelligent Peripheral Interface) 0 интеллектуальный периферийный интерфейс 0 зерделі сыртқы интерфейс
ИPL (Initial Program Load) 0 начальная загрузка программы 0 бағдарламаны бастапқы жүктемелеу
ИPM (Intelligent Power Management) 0 интеллектуальное управление (электропитанием) 0 (электро)коректенуді зерделік басқару
ИPS (Internet Protocol Suite) 0 набор протоколов Internet 0 Internet келісімережелер жиынтығы
ИPS (Image Processing System) 0 система обработки изображений 0 кескінді өңдеу жүйесі
ИPSS (International Packet Switched Service) 0 международная служба пакетной коммутации 0 пакеттік байланыстың халықаралық қызметі
ИPX (Internetwork Packet Exchange) 0 протокол обмена пакетами по объединенной сети 0 біріктірілген торапта пакеттермен алмасу келісімережесі
ИR (Interpolated Resolution) 0 разрешение интерполяцией 0 интерполяцияға рұқсат беру

- IR** (Interrupt Register) 0 *регистр прерываний* 0 ұзу тіркегіші
- IRC** (International Record Carrier) 0 *международная линия передачи документальной информации* 0 құжатты ақпаратты тасымалдаудың халықаралық желісі
- IRM** (Inherited Rights Mask) 0 *маска наследуемых прав* 0 мирастық, құжат бүркемесі
- IRQ** (Interrupt ReQuest) 0 *запрос на прерывание* 0 үзуге сұрау
- IRS** (Information Retrieval System) 0 *информационно-поисковая система* 0 ақпараттық іздеу жүйесі
- IS** (Information Separator) 0 *разделитель информации* 0 ақпаратты бөлуші
- IS** (Information System) 0 *информационная система* 0 ақпараттық жүйе
- IS** (Integer Sort) 0 *целочисленная сортировка* 0 бүтін сандық реттеу
- ISA** (Industry Standard Architecture) 0 *промышленная стандартная архитектура* 0 өнеркәсіптік үлгікалып сөулеті
- ISA** (International Standard Association) 0 *международная ассоциация по стандартам* 0 үлгікалыптардың халықаралық, кдуымы
- ISA** (Invalid Storage Address) 0 *недействительный адрес ЗУ* 0 есте сақтау құрылғысының ақиқат емес адресі
- ISBN** (International Standard Book Number) 0 *международный стандартный книжный номер* 0 халықаралық үлгікалыпты кітаптық номер
- ISDN** (Integrated Services Digital Network) 0 *цифровая сеть интегрального обслуживания* 0 шоғырлы қызметті сандық торап
- ISI** (Intelligent Standard Interface) 0 *стандартный интеллектуальный интерфейс* 0 үлгікалыпты зерделі интерфейс
- ISLAN** (Integrated Service Local Area Network) 0 *локальная вычислительная сеть с интеграцией служб* 0 шоғырлы қызметті жергілікті есептеу торабы
- ISN** (Internal System Number) 0 *внутренний системный номер* 0 ішкі жүйелік номері
- ISO** (International Standards Organization) 0 *Международная организация по стандартизации* 0 халықаралық үлгікалыптау ұжымы
- ISP** (Internet Service Provider) 0 *поставщик услуг в сети Internet* 0 Internet торабында қызметтік жабдықтаушы
- ISR** (Information Storage and Retrieval) 0 *хранение и поиск информации* 0 ақпаратты сақтау және іздеу
- ISR** (Interrupt Service Routine) 0 *программа обработки прерываний* 0 О үзуді өңдеу бағдарламасы
- ISSA** (Information Systems Security Association) 0 *Ассоциация защиты информационных систем* 0 ақпараттық жүйелерді қорғау қауымы
- ISSN** (International Standard Serial Number) 0 *международный стандартный номер периодического издания* 0 мерзімді басылымның халықаралық үлгікалыпты номері
- ISV** (Independent Software Vendors) 0 *независимые разработчики программного обеспечения* 0 бағдарламалық қамтамасыздандырудың тәуелсіз зерттеушілері
- ISV** (Information Systems Vendor) 0 *поставщик информационных систем* 0 ақпараттық жүйені жабдықтаушы

IT (Information Technology) 0 *информационная технология* 0 ақпараттық технология

ITAA (Information Technology Association of America) 0 *Американская ассоциация по информационным технологиям* 0 ақпараттық технологияның Американдық қауымы

ITB (Intermediate Text Block) 0 *промежуточный блок текста* 0 жазбахабардың аралық блогы

ITU (International Telecommunication Union) 0 *Международный телекоммуникационный союз* 0 халықаралық телебайланыс одағы

ITW (Integrated Testing Workstation) 0 *рабочая станция для комплексных испытаний* 0 кешендік сынақтың жұмысшы станциясы

IUS (Image-Under-standing System) 0 *система распознавания изображений* 0 кескінді айырыптану жүйесі

IVD (Interactive Video Disk) 0 *интерактивный видеодиск* 0 тікелей жауаптасу көрініс-табақжасы

IVRS (Interactive Voice Response System) 0 *интерактивная система речевой связи* 0 сөздік байланыстың тікелей жауаптасу жүйесі

IXC (IntereXchange Carrier) 0 *междугородная телефонная компания* 0 қалааралық телефондық компания

JAD (Joint Application Development) 0 *совместное применение разработки* 0 зерттеуді бірігіп пайдалану

JCL (Job Control Language) 0 *язык управления заданиями* 0 тапсырмаларды басқару тілі

JEIDA (Japanese Electronics Industry Development Association) 0 *Японская ассоциация развития электронной промышленности* 0 электронды өнеркәсіпті дамытуға байланысты Жапон қауымы

JESA (Japanese Engineering Standards Association) 0 *Японская ассоциация технических стандартов* 0 Жапондық үлгікалыптар қауымы

JISC (Japanese Industrial Standards Committee) 0 *Японский комитет промышленных стандартов* 0 өнеркәсіптік үлгікалыптардың Жапондық комитеті

JPEG (Joint Photographic Experts Group) 0 *Объединенная экспертная группа по фотографии* 0 суреттерді тығыздауға байланысты бірлескен сараптық топ

JSA (Japanese Standards Association) 0 *Японская ассоциация стандартов* 0 үлгікалыптарға байланысты Жапон қауымы

К

KACS (Knowledge Availability System Center) 0 *Центр обеспечения доступа к базам знаний* 0 білім қорына енді қолжетімділік орталығы

KB (Knowledge Base) 0 *база знаний* 0 білімдер қоры

KBM (Knowledge Base Management) 0 *управление базой знаний* 0 білімдер қорын басқару

KBMS (Knowledge Base Management System) 0 *система управления базой знаний* 0 білімдер қорын басқару жүйесі

KBS (Knowledge-Based System) 0 *система знаний* 0 білімдер жүйесі
KIP (Knowledge Information Processing) 0 *обработка знаний* 0 білімді өңдеу
KIPS (Knowledge Information Processing System) 0 *система обработки знаний* 0 білімді өңдеу жүйесі
KISS (Keep It Simple, Stupid) 0 «*делай проще, тупица*» 0 «оңай жаса, ақымақ»
KP (Keyboard Port) 0 *порт клавиатуры* 0 кілттақта порты

LADT (Local Area Data Transport) 0 *передача данных в локальной сети* 0 жергілікті торапта деректерді тасымалдау
LAN (Local Area Network) 0 *локальная вычислительная сеть* 0 жергілікті есептеу торабы
LAP (Link Access Protocol) 0 *протокол компоновки доступа* 0 енуді үйлестіру тәсілінің келісімережесі
LAPB (Link Access Procedure Balanced) 0 *процедура сбалансированного доступа к каналу* 0 желіге үйлесімді ену процедурасы
LAPM (Link Access Protocol for Modems) 0 *протокол доступа к каналу связи для модемов* 0 модемдердің байланыс желісіне ену келісімережесі
LARAM (Line-Addressable Random-Access Memory) 0 *ЗУ с произвольной выборкой и строчной адресацией* 0 еркін таңдамды және паракты адрестеу есте сақтау құрылғысы
LAT (Local Area Transport) 0 *транспортировка в локальной сети* 0 жергілікті тораптағы тасымалдау
LATA (Local Access and Transport Area) 0 *область локального доступа и передачи* 0 жергілікті ену және тасымалдау аймағы
LAU (LAN Access Unit) 0 *устройство доступа к локальной вычислительной сети* 0 жергілікті есептеу торабына ену (ЖЕТ) құрылғысы
LAWN (Local-Area Wireless Network) 0 *локальная вычислительная беспроводная сеть* 0 сымсыз ЖЕТ
LB (Line Buffer) 0 *буфер линии связи* 0 байланыс желісінің буфері
LBA (Logical Block Addressing) 0 *логическая блочная адресация* 0 логикалық блоктық адрестеу
LBR (Laser Beam Recording) 0 *запись лазерным лучом* 0 лазерлі сәулемен жазу
LBR (Laser Beam Recording) 0 *низкая скорость передачи* 0 төменгі тасымалдау жылдамдығы
LBX (Local Bus eXtended) 0 *локальная шина расширения* 0 кеңейтілген жергілікті топжелі
LCB (Line Control Block) 0 *блок управления каналом* 0 желіні басқару блогы
LCD (Liquid-Crystal Display) 0 *жидкокристаллический дисплей* 0 сұйықкристаллды ақпарат
LCFS (Least Completed First Served) 0 «*наименее завершённый обслуживается первым*» 0 ең бітіпегенге бірінші қызмет
LCS (Large-Capacity Storage) 0 *ЗУ большой емкости* 0 үлкен сыйымдылықты жады

LDDI (Local Distributed Data Interface) 0 локальный распределенный интерфейс сети передачи данных 0 деректер тасымалдау торабынын ергілікті таратылған интерфейсi

LDN (Local Distributed Network) 0 локальная распределенная сеть 0 жергілікті таратылған торап

LDT (Local Descriptor Table) 0 локальная таблица дескрипторов 0 дескрипторлардың таратылған кестесі

LDTR (Local Descriptor Table Register) 0 регистр локальной таблицы дескрипторов 0 дескрипторлардың таратылған кестесінін тіркегіші

LEC (LAN Emulation Client) 0 клиент эмуляции локальной сети 0 жергілікті торапты үлгілеу

LEC (Local Exchange Carrier) 0 местная телефонная компания 0 жергілікті телефон компаниясы

LECS (LAN Emulation Configuration Server) 0 сервер конфигурации эмуляции локальной сети 0 ЖЕТ үлгілеу конфигурациясының қызметшісі

LED (Light-Emitting Diode) 0 светодиод 0 жарык диод

LEL (Link, Embed and Launch-to-edit) 0 компоновка и запуск на редактирование 0 орнықтыру және тексеруге жіберу

LENNI (LAN Emulation Network-to-Network Interface) 0 интерфейс межсетевого взаимодействия с эмуляцией локальной сети 0 ЖЕТ үлгілеуші торапаралық, қарымқатынас интерфейсi

LES (LAN Emulation Server) 0 сервер эмуляции локальной сети 0 ЖЕТ үлгілеу қызметшісі

LF (Line Feed) 0 перевод строки 0 жолды ауыстыру

LFU (Least Frequently Used) 0 удаления наименее часто используемых элементов 0 ен аз қолданылатын элементтерді шығарып тастау

LIDS (Local Injection and Detection System) 0 локальная система ввода и регистрации данных 0 деректерді енгізу және тіркеу жергілікті жүйесі

LIF (Light Insertion Force) 0 с малым усилием сочленения 0 аз күшпен косу ұясы

LIFO (Last-In, First-Out) 0 «последним пришел, первым обслужен» 0 соңғы келгенге-бірінші қызмет

LIM (Line Interface Module) 0 линейный интерфейсный модуль 0 сызықты интерфейсi модуль

LIM-EMS (Lotus-Intel-Microsoft Expanded Memory Specification) 0 спецификация расширенной (отображаемой) памяти 0 Lotus-Intel-Microsoft фирмаларының кеңейтілген жады анықтамасы

LL (Line Link) 0 участок линии 0 желінін тармағы

LLC (Logical Link Control) 0 управление логическим каналом 0 логикалық желіні басқару

LLCP (Logical Link Control Protocol) 0 протокол управления логическим звеном 0 логикалық буынды басқару келісімережесі

LLCS (Logical Link Control Sublayer) 0 подуровень управления логическим звеном 0 логикалық буынды басқару ішкідеңгейі

LLL (Low-Level Language) 0 язык низкого уровня 0 төменгі деңгейлі тіл

LLM (life line mail) 0 живая почтовая линия 0 өміршен почталық желі

LMI (Local Management Interface) 0 интерфейс локального управления 0 басқарудың жергілікті интерфейсі
LMP (LAN Management Protocol) 0 протокол управления локальной сетью 0 ЖЕТ басқару келісімережесі
LNCE (Local Network Control Element) 0 элемент управления локальной сетью 0 ЖЕТ басқару элементі
LNM (LAN Network Manager) 0 программа управления локальной сетью 0 ЖЕТ басқару бағдарламасы
LO (Line Occupancy) 0 коэффициент занятия линии 0 желіні иемдену коэффициенті
LO (Low Order) 0 младший разряд 0 кіші разряд
LON (LAN Outer Network) 0 внешняя сеть ЛВС 0 ЖЕТ-қосылған шеткі торап
LONS (Local On-line Network System) 0 система локальных сетей, работающих в режиме реального времени 0 нақты уақытта жұмыс істейтін жергілікті тораптар жүйесі
LP (Light Pen) 0 световое перо 0 жарықты қауырсын
Lpi (Lines per inch) 0 число линий на дюйм 0 дюймқа кіретін желілер саны
Lpm (Lines per minute) 0 число строк в минуту 0 минутына басылатын жолдар саны
LQ (Letter Quality) 0 типографское качество 0 типографиялық сапа
LS (Library Server) 0 библиотечный сервер 0 кітапханалық қызметші
LS (Licensing System) 0 система лицензирования 0 рұқсатқұжаттау жүйесі
LSA (LAN Security Architecture) 0 архитектура безопасности ЛВС 0 ЖЕТ қауіпсіздігінің сәулеті
LSA (Link-State Algorithm) 0 алгоритм состояния каналов 0 каналдар күй алгоритмі
LSAPI (License Server Application Programming Interface) 0 интерфейс программирования для лицензированного сервера 0 рұқсатқұжатты сервердің қолданбалы бағдарламалық интерфейсі
LSB (Least Significant Bit) 0 наименьший значащий бит 0 аз мәнді бит
LSD (Least Significant Digit) 0 наименьшая значащая цифра 0 аз мәнді сан
LSE (Local System Environment) 0 локальная среда системы 0 жүйенің жергілікті ортасы
LSI (Large-Scale Integration) 0 большая интегральная схема 0 үлкен шоғырсызба
LSL (Link Support Level) 0 уровень поддержки канала передачи данных 0 деректерді тасымалдау желісін қолдау деңгейі
LSP (Labeled Security Protection) 0 меточная защита секретности 0 құпиялылықты белгілеп қорғау
LT (Local Tandem) 0 узловая станция в локальной сети 0 жергілікті тораптағы түйіндік станция
LTE (Line Terminal Equipment) 0 оконечная аппаратура линии 0 желінің соңғы аппаратурасы
LTU (Line Terminal Unit) 0 линейный терминал 0 желілік таңбатергі
LU (Logical Unit) 0 логическое устройство 0 логикалық құрылғы

LUG (Local User Group) 0 локальная группа пользователей 0 жергілікті тугынуушылар тобы

LUN (Logical Unit Number) 0 логический номер устройства 0 құрылғының логикалық номері

LUT (Local User Terminal) 0 абонентский терминал локальной связи 0 жергілікті байланыстың тугынушы терминалы

LVM (Logical Volume Manager) 0 программа управления логическими томами 0 логикалық томдарды басқару бағдарламасы

LVQ (Learning Vector Quantization) 0 квантизация векторов при обучении 0 оқыту процессінде векторлы бөлшектеу

LZW (Lempel-Zev-Welch) 0 метод Лемпел-Зив-Велч 0 Лемпел-Зив-Велч әдісі (деректерді сығымдау тәсілі)

М

MAC (MACintosh) 0 серия персональных компьютеров фирмы Apple 0 Apple фирмасының дербес ЭЕМ

MAC (Medium Access Control) 0 управление доступом к среде 0 ортаға енуді басқару

MAC (Message Authentication Code) 0 код подтверждения подлинности сообщения 0 мәліметтердің дұрыстығын растау шарттаңбасы

MACH (Maintenance Activity, Communication and History) 0 техническое обслуживание, анализ и прогнозирование технического состояния 0 техникалық, күйді талдау, болжау және қызмет көрсету

MACH (Modular Adaptive Computer Hardware) 0 модульный адаптированный компьютер 0 дарабөлшекті бейімді компьютер

MACH (Multi-Layer Actuator Head) 0 многоуровневая соленоидная головка 0 көңдеңгейлі соленоидалық бастиек

MACK (Master Acknowledge) 0 подтверждение главного абонента 0 топжелінін басты тұтынушысын құптау

MACP (Medium Access Control Protocol) 0 протокол управления доступом к среде 0 ортаға енуді басқару келісімережесі

MACS (Medium Access Control Sublayer) 0 подуровень управления доступом к среде 0 ортаға енуді басқарудың ішкіденгейі

MAN (Medium Area Network) 0 региональная (зоновая) сеть 0 аймақтық торап

MAN (Metropolitan Area Network) 0 городская вычислительная сеть (ГВС) 0 қалалық есептеу торап (ҚЕТ)

MAP (MacroAssembly Program) 0 программа на языке макроассемблера 0 макроассемблер тіліндегі бағдарлама

MAP (Manufacturing Automation Protocol) 0 протокол автоматизации производства 0 өндірісті автоматтандыру келісімережесі

MAPI (Messaging Application Programming Interface) 0 интерфейс прикладного программирования 0 қолданбалы бағдарламалау интерфейсі

MAS (Multimedia Access System) 0 система доступа к данным мультимедиа 0 көпәдісті деректерге ену жүйесі

MASM (Microsoft Macro ASseMbler) 0 макроассемблер фирмы Microsoft 0 Microsoft фирмасының макроассемблері

MAT (Memory Address Test) 0 проверка адреса ЗУ 0 жадының адресін тексеру

MAU (Medium Attachment Unit) 0 блок доступа к среде 0 ортаға қосылу құрылғысы
MAU (Multiport Access Unit) 0 многопортовое устройство доступа 0 көппортты ену құрылғысы
MAU (Multistation (multi) Access Unit) 0 устройство множественного доступа 0 көпшіліктік ену құралы
MB (MegaByte) 0 мегабайт 0 мегабайт
MBR (Master Boot Record) 0 первичный загрузчик диска 0 алғашқы табакжад жүктемелеуші
MCA (Micro Chanel Architecture) 0 микроканальная архитектура 0 микрожелілік сөулет
MCA (Multiprotocol Communication Adapter) 0 адаптер многопротокового канала связи 0 көпкелісімережелі байланыс желісінің адаптері
MCB (Memory Control Block) 0 блок управления памятью 0 жадыны басқару блогы
MCC (Man-Computer Communication) 0 человеко-машинное взаимодействие 0 адамның машинамен әрекеттестігі
MCGA (MultiColor Graphics Adapter) 0 адаптер многоцветовой графики 0 түрлітүсті бейнесыз адаптері
MCP (Message Control Processor) 0 процессор управления сообщениями 0 мәліметтерді басқару санашығы
MCS (Modification Control System) 0 контроль обновления оборудования 0 жабдықты жаңартуды бақылау
MCU (Microprocessor Control Unit) 0 микропроцессорное устройство управления 0 микропроцессорлық басқару құрылғысы
MDA (Monochrome Display Adapter) 0 адаптер монохромного дисплея 0 монохромды ақпаратты адаптері
MDC (Multi-Device Controller) 0 контроллер нескольких периферийных устройств 0 бірнеше шеткі құрылғылардың бақылаушысы
MDI (Multiple Document Interface) 0 многодокументальный интерфейс 0 көпжұзатты интерфейс
MDMA (Multiword Direct Memory Access) 0 множественный прямой доступ к памяти 0 жадыға көпшіліктік тікелей ену
MDK (Multimedia Development Kit) 0 инструментальная система 0 мультимедиа аспаптың көпөдісті жүйесі
MDR (Medium Data Rate) 0 средняя скорость передачи данных 0 деректер тасымалдаудың орташа жылдамдығы
MDR (Main Storage Data Register) 0 регистр данных основного запоминающего устройства а негізгі есте сақтау құрылғысын тіркегіші
MDS (Microprocessor Development System) 0 система разработки микропроцессоров 0 микропроцессор өңдеу жүйесі
MDS (Multiple Data-set System) 0 комплекс аппаратуры передачи данных 0 деректерді тасымалдау құрылғысының кешені
ME (Media Engine) 0 процессор среды 0 орта санашығы
MEE (Multimedia Enabled Ethernet) 0 сеть Ethernet с поддержкой мультимедиа 0 көпөдістік қолдамалы Ethernet медиаторабы
MESI (Modified, Exclusive, Shared, Invalid) 0 модифицируемый, исключительный, раздельный, недействительный 0 түрленетін, ерекше, бөлінген, жалған

MET (Memory Enhancement Technology) 0 технология расширения памяти 0 жадының кеңейту технологиясы

MFLOPS (Million of Floating-Point Operations Per Second) 0 миллион операций с плавающей запятой в секунду 0 секундына орындалатын миллион жылжымалы үтірлі операция

MFP (MultiFunction Peripheral) 0 многофункциональное периферийное устройство 0 көпфункционалдык шеткі құрал

MFSS (Military and Federal Specifications and Standards) 0 военные и федеральные стандарты и спецификации (СИЛА) 0 әскери және федерациялық үлгікалыптар мен зерзаттарды сипаттау

MG (3D Multigrid) 0 тест «трехмерной решетки» взаимодействия процессоров 0 санашықтардың үшөлшемді кестелік іс-әрекетін тексеру сынағы

MH (Modular Hub) 0 модульный концентратор 0 модульдік жинақтағыш

MHS (Message Handling Service) 0 система обработки сообщений 0 мәліметтерді өңдеу жүйесі

MI (Management Interface) 0 интерфейс управления 0 басқару интерфейсі

MIB (Management Information Base) 0 база управляющей информации 0 басқарушы ақпарат қоры

MIC (Medium Interface Connector) 0 интерфейсный соединитель со средой 0 ортамен байланыстырушы интерфейс

MIDI (Musical Instrument Digital Interface) 0 цифровой интерфейс музыкальных инструментов 0 музыкалық аппараттың сандық интерфейс!

MIF (Management Information FOe) 0 файл управляющей информации 0 басқару аппаратының дерекжиыны

MIF (Management Information Format) 0 формат информации управления 0 басқару аппаратының пішімі

MII (Media Independent Interface) 0 интерфейс, независимый от среды 0 деректі тасымалдау ортасының тәуелсіз интерфейс

MIMD (Multiple Instruction Multiple Data) 0 много потоков команд, много потоков данных (МКМД) 0 көпәғынды командалар, көпәғынды деректер (КККЦ)

MIME (Multipurpost Internet Mail Extension) 0 многоцелевое почтовое расширение сети Internet 0 Internet торабының көпмақсатты почталық мүмкіндігін кеңейту

MIPS (Million of Instructions Per Second) 0 миллион команд в секунду 0 секундына миллион команда орындау

MIS (Management Information System) 0 административная информационная система 0 өкімшілік ақпараттық жүйе

MISD (Multiple Instruction Single Data) 0 множество потоков команд, один поток данных (МКОД) 0 көпәғынды командалы, бірағынды деректі (ККБД)

MISSI (Multilevel Information Systems Security Initiative) 0 инициатива по многоуровневой безопасности информационных систем 0 ақпараттық жүйенің көпдеңгейлі қауіпсіздігі туралы ынталылық

MIAN (Multichannel Local Area Network) 0 многоканальная локальная сеть 0 көпжелілі жергілікті торап

MLIC (MultipleLaunch Instruction Computer) 0 компьютер с запуском многих команд 0 көптеген бағдарламаларды жіберуші компьютер

MLID (Multiple Link Interface Driver) 0 многоканальный интерфейсный драйвер 0 көпжәлілі интерфейстік драйвер

MLP (Multiunit Licence Pack) 0 многомашинная лицензия 0 көпмашиналық лицензия

MLS (Multilevel Security) 0 многоуровневая защита данных 0 деректерді көпдеңгейлік қорғау

MMAFC (Memory Management and Algorithm Flow Control) 0 управление памятью и алгоритм контроля потоками 0 жадыны басқару және деректер ағынын бақылау алгоритмі

MMAR (Main Memory Address Register) 0 адресный регистр основного ЗУ 0 негізгі жадының адрестік тіркегіші

MME (Microsoft Mail Extensions) 0 расширение электронной почты 0 электронды поchtанын кеңейтілуі

MMI (Man-Machine Interface) 0 человеко-машинный интерфейс 0 адам-машиналық интерфейс

MMPM (Multimedia Presentation Manager) 0 менеджер мультимедийной презентаций 0 көпқұралды көрсетілу менеджері

MMR (Main Memory Register) 0 регистр основного ЗУ 0 негізгі жады тіркегіші

MMS (Manufacturing Messaging Specification) 0 спецификация производственной службы сообщений 0 өндірістік мәліметтерді анықтау

MMU (Memory Management Unit) 0 устройство управления памятью 0 жадыны басқару құрылғысы

MNI (Mobile Network Integration) 0 объединение сетей подвижной связи 0 тораптарды жылжымалы байланыспен біріктіру

MNP (Microcom Networking Protocol) 0 сетевой протокол фирмы Microcom 0 Microcom фирмасының тораптық келісімережесі

MO (Magneto-Optical) 0 магнитооптический 0 магнитооптикалық

MOB (Movable Object Block) 0 перемещаемый фрагмент объекта, спрайт 0 зерзаттың ауыспалы көрінісі

MOD (Magneto-Optical Disk) 0 магнитооптический диск 0 магнитооптикалық табақжәд

MOLP (Microsoft Open Licence Pack) 0 пакет ПО фирмы Microsoft с открытой лицензией 0 Microsoft фирмасының ашық, құжаттық бағдарламалық пакеті

MOLP-M (Microsoft Open Licence Pack Maintenance) 0 поддержка MOLP 0 MOLP-ты қолдау

MOM (Manager Of Managers) 0 «администратор администраторов» 0 өкімдер өкімшілігі

MOSPF (Multicast Open Shortest Path First) 0 предпочтительное предоставление кратчайшего путей 0 ең қысқа жолмен қамтамасыздандыру басымдылығы (торапта топтастырып адресстеу)

MP (Mandatory Protection) 0 полномочная защита 0 үкілеттік қорғау

MP (Minimal Protection) 0 минимальная защита 0 төменгі дәрежеде қорғау

MP (Multiprocessing) 0 мультипроцессорная обработка 0 көппроцессорлік (көпсанашықты) өңдеу

MPB (Multiprocessor Parallel Bus) 0 *многопроцессорная параллельная шина* 0 көпсанашықтық қатарласты топжелі

MPC (Message-Passing Coprocessor) 0 *сопроцессор передачи сообщений* 0 хабарларды тасымалдау қоссанашығы

MPC (Multi-Purpose Communications) 0 *многоцелевая система связи* 0 көпмақсатты байланыс жүйесі

MPC (Multimedia Personal Computer) 0 *персональный компьютер-мультимедиа, ПК-комбайн* 0 көпқұралды дербес компьютер

MPCC (Multiprotocol Communication Controller) 0 *многопротокольный связной контроллер* 0 көпкелісімережелі байланыстың бақылаушы

MPCC (Multimedia Personal Computer Council) 0 *Совет по мультимедиа персональным компьютерам* 0 көпқұралды дербес компьютерлер туралы кеңес

MPEG (Motion Picture Experts Group) 0 *экспертная группа по киноматографии* 0 жылжымалы бейнелердің сараптық тобы

MPL (Multischedule Private Line) 0 *многорежимная частная линия связи* 0 көптөрттіпті жеке байланыс желісі

MPR (Multiprotocol Router) 0 *многопротокольный маршрутизатор* 0 көпкелісімережелі жолбағыттағыш

MPS (Multiprocessing Platform Specification) 0 *спецификация многопроцессорной платформы* 0 көпсанашықтық мақсатнаманы сипаттау

MPTN (Multiprotocol Transport Network) 0 *сеть с многопротокольной передачей данных* 0 көпкелісімережелі деректерді тасымалдау торабы

MPU (Microprocessor Unit) 0 *микропроцессор* 0 ықшамсанашық (микропроцессор)

MPW (Macintosh Programmer's Workshop) 0 *мастерская программиста Макинтоша* 0 Макинтош компьютерінің бағдарламалық аспаптары

MR (Memory Reclaimer) 0 *модуль восстановления памяти* 0 жадыны қалпына келтіру модулі

MR (Modem Ready) 0 *модем готов* 0 модем дайын

MRCI (Microsoft Real-time Compression Interface) 0 *интерфейс сжатия данных в реальном времени* 0 Microsoft фирмасының нақты уақыттағы деректерді сығымдау интерфейсі

MREQ (Master Request) 0 *запрос главного абонента шины* 0 топжелінің басты тұтынушысының сұрауы

MRP (Material Requirements Planning) 0 *планирование требующихся материалов* 0 керекті жадығатты жоспарлау

MS (Message Store) 0 *хранилище сообщений* 0 хабарламалар қоймасы (X.400 келісімережесінде)

MSAV (MicroSoft AntiVirus) 0 *антивирус Microsoft* 0 Microsoft фирмасының антивирусы

MSAU (Multi Station Access Unit) 0 *многостанционное устройство доступа* 0 көпстанциялық, ену құрылғысы

MSB (Most Significant Bit) 0 *самый старший (двоичный) разряд* 0 ең үлкен мөнді бірлік

MSCS (Material Service Control System) 0 *контроль за материальными ресурсами* 0 заттық қор бақылаушы

MSD (Most Significant Digit) 0 *наибольшая значащая цифра* 0 үлкен мәнді сан

MS DOS (Microsoft Disk Operating System) 0 *дисковая операционная система для персональных компьютеров* 0 дербес компьютерлерге арналған табакжадылы амалдар жүйесі

MSF (Mass Storage Facility) 0 *устройство массовой памяти* 0 жаппай жады құрылғысы

MSH (Multi Services Hub) 0 *многоцелевой концентратор* 0 көпмаксатты деректер жинақтағыш

MSI (Medium Scale Integration) 0 *средняя степень интеграции* 0 орта дәрежелі шоғырлы (сызба)

MSIC (Medium-Scale Integration Circuit) 0 *интегральная схема со средней степенью интеграции* 0 орта дәрежелі шоғырланған сызба (схема)

MSL (Mirrored Server Link) 0 *канал для соединения зеркальных серверов* 0 айналық қызметшілер байланысының желісі

MSLAN (Multiservice Local Area Network) 0 *многофункциональная локальная сеть* 0 көпфункционалды жергілікті торап

MSP (Medium Speed Printer) 0 *принтер среднего быстродействия* 0 орташа жылдамдықты баспа құрылғысы

MSTOR (Main STORage) 0 *основное ЗУ* 0 негізгі жады

MSVC (Mass Storage Volume Control) 0 *управления томами массовой памяти* 0 жалпы жадының томдарын басқару

MSW (Machine Status Word) 0 *статусное слово микропроцессора* 0 ықшамсанашықтың статустық сөзі

MTA (Message Transfer Agent) 0 *агент передачи сообщений* 0 мәліметтерді тасымалдау уәкілі

MTBF (Mean Time Between Failures) 0 *среднее время между отказами* 0 тоқтаусыз жұмыс істедің орташа уақыты

MTNT (Multiple Technology Network Testbed) 0 *многофункциональный стенд для испытаний сетевых технологий* 0 тораптың технологияларды сынаудың көпфункционалды, құралы

MTS (Message Transfer System) 0 *система передачи сообщений* 0 хабарларды тасымалдау жүйесі

MTTD (Mean Time To Diagnose) 0 *среднее время на диагностику* 0 орташа айқындамалау уақыты

MTTR (Mean Time To Repair) 0 *среднее время восстановления* 0 орташа қалпына келтіру уақыты

MVA (Multivendor Architecture) 0 *архитектура многих поставщиков* 0 көптеген жабдықтаушылар сөулеті

MVS (Multiple Virtual Storage) 0 *много сегментная виртуальная память* 0 көпсегментті шарттауыспалы жады

MVS (Multiprogramming With Virtual Storage) 0 *мультипрограммирование с виртуальной памятью* 0 шарттауыспалы жадылы бағдарламалау

MVS (multivideo system) 0 *система мультивидео* 0 көпбейнелі жүйе

MVT (multiprogramming with variable tasks) 0 *мультипрограммирование с переменным числом заданий* 0 айнымалы тапсырмалы көпбағдарламалау

N

NAC (Null-Attached Concentrator) 0 *концентратор с нулевым подключением* 0 нөльдiк қосылымды деректер жинақтақыш

NACS (NetWare Asynchronous Communications Server) 0 *асинхронный коммуникационный сервер сети NetWare фирмы Novell* 0 NetWare үйесінің қадамдастырылмаған байланыстыру қызметкері

NACSE (National Association of Communication System Engineers) 0 *Национальная ассоциация инженеров по системам связи* 0 байланыстыру жүйелер саласы инженерлерінің ұлттық кдуымдастығы (АҚШ)

NAF (Network Access Facility) 0 *средства доступа к сети* 0 торапка ену құралы

NAK (Negative AcKnowledgegment) 0 *отрицательное квитирование* 0 қабылдауды теріске шығару

NAM (Network Access Machine) 0 *механизм доступа к сети* 0 торапка ену тетігі

NAM (Network Access Method) 0 *метод доступа к сети* 0 торапка ену әдісі

NAP (National Account Program) 0 *национальная программа расчетов* 0 ұлттық есептеулер бағдарламасы

NAP (Network Access Point) 0 *точка доступа к сети* 0 торапка ену нүктесі

NAP (Network Application Platform) 0 *платформа сетевых приложений* 0 тораптық қосымшалардың тұғырнамасы

NAPI (Network Application Programming Interface) 0 *сетевой интерфейс прикладного программирования* 0 қолданбалы бағдарламалардың тораптық интерфейсі

NAR (Novell Authorized Reseller) 0 *авторизованный реселлер фирмы Novell* 0 Novell фирмасының иеліктік құқықты қайта сатушысы

NAS (Network Administration System) 0 *система сетевого администрирования* 0 тораптық өкімшіліктің жүйесі

NAS (Network Application Support) 0 *поддержка сетевых приложений* 0 тораптық қосымшаларды қолдау

NAS (Node Address Switch) 0 *переключатель адреса узла* 0 түйіннің адресін ауыстырушы

NASI (NetWare Asynchronous Services Interface) 0 *интерфейс асинхронных служб NetWare* 0 NetWare жүйесінің қадамдастырылмаған қызметінің интерфейсі

NBS (National Bureau of Standards) 0 *Национальное бюро стандартов (США)* 0 үлгікалыптардың ұлттық бюросы (АҚШ)

NBS (Network Banking System, Ltd) 0 *сетевые банковские системы* 0 тораптық банктық жүйелер

NC (Network Connect) 0 *сигнал подключения к сети* 0 торапка қосылу сигналы

NC (Network Control) 0 *управление сетью* 0 торапты басқару

NCA (National Communication Association) 0 *Национальная ассоциация связи* 0 ұлттық байланыс қауымы (АҚШ)

NCC (Network Control Center) 0 *центр управления сетью* 0 торапты басқару орталығы

NCD (Network Call Distributor) 0 механизм распределения вызовов в сети 0 шақыруды торапта тарату тетігі

NCE (National Computer Exchange) 0 Национальная биржа ЭВМ 0 ЭЕМ Ұлттық биржасы

NCGA (National Computer Graphics Association) 0 Национальная ассоциация компьютерной графики 0 компьютерлік графиканын ұлттық, қауымдыстығы

NCIA (Native Client Interface Architecture) 0 простая архитектура интерфейса клиента 0 клиенттің қарапайым интерфейсінің сөулеті

NCL (Network Control Language) 0 язык управления сетью 0 торапты басқару тілі

NCP (Netware Core Protocol) 0 протокол ядра Netware 0 Netware жүйесінің келісімережелік ядросы

NCP (Network Control Program) 0 программа управления сетью 0 торапты басқару бағдарламасы

NCP (Network Control Protocols) 0 сетевые управляющие протоколы 0 тораптың басқару келісімережелері

NCS (Netware Connect Services) 0 служба связи Netware 0 Netware жүйесінің байланыс қызметі

NCS (Network Computing System) 0 система сетевой обработки 0 тораптық өңдеу жүйесі

NCS (Network Control System) 0 система управления сетью 0 торапты басқару жүйесі

NCSA (National Center for Supercomputing Applications) 0 Национальный центр прикладных систем для суперкомпьютеров 0 суперкомпьютерді қолданудың ұлттық, орталығы (АҚШ)

NCSA (National Computer Security Association) 0 Национальная ассоциация компьютерной безопасности 0 компьютерлік қауіпсіздіктің ұлттық, қауымдастығы (АҚШ)

NCSC (National Computer Security Center) 0 Национальный центр компьютерной безопасности 0 компьютерлік қауіпсіздіктің ұлттық орталығы

NDBMS (Network DataBase Management System) 0 сетевая система управления базой данных 0 деректер қорын басқарудың тораптық жүйесі

NDBS (Network DataBase System) 0 сетевая система управления базами данных 0 деректер қорын басқарудың тораптық жүйесі

NDIS (Network Driver Interface Specification) 0 спецификация интерфейса сетевого драйвера 0 тораптық драйвердің интерфейсін анықтамалау

NDM (Network Data Mover) 0 программа управления передачей данных в сети 0 торапта деректерді тасымалдауды басқарушы бағдарлама

NDM (Normal Disconnected Mode) 0 нормальный разъединенный режим 0 қалыпты ажыратылған төртін

NDMS (Netware Distributed Management Services) 0 службы распределенного администрирования в Netware 0 Netware жүйесіндегі таратылған өкімшілік қызметі

NDS (Netware Directory Services) 0 служба каталогов Netware 0 Netware жүйесіндегі каталогтық қызмет

NEAT (New Extended AT) 0 новая расширенная AT 0 жаңа кеңейтілген AT

NEP (Network Entry Point) 0 точка входа в сеть 0 торапқа ену нүктесі

NEST (Novell Embedded System Technology) 0 технология встроенных систем фирмы Novell 0 Novell фирмасының ішкі құрылымдық жүйесінің технологиясы

NETBEUI (NETBIOS End User Interface) 0 интерфейс конечного пользователя NETBIOS 0 NETBIOS соңғы пайдаланушысының интерфейсі

NETBIOS (NETwork Basic Input/Output System) 0 сетевая базовая система ввода/вывода 0 енгізіп/шығарудың тораптық негізгі жүйесі

NETDA (NETwork Design and Analysis system) 0 система автоматизированного проектирования и анализа сетей 0 тораптарды автоматтандырып жобалау және талдау жүйесі

NEWS (Network Extensible Window System) 0 сетевая расширяемая оконная система 0 тораптық кеңейтілімді терезелік жүйе

NFS (Network File Service) 0 сетевых файловый сервис 0 тораптық, дерекжиындық қызмет

NFS (Network File Standard) 0 стандартный протокол сетевых файлов 0 тораптық дерекжиындардың үлгікалыптық келісімережесі

NFS (Network File System) 0 распределенная файловая система сети 0 тораптық таратылған дерекжиындық жүйе

NGM (NetWare Global MHS) 0 глобальная служба обработки сообщений NetWare 0 Netware жүйесінің мәліметтерді өңдеудің қомақты қызметі

Ni-MH (Nickel Metal-Hydride) 0 никелевая металлгидридная 0 гидридті никелдік металл

NIC (Network Information Center) 0 информационный центр сети 0 тораптың ақпараттық орталығы

NIC (Network Interface Card/controller) 0 сетевой адаптер/контроллер 0 тораптық адаптер/бақылаушы

NICA (Novell Integrated Computing Architecture) 0 интегрированная вычислительная архитектура фирмы Novell 0 Novell фирмасының шоғырлы есептеу сәулеті

NID (Network Interface Device) 0 устройство сопряжения с сетью 0 тораппен жанастыру құрылғысы

NIF (Node Information Frame) 0 фрейм информации о сетевом узле 0 тораптың түйін туралы ақпараттық саңылауы

NI (National Information Infrastructure) 0 Национальная информационная инфраструктура 0 ұлттық ақпараттық инфрақұрылым

NIIT (National Information Infrastructure Test Bed) 0 Испытательный стенд для Национальной информационной инфраструктуры 0 ұлттық ақпараттық инфраструктураның сынақтау құралы

NIP (Nonimpact Printer) 0 принтер безударного действия 0 соққысыз қимылды баспа құралы

NIR (Normalized Information Rate) 0 стандартизованная скорость передачи информации 0 ақпарат тасымалдаудың үлгікалыптастырылған жылдамдығы

NIS (Network Information Service) 0 сетевая информационная служба 0 тораптық ақпараттық қызмет

NISDN (National Integrated Services Digital Network) 0 *национальная цифровая сеть интегрального обслуживания* 0 ұлттық топтастырылған қызметті сантаңбалы торап

NIST (National Institute of Standards and Technology) 0 *Национальный институт стандартов и технологий* 0 технологиялар мен үлгікалыптардың ұлттық институты

NITC (National Information Technology Center) 0 *Национальный центр информационных технологий* 0 ұлттық ақпараттық технологиялар орталығы

NL (Natural Language) 0 *естественный язык* 0 табиғи тіл

NLM (Netware Loadable Module) 0 *загружаемый модуль Netware* 0 Netware жүйесінің жүктемеу модулі

NLQ (Near Letter Quality) 0 *качество, близкое к типографским литерам* 0 машиналық жазба деңгейіндегі жақын сапалы баспа

NLS (Network Licensing System) 0 *система лицензирования сети* 0 торапты иекүжаттау жүйесі

NLSP (Netware Link Services Protocol) 0 *протокол коммуникационных служб Netware* 0 Netware жүйесінің байланыстық қызметтік келісімережесі

NM (Network Management) 0 *сетевое управление* 0 торапты басқару

NMC (Null Modem Cable) 0 *«нуль-модемный» кабель* 0 «ноль-модемдік» кабель

NMI (Non-Maskable Interrupt) 0 *немаскируемое прерывание* 0 бүркемесіз үзу

NMS (NetWare Management System) 0 *система сетевого администрирования в Netware* 0 Netware жүйесінің тораптық өкімшілігі

NMS (Network Management Station) 0 *станция управления сетью* 0 торапты басқару станциясы

NMT (Nordic Mobile Telephone) 0 *Северный мобильный телефон* 0 солтүстікті жылжымалы телефон

NMVT (Network Management Vector Transport) 0 *векторная передача данных управления сетью* 0 векторлық деректерді тасымдау торабын басқару

NN (Network Node) 0 *узел сети* 0 торап түйіні

NNCP (Network Node Control Point) 0 *точка управления узлами сети* 0 торап түйінінің басқару нүктесі

NNI (Network-to-Network Interface) 0 *межсетевой интерфейс* 0 торапаралық интерфейс

NNRP (Net News Reading Protocol) 0 *сетевой протокол чтения новостей* 0 жаңалықтарды оқудың тораптық келісімережесі

NNS (Netware Name Service) 0 *средство поддержки имен* 0 аттарды қолдау қызметі

NOP (Network Operational Protocol) 0 *рабочий протокол обслуживания сети* 0 торапка қызмет көрсетуші жұмыс келісімережесі

NOP (No-Operation) 0 *пустая команда* 0 бос амалөмір

NOS (Network Operating System) 0 *сетевая операционная система* 0 тораптық амалдық (операциялық) жүйе

NPESA (National Printing Equipment and Supply Association) 0 *Национальная ассоциация печатного оборудования и поставок* 0 баспа жабдықтармен оларды жеткізіп тұрудың Ұлттық қауымы

NRM (Normal Response Mode) 0 режим нормального ответа 0 қалыпты жауап беру тәртібі
NRS (Network Resource Server) 0 сервер распределения ресурсов сети 0 тораптын қорын тарату қызметшісі
NRZ (Non-Return to Zero) 0 кодирование без возврата к нулю 0 нолге қайтусыз шарттанбалау
NRZI (Non-Return to Zero Inverted) 0 кодирование без возврата к нулю с инверсией 0 нолге қайтусыз шарттанбалауды теріске шығару
NS (National Standard) 0 национальный стандарт 0 ұлттық стандарт
NSC (Network Switching Center) 0 коммутационный центр сети 0 тораптық байланыс орталығы
NSE (Network Services Engine) 0 механизм сетевого обслуживания 0 тораптық қызмет көрсету тетігі
NSE (Network Support Encyclopedia) 0 энциклопедия поддержки сети 0 торапты қолдау энциклопедиясы
NSM (Netware Services Manager) 0 управляющие программы сети Netware 0 Netware торабының басқару бағдарламалары
NSP (Native Signal Processing) 0 естественная обработка сигнала 0 сигналды табиғи өңдеу
NSTL (National Software Testing Laboratory) 0 Национальная лаборатория тестирования программного обеспечения 0 бағдарламалық қамтаманы сынақтаушы ұлттық лаборатория (АҚШ)
NSTL (National Standard Testing Laboratory) 0 Национальная лаборатория тестирования стандартов 0 үлгіқалыптарды сынақтаушы ұлттық лаборатория
NT (Nested Task) 0 вложенная задача 0 ішке салынған есеп
NT (Network Terminal) 0 сетевой терминал 0 тораптық таңбатергі
NT (New Technology) 0 новая технология 0 жаңа технология
NT (Network Topology) 0 топология сети 0 тораптық құрылым
NTFS (NewTechnology File System) 0 файловая система для новой технологии 0 жаңа технологиялық дерекжиындық жүйе
NTIA (National Telecommunication and Information Administration) 0 Национальная телекоммуникационная и информационная администрация (США) 0 Ұлттық телебайланыстық және ақпараттық өкімшілік (АҚШ)
NTSC (North American Television Standards Committee) 0 Североамериканский комитет телевизионных стандартов 0 Солтүстік Америкалық теледидарлық ұлттық комитет
NTU (Network Termination Unit) 0 оконечный комплект сети 0 тораптын соңғы құрылғысы
NUCFS (NetWare Unix Client File System) 0 файловая система клиента Netware Unix 0 Netware Unix клиентінің дерекжиындық жүйесі
NUG (National User Group) 0 Национальная группа пользователей 0 пайдаланушылардың Ұлттық тобы
NUI (Netware User International) 0 международная организация пользователей Novell Netware 0 Novell Netware пайдаланушылардың халықаралық ұжымы
NUI (Network User Identifier) 0 идентификатор пользователя сети 0 тораптық пайдаланушыны анықтағыш
NVA (Network Video Architecture) 0 сетевая видеоархитектура 0 тораптық бейнелік сәулет

NVROM (non-volatile read-only memory) 0 *энергонезависимое ПЗУ*
0 *энерго-тәуелсіз тұрақты еске сақтау құрылғысы*

NVT (network virtual terminal) 0 *сетевой виртуальный терминал* 0 *тораптық шартауыспалы таңбатергі*

О

OA (Office Automation) 0 *автоматизация офиса (делопроизводства)*
0 *мекемені автоматтандыру*

OACS (Open Architecture CAD System) 0 *система автоматизированного проектирования с открытой архитектурой* 0 *ашық сәулетті жобалаудың автоматтандыру жүйесі*

OBEX (Object Exchange) 0 *обмен объектами* 0 *зерзаттармен алмасу (деректермен алмасу келісімережесі)*

OBIS (Optical Bypass Switch) 0 *оптический обходной переключатель*
0 *оптикалық оралымды кдітақосу*

OC (Office Computer) 0 *учрежденческая ЭВМ* 0 *мекемелік компьютер*

OC (Office Communication) 0 *учрежденческая связь* 0 *мекемелік байланыс*

OC (Operational Computer) 0 *функционирующая ЭВМ* 0 *жұмыс істеуші компьютер*

OC (Optical carrier) 0 *оптоволоконная линия связи* 0 *талшықты-оптикалық байланыс желісі*

OCE (Open Collaboration Environment) 0 *среда открытого сотрудничества* 0 *ұжымдық жұмыстың ашық ортасы*

OCR (Optical Character Reader (Recognition)) 0 *оптическое распознавание символов* 0 *танбаларды оптикалық тану*

OCS (Office Communication System) 0 *учрежденческая система связи*
0 *мекемелік байланыс жүйесі*

OD (On Demand) 0 *по требованию* 0 *талапқа сөйкес*

OD (Optical Disk) 0 *оптический диск* 0 *оптикалық табақжад*

ODA (Office Document Architecture) 0 *архитектура документов учреждения* 0 *мекеме құжаттарының сәулеті*

ODA (Open Document Architecture) 0 *открытая архитектура обработки документов* 0 *құжаттарды өңдеудің ашық, сәулеті*

ODAPI (Open Data-base API) 0 *открытый интерфейс к базам данных Borland* 0 *деректер қорын қолданбалы бағдарламалаудың ашық интерфейсі*

ODBC (Open Data-Base Connectivity) 0 *интерфейс открытого сопряжения баз данных* 0 *деректер қорымен ашық, байланыс*

ODBMS (Object DataBase Management System) 0 *система управления объектными базами данных* 0 *зерзаттардың деректер басқару жүйесі*

ODD (Optical Disk Drive) 0 *накопитель на оптических дисках* 0 *оптикалық табақжадта жинақтаушы*

ODI (Open Data-link Interface) 0 *открытый интерфейс канала передачи данных* 0 *деректер желісінің ашық интерфейсі*

ODIF (Office Document Interchange Format) 0 *формат взаимного обмена учрежденческой документацией* 0 *ұжымдық құжаттармен өзара алмасу пішімі*

ODL (Object Definition Language) 0 *язык описания объектов* 0 зерзаттарды сипаттау тілі

ODL (Optical Data Link) 0 *оптический канал передачи данных* 0 оптикалық деректерді тасымалдау желісі

ODM (Original Design Manufacturer) 0 *изготовитель изделий по оригинальному проекту* 0 ерекше жобамен өнімді дайындаушы

ODMA (Open Document Management Architecture) 0 *открытая архитектура управления документами* 0 құжаттарды басқарудың ашық сәулеті

ODP (Originator Detection Pattern) 0 *«шаблон обнаружения вызывающего»* 0 «шақырушыны анықтау қалпы»

ODR (Optical Data Reading) 0 *оптическое считывающее устройство* 0 оптикалық қайта оқу құрылғысы

ODTP (Open Distributed Transaction Processing) 0 *открытая распределенная обработка транзакций* 0 транзакцияларды ашық таратып өңдеу

OECR (Overall Evaluation Class Rating) 0 *рейтинг общей оценки класса* 0 классты жалпы бағалау сынағы

OEM (Original Equipment Manufacturer) 0 *исходный изготовитель оборудования* 0 соны кешендік жабықтарды жасаушы

OF (Overflow Flag) 0 *флаг переполнения* 0 астолау жалауы

OFB (Output Feed-Back) 0 *внешняя обратная сторона* 0 сыртқы кері байланыс

OFC (Optical Fiber Cable) 0 *волоконно-оптический кабель* 0 талшықты-оптикалық кабель

OFC (Optical Fiber Communication) 0 *оптоволоконный канал связи* 0 оптоталшықты байланыс желісі

OFS (Object File System) 0 *объектная файловая система* 0 зерзатты дерекжиындық жүйе

OFTL (Optical Fiber Transmission Line) 0 *оптоволоконная линия передачи данных* 0 талшықты-оптикалық деректерді тасымалдау желісі

OFTS (Optical Fiber Transmission System) 0 *система передачи данных по оптоволоконному кабелю* 0 оптоталшықты кабельмен деректер тасымалдау жүйесі

OH (Off-Hook) 0 *«не зацеплен»* 0 «ілктірілмеген»

OID (Object Identifier) 0 *идентификатор объекта* 0 зерзаттың идентификаторы

OIN (Office Information Network) 0 *учрежденческая информационная сеть* 0 мекемелік ақпараттық торап

OIS (Office Integrated System) 0 *учрежденческая интегрированная система* 0 мекемелік ақпараттық жүйе

OLAP (On-Line Analytical Processing) 0 *аналитическая обработка в реальном масштабе времени* 0 нақты уақыт аралығында талдамалы өңдеу

OLB (Object Location Broker) 0 *программа-брокер местоположения объектов* 0 зерзаттарды орналастырушы брокерлік бағдарлама

OLCP (On-Line Complex Processing) 0 *сложная обработка в реальном масштабе времени* 0 нақты уақыт өлшемінде күрделі өңдеу

OLE (Object Linking and Embedding) 0 *включение и привязка объектов* 0 зерзаттарды байланыстыру және ендіру

OLI (Optical Line Interface) 0 *интерфейс оптических линий связи*
0 оптикалық байланыс желісінің интерфейсі

OLTP (On-Line Transaction Processing) 0 *оперативная обработка транзакций* 0 транзакцияларды жедел өңдеу

O&M (Operation & Maintenance) 0 *эксплуатация и техническое обслуживание* 0 пайдалану және техникалық күту

OM (Optical Memory) 0 *оптическое устройство памяти* 0 оптикалық жады құрылғысы

OME (Open Messaging Environment) 0 *открытая среда обмена сообщениями* 0 мәліметтермен ашық алмасу ортасы

OMF (Object Management Facility) 0 *средства управления объектами* 0 зерзаттарды басқару құралы

OMF (Open Media Framework) 0 *формат открытой среды* 0 ашық ортаның пішімі

OMG (Object Management Group) 0 *группа по трактовке объектов* 0 зерзаттарды басқарушы жұмысшы тобы

OMI (Open Messaging Interface) 0 *интерфейс открытых сообщений* 0 ашық мәліметтердің интерфейсі

OMR (Optical Mark Recognition) 0 *оптическое распознавание знаков* 0 таңбаларды оптикалық тану

OMS (Optical Memory System) 0 *оптическое запоминающее устройство* 0 оптикалық еске сақтау құрылғысы

OMW (Object Management Work bench) 0 *инструментальные средства объектного управления* 0 зерзаттық басқарудың аспаптық құралы

ONA (Open Network Architecture) 0 *открытая сетевая архитектура* 0 ашық, тораптық сәулет

ONC (Open Network Computing) 0 *открытая сетевая обработка* 0 ашық тораптық өңдеу

ONC+ (Open Network Computing Plus) 0 *открытые сетевые вычисления* 0 ашық, тораптық, есептеу

ONE (Office Network Exchange) 0 *станция учрежденческой сети связи* 0 мекемелік байланыс торабының станциясы

OOD (Object-Oriented Design) 0 *объектно-ориентированное проектирование* 0 зерзатты бағытты жобалау

OODB (Object-Oriented DataBase) 0 *объектно-ориентированная база данных (ООБД)* 0 зерзатты-бағытталған деректер қоры

OOM (Object-Oriented Memory) 0 *объектно-ориентированная память* 0 зерзатты-бағытталған жады

OOP (Object-Oriented Programming) 0 *объектно-ориентированное программирование* 0 зерзатты-бағытталған бағдарламалау

OOPL (Object-Oriented Programming Language) 0 *язык объектно-ориентированного программирования* 0 зерзатты -бағытталған бағдарламалау тілі

OOPS (Object-Oriented Programming System) 0 *объектно-ориентированная система программирования* 0 зерзатты-бағытталған бағдарламалау жүйесі

OPI (Open Prepress Interface) 0 *открытый интерфейс подготовки к печати* 0 баспаға дайындаушы ашық интерфейс

OPR (Optical Page Reader) 0 *оптическое считывающее устройство* 0 оптикалық, қайтаоқу құралы

OR (Object Reuse) 0 *повторное использование объекта* 0 зерзатты қайта пайдалану
OR (Optical Reader) 0 *оптическое считывающее устройство* 0 оптикалык, кдйтаоку құралы
OR (Optical Resolution) 0 *оптическое разрешение* 0 оптикалык шешім
ORB (Object Request Broker) 0 *брокер объектных запросов* 0 зерзаттық сұрауларды келістіруші
OROM (Optical Read-Only Memory) 0 *оптическое постоянное запоминающее устройство* 0 оптикалык тұрақты еске сақтау құрылғысы
OS (Operating System) 0 *операционная система* 0 операциялык жүйе
OS/2 (Operating System/2) 0 *операционная система/2* 0 операциялык жүйе/2
OSA (Open Scripting Architecture) 0 *архитектура открытых сценариев* 0 көріністердің ашық сөулеті
OSA (Open System Architecture) 0 *архитектура открытых систем* 0 ашық жүйелер сөулеті
OSCA (Open System Cabling Architecture) 0 *кабельная архитектура открытых систем* 0 ашық жүйенің кабельдік сөулеті
OSD (Optical Scanning Device) 0 *оптическое сканирующее устройство* 0 оптикалык қайта енгізу құрылғысы
OSE (Open System Environment) 0 *среда открытых систем* 0 ашық жүйелер ортасы
OSF (Open Software Foundation) 0 *фонд открытых программ* 0 ашық бағдарламалық құралдар қоры
OSI (Open Systems Interconnection) 0 *протокол взаимосвязи открытых систем* 0 ашық жүйелердің өрекеттестігі
OSI/TP (Open Systems Interconnection/Transaction Processing) 0 *обработка транзакций в среде OSI* 0 OSI ортасында транзактарды өндеу
OSLAN (Open Systems Local Area Network) 0 *локальная сеть, взаимодействующая с открытыми системами* 0 ашық жүйелердің жергілікті тораппен өрекеттестігі
OSME (Open Systems Message Exchange) 0 *обмен сообщениями в открытых системах* 0 ашық жүйелерде мәліметтермен алмасу
OSPF (Open Shortest Path First) 0 *открыть первым кратчайший путь* 0 «ең қысқа жолды талдау»
OT (Object Rechnology) 0 *объектная технология* 0 зерзаттық технология
OTF (Open Tape Format) 0 *открытый формат магнитных лент* 0 магниттік таспаның ашық пішімі
OTF (Open Token Foundation) 0 *Ассоциация производителей продуктов для локальных сетей с маркерным доступом* 0 жегілікті сақиналы тораптарды өндірушілер қауымы
OURS (Open User Recommended Solutions) 0 *«Технические решения, рекомендуемые пользователям открытых систем»* 0 ашық жүйелердің тұтынушыларына ұсыныстар
OVHA (OpenView History Analyzer) 0 *открытый анализатор истории* 0 тарихты ашық талдаушы
OVRM (OpenView Resource Manager) 0 *менеджер ресурсов* 0 қорлар менеджері
OVTE (OpenView Traffic Expert) 0 *эксперт открытого трафика* 0 ашық деректер ағынының сарапшысы

OWL (Object Windows Library) 0 *библиотека объектов Windows*
0 Windows зерзаттарынын библиотекасы

PA (Performance Analysis) 0 *анализ производительности* 0 өнімділікті талдау

PA (Pixel Adapter) 0 *пиксельный адаптер* 0 кескіндік бейімдеуші

PABX (Privative Automatic Branch eXchange) 0 *учрежденческая АТС с исходящей и входящей связью* 0 екіжақтыбайланысты мекемелік АТС

PACE (Priority Access Control Enabled) 0 *управление с возможностью приоритетного доступа* 0 басымдылықты ену мүмкіндікті басқару

PACT (Pay Actual Computer Time) 0 *плата за реальное компьютерное время* 0 нақты компьютерлік уақыт үшін ақы

PAD (Packet Assembler/Disassembler) 0 *сборка/разборка пакетов* 0 пакетті жинақтаушы/бөлшектеуші (пакеттік бейімдеуші)

PAIRS (Picture and Audio Information Retrieval System) 0 *система поиска видео и аудиоинформации* 0 бейне және бейнелік ақпаратты іздеу жүйесі

PAL (Paradox Algorithmic Language) 0 *язык программирования в среде Paradox* 0 Paradox ортасында бағдарламалау тілі

PAL (Phase Alternating Line) 0 *линия с переменной фазой* 0 айнымалы кезеңді желі

PAL (Programmed Application Library) 0 *библиотека прикладных программ* 0 қолданбалы бағдарламалар библиотекасы

PAMA (PreAssigned Multiple Access) 0 *множественный доступ с жестким закреплением каналов* 0 көпшіліктік енудің қатаң бекітілген желілері

PAP (Password Authentication Protocol) 0 *протокол аутентификации пароля* 0 құпиясөзді тану келісімережесі

PAP (Printer Access Protocol) 0 *протокол доступа к принтеру* 0 баспа құралына ену келісімережесі

PARIS (Packetized Automatic Routing Integrated System) 0 *интегрированная система автоматизированной маршрутизации пакетов* 0 пакеттерді автоматтандырылған бағдаржолдаудың шоғырланған жүйесі

PA-RISC (Precision Architecture RISC) 0 *RISC с высокоточной архитектурой* 0 жоғары дәлдікті RISC сәулеті

PAW (Paradox Application Workshop) 0 *инструментарий приложений для Paradox* 0 Paradox-қа аспаптық қосымша

PAX (Private Automatic eXchange) 0 *учрежденческая автоматическая телефонная станция* 0 мекемелік автоматTM телефондық станция

PB (PlayBack) 0 *считывание, воспроизведение* 0 қайта өндіру, санау

PBP (Push Button Panel) 0 *кнопочная панель* 0 түймежиындық, панель

PBS (Push Button Switch) 0 *кнопочный переключатель* 0 түймежиынды ауыстырып қосушы

PBX (Private Branch eXchange) 0 *учрежденческая автоматическая телефонная станция* 0 офистік АТС

PC (Personal Computer) 0 *персональный компьютер (ПК)* 0 дербес компьютер (ДК)

PCB (Printed Circuit Board) 0 печатная плата 0 баспалық сызба негіз

PCC (Program-Compatible Computers) 0 программно-совместимые компьютеры 0 бағдарламалы-бірлесімді компьютерлер

PCCA (Personal Computer and Communications Association) 0 Ассоциация по персональным компьютерам и средствам связи 0 байланыс құралдары және дербес компьютерлерді жасаушылардың қауымдастығы

PC DOS (Personal Computer Disk Operating System) 0 дисковая операционная система для персональных компьютеров 0 дербес компьютерлерге арналған табақжадылы амалдар жүйесі

PCE (Packet Switching Exchange) 0 пункт коммутации пакетов 0 пакетті байланыстыру мекені

PCE (Personal Communication Electronics) 0 электронные устройства индивидуальной связи 0 дара байланыстың электрондық құрылғылары

PCG (Programmable Character Generator) 0 программируемый знакогенератор 0 бағдарланатын белгікррытқыш

PCI (Peripheral Component Interconnect) 0 межсоединение периферийных компонентов 0 шеткі компоненттер аралық қосылымы

PCL (Printer Control Language) 0 язык управления принтером 0 баспа құралын басқару тілі

PCM (Plug-Compatible Manufacturer) 0 производитель плат совместимых по разьему 0 бірлесімді ажыратып-қосу ұяшықты сызбанегіз өндіруші

PCM (Pulse Code Modulation) 0 импульсно-кодовая модуляция (ИКМ) 0 серпілісті-шарттанбалы құбылту

PCMCIA (Personal Computer Memory Card Interface Association) 0 ассоциация по интерфейсу плат памяти для ПК 0 ДҚ жадысынын сызбанегізін өндіушілердің халықаралық қауымы

PCME (Packetized Circuit Multiplication Equipment) 0 оборудование мультимплексирования с коммутацией пакетов 0 пакеттерді байланыстырып ақпартоптау жабдығы

PCMS (Packetized Circuit Multiplication System) 0 система мультимплектиплексирования с коммутацией пакетов 0 пакеттерді байланыстырып ақпартоптау жүйесі

PCN (Personal Communication Network) 0 сеть персональной связи 0 дербес байланыс торабы

PCN (Personal Computer Network) 0 сеть персональных ЭВМ 0 дербес компьютерлер торабы

PCN (Public Communication Network) 0 общедоступная сеть телекоммуникаций 0 жалпы ену телебайланыс торабы

PCSA (Personal Computer Systems Architecture) 0 архитектура систем на основе персональных компьютеров 0 дербес компьютерлер негізіндегі жүйе сөулеті

PCSS (Personal Computer Support System) 0 система поддержки персональных компьютеров 0 дербес компьютерді қолдау жүйесі

PCTE (Portable Common Tools Environment) 0 переносимая Среда общих инструментов 0 тасымалданатын жалпы аспаптар ортасы

PDA (Personal Digital Assistant) 0 персональный цифровой ассистент, электронный секретарь 0 дербес саңтанбалы ассистент, электронды секретарь

PDB (Physical Data Base) 0 *физическая база данных* 0 физикалық деректер қоры
PDB (Populated Data Base) 0 *заполненная база данных* 0 толтырылған деректер қоры
PDB (Protected Data Base) 0 *защищенная база данных* 0 қорғалған деректер қоры
PDB (Protocol Data Block) 0 *протокольный блок данных* 0 келісімережелі деректер қоры
PDF (Portable Document Format) 0 *переносимый формат документов* 0 тасымалданатын құжат пішіні
PDF417 (Portable Data File) 0 *компактный файл данных* 0 ықшамдалған дерекжиын
PDH (Plesiochronous Digital Hierarchy) 0 *плезіохронная цифровая иерархия* 0 плезиохронды сантаңбалын деңгей
PDL (Printer Description Language) 0 *язык описания принтеров* 0 паракты сипаттау тілі
PDN (Public Data Network) 0 *сеть передачи данных общего пользования* 0 жалпы пайдалану деректерін тасымал дау торабы
PDO (Portable Distributed Objects) 0 *переносимые распределенные объекты* 0 тасымалданатын таратылған зерзаттар
PDP (Profesional Development Program) 0 *программа профессиональных разработчиков* 0 кәсіпкой зерттеушілер бағдарламасы
PDQ (Parallel Data Query) 0 *параллельное обслуживание запросов* 0 деректерді қатар өңдеу
PDS (Premises Distribution System) 0 *система распределения* 0 таратып жіберу жүйесі
PDS (Program Development System) 0 *система разработки программ* 0 бағдарламаларды жасау жүйесі
PDU (Protocol Data Unit) 0 *протокольный блок данных* 0 келісімережелі деректер қоры
PE (Paper End) 0 *конец бумаги* 0 қағаз соңы
PEL (Picture ELe ment) 0 *элемент изображения* 0 бейнелеу элементі
PEM (Privacy Enhanced Mail) 0 *улучшенная секретная почта* 0 құпия почта
PEP (Packet Encoding Protocol) 0 *протокол пакетного кодирования* 0 пакетті шарттанбалау келісімережесі
PERT (Project Evaluation and Review Technique) 0 *планирование с использованием сетевого графика* 0 тораптық графиканы пайдаланып жоспарлау өдісі
PET (Performance Evaluation Tool) 0 *средство оценки производительности* 0 өнімділікті бағалау құралы
PF (Parity Flag) 0 *флаг четности* 0 жұптылық, жолаушасы
PG (Presentation Graphics) 0 *презентационная графика* 0 көрсетілімдеу графикасы
PGA (Professional Graphic Adapter) 0 *профессиональный графический адаптер* 0 көсіпті графикалық адаптер
PGC (Professional Graphics Controller) 0 *профессиональный графический контроллер* 0 көсіпті графикалық, бақылаушы
PGP (Pretty Good Privacy) 0 *алгоритм шифрования информации* 0 ақпаратты шартбелгілеу алгоритмі

PHY (PHYSical layer protocol) 0 протокол физического уровня 0 физикалық деңгей келісімережесі

PIA (Peripheral Interface Adapter) 0 адаптер периферийного интерфейса 0 шеткі интерфейс адаптері

PIC (Picture Image Compression) 0 сжатие изображений 0 қозғалысыз бейнені сығымдау

PIC (Programmable Interrupt Controller) 0 программируемый контроллер прерываний 0 бағдарламалық үзулер бақылаушысы

PICS (Protocol Implementation Conformance Statement) 0 свидетельство о соответствии протокольной реализации 0 келісімережелік іске асыру ынғайлығының куәлігі

PIF (Program Information File) 0 файл информации о программе 0 бағдарлама туралы ақпарат дерекжиыны

PIG (Program Idea Generator) 0 программный генератор идей 0 пікірлерді бағдарламалық қорытқыш

PIM (Personal Information Manager) 0 персональный информационный менеджер 0 дербес ақпараттық, өкім

PIN (Personal Identification Number) 0 персональный идентификационный номер 0 дербес анықтаушы номер

PIN (Processor Independent NetWare) 0 независимая от типа процессора ОС NetWare 0 санашық түріне байланыссыз NetWare АЖ

PIO (Programmed Input/Output) 0 программный ввод/вывод 0 бағдарламалы енгізіп/шығару

PIP (Peripheral Interchange Program) 0 программа обмена с периферийным устройством 0 шеткі құрылғымен алмасу бағдарламасы

PIP (Personal Information Partner) 0 персональный информационный партнер 0 дербес ақпараттық серіктестік

PIPO (Parallel Input/Parallel Output) 0 параллельный ввод/параллельный вывод 0 қатар енгізу/қатар шығару

PIS (Personal Information System) 0 персональная информационная система 0 дербес ақпараттық жүйе

PISO (Parallel Input/Serial Output) 0 параллельный ввод/последовательный вывод 0 қатар енгізу/тізбекті шығару

PIU (Peripheral Interface Unit) 0 периферийное интерфейсное устройство 0 шеткі интерфейстік құрылғы

PIX (Parallel Interactive executive) 0 параллельная диалоговая исполнительная система 0 қатар жауаптасуды атқару бағдарламасы

PIXIT (Protocol Implementation eXtra Information for Testing) 0 дополнительная информация для тестирования протокольной реализации 0 сынақтық. келісім-ережені іске асыруға қажет қосымша ақпарат

PKCS (Public Key Cryptography Standard) 0 криптографический стандарт с общим ключом 0 жалпы кілтті құпияжазудың үлгікалпы

PL (Programming Language) 0 язык программирования 0 бағдарламау тілі

PLA (Programmable Logic Array) 0 программируемая логическая матрица 0 бағдарламаланатын логикалық кесте

PLAN (Personal Local Area Network) 0 локальная сеть на основе персональных компьютеров 0 дербес компьютерлер негізіндегі жергілікті торап

PLB (Picture Level Benchmark) 0 эталонный тест уровня изображения 0 кескіндеу деңгейінің эталондық сынағы

PLP (Presentation Level Protocol) 0 протокол уровня представления данных 0 деректерді нұқсату деңгейінің келісімережесі

PLV (Production-Level Video) 0 видео производственного (профессионального) уровня 0 деңгей кәсіптік бейнесі

P/M (Passive Matrix) 0 пассивная матрица 0 еңжар кесте

PM (Presentation Manager) 0 управление презентацией 0 көрсетілімдеуді басқару

PMA (Physical Medium Attachment) 0 подключение к физической среде 0 физикалық ортаға қосылу

PMA (Protected Memory Address) 0 защищенный адрес 3У 0 ЕСҚ қорғалынған адресі

PMMU (Page Memory Management Unit) 0 блок управления страничной памятью 0 парақтар жадысын басқару блогы

PMD (Physical Layer Medium Dependent) 0 подуровень физического уровня, зависящий от среды передачи 0 тасымалдау ортасына тәуелді физикалық ішкідеңгей

PMS (Pantone Matching System) 0 система цветов Pantone 0 Pantone түстер жүйесі

PMS (Personal Measuring System) 0 персональная измерительная система 0 дербес өлшеу жүйесі

PNN (Probabilistic Neural Network) 0 вероятностная нейронная сеть 0 ықтималдықты нейронды торап

PNNI (Private Network-to-Network Interface) 0 частный межсетевой интерфейс 0 жеке торапаралық интерфейс

PnP (plug-and-play) 0 «подсоединяй и работай» 0 «қосыл да жұмыс істес»

PO (Parallel Object) 0 параллельный объект 0 қатар зерзат

POI (Power On Indicator) 0 индикатор включения питания 0 электрлік көзін қосу көрсеткіші

POP (Post Office Protocol) 0 протокол отделения связи 0 байланысты бөлу келісімережесі

POS (Point Of Sale) 0 точка продажи 0 сату нүктесі

POS (Programmable Option Selection) 0 программная установка режима 0 тәртіпті бағдарламалық орнату

POSI (Portable Operating System Interface) 0 переносимый интерфейс для операционных систем 0 амалдық жүйеге арналған тасымалданатын интерфейс

POSIX (Portable Operating System Interface) 0 интерфейс переносимых операционных систем 0 амалдық жүйе интерфейсі

POST (Power-On Self-Test) 0 самоконтроль по включении 0 қосылу бойынша өзін-өзі бақылау

POT (Point Of Terminal) 0 место подключения абонентского терминала к сети 0 торапқа тұтынушы таңбатергісін қосу орны

PPDS (Page Printer Data Stream) 0 поток данных постраничной печати 0 деректер ағынын парақтап бөлу

PPI (Programmable Peripheral Interface) 0 программируемый интерфейс периферийных устройств 0 шеткі құрылғылардың бағдарламалық интерфейсі

PPL (Process-to-Process Linking) 0 *связь между процессами* О процесстер арасындағы байланыс

ppm (pages per minute) 0 *страниц в минуту* 0 минугына баслатын парактар

PPP (Point-to-Point Protocol) 0 *протокол взаимодействия между узлами* О түйін аралық, өрекеттестік келісімережесі

PPS (Personal Publishing System) 0 *персональная издательская система* 0 дербес баспалық жүйе

PPSN (Public Packet Switching Network) 0 *общедоступная сеть с коммутацией пакетов* 0 пакеттерді байланыстырушы жалпы ену торабы

PREP (PowerPC Reference Platform) 0 *эталонная платформа PowerPC* О PowerPC эталондық тұғырнамасы

PRI (Primary Rate Interface) 0 *первичный интерфейс обмена* 0 алмасудын алғашқы интерфейсі

PRMD (PRivate Management Domain) 0 *область частного управления* 0 басқарудың жеке аймағы

PRN (PRiNt) 0 *печатать* 0 басу

PRO (Precision RISC Organization) 0 *организация по высокоточным RISC-системам* 0 жоғарғы дәлдікті RISC-жүйені ұйымдастыру

PROM (Programmable Read-Only Memory) 0 *программируемое постоянное запоминающее устройство* 0 бағдарламанық тұрақты ЕСК

PS (Personal System) 0 *персональная система* О дербес жүйе

PSB (Parallel System Bus) 0 *параллельная системная шина* О қатарласты жүйелік топжелі

PSC (Packet Switching Center) 0 *центр коммутации пакетов* 0 пакетті байланыстыру ортасы

PSC (Personal Security Card) 0 *карта персональной защиты* 0 дербес қорғау картасы

PSDN (Packet Switching Data Network) 0 *сеть передачи данных с коммутацией пакетов* О пакеттік байланысты деректерді тасымалдау торабы

PSE (Packet-Switching Exchange) 0 *пункт коммутации пакетов* 0 пакеттерді байланыстыру мекені

PSM (Protection and Security Module) 0 *модуль защиты и обеспечения секретности* 0 қорғау мен қауіпсіздікті қамтамасыз ету модулі

PSN (Packet Switching Network) 0 *сеть с коммутацией* О пакетов пакеттік байланысты торап

PSNL (Packet Switching Network Line) 0 *линия связи сети с коммутацией* 0 пакетов пакеттік байланысты торап желісі

PSP (Program Segment Prefix) 0 *префикс сегмента программы* 0 бағдарлама бөлшегінін тіркеуі

PSS (Packet Switching System) 0 *система с коммутацией пакетов* О пакеттік байланысты жүйе

PSTN (Public Switched Telephone Network) 0 *коммутируемая телефонная сеть общего пользования* О жалпы пайдаланымды телефондық желіні байланыстыру торабы

PSU (Packet Switching Unit) 0 *коммутатор пакетов* 0 пакетп байланыстырушы

PSU (Power Supply Unit) 0 *блок питания* 0 қоректік блок

PTC (Packet Transmission Channel) 0 канал передачи пакетов 0 пакеттерді тасымалдау желісі
PTF (Program Temporary Fixes) 0 временные исправления в программе 0 бағдарламаны уақытша түзету
PTM (Packed Transfer Mode) 0 режим пакетной передачи 0 пакеттік тасымалдау тәртібі
PTO (Patent and Trademark Office) 0 Управление патентов и торговых знаков 0 иекұжаттармен саудалық белгілерді басқару
PU (Paging Unit) 0 устройство управления страницами 0 парақтарды басқару құрылғысы
PVC (Permanent Virtual Circuit) 0 постоянный виртуальный канал 0 тұрақты шартауыспалы желі
PVC (Permanent Virtual Connection) 0 постоянное виртуальное соединение 0 тұрақты шартауыспалы байланыс
PVM (Parallel Virtual Machine) 0 параллельная виртуальная машина 0 қатарласты шартауыспалы компьютер
PWC (PoWer Connector) 0 разъем питания 0 қоректік ажыратып қосқыш

QAM (Queued AccessMethod) 0 метод доступа с организацией очереди 0 кезекті ұйымдастырып ену әдісі
QAS (Question Answering System) 0 запросно-ответная система 0 сұрау-жауап жүйесі
QBE (Query By Example) 0 язык запросов по образцу 0 үлгі бойынша сұрау
QBF (Query By Form) 0 запрос через форму 0 пішін бойынша сұрау
QBIC (Query By Image Content) 0 запрос по содержимому изображения 0 кескін мағынасы бойынша сұрау
QBM (Query By Model) 0 запрос по модели 0 модель бойынша сұрау
QC (Quality Control) 0 контроль качества 0 сапаны бақылау
QC (Quartz Crystal) 0 кристалл кварца 0 кварц кристалы
QIC (Quarter Inch Compatibility) 0 совместимость с 1/4 дюйма 0 1/4 дюймдық, бірлестік
QIC (Quarter-Inch Cartridge) 0 1/4 дюймовый картридж 0 1/4 дюймдық картридж
QISAM (Queued Indexed Sequential Access Method) 0 индексно-последовательный метод доступа с очередями 0 көрсеткішті-тізбекті кезектесіп ену әдісі
QLP (Query Language Processor) 0 языковой процессор для обработки запросов 0 сұрау тілін өңдеуге арналған санашық
QNA (Queuing Network Analyzer) 0 анализатор сетей массового обслуживания 0 жаппай қызмет көрсетушітарапты талдаушы
QSAM (Queued Sequential Access Method) 0 последовательный метод доступа с очередями 0 тізбекті кезектесіп ену әдісі
QTAM (Queued Telecommunication Access Method) 0 телекоммуникационный метод доступа с очередями 0 телебайланыстың кезектесіп ену әдісі

R

RACF (Resource Access Control Facility) 0 средства управления доступом к ресурсам а қорларға енуді басқару құралы

RACH (Random Access Channel) 0 канал произвольного доступа 0 еркін ену желісі

RACS (Remote Access Computing System) 0 вычислительная система с дистанционным доступом 0 қашықтықтан ену мүмкіндікті есептеу жүйесі

RAD (Rapid Access Disk) 0 дисковое запоминающее устройство с быстрой выборкой 0 таңдау жылдам мүмкіндікті табақжад

RAD (Rapid Application Development) 0 быстрая разработка приложений 0 қосымшаларды жылдам жасау

RADAS (Random Access Discrete Address System) 0 дискретно-адресная система с произвольной выборкой 0 еркін таңдайтын дискретті-адрестік жүйе

RAID (Redundant Arrays of Independent (Inexpensive) Disks) 0 матрица независимых (недорогих) дисков с избыточностью 0 артықшылықты төуелсіз (арзантабақжадтар) кестесі

RAM (Random Access Memory) 0 запоминающее устройство с произвольной выборкой 0 еркін таңдаушы ЕСК

RAM (Real Address Mode) 0 режим реальной адресации 0 нақты адресіеу ережесі

RAM (Resident Access Method) 0 резидентный метод доступа 0 резиденттік ену әдісі

RAMDAC (Random Access Memory Digital to Analog Converter) 0 ОЗУ и цифро-аналоговый преобразователь 0 жедел жады және санды-үздіксіз түрлендіргіш

RAMP (Remote Account Maintenance Protocol) 0 протокол удаленного учета эксплуатационных ресурсов 0 пайдалану қорларын алыстан есепке алу келісімережесі

RAN (Regional Area Network) 0 региональная зональная сеть 0 аймақтық торап

RAS (Reliability, Availability and Serviceability) 0 надежность, работоспособность и удобство эксплуатации 0 беріктілік, жұмыскерлік және қызметкерлік

RAS (Remote Access Server) 0 сервер удаленного доступа 0 алыстан енгізу қызметкері

RAS (Remote Access Service) 0 служба удаленного доступа 0 алыстан ену қызметі

RAS (Row Address Strobe) 0 строб адреса строки 0 жол адресін белгілеу

RBF (Radial Basis Functions) 0 радиальные базисные функции 0 тарамдалған негізгі функциялар

RC (Remote Control) 0 дистанционное управление 0 алыстан басқару

RCE (Remote Control Equipment) 0 оборудование с дистанционным управлением 0 алыстан басқарылатын жабдықтар

RCE (Restricted Coulomb Energy) 0 ограниченная энергия в кулонах 0 кулонмен есептелетін шектелінген энергия

RCP (Remote Communication Processor) 0 *дистанционный связной процессор* 0 алыстан байланыстыру санашығы
RCP (Restore Cursor Position) 0 *восстановить позицию курсора* 0 сілтеме орнын қалпына келтіру
RCS (Reloadable Control Storage) 0 *перезагружаемая управляющая память* 0 қайтажүктемелі басқару жадысы
RD (Receive Data) 0 *прием данных* 0 деректерді қабылдау
RDA (Remote Database Access) 0 *дистанционный доступ к данным* 0 деректер қорына қашықтан ену
RDB (Relational Data Base) 0 *реляционная база данных* 0 қатынасты деректер қоры
RDBMS (Relational DataBase Management System) 0 *система управления реляционными базами данных* 0 қатынасты деректер қорын басқару жүйесі
RDD (Replaceable Database Drivers) 0 *заменяемые драйверы баз данных* 0 деректер қорының ауыспалы драйвері
RDES (Requirement definition Expert System) 0 *экспертная система по выработке требований* 0 талаптарды өндіруші сараптық жүйе
RDТ (Remote Data Transmitter) 0 *устройство дистанционной передачи данных* 0 деректерді алыстан тасымалдау құрылғысы
REPROM (REProgrammable Read-Only Memory) 0 *перепрограммируемое ПЗУ* 0 қайтабағдарланатын тұрақты ЕСК
RER (Residual Error Ratio) 0 *коэффициент необнаруженных ошибок* 0 табылмаған кателер еселігі (коэффициенті)
RET (Resolution Enhancement Technology) 0 *технология улучшения разрешения* 0 шешу қабілетін жоғарылату технологиясы
REX (Remote Execution Service) 0 *служба удаленного исполнения* 0 алыстан орындау қызметі
RF (Resume Flag) 0 *флаг итога* 0 қорытынды жалауы
RFC (Request For Comment) 0 *запрос для отзыва* 0 түсініктемелерге сұраулар
RGB (Red-Green-Blue) 0 *красный-зеленый-синий* 0 қызыл-жасыл-көк
RGBI (Red-Green-Blue Intensive) 0 *интенсивность красного-зелено-го-синего* 0 қызыл-жасыл-көк жиілігі
RHE (Reliable Handshake Enhancements) 0 *улучшенная процедура квитирования* 0 расқа шығарудың жетілдірілген процедурасы
RI (Relational Indexing) 0 *реляционное индексирование* 0 қатынасты нұсқатанбаллау
RI (Ring Indicator) 0 *кольцевой индикатор* 0 сақиналы көрсеткіш
RIP (Raster Image Processor) 0 *процессор растровых изображений* 0 кескінбейнелеуші санашық
RIS (Results Information Systems) 0 *информационная система обработки результатов* 0 нәтижелерді өңдеудің ақпараттық жүйесі
RISC (Reduced Instruction Set Computer) 0 *компьютер с сокращенным набором команд* 0 азайтылған командалы санашық
RIT (Rate of Information Transfer) 0 *скорость передачи информации* 0 ақпаратты тасымалдау жылдамдығы
RJE (Remote Job Entry) 0 *дистанционный ввод заданий* 0 тапсырманы қашықтан енгізу

RLC (Run Length Coded) 0 с кодированием по длине отрезка 0 кескіндінің ұзындығына байланысты шарттаңбалау

RLE (Run Length Encoding) 0 сжатие последовательности одинаковых символов 0 жалғасымды дерекжиындарды сығымдау

RM (Reference Manual) 0 справочное руководство 0 анықтамалық жетекшілік

RMF (Remote Management facility) 0 средство удаленного управления 0 қашықтан басқару құралы

RMI (Resource Manager Interface) 0 интерфейс управления ресурсами 0 қорларды басқару интерфейс!

RMON (Remote MONitoring MIB) 0 удаленное управление базой 0 қашықтан бақылап MIB басқару

RNC (Remote Network Controller) 0 дистанционный сетевой контроллер 0 алыстағы тораптық бақылаушы

RNM (Remote Network Monitoring) 0 зонд удаленного сетевого мониторинга 0 қашықтағы тораптық, бейнебақылағыштың зонды

RNR (Receive Not Ready) 0 не готов к приему 0 қабылдауға дайын емес

RO (Read-Only) 0 только считывание 0 тек (қайта) оқу

RO (Receive-Only) 0 только прием (данных) 0 тек қабылдау

ROM (Read-Only Memory) 0 постоянное запоминающее устройство 0 тұрақты ЕСК

ROS (Read-Only Storage) 0 постоянное запоминающее устройство 0 тұрақты ЕСК

ROSAR (Read-Only Storage Address Register) 0 адресный регистр ПЗУ 0 тұрақты ЕСК адрестік тіркегіші

ROSDAR (Read-Only Storage Data Register) 0 регистр данных ПЗУ 0 тұрақты ЕСК деректер тіркегіші

ROSE (Research Open System for Europe) 0 Исследовательская открытая система для европейских стран 0 Европа елдеріне арналған ашық зерттеу жүйесі

RPC (Remote Procedure Calls) 0 удаленный вызов процедур 0 алыстағы процедураларды шақыру

RPC/XDR (Remote Procedure Calls/eXternal Data Representation) 0 базовый уровень распределенных вычислений в системе ONC 0 алыстағы процедураларды шақыру/сыртқы деректерді нұқсату

RPF (Remote Processing Facility) 0 средство дистанционного поиска 0 алыстан іздеу құралы

RPG (Report Program Generator) 0 генератор отчетов 0 есеп құрытқыш

RPL (Remote Program Load) 0 дистанционная загрузка программ 0 бағдарламаны қашықтықта жүктеу

RPM (Revolutions Per Minute) 0 число оборотов в минуту 0 бір минуттағы айналым саны

RPMC (Redundant Power Monitor Card) 0 плата управления избыточным источником питания 0 артық қорек көзін басқару платасы

RQBE (Relational Query By Example) 0 реляционный запрос по образцу 0 үлгіге байланысты қатынастылық сұрау

RQS (Recoverable Queuing Service) 0 обслуживание очередей с восстановлением при отказах 0 қайта қалпына келтіріп кезекпен қызмет ену

RR (Receive Ready) 0 *готов к приему* 0 қабылдауға дайын
RRA (Round-Robin Assignment) 0 *предоставление средства пользования в порядке круговой очереди* 0 құралды айналмалы пайдалану
RS (Recommendational Standard) 0 *рекомендуемый стандарт* 0 ұсынылған нұсқакалып
RS (Record Separator) 0 *разделитель записи* 0 жазуды бөлуші
RS (Request Sense) 0 *запрос чтения* 0 оқуды сұрау
RSA (Rivest-Shamir-Adleman) 0 *алгоритм Ривеста- Шамира-Эдльмана* 0 Ривест-Шамир-Эдльманның құпиятанбалау алгоритмі
RSP (route-switch processor) 0 *процессор коммутации каналов* 0 желілерді байланыстыру санашығы
RT (Real Time) 0 *реальное время* 0 нақты уақыт
RTC (Real-Time Clock) 0 *часы реального времени* 0 нақты уақыт сағаты
RTC (Remote Terminal Concentrator) 0 *концентратор удаленных терминалов* 0 қашықтағы терминалдардың жинақтағышы
RTCA (Real Time Computing Association) 0 *Ассоциация по вычислениям в реальном времени* 0 нақты уақытта есептеулерге байланысты қауым
RTCE (Real-Time Channel Evaluation) 0 *оценка характеристик канала в реальном времени* 0 желінің көрсеткіштерін нақты уақытта бағалау
RTDAS (Real Time Data Automation System) 0 *автоматизированная система обработки данных в реальном масштабе времени* 0 деректерді нақты уақытта автоматтандырып өңдеу жүйесі
RTE (Real-Time Executive) 0 *монитор реального времени* 0 нақты уақыт монитормы
RTF (Rich Text Format) 0 *формат обмена текстовыми документами* 0 жазбахабарлық, құжаттармен алмасу пішімі
RTOS (Real-Time Operating System) 0 *операционная система реального времени* 0 нақты уақыт АЖ
RTP (Rapid Transport Protocol) 0 *протокол ускоренной передачи данных* 0 деректерді жеделдетіп тасымалдау келісімережесі
RTP (Real-Time Protocol) 0 *протокол реального времени* 0 нақты уақыт келісімережесі
RTPT (Round-Trip Propagation Time) 0 *время двойного пробега* 0 қосаралықты тасымалдау уақыты
RTS (Request-To-send) 0 *запрос передатчика* 0 тасымалдауға сұрау
RTU (Real-Time Unix) 0 *операционная система реального времени Unix* 0 нақты уақытты Unix АЖ
RTV (Real-Time Video) 0 *видео реального времени* 0 нақты уақыттық бейне
RUG (Report and Update Generator) 0 *генератор отчетов и обновлений* 0 есеп және жанартулар қорытқышы
RW (Resource Workshop) 0 *редактор ресурсов* 0 қорлар редакторы
RWI (Radio Wire Integration) 0 *интеграция радио и проводных средств связи* 0 радио және өткізгішті байланыс құралдарының шоғыры

SA (Source Address) 0 *адрес источника* 0 *қорек адресі*
SAA (Systems Application Architecture) 0 *архитектура построения прикладных систем* 0 *жүйелік қосымшалардың сәулеті*
SAC (Single Attachment Concentrator) 0 *концентратор с одинарным подключением* 0 *дара қосылымды жинақтағыш*
SAFE (Secure Access Facility for Enterprise) 0 *средства доступа к защищенным данным в сети* 0 *көсіпорындық торапта қорғалынған деректерге ену кұғабаралы*
SAG (SQL Access Group) 0 *группа доступа к SQL* 0 *SQL тіліне ену тобы*
SAG CLI (SQL Access Group Call-Level Interface) 0 *интерфейс уровня вызовов, разработанный SAG* 0 *SAG-тың шақыру деңгейінің интерфейсі*
SALT (Subscriber Automatic Line Test) 0 *автоматическая проверка абонентской линии* 0 *абоненттік желіні автоматты тексеру*
SAM (Secure Access Management) 0 *управление защищенным доступом* 0 *қорғалымды енуді басқару*
SAM (Sequential Access Memory) 0 *ЗУ с последовательным доступом* 0 *тізбекті енімділі ЕСК*
SAM (Sequential Access Method) 0 *метод последовательного доступа* 0 *тізбекті ену әдісі*
SAM (System Administrator Means) 0 *инструментальные средства системного администратора* 0 *жүйелік өкімшіліктің аспаптық құралдары*
SAP (Service Advertising Protocol) 0 *протокол извещения об услугах* 0 *қызметтік хабарлама туралы келісімереже*
SAPA (Semi-Automated Protocol Analyser) 0 *полуавтоматический протокольный анализатор* 0 *жартылайавтомат тандырылған келісімережелік талдаушы*
SAR (Storage Address Register) 0 *регистр адреса ЗУ* 0 *ЕСК адрес тіркегіші*
SARM (Set Asynchronous Response Mode) 0 *установить режим асинхронного ответа* 0 *қадамдастырылған жауап тәртібін орнату*
SAS (Single Attachment Station) 0 *станция с одинарным подключением* 0 *дара қосылымды станция*
SAS (System Application Software) 0 *системное прикладное программное обеспечение* 0 *бағдарламалық, камтамасыздандырудың қолданбалы жүйесі*
SAW (Stop-And-Wait) 0 *протокол передачи информации с остановкой и ожиданием* 0 *«тоқта және күт»*
SBC (Single Board Computer) 0 *одноплатный компьютер* 0 *бір платалы компьютер*
SBD(E) (Sample Bit Depth (External)) 0 *глубина отсчета в битах (внешняя)* 0 *есеп берудің биттік тереңдігі (сыртқы)*
SBD(I) (Sample Bit Depth (Internal)) 0 *глубина отсчета в битах (внутренняя)* 0 *есеп берудің биттік тереңдігі (ішкі)*
SBR (Storage Buffer Register) 0 *буферный регистр запоминающего устройства* 0 *ЕСК буферлік тіркегіші*
SBS (Small Business System) 0 *небольшая система для деловых приложений* 0 *кіші-гірім бизнестік жүйе*

SBS (single-board computer) 0 компьютер на одной плате 0 бір платадағы компьютер

S-bus (Sun-bus) 0 шина Сан 0 Сан топжелісі

SC (Service Channel) 0 служебный канал 0 қызмет желісі

SCADA (supervisory control and data acquisition) 0 управление и сбор данных 0 деректерді басқару және жинау

SCALD (Structured Computer-Aided Logic Design) 0 структурированная автоматизированная система логического проектирования 0 логикалық жобалаудың құрылымданған автоматтандырылған жүйесі

SCALE (Scalable Architecture for Large Enterprise) 0 настраиваемая архитектура для крупных предприятий 0 үлкен кәсіпорындарға дөңдеген сәулет

SCAM (SCSI Configuration Auto Magically) 0 автоматизированная настройка SCSI 0 SCSI-құрылғысын автоматтандырып күйге келтіру

SCC (Switching Control Center) 0 центр управления коммутацией 0 байланыстыруды басқару орталығы

SCC (System Communication Controller) 0 связной контроллер системы 0 жүйенің байланыстық басқарушысы

SCCE (Simplified Customer Connecting Equipment) 0 упрощенное устройство подключения пользователей 0 пайдаланушыны оңайлатып қосу құрылғысы

SCE (Service Creation Environment) 0 среда создания услуг 0 қызметті жасау ортасы

SCEF (Service Creation Environment Function) 0 функция среды создания услуг 0 қызмет көрсету ортасының функциясы

SCEP (Service Creation Environment Point) 0 узел среды создания услуг 0 қызмет көрсету ортасының түйіні

SCF (Service Control Function) 0 функция управления услугами 0 қызметтерді басқару функциясы

SCI (Single Channel Interface) 0 одноканальный интерфейс 0 біржелілі интерфейс

SCP (Service Control Point) 0 узел управления услугами 0 қызметтерді басқару түйіні

SCS (Structured Cabling System) 0 структурированная кабельная система 0 құрылымданған кабельдік жүйе

SCSI (Small Computer System Interface) 0 интерфейс малых вычислительных систем 0 кіші компьютерлік жүйе интерфейсі

SCU (Scanner Control Unit) 0 блок управления сканирующим устройством 0 қайта оқу құрылғысын басқару блогы

SCWG (Scalable Computing Working Group) 0 рабочая группа по масштабируемым вычислениям 0 өлшемді есептеулердің жұмыс тобы

SD (Security Domains) 0 области безопасности 0 қауіпсіздік аймақтары

SD (Send Data) 0 передача данных 0 деректерді тасымалдау

SD (Single Density) 0 одинарная плотность 0 дара тығыздық

SDA (Synchronous Data Adapter) 0 адаптер синхронной передачи данных 0 деректерді кадамдастырып тасымалдау адаптері

SDA (Systems Dynamic Analyzer) 0 динамический анализатор систем 0 жүйені динамикалық талдаушы

SDB (Shareable Data Base) 0 база данных коллективного пользования
О ұжымдық пайдаланымды деректер қоры

SDBMS (Specialized Data Base Management System) 0 система управления специализированной базой данных 0 арнайы деректер қорын басқару жүйесі

SDC (Serial Data Controller) 0 последовательный контроллер данных
0 деректерді тізбекті бақылаушы

SDC (Signal Data Converter) 0 преобразователь сигнала в данные
О сигналды дерекке түрлендіру

SDC (Synchronous Data Compression) 0 сжатие синхронных потоков данных
О қадамдастырылған деректер ағынын сығымдау

SDD (Single Density Disk) 0 диск для записи с одинарной плотностью
0 дара тығыздалымды табақжад

SDDI (Shielded Distributed Data Interface) 0 распределенный интерфейс передачи данных по экранированному кабелю
0 экранды кабелмен деректерді тасымалдаудың таратылған интерфейсі

SDE (Software Development Environment) 0 средства и методы разработки программного обеспечения
0 бағдарламалық құралды жасау ортасы

SDET (System DEvelopment Throughput) 0 «расход системных ресурсов за определенный срок»
0 «берілген мерзімдегі жүйелік қорлар шығыны»

SDF (Service Data Function) 0 функция поддержки данных услуги
О қызмет деректерін құптау функциясы

SDF (Synchronous Data Flow) 0 синхронный поток данных
0 қадамдастырылған деректер ағыны

SDH (Synchronous Digital Hierarchy) 0 синхронная цифровая иерархия
0 қадамдастырылған сантаңбалы деңгей

SDI (Storage Device Interface) 0 интерфейс запоминающих устройств
О ЕСК интерфейсі

SDK (Software Development Kit) 0 средства разработки программного обеспечения
0 бағдарламалық, қамтамасыздандыруды жасау құралы

SDLC (Synchronous Data Link Control) 0 протокол управления синхронной передачей данных
0 деректерді тасымалдаудың желісін басқару (SNA торабының келісімережесі)

SDLD (Standard Device Level Protocol) 0 стандартный протокол приборного уровня
О құралдық деңгейдің нұсқакалыптық, келісімережесі

SDM (System Development Multitasking) 0 системное развитие мультизадачности
0 көпесептікті дамыту жүйесі

SDMA (Space-Division Multiple Access) 0 множественный доступ с пространственным разделением каналов
0 кеңістікті бөлінген желілі көпшілікті ену

SDR (Storage Data Register) 0 регистр данных ЗУ
О ЕСК деректер тіркегіші

SDTC (Satellite Data Transmission System) 0 система передачи данных с использованием искусственных спутников Земли
0 ғарыштық деректерді тасымалдау жүйесі

SDU (Service Data Unit) 0 сервисный блок данных
0 қызметтік деректер блогы

SE (Standard Edition) 0 стандартная редакция 0 нұсқакалыптық редакция

SEA (Standard Electronic Assembly) 0 стандартный электронный блок 0 нұсқакалыптық электронды блок

SEB (Super Encoder Board) 0 плата суперперекодировки 0 суперқайташарттаңбалау сызбанегізі

SEC-DED (Single Error Correction-Double Error Detection) 0 код с исправлением одиночных ошибок и обнаружением двойных ошибок 0 жеке қатені түзеу, қос қатені анықтау

SEE (Software Engineering Environment) 0 средства и методы разработки программного обеспечения 0 бағдарламалық кдмтаманы жасау өдістері мен ортасы

SEI (Standard Entry Interface) 0 стандартный интерфейс ввода данных 0 деректерді енгізудің нұсқатаңбалық интерфейсі

SEM (Standard Electronic Module) 0 стандартный электронный модуль (блок) 0 нұсқатаңбалы электронды дарабөлшек

SENET (slotted envelope network) 0 сеть с разделенными временными интервалами 0 бөлінген уақытаралықты торап

SEPM (Software Engineering and Project Management) 0 управление разработкой и проектированием программного обеспечения 0 бағдарламалық құралдарды жасаумен жобалауды басқару

SES (Smart Energy System) 0 интеллектуальная система энергосбережения 0 қуатсақтау зерделік жүйесі

SEWB (Software Engineering Work-Bench) 0 рабочее место разработчика программного обеспечения 0 бағдарламалық камтамасыздандыруды жасау жұмыс орны

SF (Save Fail) 0 безопасный сбой 0 қауіпсіз жанылу

SF (Sequential File) 0 последовательный файл 0 тізбекті дерекжиын

SF (Sharpening Filter) 0 фильтр увеличения резкости 0 анықтылықты өсіру фильтрі

SF (Sign Flag) 0 флаг знака 0 белгі жалауы

SFBI (Shared Frame Buffer Interconnect) 0 взаимодействие при разделении буфера 0 буферді бөлу кезіндегі іс-өрекет

SFD (Starting-Frame Delimiter) 0 начальный ограничитель кадра 0 көріністі бастапқы шектеуші

SFPS (Sequire Fast Packet Switching) 0 защищенная быстрая коммутация пакетов 0 қорғалынған пакетті (дестені) жылдам байланыстыру

SFS (Shared File Server) 0 файл-сервер коллективного доступа 0 ұжымдық енімді дерекжиынды-сервер

SFT (System Fault Tolerance) 0 отказоустойчивость системы 0 жүйенін істен шыкпау тұрақтылығы

SFX (Self-extracting archive) 0 самораскрывающийся архив 0 өзі ашылатын архив

SG (Screen Grid) 0 экранная сетка 0 экрандық кесте

SGML (Standart General Markup Language) 0 стандартный обобщенный язык описания документов 0 құжаттарды нұсқакалыпты қауымдасты сипаттау тілі

SGR (Set Graphics Rendition) 0 установить графическое отображение 0 графикалық бейнелеуді орнату

SH (Stackable Hub) 0 *наращиваемый концентратор* 0 өсірімді жинақтағыш

SHRC (Super High Resolution Card) 0 *плата сверхвысокой разрешающей способности* 0 өте жоғарғы шешу қабілетті плата

SHHTTP (Secure Hypertext Transport Protocol) 0 *безопасный гипертекстовый транспортный протокол* 0 қауіпсіз гипертекст! аса үлкен жазбахабарды транспорттық келісімережесі

SI (Shift In) 0 *переход на нижний регистр* 0 төменгі тіркегішке ауысу

SI (Source Index) 0 *регистр-индекс источника* 0 тіркегіш-көрсеткіш көзі

SI (Speed Indicator) 0 *индикатор быстродействия* 0 жылдамдық, көрсеткіші

SI (System Integrator) 0 *системный интегратор* 0 жүйелік шоғырландырушы

SIA (Semiconductor Industry Association) 0 *Ассоциация полупроводниковой промышленности* 0 жартылай өткізгіштер өндірісінің қауымдастығы

SID (Segmented Image Database) 0 *сегментированная база данных изображений* 0 кескіндердің бөлшектенген деректер қоры

SIDF (System Independent Data Format) 0 *независимый от системы формат данных* 0 жүйеден тәуелсіз деректер пішімі

SIDS (Speech Identification System) 0 *система идентификации речи* 0 сөзді үқсату жүйесі

SIF (Standard InterFace) 0 *стандартный интерфейс* 0 нұсқакалыптық, интерфейс

SIG (Special Interest Group) 0 *группа по интересам* 0 мүдделі арнайы топ

SIGCHI (Special Interest Group for Computer-Human Interaction) 0 *специальная группа по проблемам взаимодействия человека и компьютера* 0 адам мен компьютердің қарым-қатынасы туралы арнайы топ

SIGSAC (Special Interest Group on Security, Audit and Control) 0 *секция по компьютерной безопасности, аудиту и управлению* 0 қауіпсіздік, аудит және басқару туралы арнайы топ

SIMD (Single Instruction Multiple Data) 0 *один поток команд, множество потоков данных* 0 жеке ағынды командалы, көп ағынды деректі (ЖККД)

SIMM (Single Inline Memory Module) 0 *модуль с однорядным расположением микросхем памяти* 0 бір желіге сыртқы жанасты жады модулі

SIMPL (Symmetric Integrated Multi-Processor Logic) 0 *симметричная интегрированная мультипроцессорная логика* 0 шоғырлы көппроцессорлы логиканың симметриясы

SInS (Special Information Service) 0 *специальный информационный сервис* 0 арнайы ақпараттық қызметші

SINC (Single-Image Network Computing) 0 *единое представление сетевых вычислений* 0 тораптық есептеуді біркелкі нұсқату

SIO (Serial Input/Output) 0 *последовательный ввод/вывод* 0 тізбекті енгізіп/шығару

SIO (Simultaneous Interface Operation) 0 *одновременная обработка интерфейсов* 0 интерфейстерді бір уақытта өңдеу

SIPO (Serial Input/Parallel Output) 0 *последовательный ввод/параллельный вывод* 0 тізбекті енгіз/қатар шығару

SISD (Single Instruction Single Data) 0 *один поток команд, один поток данных* 0 жеке ағынды командалар, жеке ағынды деректер (ЖКЖД)

SISO (Serial Input/Serial Output) 0 *последовательный ввод/последовательный вывод* 0 тізбекті енгізу/тізбекті шығару

SIU (Subscriber Interface Unit) 0 *абонентское устройство сопряжения* 0 тұтынушы жанастыру құрылғысы

SKAT (Smart Knowledge Acquisition Tool) 0 *интеллектуальные средства сбора знаний* 0 білімді жинаудың зерделік құралы

SLAP (Serial Line Access Protocol) 0 *протокол доступа к последовательному каналу* 0 тізбекті желіге ену келісімережесі

SLC (System Life Cycle) 0 *жизненный цикл системы* 0 жүйенің өміршеңдік циклы

SLED (Single Large Expensive Disk) 0 *один большой дорогой диск* 0 бір үлкен қымбат табақжад

SLI (Service Logic Interpreter) 0 *логический интерпретатор вида услуг* 0 қызметті логикалық тікелей орындау

SLIP (Serial Line Internet Protocol) 0 *межсетевой протокол для последовательного канала* 0 тізбекті желінің торапаралық келісімережесі

SLP (Small Line Printer) 0 *портативное построное печатающее устройство* 0 кішігірім қатарласты баспа құралы

SLT (Subscriber Line Terminal) 0 *терминал абонентской линии* 0 тұтынушы желісінің таңбатергісі

SM (Secondary Memory) 0 *вторичная память* 0 сыртқы жады

SM (Set Mode) 0 *установить режим* 0 тәртіпті орнату

SM (Shared Memory) 0 *совместно используемая память* 0 бірге қолданылатын жады

SM (Systems Memory) 0 *системная память* 0 жүйелік жады

SM (Switching Module) 0 *коммутационный модуль* 0 байланыстыру модулі

SMA (Systems Monitor Architecture) 0 *архитектура системного мониторинга* 0 жүйелік мониторинг сәулеті

SMAP (Systems Management Application Process) 0 *прикладной процесс управления системами* 0 жүйені басқарудың қолданбалы процесі

SMB (Server Message Block) 0 *блок сообщений сервера* 0 қызметші мәліметінің блогы

SMDR (Storage Management Data Requester) 0 *механизм запроса данных управления накопителем* 0 дерекжинағышты басқаруды сұрау тетігі

SMDS (Switched Multimegabit Data Service) 0 *служба многобитовой коммутации данных* 0 деректерді байланыстырудың көпбиттік қызметі

SME (Storage Management Engine) 0 *инструментарий управления накопителем* 0 дерекжинағышты басқару аспабы

SMF (Standart Message Format) 0 *формат стандартных сообщений* 0 үлгікалыпты мәліметтер пішімі

SMF (Standart MIDI File) 0 *стандартный файл MIDI* 0 MIDI үлгікалыптық дерекжиыны

SMF (System Management Facilities) 0 *средства управления системой*
0 жүйені басқару құралы
SMI (Structure of Management Information) 0 *структура управляющей информации* 0 басқарушы ақпарат құрылымы
SMM (System Management Mode) 0 *режим управления системой*
0 жүйені басқару твртібі
SMP (Shared-Memory Multiprocessing) 0 *мультипроцессорная обработка с разделением памяти* 0 жадыны бөлшектеп көпсанашықты өңдеу
SMP (Simple Management Protocol) 0 *простой протокол управления*
0 қарапайым басқару келісімережесі
SMP (Symmetrical Multiple Processor) 0 *симметричный мультипроцессор* 0 танасты көпсанашық
SMP (Symmetrical Multiprocessing) 0 *симметричная многопроцессорность* 0 танасты көпсанашықты өңдеу
SMS (Satellite Multiservices System) 0 *спутниковая мультисервисная система* 0 ғарышты көпқызметті жүйе
SMS (System-Managed Storage) 0 *хранение, управляемое системой*
0 жүйелік басқарылымды есте сақтау жадысы
SMS (System-Management Server) 0 *сервер управления системами*
0 жүйелерді басқару қызметшісі
SMSDF (SMS Data Format) 0 *формат данных SMS* 0 SMS-тің деректер пішімі
SMT (Station Management) 0 *управление станцией* 0 станцияны басқару
SMTP (Simple Mail Transfer Protocol) 0 *простой протокол электронной почты* 0 электронды почтаның қарапайым келісімережесі
SNA (Systems Network Architecture) 0 *сетевая архитектура систем*
0 жүйенің тораптық сәулеті
SNAP (Standard Network Access Protocol) 0 *стандартный протокол доступа к сети* 0 торапқа енудің үлгікалыптық келісімережесі
SNMP (Simple Network Management Protocol) 0 *простой протокол управления сетью* 0 торапты басқарудың қарапайым келісімережесі
SNS (Secure Network Server) 0 *сервер сетевой защиты* 0 торапты қорғау қызметкері
SNTP (Single Network Transfer Protocol) 0 *простой протокол управления сетью передачи данных* 0 деректерді тасымалдау торабының басқарудың қарапайым келісімережесі
SO (Shift Out) 0 *переход на верхний регистр* 0 жоғарғы тіркегішке ауысу
SOH (Start Of Heading) 0 *начало заголовка* 0 тақырып басы
SOHO (Small Office-Home Office) 0 *малый офис-домашний офис*
0 кіші мекеме-үйдегі мекеме
SOM (Start Of Message) 0 *начало сообщения* 0 мәлімет басы
SONET (Synchronous Optical NETwork) 0 *синхронная оптическая сеть* 0 қадамдастырылған оптикалық торап
SOS (Secure Operating System) 0 *операционная система с защитой информации* 0 ақпаратты қорғалынған амалдық жүйе
SP (SPace) 0 *пробел* 0 бос аралық,
SP (Stack Pointer) 0 *регистр-указатель стека* 0 ағындық жадының тіркегіш-көрсеткіші

SP (Structured Protection) 0 *структурированная защита* 0 құрылым-
данған қорғау

SPA (Software Publishers Association) 0 *ассоциация издателей про-
граммных продуктов* 0 бағдарламалық өнімдерді шығару қауымы

SPARC (Scalable Processor Architecture of RISC Computer) 0 *процес-
сор с масштабируемой архитектурой* 0 RISC-компьютерлердің өлшемді
санашықты сөулеті

SPC (Standart Peripheral Controller) 0 *контроллер стандартных пе-
риферийных устройств* 0 үлгікалыпты шеткі құрылғылар бақылаушысы

SPC (Stored-Program Control) 0 *микропрограммное управление* 0 ішкі-
бағдарламалық басқару

SPEC (System Performance Evaluation Cooperative) 0 *группа по оцен-
ке системной производительности* 0 жүйелік өнімділікті бағалау

SPEL (Simple Picture Evaluation Language) 0 *упрощенный машинный
язык анализа изображений* 0 жеделдетілген кескінді талдау тілі

SPF (Shortest Path First) 0 *предпочтение кратчайшего пути* 0 қысқа
жолды таңдау

IS/IP/IG (ISerial/IParallel/IGame) 0 *1 последовательный/Параллель-
ный/Игровой* 0 тізбекті/Іқатарласты/Іойынды

SPI (Service Provider Interface) 0 *интерфейс обеспечения служб* 0 қыз-
меттерді қамтамасыздандыру интерфейсі

SPN (Service Protection Network) 0 *сеть с автоматической защитой
от несанкционированного доступа* 0 қызметтерді қорғалымды торап

SPOOL (Simultaneous Peripheral Operation On Line) 0 *одновременная
работа с периферийными устройствами в итерактивном режиме* 0 шеткі
құралдармен жауаптасу тәртібінде бір уақытта жұмыс істеу

SPX (Sequenced Packed Exchange) 0 *последовательный обмен пакета-
ми* 0 пакеттермен (дестелермен) тізбекті алмасу

SQA (Software Quality Assurance) 0 *обеспечение (гарантии) качества
программных продуктов* 0 бағдарламалық құралдарды сапалық қамтама-
сыздандыру

SQL (Structured Query Language) 0 *язык структурированных запросов*
0 құрылымданған сұраулар тілі

SR (Shift Register) 0 *сдвиговый регистр* 0 жылжыту тіркегіші

SRAM (Static Random Access Memory) 0 *статическое ЗУ с произ-
вольной выборкой (СЗУПВ)* 0 кездейсоқ. таңдамалы статикалық ЕСҚ

SRB (Source Route Bridging) 0 *мостовая передача с маршрутизацией
от источника* 0 дерек көзінен басталған бағдаржолмен көпір арқылы
тасымалдау

SRM (System Resources Manager) 0 *администратор ресурсов системы*
0 жүйелік қорлар өкімшілігі

SRN (Slotted-Ring Network) 0 *кольцевая локальная сеть с кванто-
ванной передачей* 0 бөлшекті тасымалдаушы сақиналы жергілікті торап

SRP (Source Routing Protocol) 0 *протокол маршрутизации от источ-
ника* 0 дерек көзінен бағдаржолдау келісімережесі

SS (Sampled Servo) 0 *шаблонное слежение* 0 калыптық ілесу

SS (Single-Sided) 0 *односторонний* 0 біржақтама

SS (Speed Switch) 0 *переключатель скорости* 0 жылдамдықты ауыстыру

SS (Spreadsheet Simulation) 0 *эмулятор электронных таблиц* 0 элект-
рондық кестені үлгілегіш

- SS** (Stack Segment) 0 *регистр сегмента стека* 0 ағындық жады бөлігінің тіркегіші
- SSB** (Serial System Bus) 0 *последовательная системная шина* 0 тізбекті жүйелік топжелеі
- SSC** (Service Support Center) 0 *центр сервисной поддержки* 0 сервистік құптау орталығы
- SSCP** (Service Switching and Control Point) 0 *узел коммутации и управления услугами* 0 қызметтерді басқару және байланыстыру түйіні
- SSD** (Single-Sided Disk) 0 *односторонний диск* 0 біржақты жазылатын табакдсад
- SSF** (Service Switching Function) 0 *функция коммутации услуг* 0 қызметтерді байланыстыру функциясы
- SSI** (Small Scale Integration) 0 *низкая степень интеграции* 0 төменгі дәрежелі шоғырлану
- SSP** (Service Switching Point) 0 *узел коммутации услуг* 0 қызметтерді байланыстыру түйіні
- SSP** (SWIFT Service Partner) 0 *сервисный партнер SWIFT* 0 SWIFT-тің қызметтік серігі
- SSRU** (Standard Speech Reproducing Unit) 0 *стандартный блок воспроизведения речи* 0 сөзді қайта қалпына келтіруші үлгікдпы
- SSS** (Subscriber Subsystem) 0 *абонентская подсистема* 0 тұтынушы ішкі жүйесі
- SST** (Spread Spectrum Transmission) 0 *передача с разнесением сигнала по спектру* 0 сигналды спектрмен таратып тасымалдау
- SST** (Synchronous System Trap) 0 *синхронное прерывание* 0 қадамда-скан үзу
- STC** (Standard Transmission Code) 0 *стандартный код передачи данных* 0 деректерді тасымалдаудың үлгікалыпты шарттаңбасы
- STDMA** (Space-Time Division Multiple Access) 0 *множественный доступ с пространственно-временным разделением каналов* 0 кеңістікті-уакытты бөлінген желіге көпшіліктік ену
- STLVQ** (Shift-Tolerant Learning Vector-Quantization) 0 *квантизация векторов при обучении с толерантностью к сдвигам* 0 жылжытуға тұрақты оқыту кезінде векторларды бөлшектеу
- STM** (Statistical Multiplexing) 0 *статистическое уплотнение* 0 стати-калы қ тығыздау
- STP** (Shielded Twisted Pair) 0 *экранированная витая пара* 0 экранды қорғалынған ширатылған жүп
- STP** (Signal Transfer Point) 0 *точка передачи сигнала* 0 сигналды тасымалдау нүктесі
- STR** (Synchronous Transmitter-Receiver) 0 *синхронный приемо-пере-датчик* 0 қадамдастырылған қабылдап-тасымалдаушы
- STRADIS** (STRategic Architecture for the Deployment of Information Systems) 0 *стратегическая архитектура для развертывания информаци-онных систем* 0 ақпараттық жүйелерді өрістетудін стратегиялық сөулеті
- STS** (SWIFT Terminal Service) 0 *терминальная служба SWIFT* 0 SWIFT-тің терминалдық қызметі
- STT** (Secure Transaction Technology) 0 *технология надежных тран-закций* 0 берікті транзакциялар технологиясы
- STX** (Start of TeXt) 0 *начало текста* 0 жазбахабар басы

- SU** (Segmentation Unit) 0 *устройство сегментации* 0 бөлшектеу блогы
SU (System Unit) 0 *системное устройство* 0 жүйелік құрылғы
SUN (School Uniting Network) 0 *сеть, объединяющая школы* 0 мек-тептерді біріктіру торабы
SUN (Stanford University Network) 0 *сеть Стенфордского университета* 0 Стэнфорд университетінің торабы
SUS (Speech-Understanding System) 0 *система распознавания речи* 0 сөзді тану жүйесі
SUUG (Society of Unix Users Group) 0 *ассоциация пользователей ОС (Россия) Unix* 0 ОЖ пайдала Unix нушылар қауымы
SVC (Speaker Volume Control) 0 *регулятор громкости* 0 дауысты реттеуші
SVC (Switched Virtual Circuit) 0 *коммутируемый виртуальный канал* 0 айланыстырылған шарттауыспалы желі
SVGA (Super Video Graphics Array) 0 *супервидеографическая матрица* 0 дамытылған бейнеграфикалық кесте
SVHS (Super Video Home System) 0 *усовершенствованная система домашнего видео* 0 дамытылған үйдегі бейне жүйесі
SVOS (Segmented Virtual Object Store) 0 *сегментированное хранение виртуальных объектов* 0 шарттауыспалы зерзаттарды белшектеп сақтау
SVPMI (Super VGA Protected Mode Interface) 0 *интерфейс защищенного режима SVGA* 0 SVGA-ның қорғалынған төртібінің интерфейсі
SVR4 (unix System V Release 4) 0 *новый стандарт ОС Unix* 0 Unix ОЖ жаңа стандарты
SW (SWitch) 0 *переключатель* 0 қайта қосушы
SWIFT (Society for Worldwide Interbank Financial Telecommunication) 0 *общество всемирных межбанковских финансовых телекоммуникаций* 0 дүниежүзілік банкаралық қаржылық, телебайланыстыру қоғамы
SWS (Stuctured Wiring System) 0 *структурированная система кабельной разводки* 0 құрылымданған кабелдік таратып қосу жүйесі
SYN (SYNchronous idle) 0 *синхронизация* 0 қадамдастыру
- TA** (Terminal Adapter) 0 *абонентский адаптер* 0 тұтынушы адаптері
TA (Trunk Access) 0 *доступ к магистрали* 0 байланыс данғылына ену
TAC (Technical Assistance Center) 0 *центр технической поддержки* 0 техникалық қолдау орталығы
TAC (Technology Application Center) 0 *центр по применению технологий* 0 технологияның қолдану орталығы
TAC (Terminal Access Controller) 0 *контроллер доступа к терминалу* 0 танбатеңгіге ену бақылаушысы
TACS (Total Access Communication System) 0 *система связи общего доступа* 0 жалпы енудің байланыс жүйесі
TAP (Test Access Port) 0 *тест-порт* 0 сынақ-порт
TAPI (Telephony Application Programming Interface) 0 *интерфейс прикладного программирования для телефонии* 0 телефондық байланыс-тын қолданбалы бағдарламалық түйістірушісі
TAXI (Transparent Asynchronous Transmitter/Receiver Interface) 0 *прозрачный интерфейс асинхронного приема-передатчика* 0 қадамдастырыл-маған қабылдап-тасымалдаушының мөлдір түйістірушісі

TAZ (Tool Assise ZIF) 0 *с помощью инструмента ZIP* 0 аспаптар көмегімен істелінетін

TBN (Token-Bus Network) 0 *сеть с маркерной шиной* 0 маркерлі топжелілі торап

TBR (Trap Base Register) 0 *регистр базы ловушек* 0 какпанды қор тіркегіші

TC (Transfer Complete) 0 *передача завершена* 0 тасымалдау аяқталды

TCB (Task Control block) 0 *блок управления задачей* 0 тапсырманы басқару блогы

TCM (Trellis Coded Modulation) 0 *решетчатое кодирование* 0 кестелі шарттанбалау

TCNS (Thomas Conrad Networking Solution) 0 *сетевое решение фирмы Thomas Conrad* 0 Thomas Conrad фирмасының тораптық шешімі

TCP (Transmission Control Protocol) 0 *протокол управления передачей* 0 тасымалдауды басқару келісімережесі

TCP/IP (Transmission Control Protocol/Internet Protocol) 0 *протокол управления передачей/межсетевой протокол* 0 тасымалдауды басқару келісімережесі/торап аралық келісімереже

TCSEC (Trusted Computer System Evaluation Criteria) 0 *критерий оценки пригодности компьютерных систем* 0 компьютерлік жүйелердің қорғалу дәрежесін бағалау өлшемі

TCU (Trunk Coupling Unit) 0 *устройство связи с магистралью* 0 даңғылмен байланыстыру құрылғысы

TDM (Time-Division Multiplexing) 0 *временное уплотнение* 0 уақытша топжинақтау (тығыздау)

TDMA (Time-Division Multiple Access) 0 *множественный доступ с временным уплотнением (квантованием)* 0 желілерді уақыттық, бөліп көпшілікті ену

TDS (Time-Division Switching) 0 *временная коммутация* 0 уақытша байланыс

TERN (Telecommunications Education Research Network) 0 *телекоммуникационная образовательная исследовательская сеть* 0 телебайланыстық оқып-зерттеу торабы

TF (Trap Flag) 0 *флаг трассировки* 0 жол белгілеу жалаушасы

TFLOPS (Trillion Floating-point Operations Per Second) 0 *триллион операций с плавающей запятой в секунду секундына* 0 орындалатын жылжымалы үгірлі триллион операциялар

TFT (thin-film transistor) 0 *тонкопленочный транзистор* 0 жұқа пленкалы транзистор

TFTP (Trivial File Transfer Protocol) 0 *тривиальный протокол передачи файлов* 0 белгілі дерекжиындарды тасымалдау келісімережесі

TIA (Telecommunications Industries Association) 0 *Ассоциация производителей средств телекоммуникации* 0 телебайланыс құралдарын өндірушілер қауымы

TIFF (Tagged Image File Format) 0 *меченный формат файлов изображений* 0 кескіндік дерекжиынның нұсқақалыптық пішімі

TIGER (Testability Insertion Guidance Expert System) 0 *экспертная система для автоматизированного включения средств обеспечения тестируемости* 0 сынақтаушы құралдарды қоюмен сараптаушы жүйе

TIGERS (Topologically Integrated Geographic Encoding and Referencing System) 0 *топологически интегрированная географическая справочная система шифрованного изображения* 0 шартбелгіленген бейненің құрылымдық шоғырланған географиялық анықтамалық жүйесі

TIO (Terminal Input/Output) 0 *терминальный ввод/вывод* 0 танбатергімен енгізіп/шығару

TIOA (Terminal Input/Output Area) 0 *терминальная область ввода/вывода* 0 енгізіп/шығарудың таңбатергілік аймағы

TLB (Translation Look-aside Buffer) 0 *буфер ассоциативной трансляции* 0 қауымдасты аудармалау қауымы

TLI (Transport Layer Interface) 0 *интерфейс транспортного уровня в NFS* 0 көлікті деңгей интерфейсі

TLI (Transport Level Interface) 0 *интерфейс транспортного уровня* 0 көлікті деңгей интерфейсі

TLU (Table Look-Up) 0 *табличный поиск* 0 кестеден іздеу

TMC (Thermal Monitoring Card) 0 *плата управления терморезимом* 0 термотөртіпті басқару сызбанегізі

TMDE (Test, Measurement and Diagnostic Equipment) 0 *контрольно-измерительная и диагностическая аппаратура* 0 бақылау-айқындама және өлшеу құрылғысы

TMN (Telecommunication Management Network) 0 *сети управления телекоммуникациями* 0 телебайланысты басқару торабы

TMOS (Telecommunications Management and Operations Support) 0 *управление телекоммуникациями и поддержка операций* 0 телебайланысты басқару және амалдарды қамтамасыздандыру

TMR (Triple Modular Redundant) 0 *тройная модульная избыточность* 0 үштік модульдік артықтық

TMRC (Triple Modular Redundant Controller) 0 *контроллер с тройной модульной избыточной* 0 үштік модульді артықшылықты бағылаушы

TOF (Top Of Form) 0 *начало страницы* 0 парақ басы

TOP (Technical and Office Protocol) 0 *технический и офисный протокол* 0 техникалық және офистік келісімереже

TOS (Top Of Stack) 0 *вершина стека* 0 ағынды жады басы

TP (Transaction Processing) 0 *обработка транзакций* 0 транзакцияларды өкцеу

TP (Transport Protocol) 0 *транспортный протокол* 0 көліктік келісімереже

TP (Twisted Pair) 0 *витая пара* 0 ширатылған жұптық,

TPC (Transaction Processing Council) 0 *группа поставщиков и заказчиков* 0 транзакцияларды өндеу кестесі

tpi (tracks per inch) 0 *число дорожек на дюйм* 0 дюймге келетін жолдар саны

TPPC (Transaction Processing Performance Council) 0 *Совет по производительности обработки транзакций* 0 транзакцияларды өндеу өнімділігі бойынша кеңес

TP-PMD (Twisted Pair Physical Medium Dependent) 0 *стандарт физического уровня для витой пары* 0 ширатылған жұпты физикалық деңгейдің нұсқакалпы

TPS (Test Pattern Set) 0 *набор тест-кодов* 0 сынақ-шарттанбалар жинағы

TPS (Transactions Per Second) 0 *число транзакций в секунду* 0 секунд сайынғы транзакциялар саны

TR (Task Register) 0 *регистр сегмента состояния задачи* 0 есептік сегмент күйі туралы тіркегіш

TR (Terminal Ready) 0 *терминал готов* 0 танбатергі дайын

TRN (Token Ring Network) 0 *локальная сеть с маркерным кольцом* 0 маркерлі сақиналы жергілікті торап

TRT (Token Rotation Time) 0 *время оборота маркера* 0 маркердің айналу уақыты

TRU (Tape Restore Unit) 0 *устройство восстановления на магнитной ленте* 0 магнитті таспада қалпына келтіру құрылғысы

TSA (Target Service Agents) 0 *агенты целевых служб* 0 максатты қызметтер уәкілі

TSAPI (Telephony Services Application Programming Interface) 0 *интерфейс прикладного программирования для телефонных служб* 0 телефондық қызметтердің қолданбалы бағдарламалар интерфейсі

TSR (Terminate-and-Stay-Resident) 0 *«после выполнения остаться в памяти»* 0 «орындалғаннан кейін жадыда қалу»

TSR (Time-Sharing Regime) 0 *режим разделения времени* 0 уақытты бөлу тәртібі

TSS (Task State Segment) 0 *сегмент состояния задачи* 0 есептік күй сегменті

TSS (Telecommunications Standardization Sector) 0 *сектор стандартизации в области телекоммуникаций* 0 телебайланыстыру аймағындағы үлгікалыптау секторы

TT (Throughput Test) 0 *тест на пропускную способность* 0 өткізгіштік кабілетіне сынақ

TTL (Transistor-Transistor Logic) 0 *транзисторно-транзисторная логика* 0 транзисторлы-транзисторлық логика

TTM (Thin Transistor Matrix) 0 *тонкопленочная транзисторная матрица* 0 жұқа пленкалы транзисторлы кесте

TTS (Text-To-Speech) 0 *«текст-в-речь»* 0 жазбахабарды сөзге

TTS (Transaction Tracking System) 0 *система протоколирования транзакции* 0 транзакцияларды келісімережемелеу жүйесі

TTY (TeleTYpewriter) 0 *телетайп* 0 телетайп баспасы

TXT (TeXT) 0 *текст* 0 жазбахабар

И

UA (User Agent) 0 *агент пользователя* 0 тұтынушы уәкілі

UART (Universal Asynchronous Receiver/Transmitter) 0 *универсальный асинхронный приемопередатчик* 0 өмбебап қадамдастырылмаған қабылдап-тасымалдаушы

UCA (Universal Communications Architecture) 0 *универсальная коммуникационная архитектура* 0 өмбебап байланыстыру суулеті

UCM (Universal Cable Module) 0 *универсальный кабельный модуль* 0 өмбебап сымжелі модуль

UCR (Under Color Removal) 0 *удаление паразитных цветов* 0 пайдасыз түстерді шығарып тастау

UCS (Universal Character Set) 0 универсальный набор символов
0 өмбебап символдар жиынтығы
UCS (User Coordinate System) 0 система координат пользователя
0 пайдаланушының мекенорындық жүйесі
UDC (User-Defined Commands) 0 определяемые пользователем команды
0 тұтынушымен анықталатын командалар
UDF (User-Defined Function) 0 функция, определенная пользователем
0 анықталған функция
UDM (Uniform Data Model) 0 стандартная модель данных 0 үлгікалыпты деректер модулі
UDP (User Datagram Protocol) 0 протокол пользовательских дейтаграмм
0 деректобының пайдаланушылық келісімережесі
UDS (Universal Directory Services) 0 универсальная служба каталогов
0 өмбебап сөрелік қызметтер
UFI (User Friendly Interface) 0 дружественный интерфейс
0 ынтымақтасты интерфейс
UFO (User Familiar Objects) 0 объекты, привычные пользователю
0 тұтынушыға таныс зерзаттар
UIC (User Interface Circuit) 0 устройство абонентского сопряжения
0 тұтынушылық жанастыру құрылғысы
ULP (Upper Layer Protocol) 0 протокол верхнего уровня
0 жоғарғы деңгейлік келісімережесі
UM (User Manager) 0 абонентская система управления
0 тұтынушымен басқару жүйесі
UMA (Upper Memory Area) 0 область старших адресов памяти
0 жадының үлкен адресстер аймағы
UMB (Upper Memory Blocks) 0 блоки старшей памяти
0 үлкен жадылар блогы
UMIG (Universal Messaging Interoperability Group) 0 Группа по универсальному взаимодействию систем передачи сообщений
0 мәліметтерді тасымалдау жүйесінің өмбебап қарым-қатынастар тобы
UNI (User-to-Network Interface) 0 сетевой интерфейс пользователя
0 пайдаланушының тораптық интерфейсі
UNIT (Unified Networking Technology) 0 обобщенная теория проектирования сетей
0 тораптарды жобалаудың жалпыланған теориясы
UNPS (Universal Power Supply) 0 универсальный источник питания
0 өмбебап қорек көзі
UPS (Uninterruptible Power Supply) 0 источник бесперебойного питания
0 тоқтаусыз қорек көзі
URPC (Universal Remote Procedure Call) 0 универсальная система дистанционного вызова процедур
0 процедураларды алыстан шақырудың өмбебап жүйесі
US (Unit Separator) 0 разделитель элементов
0 элементтерді бөлігіш
USART (Universal Synchronous/Asynchronous Receiver/Transmitter)
0 универсальный синхронно-асинхронный приемопередатчик
0 қадамдастырылған және қадамдастырылмаған өмбебап қабылдап-тасымалдаушы
USI (User-System Interface) 0 интерфейс «абонент-система»
0 «тұтынушы-жүйе» интерфейсі
USS (United States Standard) 0 Стандарт США
0 АҚШ үлгікалыпы

UTP (unshielded twisted pair) 0 неэкранированная витая пара 0 экранды қорғалынбаған ширатылған жұп

UUCP (Unix to Unix Copy Program) 0 программа копирования Unix-Unix 0 Unix-Unix машинасының көшірмелеу бағдарламасы

V.17 0 Стандартный протокол модуляции Группы 3 ITU-T для передачи факсов со скоростью до 14400 бит/с 0 жазбахабарды 14400 бит/с жылдамдықпен тасымалдауға арналған ITU-T 3 тобының сигналды құбылту келісімережесінің үлгікалыпы

V.21 0 Стандарт ITU-T для дуплексной передачи со скоростью 300 бит/с по коммутируемому каналу с использованием метода частотной модуляции 0 жиілікті құбылту өдісін пайдалана отырып тікелей байланыстырылған желімен 300 бит/с жылдамдықпен қосбағытта тасымалдауды ITU-T үлгікалыпы

V.22 0 Стандарт ITU-T для дуплексной передачи со скоростью 1200 бит/с с применением метода двукратной относительной фазовой модуляции 0 арнайы бөлінген немесе тікелей байланыстырылған желілерді екіеселі салыстырмалы фазалық құбылту өдісін пайдалана отырып 1200 бит/с жылдамдықпен қосбағытта тасымалдауды ITU-T үлгікалыпы

V.22bis 0 Стандарт ITU-T для дуплексной передачи со скоростью 1200 и 2400 бит/с по коммутируемому каналу с применением 16-позиционной квадратурно-амплитудной модуляции и адаптивной коррекцией АЧХ 0 16-позициялы шаршы-амплитудалық құбылту және бейімдеп түзету өдісін пайдалана отырып тікелей байланыстырылған желімен 1200 және 2400 бит/с жылдамдықпен қосбағытта тасымалдауды ITU-T үлгікалыпы

V.23 0 Стандарт ITU-T для полудуплексной передачи со скоростью 1200 бит/с по коммутируемому каналу с использованием метода частотной модуляции 0 жиілікті құбылту тәсілін пайдалана отырып тікелей байланыстырылған желімен 1200 бит/с жылдамдықпен қосбағытта тасымалдауды ITU-T үлгікалыпы

V.24 0 Стандарт ITU-T для электрического интерфейса между оконечным оборудованием данных и модемом 0 деректердің соңғы жабдығы мен модем арасындағы интерфейстің ITU-T үлгікалыпы

V.26 0 Стандарт ITU-T для полудуплексной передачи со скоростью 2400 бит/с по выделенному каналу с использованием метода двукратной относительной фазовой модуляции 0 екіеселі салыстырмалы фазалық құбылту өдісін пайдалана отырып арнайы бөлінген желімен 2400 бит/с жылдамдықпен бірбағытта тасымалдауды ITU-T үлгікалыпы

V.26bis 0 Стандарт ITU-T для дуплексной передачи со скоростью 2400 бит/с по коммутируемому каналу с использованием метода двукратной относительной фазовой модуляции 0 екіеселі салыстырмалы фазалық құбылту өдісін пайдалана отырып тікелей байланыстырылған желімен 2400 бит/с жылдамдықпен қосбағытта тасымалдауды ITU-T үлгікалыпы

V.27 0 Стандарт ITU-T для дуплексной передачи со скоростью 4800 бит/с по выделенному каналу с использованием метода трехкратной относительной фазовой модуляции 0 үшеселі салыстырмалы фазалық

күбылту өдісін қолдана отырып арнайы бөлінген желімен 4800 бит/с жылдамдықпен қосбағытта тасымалдаудың ITU-T үлгікалыпы

V.27ter 0 Стандарт ITU-T для полудуплексной передачи со скоростью 4800 бит/с по коммутируемому каналу с использованием метода трехкратной относительной фазовой модуляции 0 үшеселі салыстырмалы фазалық күбылту өдісін қолдана отырып тікелей байланыстырылған желімен 4800 бит/с жылдамдықпен бірбағытта тасымалдаудың ITU-T үлгікалыпы

V.29 0 Стандарт модуляции Группы 3 ITU-T для полудуплексной передачи по коммутируемому или двухпроводному выделенному каналу, для дуплексной передачи по четырехпроводному выделенному каналу со скоростью 9600 бит/с с использованием метода шестнадцатипозиционной квадратурной амплитудной модуляции 0 16-позициялы шаршы-амплитудалық, күбылту өдісін қолдана отырып төртсымды арнайы бөлінген желімен 9600 бит/с жылдамдықпен екібағытта тасымалдаудың жөне де тікелей байланыстырылған немесе екісымды арнайы желімен екібағытта тасымалдаудың 3 топ ITU-T күбылту үлгікалыпы

V.32 0 Стандарт ITU-T для дуплексной передачи по коммутируемому или двухпроводному выделенному каналу с использованием метода шестнадцатипозиционной квадратурной амплитудно-фазовой модуляции 0 16-позициялы шаршы-амплитудалық күбылту өдісін қолдана отырып тікелей байланыстырылған немесе екісымды арнайы желімен 4800 және 9600 бит/с жылдамдықпен екібағытта тасымалдаудың ITU-T үлгікалыпы

V.32bis 0 Стандарт ITU-T для дуплексной передачи со скоростью 14400 бит/с по коммутируемому или двухпроводному выделенному каналу с использованием метода 128-позиционной квадратурной амплитудной модуляции 0 128-позициялы шаршы амплитудалық күбылту өдісін қолдана отырып тікелей байланыстырылған немесе екісымды арнайы желімен 14400 бит/с жылдамдықпен екібағытта тасымалдаудың ITU-T үлгікалыпы

V.32ter 0 Проект стандарта, разработанный фирмой AT&T для дуплексной передачи со скоростью 19200 бит/с по коммутируемому или двухпроводному выделенному каналу 0 тікелей байланысқан немесе екісымды арнайы желімен 19200 бит/с жылдамдықпен екібағытта тасымалдаудың AT&T фирмасы жетілдірген үлгікалып жобасы

V.33 0 Стандарт ITU-T для дуплексной передачи со скоростью 14400 бит/с по четырехпроводному выделенному каналу с использованием метода 128-позиционной квадратурной амплитудно-фазовой модуляции 0 128-позициялық шаршы амплитуда фазалық күбылту өдісін қолдана отырып төртсымды арнайы желімен 14400 бит/с жылдамдықпен екібағытта тасымалдаудың ITU-T үлгікалыпы

V.34 0 Стандарт ITU-T для дуплексной передачи со скоростью 28800 бит/с по коммутируемому каналу 0 тікелей байланыстырылған желімен 28800 бит/с жылдамдықпен екібағытта тасымалдаудың ITU-T үлгікалыпы

V.35 0 Стандарт ITU-T для электрического интерфейса между терминальным оборудованием и линейным драйвером 0 терминалдык, жабдық және сызықтық драйвер арасындағы интерфейстің ITU-T үлгікалыпы

V.42 0 Стандарт ITU-T для дуплексных модемов. Описывает методы исправления ошибок. Включает протокол канального уровня LAPM, а также протоколы MNP2-4 0 екібағытты модемнің ІТУ-Т үлгікалыпы. Қатені түзету өдісін сипаттайды. Үлгікалыпқа желілік деңгейдің LAPM және MNP2-4 келісімережелері кіреді

V.42bis 0 Стандарт ITU-T для процедур сжатия данных, передаваемых модемами, использующими протокол коррекции V.42. 0 қателерді түзетуші V.42 келісімережесі қолданып модем арқылы тасымалданатын деректерді сығу процедурасының ІТУ-Т үлгікалыпы

VAB (Voice Answer Back) 0 голосовой ответ 0 дауысты жауап

VAC (Value-Added Carrier) 0 высококачественная арендуемая линия связи 0 жоғары сапалы жалданған байланыс желісі

VAC (Value-Added Company) 0 компания-владелец сети, предоставляющая дополнительные услуги 0 қосымша қызметтер ұсынатын торап иесі-компания

VAD (Value Added Feature Connector) 0 дистрибьютер, производящий «добавленную стоимость» 0 «қосылған күн» өндіруші дистрибьютер

VAFC (VESA Advanced Feature Connector) 0 VESA разъем с улучшенными характеристиками 0 жақсартылған көрсеткішті VESA ажыратып-қосу ұясы

VAN (Value-Added Network) 0 сеть с дополнительными услугами 0 қосымша қызметті торап

VAP (Value-Added Process) 0 процесс с дополнительными услугами 0 қосымша қызметтері бар процесс

VAR (Value Added Reseller) 0 поставщик комплексных систем (дополнительных услуг) 0 кешендік жүйелерді жеткізуші

VAT (Video Audio Teleconference) 0 видеоаудиотелеконференция 0 бейнесөзді телеконференция

VAX (Virtual Address extended) 0 расширенный виртуальный адрес 0 кеңейтілген шарттауыспалы адрес

VBE (Video BIOS Extension) 0 видеорасширение BIOS 0 BIOS бейнеулғайту

VCC (Virtual Channel Connection) 0 соединение виртуальных каналов 0 шарттауыспалы желілерді байланыстыру

VCI (Video Cursor Interface) 0 видеокурсорный интерфейс 0 бейнесілтемелік интерфейс

VCI (Virtual Circuit Identifier) 0 идентификатор виртуального канала 0 шарттауыспалы желінің идентификаторы (анықтағышы)

VCPi (Virtual Control Program Interface) 0 программный интерфейс виртуального управления 0 шарттауыспалы басқарудың бағдарламалық интерфейсі

VD (Verified Design) 0 проверяемая разработка 0 тексерілетін зерттеу жұмыстары

VDA (Vector Distance Algorithm) 0 алгоритм «вектор-длина» 0 «вектор-аралық» алгоритм

VDDP (VESA Display Demands Protocol) 0 протокол определения требований к дисплею VESA 0 VESA ақпаратғыларына қойылған талаптарды анықтаушы келісімережесі

VDI (Video Device Interface) 0 интерфейс видеоустройств 0 бейнеқұрылғы интерфейсі

VDI (Virtual Device Interface) 0 *интерфейс виртуального устройства*
О шартауыспалы құрылғының интерфейсі

VDM (Virtual DOS Machine) 0 *виртуальная машина DOS* 0 DOS шартауыспалы машинасы

VDMA (Virtual Direct Memory Access) 0 *прямой доступ к памяти по виртуальному адресу* 0 шартауыспалы адресі жадыға тікелей ену

VDS (Virus Detection System) 0 *система обнаружения вирусов* 0 вирусты табу жүйесі

VDT (Video Display Terminal) 0 *видеотерминал* 0 бейнетаңбатергі

VESA (Video Electronics Standard Association) 0 *Ассоциация по стандартизации в области видеоэлектроники* 0 бейнеэлектроника аймағында үлгікалыптау қауымы

VEST (VAX Executable Software Translator) 0 *транслятор исполнимых модулей программ для систем VAX* О VAX жүйесі үшін бағдарламалаудың орындамалық модульдерінің бағдарлаударғы

VFAT (Virtual File Allocation Table) 0 *виртуальная таблица размещения файлов* 0 дерекжиындарды орналастырудың шартауыспалы кестесі

VFS (Virtual File System) 0 *виртуальная файловая система* 0 шартауыспалы дерекжиындық жүйе

VGA (Video Graphics Array) 0 *видеографический матричный адаптер* 0 матрицалық бейнесыз бейімдеушісі

VHD (Very High Density) 0 *сверхвысокая плотность* 0 өте жоғарғы тығыздық

VHS (Video Home System) 0 *система домашнего видео* О үйдегі бейне жүйесі

VIM (Vendor Independent Messaging) 0 *передача сообщений независимо от фирм-поставщиков* 0 жеткізуші фирмалардан тәуелсіз мөлiметтерді тасымалдау

VINES (Virtual Networking System) 0 *виртуальная сетевая система* О шартауыспалы тораптық жүйе

VIP (Visionary Interpreter for Postscript) 0 *программа-интерпретатор входных данных для Postscript* 0 Postscript үшін кіріс деректерін тікелей өндеуші бағдарлама

VIVID (Video, Voice, Image and Data) 0 *видео, речь, изображение и цифровые данные* 0 бейне, сөз, кескін және сантаңбалы деректер

VLAN (Very large Local Area Network) 0 *сверхбольшая локальная вычислительная сеть* 0 аса үлкен жергілікті есептеу торабы

VLB (VESA Local Bus) 0 *локальная шина VESA* О VESA жергілікті топжелі

VLDR (Very Low Data Rate) 0 *сверхнизкая скорость передачи данных* О деректерді тасымалдаудың өте төменгі жылдамдығы

VLIW (Very Long Instruction Word) 0 *«очень длинное командное слово»* О «өте ұзын амалөмір сөзі»

VLM (Virtual Loadable Module) 0 *виртуальный загрузочный модуль* О шартауыспалы жүктемелеу модулі

VLP (Variable Licence Pack) 0 *переменная лицензия* 0 айнымалы рұқсат-құжат

VLSI (Very-Large-Scale Integration) 0 *сверхвысокая степень интеграции* 0 шоғырланудың асаүлкен дәрежесі

VM (Virtual Machine) 0 *виртуальная машина* 0 шартауыспалы машина

VMC (VESA Media Channel) 0 медиа-канал *VESA* 0 *VESA* құрал-желі

VMM (Virtual Memory Manager) 0 модуль управления виртуальной памятью 0 шарттауыспалы жадыны басқару модулі

VMT (Virtual Method Table) 0 таблица виртуальных правил 0 шарттауыспалы ережелер кестесі

VOM (Virtual Object Manager) 0 виртуальный менеджер объектов 0 шарттауыспалы зер заттар менеджері

VOS (Vision Operating System) 0 визуальная операционная система 0 көрінетін амалдар жүйесі

VP (Verified Protection) 0 проверяемая защита 0 тексерілетін қорғау

VPDN (Virtual Private Data Network) 0 частная виртуальная сеть передачи данных 0 жеке шарттауыспалы деректерді тасымалдау торабы

VPI (Virtual Path Identifier) 0 идентификатор виртуального пути 0 шарттауыспалы жол идентификаторы

VPI/VC (Virtual Path Identifier/Virtual Circuit Identifier) 0 идентификатор виртуального пути/идентификатор виртуального канала 0 шарттауыспалы жол идентификаторы/шарттауыспалы желі идентификаторы

VPN (Virtual Private Network) 0 виртуальная частная сеть 0 шарттауыспалы жеке торап

VR (Virtual Reality) 0 виртуальная реальность 0 шарттауыспалы шындық

VRAM (Video Random Access Memory) 0 оперативное запоминающее устройство видеоадаптера, видео ОЗУ 0 бейнебейімдегіштің жедел еске сақтау құрылғысы (бейне ЖЕСК)

VRML (Virtual Reality Modeling Language) 0 язык виртуальной реальности 0 шарттауыспалы шындықты үлгілеу тілі

VROOMM (Virtual Run-time Object-Oriented Memory Manager) 0 объектно-ориентированный менеджер виртуальной памяти 0 шарттауыспалы жадының зерзаттыбағытталған өкімі

VRS (Voice Recognition System) 0 система распознавания речи 0 сөзді тану жүйесі

VSAM (Virtual Storage Access Method) 0 виртуальный метод доступа к накопителям 0 жинақтағыштарға енудін шарттауыспалы өдісі

VSAT (Very Small Aperture Terminal) 0 терминал с очень малой апертурой 0 өте аз белгі жинақты терминал

VT (Vertical Tabulation) 0 вертикальная табуляция 0 тікелей кестелеу

VT (Virtual Terminal) 0 виртуальный терминал 0 шарттауыспалы терминал

VTAM (Virtual Telecommunications Access Method) 0 виртуальный телекоммуникационный метод доступа 0 шарттауыспалы телебайланысты ену өдісі

W

WABI (Windows Application Binary Interface) 0 двоичный интерфейс для приложений среды Windows 0 Windows ортасы қосымшасының екілік интерфейсі

WAIS (Wide Area Information Servers) 0 информационные серверы широкого применения 0 кеңінен қолданылатын ақпараттық сервер

WAN (Wide Area Network) 0 *территориальная сеть* 0 территориялық. торап

WAND (Wide Area Network Distribution) 0 *распространение программ по глобальной сети* 0 аумақты тораппен бағдарламаларды тарату

WCS (Work Card System) 0 *индивидуальная рабочая карта* 0 жұмыстарды бөлу құрылымы

WBS (Work Break-down Structure) 0 *структура разделения работ* 0 жұмыстарды бөлу құрылымы

WD (Winchester Drive) 0 *дисковый накопитель типа «винчестер»* 0 «винчестер» түрлі табақжақты жинақтағыш

WFS (Workflow Software) 0 *программное обеспечение автоматизации деловых процедур* 0 іскерлік процедураларды автоматтандырудың бағдарламалық камтамасы

WFW (Windows For Workgroups) 0 *Windows для рабочих групп* 0 жұмыс тобына арналған Windows

WHS (Wang Integrated System) 0 *интегрированная система изображений фирмы Wang* 0 Wang фирмасының бейнелік шоғырлы жүйесі

WIN (Wireless Inbuilding Network) 0 *беспроводная внутренняя сеть здания* 0 ғимараттық сымсыз ішкі торап

WITS (Windows Integrated Test Suite) 0 *интегрированный тестовый набор для Windows* 0 Windows арналған шоғырлы сынақ жинағы

WKS (WorkStation) 0 *рабочая станция* 0 жұмыс станциясы

WMF (Windows Metafile) 0 *метафайл среды Windows* 0 Windows ортасының көлемді дерекжиыны

WORM (Write Once/Read-Many) 0 *однократная запись/многократное считывание* 0 бір рет жазу/көп рет оқу

WOS (Wireless Office System) 0 *офисная беспроводная сетевая система* 0 мекемелік сымсыз тораптық жүйе

WOSA (Windows Open Services Architecture) 0 *открытая архитектура Windows* 0 Windows-дың ашық сәулеті

WOSA/XRT (WOSA/Extension for WOSA Real Time) 0 *расширение WOSA для реального времени* 0 нақты уақыт үшін кенейту

WP (Word Processing) 0 *обработка текстов* 0 жазбахабарды өңдеу

WPS (Word Processing Simulation) 0 *эмулятор текстового процессора* 0 жазбахабарлық санашықты үлгілегіш

WWW (World Wide Web) 0 *всемирная «паутина»* 0 дүниежүзілік «өрмек»

WYDIWYS (What You Do Is What You See) 0 *«что сделаешь, то и увидишь»* 0 «не істесең, соны көресің»

WYPIWYF (What You Print Is What You Fax) 0 *«что печатаете на принтере, то и будет передано по факсу»* 0 «баспаға не жазсан, сол факспен беріледі»

WYSIWYG (What You See Is What You Get) 0 *«что видишь на экране, то получишь при печати»* 0 «экранда не көрсен, баспадан соны аласың»

WYSIWYS (What You See Is What You See) 0 *«что видишь на, то и есть»* 0 «не көрсең, сол бар»

X.121 0 Стандарт ИТУ-Т, определяющий международную систему адресации в сетях X.25 О X.25 торабынын халықаралық адресстеу жүйесін анықтайтын ИТУ-Т үлгікалыпы

X.21 0 Стандарт ИТУ-Т, определяющий физический интерфейс между терминалом и аппаратурой передачи данных О терминал мен деректерді тасымалдау құрылғысы ДТҚ арасындағы физикалық интерфейсін анықтайтын ИТУ-Т үлгікалыпы

X.25 0 Стандарт ИТУ-Т, описывающий интерфейс между оконечным оборудованием данных и аппаратурой передачи данных, функционирующей в пакетном режиме в сетях передачи данных общего пользования О деректердің соңғы жабыдығы мен ДТҚ арасындағы интерфейсін сипаттайтын ИТУ-Т үлгікалыпы

X.400 0 Международный стандарт ИТУ-Т глобальной передачи сообщений О мөлiмeттердi (жазбахабар немесе графикалық) аумақтық тасымалдаудың ИТУ-Т халықаралық үлгікалыпы

X.500 0 Стандарт ИТУ-Т для служб иерархических распределенных справочников, которые представляют различную информацию обо всех именованных объектах сети О көпденгейлік таратылған анықтамалар тораптың зер заттар туралы қызметінің ИТУ-Т үлгікалыпы

X.75 0 Стандарт ИТУ-Т, определяющий структуру сообщений для обмена пакетами по международным каналам между шлюзами сетей X.25 О X.25 тораптарында халықаралық желі көмегімен шлюз арқылы пакеттік алмасуға байланысты мөлiмeттер құрылымын анықтайтын ИТУ-Т үлгікалыпы

XAPIA (X.400 Applications Programming Interface Association) 0 Ассоциация разработчиков интерфейса прикладного программирования для X.400 0 зерзаттық дерекжиындардың кеңейтілген жалпы пішімі

XCOFF (Extended Common Object File Format) 0 расширенный общий формат объектных файлов 0 зерзаттық, дерекжиындардың кеңейтілген жалпы пішімі

XDR (External Data Representation) 0 внешнее представление данных 0 деректерді сыртқы нұсқату

XE (extended Edition) 0 расширенная редакция О кеңейтілген саралау

XFN (X/Open Federated Naming) 0 федеративный (объединенный) сервис именования 0 біріктірілген қызметтік аттарға (таратылған анықтамаларға) ену интерфейсін үлгікалыпы

XGA (Extended Graphics Array) 0 усовершенствованный графический матричный адаптер О жетілдірілген графикалық кестелі бейімдеуші

XIP (eXecutive-In-Place) 0 исполнимый на месте 0 орнында аткарылатын

XIS (Xerox Imaging System) 0 система обработки изображений фирмы Xerox 0 Xerox фирмасының кескіндерді өңдеу жүйесі

XIWT (Cross-Industry Working Team) 0 Межотдустриальная рабочая группа 0 өндірісаралық жұмыс тобы

XMM (Extended Memory Manager) 0 администратор XMS-памяти О XMS-жады өкімі

XMS (Extended Memory Specification) 0 расширенная память 0 кеңейтілген жады

XNA (Extended Network Architecture) 0 *расширенная архитектура сети* 0 тораптың кеңейтілген сәулеті

XNS (Xerox Network Services) 0 *сетевая служба фирмы Xerox* 0 Xerox фирмасының тораптық жүйесі

XOR (eXclusive OR) 0 *исключающее ИЛИ* 0 ИЛИ амалын болғызбау

XPG (X/Open Portability Guide) 0 *руководство по стандартам X/Open* 0 X/Open үлгікалыптарына басшылық

XREE (cross-reference table) 0 *таблица перекрестных ссылок* 0 қиылысты сілтеулер таблицасы

XT-bus (Extended Technology bus) 0 *шина с расширенной технологией* 0 кеңейтілген технологиялық топжелі

YACC (Yet Another Compiler-Compiler) 0 *компилятор компиляторов* 0 бағдарқұрастырғылардың бағдарқұрастырғышы

Z-bus (Zilog bus) 0 *шина Zilog* 0 Zilog топжелі

ZF (Zero Flag) 0 *флаг нуля* 0 нөлдік жалауша

ZIF (Zero Insertion Force) 0 *нулевое усилие вставки* 0 күш салмай ажыратып-қосу

ZIP (Zigzag-in-line Package) 0 *плоский корпус со штырьковыми выводами, расположенными зигзагообразно* 0 ирек жалғасты жазық, түркі

УКАЗАТЕЛЬ АНГЛИЙСКИЙ ТЕРМИНОВ

- abbreviation 7
- abnormal termination 8
- abonent 7
 - ~ identifier 47
 - ~ machine 7
 - ~ name 48
 - ~ network session 108
 - ~ node 7
 - ~ processing 98
 - ~ register 103
- absolute address 7, 65
 - ~ addressing 7
 - ~ code 93
 - ~ coding 94
 - ~ command 7
 - ~ loader 7
 - ~ program 93
 - ~ term theory 7
 - ~ value 7
- abstract 106
 - ~ automation 7
 - ~ data 7
 - ~ data type 7
 - ~ file 7
 - ~ semantic 7
 - ~ symbol 7
 - ~ system 7
- abstraction 7
 - ~ language 7
- abundant 48
- acceleration 128
- accelerator 13
- acceptable level 41
- accepting system 91
- access 41, 75
 - ~ address 12, 126
 - ~ block 21
 - ~ control 59, 127
 - ~ method 66
 - ~ mode 104
 - ~ phase 130
 - ~ right 89
 - ~ security 20
- accessibility 41
- account 80
 - ~ system 116
- accreditation 32
- accumulate 70
- accumulation 71
- accumulator file 70
 - ~ register 70
- accuracy 89, 124
- ACK (acknowledgement) 112
- acknowledgement 53
- action body 121
- actions 77
- activated fault 13
- activation 13
 - ~ problem 13
- active communication 13
 - ~ communication line 13
 - ~ cycle 13
 - ~ line 13
 - ~ object communication device 13
 - ~ task 13
- activity 13, 74
- actual 13
 - ~ address 52
- acyclic graph 34
- adaptation 10
- adapter 10
 - ~ automatic call 10
- adaptive 11
 - ~ automatic control system 11
 - ~ control 11
 - ~ routing 11
 - ~ system 11
- adaptivity 11
- adder 119
- add-in memory 41
- adding instruction 56
- addition 40
 - ~ symbol 112
- additional console 41
- additive group 11
- additivity 11
- address 11, 82
 - ~ alignment 30
 - ~ alternation rotation 136
 - ~ base 19
 - ~ buffer 23
 - ~ byte 19

~ constant 13	aggregate 10
~ control 59	~ unified system 10
~ decoder 38	aggregation 10
~ direct transmission 82	aid 129
~ end 58	airborne numeric computer 23
~ field 86	algebraic language theory 14
~ format 132	~ semantics 14
~ formation 132	~ system 14
~ generator 32	algorithm 14
~ group 34	~ analysis 15
~ indicator 126	~ and program fund 132
~ installation 129	~ block-diagram 23
~ instruction 13	~ module 15
~ interval 50	~ programming 94
~ label 13	~ synthesis 113
~ length 40	~ theory 121
~ line 13	~ validation 41, 92
~ loading 43	algorithmic 15
~ marker 64	~ language 14, 15
~ name 49	algorithmization 15
~ of address 13	all 29
~ selector 109	all-channel communication system 68
~ shift 108	allocate 101
~ storage 45	allocator 101
~ substitution 48, 82	allocation 99, 101
~ switch 83	~ application system 91
~ symbol 13	allocator 94
~ table 119	allowance 41
~ translator 124	all-phase filter 131
addressed byte 13	alphabet 15
~ memory 13	~ text 15
~ module 12	alphabetic coding 23
~ unit 42	alpha-language 15
addressee 87	alphanumeric character 15
addressing 12	~ display unit 15
~ level 128	~ field 15
~ system 114	~ information 23
~ type 123	~ keyboard 15
addressless 20	~ punch 15
~ system 19	~ text 15
adequacy 11, 41	alteration 87
adjacency matrix 65	alternate mode 105
adjust 129	alternative 15
~ the computing system 71	~ console 14
adjusted 71	~ name 15
administrator 11	~ symbol 111
admissible conditions 41	~ track 13
~ error 41	American National Standard 15
advantages 90	American Standard Association 54
agent 10	amount 55

- amplification 102
- amplifier 128
- amplitude 15
 - ~ coding 15
 - ~ modulation 15
 - ~ of wave 15
- analog 16
 - ~ address 17
 - ~ calculator 68
 - ~ channel 17
 - ~ commutator switch 17
 - ~ computer 16, 68
 - ~ computer complex 17
 - ~ computer system 16
 - ~ data transfer multiplexer 17
 - ~ numeric operation computer system 16
 - ~ numerical computer system 16
 - ~ regulating system 16
 - ~ signal 17
 - ~ simulation 16
- analog-control technique 16
- analog-digital complex 16
- analog-digital computer technique 16
- analog-digital converter 16
- analog-digital terminal 16
- analog-digital unit 16
- analogous 17
- analogy 16
- analysis 15
- analyst 16
- analytic grammar 16
- analyzer 16
- AND 60
- animation 70
- annex memory 23
- annotation 17
- annual 42
- anomaly 17
- answer 79
- antecedent 128
- antenna 17
- anticipation mode 105
- anticoincidence 73
- aperture 138
- apparatus 17, 49, 129
 - ~ adapter 11
- appear 53
- appearance 139
- application 91
 - ~ connection 118
 - ~ domain 89, 91
 - ~ entity 91
 - ~ object 75
 - ~ package 80
 - ~ program 91
 - ~ (layer) protocol 91, 96
 - ~ software 91
- application-oriented 92
- approbation 17
- arbiter 17
- arbitrary 95
 - ~ constant 95
- arbitration 17
- architecture 18
- archive backup 18
 - ~ data base 18
- area 47, 74
- argument field 86
 - ~ passing 82
 - ~ type 123
- arithmetic 17
 - ~ and logical unit 17
 - ~ device 18
 - ~ logical device 17
 - ~ operand 17
 - ~ operator 46
 - ~ overflowing 18
 - ~ term 18
 - ~ unit 17, 18
- arithmetical conversion 18
- arithmetic-logical device 18
- arithmetic-logical operations 18
- arithmometer 18
- arm 106
- arrangement 99
- array 65, 119
 - ~ buffer 23
 - ~ code 65
 - ~ descriptor 37
 - ~ identifier 47
 - ~ ordering 127
 - ~ processor 65
 - ~ representation 90
 - ~ segment 109
 - ~ type 123
- arrival rate 136
- artificial intellect 52
 - ~ language 52
 - ~ perception 100

-
- ascertain align 129
 - askable 45
 - assembler alphabet 15
 - ~ directive 39
 - ~ instruction 55
 - ~ language 139
 - assembly 57, 58, 70,
 - assertion 128, 130
 - ~ checker 93
 - assign 92
 - assigned address 92
 - assignment 92
 - ~ statement 76
 - ~ symbol 112
 - assisted panel 29
 - association 19
 - associative access 18
 - ~ addressing 18
 - ~ memory 18
 - ~ memory device 18
 - ~ object type 18
 - associativity feature 108
 - asymmetric encryption 18
 - asynchronous 18
 - ~ adapter 18
 - ~ communication interface adapter 10
 - ~ computer 18
 - ~ control 18
 - ~ generator 32
 - ~ mode 18
 - ~ signal 18
 - ~ trigger 18
 - ~ work 18
 - «attention» button 54
 - attribute 19
 - ~ class 54
 - audiovisual system 19
 - audit log 43
 - augment 92, 125
 - augmented addressing 102
 - ~ instruction code system 102
 - ~ transition network (ATN) 102
 - authentication abstraction 7
 - authentification 19
 - ~ code 54
 - ~ of message 19
 - ~ of user 19
 - ~ problem 92
 - author's abstract 10
 - authorization 89, 92
 - authorized access 91, 107
 - ~ recipient 107
 - ~ user 46
 - autocall 8
 - autocode 8
 - autocompiler 8
 - autocorrection 8
 - autocorrelation 8
 - autodisc 8
 - autoincremental addressing 8
 - ~ system 8
 - autoindexing 8
 - autoload 8
 - automated control 9
 - ~ data processing 9
 - automatic control 10
 - ~ control system (ACS) 114
 - ~ control technique 123
 - ~ control theory 121
 - ~ data analysis 9
 - ~ data gathering and information handling system 9
 - ~ data processing system 9
 - ~ dialing unit 10
 - ~ directory system 9
 - ~ planned system estimation 9
 - ~ printer 10
 - ~ production control system 114
 - ~ programming 10
 - ~ scientific research system 9
 - ~ sequence control 9
 - ~ speech recognition system 114
 - ~ start 10
 - ~ starting 8
 - ~ starting by default 8
 - ~ switching 9
 - ~ technological processes control system 9
 - ~ test system 9
 - ~ tracking system 9
 - ~ type-writer 9
 - automatical cognition 100
 - automatics 9
 - automation 8
 - ~ alphabet 15
 - ~ cycle 120
 - ~ for sorting 8
 - ~ with memory 8
 - ~ without cycles 8

- ~ without entry 8
- automaton 8
 - ~ analysis 15
 - ~ memory 81
 - ~ synthesis 113
 - ~ transfer table 120
 - ~ type 25
- autonomous automaton 10
- autooscillation 8
- autopoll 10
- autoprogramming 10
- autoresponse automatic answering unit 10
- autotest 10
- auxiliary computer 29
 - ~ key 30
 - ~ memory element 29
 - ~ memory sequencing 127
 - ~ operation 29
 - ~ storage 129
- availability 33, 60, 98
- available copies algorithm 14
- axiomatic system 114

- back current 75
- back-end adapter 27
- back-end addressing 27
- back-end processor 89
- back-end tools 27
- background 132
 - ~ queue 80
- backing storage 27
- backspacing 75
- backup 105
 - ~ copy 29
- backward wind 83
- B-address 11
- balance 19
- band 61
 - ~ matrix 61
 - ~ wideness 137
 - ~ width 137
- banner 43
- bar 137
- barrier 19
- base 19, 78, 81
 - ~ address 11
 - ~ address table 119
 - ~ data administrator system 11
- base-bound registers 103

- Basic 20
 - ~ configuration 19
 - ~ construction 19
 - ~ set 19
- basis 19
- batch 80
 - ~ mode 105
- ~ processing 80
- ~ processing system 116
- baud rate 117
- Baudot code 98
- beat 120
- beginning 71
- BEL (bell) 112
- bichannel action 36
- bidirectional printer 36
- bifurcation 99
- big (main) chip 23
- binary 20
 - ~ adder 36
 - ~ arithmetic 35
 - ~ automation 35
 - ~ code 35
 - ~ computer 35
 - ~ constant memory 20
 - ~ counter 36
 - ~ digit 36
 - ~ divider 35
 - ~ dump 35
 - ~ format 36
 - ~ image 36
 - ~ informational unit 35
 - ~ logic 36
 - ~ multiplication 126
 - ~ notation 35
 - ~ number 35
 - ~ number system 35
 - ~ numeral 35
 - ~ operation 35
 - ~ representation 90
 - ~ search 36
 - ~ search tree 35
 - ~ semaphore 36
- binary-coded decimal 35
- binary-coded decimal notation 35
- binary-coded representation 90
- binary-decimal arithmetic 35
- binding of modules 57
- binominal distribution 20
- bisection algorithm 14

bit 20, 36
~ block transfer (bit-BLT) 83
~ cell 76
~ flipping 88
~ image 36
~ manipulation 88
~ map 101
~ pattern 35
~ rate 117
~ shift 35
~ stuffing 29
~ timing 20
bit-map(ped) display 102
bit-slice processor 109
(bit) wise operation 87
black and white (B&W) 136
blackboard 98
blank key 54
~ space 92
~ tape 98
blast 94
block 21, 125
~ activation 13
~ address 11
~ chaining 119
~ check character 111
~ construction 23
~ diagram 23
— encryption 23
~ end 58
~ head 71
~ identifier 47
~ label 66
~ length 40
~ length modification 48
~ mark(er) 64
~ parity 85
~ record 45
~ separation 99
~ text 120
- timing 23
~ transfer 83, 85
blocking 22
~ factor 60
-flag 132
blow 94
board 56, 81, 85
body 121
~ chassis 60
bond 108
~ coupling 108
Boolean algebra 14
~ function system 114
~ operation 62
~ operator 46
~ term 23, 63
~ type 123
~ variable 62
boot 43
bootstrap 71
~ loader 93
bottom-up development 100
bound 33, 117
~ check 92
boundary 33
~ register 103
bounds registers 103
box 137
branch 25, 82
~ analysis 16
~ and bound algorithm 66
~ automatic management system 80
~ instruction 55
~ of communication network 25
branching 83
~ address 12
~ point 124
break control block 22
~ key 54
~ point 124
bridge 69
brief 61
broadcast 82
~ addressing 137
brush 138
~ holder 138
buffer 23
~ control 127
~ device 23
~ register 24
~ segment 108
~ storage 23
~ terminal 24
~ thrashing 83
buffering 24
~ method 66
bug 80
building block 69
built-in 29
~ check 29

bundle table 34
burn 94
burst 80
 ~ mode 69
bus 137
 — abonent 7
 ~ extender 102
 ~ master 25
 ~ network 63
 ~ topology 137
business graphics 37
button 54
byte 19
 ~ address 11
 ~ mode 19
 ~ multiplexing 85
 ~ number 73
 ~ skip 96
byte-organized memory 81
byte-serial 85

cable 52, 138
 ~ channel 52
 ~ diameter 38
 ~ layout coefficient 52
 ~ network 52
cache 107
calculation 102
 ~ module 69
calculator 53
calculus 52
calibrating device 139
call 75
 ~ address 11
 ~ identifier 47
 ~ service system 115
calling 30
 ~ abonent 30
 ~ line 30
 ~ sequence 30
cancel 79
candidate key 28
cantilever 58
capabilities list 118
capability 86, 118
capability-based addressing 13
capacitor 58
capacity 42, 76, 95, 96, 100, 118
 ~ in bit 42
carcass 60

card 84
 ~ file 53
 ~ index 53
card-oriented 53
carriage return 27
 ~ return symbol 111
carrier density 85
 ~ medium 73
 ~ synchronization 73
carry 83
 ~ circuit 135
 ~ flag 91
 ~ flip-flop 125
 ~ storage 45
carry-over 83
cartridge 53
 ~ disk 53
 ~ tape 53
case frame 69
 ~ statement 76
cash registering device 130
cassette 53
catalog 53
 ~ index 49
catalogization system 115
catalogued 53
category 53
cell 139, 140
 ~ address 12
cellular system 76
central computing system 135
 ~ control block 22
 ~ control device 135
 ~ distribution device 135
 ~ processor idle time 29
centralization 135
centralized computer system 31
 ~ network 135
 ~ control 135
centre 134
 ~ of connected graph 134
certainty index 86
certification 78, 110
chain 76
 ~ of commands 135
chained key 119
change 48, 83
 ~ commutation 83
 ~ dump 35
 ~ file 131

changed data dump 35
channel 41, 53, 124
~ activation 13
~ adapter 10
~ address 12
~ address register 103
~ commutator 56
~ connection 118
~ control 127
~ control byte 19
~ controller 58
~ director 97
~ distribution 101
~ failure 107
~ instruction 55
~ mask 65
~ multiplexer 69
~ number 73
~ object 75
~ packing 127
~ program 53
~ quantity 55
~ register 103
~ security 20
~ selector 109
~ speed 24
~ status word 117
~ switching 57
channel-to-channel adapter 10, 11
character 23, 46, 111
~ generator 32
~ recognition 100
~ spacing 50
characteristic 133
~ object type 134
~ of operating system 134
~ sign 86
~ table 134
chart 119, 120
chase character 111
cheating 74
check 58, 92
~ bits 59
~ digit check symbol 59
~ memory 130
checked system 92
checking program 93
~ system 115
chief executive officer 33
choice 30
~ algorithm 14
CIO (communications input-output) 24
CIOCS (Communication I/O Control System) 117
cipher 54, 137
ciphertext 137
circuit 61, 85
~ network 59
~ tank 55
~ theory 122
circulating register 108
class 54
classical cipher 54
classification 54
~ and coding single system 42
~ system 115
clearing phase 131
clearness 136
client 54, 87
clipboard 23
clock 136
~ interrupt 90
~ signal 114
~ timing 113
close a file 44
closed circuit 44
~ loop 44
~ system 44
close-down moment 69
closely-coupled interface 111
closing 44
~ down 90
closure 44
cluster sampling 34
~ topology 54
Cobol 54
code 44, 54, 93, 94, 137
~ alphabet 15
~ audit 92
~ compression 111
~ dependent system 55
~ distance 55
~ generation 32
~ meaning 47
~ register 103
~ system 55
~ transparent system 55
~ walkthrough 99
coder 94, 129, 137

coding 55, 94
~ adapter 94
~ language 139
~ method 66
~ symbol 112
~ system 115
~ theory 122
coefficient 60
coincidence type adder 56
collection 70
collector current 55
color 134
~ display 40
combination table 56
comic-strip oriented image 33
command 55
~ block 21
~ control program 97
~ input 24
~ language 30, 56
~ line 137
~ processor 97
~ segment 109
~ word 49
comment 56
commentary symbol 112
common bus 75
~ memory 75
~ system area 75
communication 82, 108
~ adapter 11
~ automation 83
~ block 21
~ channel configuration 59
~ channel network 110
~ device 56, 130
~ digital network 136
~ editor 104
~ end 58
~ engineering 123
~ equipment 17
~ large computer 56
~ line 62
~ line adapter 10
~ line control block 22
~ line packing 127
~ line terminal 122
~ mode 26
~ module 69
~ multiplex system 68
~ network 56
~ register 103
~ section 109
~ session 108
~ signal 111
~ spin 26
~ subsystem level 128
~ theory 122
~ unit 126
~ vector table 119
communications channel 53
~ control 127
~ controller 59
~ security 20
commutation channel 57
~ data transmission assembly 56
commutational system 57
~ time sharing system 57
commutative operation 56
commutator 56
~ selector key 83
commute 83
compact 57
comparand word 91
compare 119
~ register 103
comparison block 22
~ command 56
~ element 139
~ operation 77
~ operator 46
~ page table 120
compatibility 118
~ mode 105
competent 57
compilation phase 130
compiled code 80
compiler 57
~ directive 39
complement 41, 75
complete 43
~ ordering 86
~ set 57
~ system 86
completion 43, 76, 87
complex 57
~ control 57
~ estimation 57
~ system theory 122
component 57

-
- ~ analysis 57
 - composite 56
 - ~ language 56
 - composition 57
 - compression 111
 - computation 31
 - ~ acceleration 128
 - ~ algorithm 14
 - ~ control 127
 - ~ model 68
 - computational complexity 31
 - ~ stability 129
 - ~ table 31
 - computer 31, 57, 138
 - ~ abonent 7
 - ~ accuracy 124
 - ~ architecture 18
 - ~ art 31
 - ~ block 31
 - ~ centre 31
 - ~ centre network 110
 - ~ complex 31
 - ~ configuration 59
 - ~ cycle 66
 - ~ element 106
 - ~ family 110
 - ~ generation 86
 - ~ installation 31
 - ~ literacy 57
 - ~ network 31, 110
 - ~ network abonent 7
 - ~ network architecture 18
 - ~ oriented language 66
 - ~ ran 30, 98
 - ~ science 51
 - ~ security 46, 57
 - ~ storage 45
 - ~ switching system 138
 - ~ system 31
 - ~ system architecture 18
 - ~ system with indirect communication 31
 - ~ theory 121
 - ~ type 123
 - ~ user 87
 - ~ vision 65
 - ~ zero 65
 - computer-aided design 9, 114
 - computer-aided design/computer-aided manufacturing 114
 - computer-aided manufacturing 9
 - computer-dependent language 66
 - computerization 57
 - computing 31, 102
 - ~ accuracy 124
 - ~ element 31, 106
 - ~ end 58
 - ~ system 114
 - ~ system configuration 59
 - ~ theory 121
 - concentrator 59
 - concept 87
 - conception 60, 87
 - conceptual data model 60
 - ~ design 60
 - ~ integrity 60
 - ~ level 60
 - conclusion 76
 - concretization 58
 - condensation 127
 - condenser 58
 - condition 86, 128
 - ~ body 121
 - conditional 128
 - ~ branch 128
 - ~ branch block 22
 - ~ jump 77
 - ~ translation **128**
 - conditions 128
 - conductor 92
 - confidence index 86
 - ~ level 41
 - configuration 59
 - configurator 59
 - confinement 48
 - confirmation 86
 - conflict 59
 - ~ situation 59
 - conformity 118
 - congruence 58
 - congruent 58
 - conjunction 60
 - ~ function 133
 - conjunctive normal form 60
 - connect time 95
 - connection 26, 108
 - ~ algorithm 14
 - ~ dispatcher 39
 - ~ line 62
 - ~ sequence 118

~ table 120	~ program type 123
~ with storage 108	~ register 103
~ with system 108	~ signal 127
connective 108	~ system 115
consistency 88	~ total 59
~ checking 59	~ transfer 83
console 58, 98	~ unit 130
~ block 21	controllability 127
~ command processor 38	controlled system 126
~ debugger 38	controller 58
~ display 40	conversational 38
consolidation 126	~ compiler 38
constant 58, 89	~ mode 38
~ address 89	conversion 83, 90
~ length 40	~ accuracy 124
~ modification 58	~ phase 130
~ readiness 89	coordinate 60
construct 113	coprocessor 118
construction 58, 89	copy 60, 84, 138
consultation 58	copying 60
contact 58	cord 138
~ copying 58	core 64, 110
continuous automation 72	~ language 19
~ control 72	correction 52, 87
contract 58	correctness 25, 89
control 59, 127	correlation matrix 60
~ algorithm 14	counter block 22
~ assembly 126	~ digit 100
~ automation 8	~ reset 107
~ block 22, 126	~ wheel 136
~ blocking 22	counting process 97
~ board 98, 138	~ time 29
~ circuit 135	~ wheel 136
~ computer complex 128	coupled computers 36
~ copy 59	coupling circuit 135
~ cycle 135	~ element 139
~ desk 138	~ network 135
~ device 139	course 61
~ element 128	criptosystem with public key 61
~ element 139	criterion 61
~ flow 89	critical 61
~ function 133	crosscheck 36
~ instruction 56	crossjumping 75
~ key 54	cryptanalyst decipher 38
~ level 128	cryptoanalysis 61
~ mask 65	cryptography 61
- panel 81	cryptologic 61
~ pen 108	cryptosystem 61
~ phase 131	current 89, 121, 123
~ program facility 127	~ performance 95

- ~ supply 124
- cursor 61, 126
- custom big chip 44
- customer 44
- cut off signal 111
- cutting off 90
- cybernetic model 53
 - ~ system 53
- cybernetics 53
- cycle 84, 135
 - ~ control 127
 - ~ end 58
 - ~ forming 132
 - ~ index 81
 - ~ length 40
 - ~ per second 84
- cycles 135
- cyclic addressing 135
 - ~ shift 135
- daisy chain 88
- daisychain-topology 61
- dashboard 98
- data 35, 51
 - ~ abstraction 7
 - ~ accumulation 71
 - ~ acquisition 107
 - ~ activation 13
 - ~ address 12
 - ~ addressing 13
 - ~ administrator 11
 - ~ aggregate 10
 - ~ area 74
 - ~ array 65
 - ~ arrival 89
 - ~ association 19
 - ~ bank 19, 134
 - ~ base 19
 - ~ base identifier 47
 - ~ base invariant 49
 - ~ base machine 19
 - ~ base system 114
 - ~ base updating 74
 - ~ based processor 97
 - ~ based redundancy 48
 - ~ basis wholeness 134
 - ~ block 21
 - ~ block heading 43
 - ~ block name 49
 - ~ buffer 23
- ~ byte 19
- ~ capture 107
- ~ carrier 73
- ~ chain 135
 - change 48
- ~ channel switching 57
- ~ checking 59
- ~ coding 55
- ~ collection 55
- ~ communication 108
- ~ communication system 116
- ~ communications method 67
- ~ communications multiplexer 70
- ~ compaction 127
- ~ compression 111
- ~ consumer 89
- ~ control 127
- ~ control block 22
- ~ control language 140
- ~ control level 128
- ~ copying 60
- ~ corruption 71
- ~ definition language 140
- ~ dependence 43
- ~ description 77, 78
- ~ description language 140
- ~ determination table 120
- ~ directory 117
- ~ distribution 101
- ~ editing 104
- ~ end 58
- ~ error 80
- ~ exchange algorithm 14
- ~ exchange system 115
- ~ failure 107
- ~ field 86
- ~ file 51, 131
- ~ format 132
- ~ formation 132
- ~ generation 32
- ~ generator 32
- ~ handling component 130
- ~ handling system 115
- ~ handling unit 130
- ~ hierarchy 48
- ~ homogeneity 76
- ~ identification 47
- ~ input 24
- ~ input keyboard 53
- ~ integrity 134

layout 99	~ set extension 102
length 40	~ signal 111
level 63	~ sink 91
line 137	~ sink device 130
link (layer) protocol 53, 96	~ size 99
link layer 53	~ source 52
loading 43	~ spooling buffering 24
manipulation language 140	~ start-stop signal 119
memory terminal equipment 81	~ storing 134
model 69	~ symbol 111
modification 48	~ tablet 85
movement 83	~ teleprocessing 121
network 110	~ track 124
ordering 127	~ transfer 82, 83, 108
output device 129	~ translator 124
packing 126	~ transmission 82
preparation and collection automation 8	~ transmission adapter 11
preparation system 116	~ transmission control service 110
preparing unit 130	~ transmission direction 71
presentation layer 128	~ transmission equipment 17
presentation protocol 96	~ transmission line 62
processing 74	~ transmission method 67
processing language 140	~ transmission phase 130
processing machine 65	— transmission separate processing system 116
processing program 93	~ transmission terminal 122
processing system 115	~ transmission theory 122
processing unit 130	~ transmission validity 41
protection 46	~ type 25, 123
rate 117	~ type abstraction 7
readdressing 82	~ validation 92
reading assembly 126	~ vetting 92
recording 45	~ volume 124
recording assembly 126	~ zone 47
redundancy 48	data-base machine 65
regeneration 102	data-base processor 97
register 103	dataflow graph 34
representation 90	data-flow synchronization 113
reproduction 28	datagram 37
retrieval 30, 75	data-limit registers 103
security 20, 46	datum-limit registers 103
security	data input/output unit 129
segment 109	DC (device control) 112
segmentation 109	deactivate 30
selector 109	dead time 29
separation 99	~ zone 66
sequence 88	deadlock 125
set 57, 70, 73	dead-time 96
set characteristic 134	deblock 100
	debugger 79

decade 37
decentralization 37
decentralized control 38
~ network 37
~ system 37
decimal 37
~ arithmetic 37
~ digit 37
~ digit shift 37
~ format 37
~ number system 37
decipher 102
deciphering 102
~ automation 38
deciphering key 54
decision support system 51
~ table 120
~ table hierarchy 48
~ theory 122
~ tree 37
decision-making block 21
deck 57
declaration 77
declarative language 72
declarator 78
decoder 37, 38
decoding 37, 38
decompiler 37
decomposition 37, 99
decrease 126
decrement 37
decryption 38
deduction 37
deductive 36
deenergization 79
defect model 69
~ search time 29
deferred address 60
define 129
definition 58
~ determination 78
definitional domain 74
deflection 79
delay 44
~ block 21
~ circuit 135
~ line 62
~ network 135
~ time 28
delay-line register 103
deletion 125
~ record 45
delivery 85
demagnetization 99
demand 125
demodulation 37
demodulator 37
density 85
deny 80
dependence 43
dependency grammar 33
dependent 43
~ on time 43
deque 36
derivation tree 37
derivative 95
derived 29
descending ordering 127
description 77, 133
descriptive literature 123
descriptor 37
design 95, 113
~ accepting 116
designation 70, 74
~ block 21
designer 100
desired 76
desk computer 64
dissociation 99
destination code 12
detection 74, 78
determinant 78
determine 129
determined model 37
deterministic automation 37
development 100
~ automation 8
~ support system 49
~ system 116
deviation 79
device 17, 129
~ adapter 10
~ allocation 101
~ controller 58
~ driver 41
~ type 123
diagnosis 74
diagnostic algorithm 14
~ checking 38
~ configurator 38

- ~ local system 63
- ~ program 93
- ~ system 114
- ~ test 38
- diagnostics 38
- ~ and control closed system
- ~ interface 38
- diagram 38
- dial 137
- dialogue 38
- ~ device 38
- ~ language 38
- ~ task 38
- ~ terminal 38
- dichotomizing search 36
- dictionary 117
- digit 100, 111, 135
- ~ capacity 100
- digital analyzer 136
- ~ communication net 135
- ~ computer 135
- ~ computer device 136
- ~ data symbol 112
- ~ data transfer multiplexer 136
- ~ data transmission network 135
- ~ element 136
- ~ network of integrated service 136
- ~ program control 136
- ~ representation 90
- ~ signal synchronization 113
- ~ signature 135
- ~ switching 135
- ~ system 136
- ~ technique 136
- digitizing pad 85
- digraph 78
- dimension 99
- ~ type 123
- diminished radix complement 88
- diode 39
- direct access 72, 97
- ~ addressing 97
- ~ code variant 24
- ~ coding 93
- ~ control block 21
- ~ control system 116
- ~ coupling system 31
- ~ current operation network 77
- ~ data set 97
- ~ dependence 43
- ~ memory access 97
- ~ synchronization 72
- direct-access method 97
- directed edge 78
- ~ graph 78
- 44 direction 71
- directional derivative 95
- directory 53
- ~ list box 118
- disabled interrupt 43
- disc failure 107
- discipline 40
- disconnect graph 72
- discrete automation 39
- ~ component 39
- ~ programming 39
- ~ simulation 39
- technique 39
- disjunction function 133
- ~ symbol 111
- disk 39
- ~ controller 39, 58
- ~ drive 39, 71
- ~ driver 61
- ~ dump 35
- ~ file 131
- ~ format 99
- ~ memory 81
- ~ operating system (DOS) 39
- ~ owner 26
- ~ storage 45
- ~ storage device 39
- diskette 32, 39
- dispatcher 39
- dispatching algorithm 14
- dispersion symbol 111
- display 39, 40, 49
- ~ buffer 40
- ~ capacity 42
- ~ complex 40
- ~ console 98
- ~ controller 58
- ~ device 40
- ~ face 138
- ~ field 86
- ~ image 79
- ~ keyboard 53
- ~ panel 49
- ~ screen 138
- ~ (image) segment 109

— terminal 40
~ tube 125
~ unit 129
~ with memory 39
disposition 99
disposition address 12
distance 40
~ communication line 62
~ control 40, 121
~ space 101
distant communication adapter 10
distributed array processor 101
~ data base 101
~ file system 101, 131
~ network 101
~ processing 101
~ routing 101
— system 101
distribution 101
divergence 79
divide 37
~ into two 37
dividend 37
divider 37
division 37, 99
~ header 43
~ of responsibilities 99
DO statement 76
document 41
~ (oriented) architecture 18
~ form 132
~ symbol 111
~ text 120
documentation 106
documents 41
domain 41, 74
— memory 41
domination 41
dot 124
~ pattern 101
dot-matrix character generator 102
dot-matrix display 102
double precision 36, 125
~ processor system 36
~ run 36
~ shift 36
double-address instruction 36
double-ended queue 36
double-length number 136
double-sided disk 36
double-word bound 33
down 27
~ shift 108
~ time 96
download 43
down-time 29
drift 108
drive 70
~ block 21
~ current 123
~ list box 118
driver 41, 128
dropping 30
drum 19
dual-entry trigger 36
duality theory 122
dual-processor configuration 36
dummy instruction 98
~ statement 98
dump 35, 99
~ tape 23
dumping reset 107
duodecimal number system 35
duplex 42
~ channel 42
~ communication 42
~ computing 42
~ data transmission system 42
~ mode 42
duplicate 60
duplication 42, 60
duplication system 42
duplication unit 130
duration 40
duty cycle 98
dynamic access 39
~ allocation 39
~ buffering 38
~ change 66
~ data exchange (DDE) 39
~ dump 39
~ linking 38
— loading 38
~ memory 39
~ memory allocation 39
~ mode of operation 39
~ model 39
~ programming 39
~ trigger 39
dynamics 38

earth 44
 economy 138
 edge 102
 edit 104
 ~ instruction 56
 ~ session 108
 editing 104
 ~ pattern 137
 editor 94, 104
 effect 26, 139
 efficiency 139
 effort of opening 87
 eight digit byte 28
 either-way circuit 87
 either-way connection 87
 elaboration 30
 elapsed time 29
 electric communication 17
 ~ programmed constant storage device 138
 electronic computing 138
 ~ control 139
 ~ digital computer 138
 electrostatic 139
 element 139
 elementary 139
 elf-organization 107
 elimination 51
 embedded 29
 ~ computer system 29
 ~ interpreter 29
 ~ loops 61
 emergency conditions 8
 ~ file disposition 7
 ~ signal 8
 ~ signaling circuit 7
 ~ sound signal 46
 emission 48
 empty 98
 ~ character 112
 ~ cycle 98
 emulation 139
 emulator 139
 enable 99
 enabled interrupt 72
 encapsulation 80
 encoder 55, 137
 encoding 55
 encyclopedia 139
 end 58, 76
 ~ block character 112
 ~ of cycle 43
 ~ of file 91
 ~ of file bit 21
 ~ of tape marker 64
 ~ of text character 112
 ~ of transmission character 112
 ~ of transmitting 58
 ending 76
 ~ phase 130
 end-of-tape mark 66
 end-to-end-encryption 117
 engineering 95, 122
 engineer-resident 49
 enter 24
 ~ the array 24
 equipment ~ the symbol 24
 entry 30
 ~ conditions 128
 ~ point 124
 device 139 ~ symbol 111
 ~ table 119
 ~ translator 30
 enumeration 84
 environment 77
 equality 98
 equation 98, 128
 ~ solver 129
 equations 128
 equipment 74, 129
 ~ failure 107
 equivalence 138
 ~ element 139
 ~ material 138
 equivalency 138
 equivalent element 139
 equivocation zone 47
 erase blocking 22
 ~ key 54
 erasure signal 111
 error 80
 ~ accounting 130
 ~ address 12
 ~ analysis 16
 ~ burst 80
 ~ code 54
 ~ coefficient 61
 ~ correcting code 55
 — correction 52

- ~ detection 74
- ~ detection method 66
- ~ detection system 115
- ~ flag 91
- ~ function 133
- ~ interrupt 90
- ~ localization 63
- ~ localization test 122
- ~ log 43
- ~ management method 67
- ~ pack 82
- ~ probability 25
- ~ protection 46
- ~ protection device 129
- ~ rate 136
- ~ signal 111
- ~ span 38
- ~ type 123
- error-free 20
- error-handling method 67
- escape 27
- essential undecidability 119
- establish 129
- establishment of logical binding 129
- ~ of relations 129
- estimation 102
- ETX (end of text) 112
- European Computer Manufacture Association 42
- even 136
- ~ parity check 92
- event control block 22
- ~ flag 91
- ~ trapping 74
- evidential vector 25
- evo-lute 99
- evolutionary system 99
- exceed capacity checking 59
- exceeding 89
- except the task 51
- excess 79, 89
- exchange 44, 74
- ~ block 21
- ~ buffer 23
- ~ control 127
- «Exchange Carriers» Standard Association 19
- exciting current 123
- exclude 52
- exclusion 51
- execution 30
- ~ block diagram 23
- ~ cycle 52
- executive 39
- ~ instruction 55
- ~ mode 105
- ~ system utility 117
- exemplar 138
- exerciser 94
- exit 31
- ~ condition 128
- ~ point 124
- ~ table 119
- expansion 99, 102
- expectation 76
- expenditures 46
- experiment 138
- experimental-constructor work 78
- expert system 138
- explicit addressing 139
- ~ language 139
- exploitation 138
- exponent 86
- exposure 72
- express information service 138
- expression 30
- ~ type 123
- ~ extensible addressing 102
- ~ language 102
- ~ syntax 102
- extension 102
- ~ of operating system 102
- ~ register 103
- external 27
- ~ communication 27
- ~ cycle 27
- ~ file 27
- ~ interrupt 27, 90
- ~ key 27
- ~ label 27
- ~ memory 27
- reference 27
- ~ representation 27
- ~ scheme 27
- ~ security 27
- ~ sorting 27
- ~ storage 27
- ~ symbol dictionary 117
- ~ text 27
- extra key 41

- ~ order 41, 100
- extract 48
- fabricated language 52
- face 85
- facilities 129
- facility 61, 119
- facsimile 131
- factor 131
 - ~ analysis 131
- factorization 99
- fail-safe system 79
- failure 79, 80, 107
 - ~ density function 136
 - ~ detection 74
 - ~ location 74
 - ~ probability 25
 - ~ program 107
 - ~ rate 76, 136
 - ~ rate hazard 50
 - ~ tree analysis 16
 - ~ type 123
- fallacy-bug 80
- false 63
 - ~ statement 63
- fast memory 24
- fault 72, 79, 80, 107
 - ~ localization test 122
- faultlessness 20
- fault-tolerance 79
- fault-tolerant 79
- fault-tolerant system 80
- feed 85
 - ~ pitch 50, 137
- feedback circuit 59
 - ~ factor 60
 - ~ loop 59
 - ~ signal 111
- feedback-solving connection 106
- feeding 85
- ferrit 131
- ferrite core 131
 - ~ head 131
- fetching system 114
- fiber optic 28
- fiber-optics communication 28
- fiber-optics ring 28
- fictitious 131
- fidelity 124
- field 47, 74, 86, 96
 - ~ current 123
 - ~ length 40
 - ~ width 137
- FIFO processing 74
- figure 111, 136
- file 131
 - ~ activity ratio coefficient 60
 - ~ addressing 13
 - ~ allocation 99
 - ~ block 22, 65
 - ~ deletion 125
 - ~ duplication 60
 - ~ format 132
 - ~ formation 132
 - ~ memory 63
 - ~ organization 78
 - ~ security 46
 - ~ storing 134
 - ~ symbol 112
 - ~ system 131
- filling 45, 71, 130, 134
- film integrated 85
- filter 132
- filtering 132
- fin 102
- final 58
 - ~ value 76
- finding 44, 74
- finite-element method 66
- finite-state grammar 104
- firmness check 92
- first normal form 82
- first-level (one-level, single-level) address 97
- first-level address 12
- fixed constant 131
 - ~ logical network 131
- <~ point multiplication 126
- ~ route 131
- fixed-length field 86
- fixed-length record 45
- fixed-point representation 90
- fixing 131
- flag 91, 132
 - ~ field 86
- flatbed plotter 85
- flex 138
- flexibility 32
- flexible system 32
- floating point multiplication 126

floating-point data 35
floating-point notation 45
floating-point processor 97
floating-point representation 90
flooding 61
floppy disk 32
flow 64, 89
~ analysis 16
~ control 127
~ control block 22
flux 89
forbidden band 46
~ code 72
forbid-den region 46
foreground control 92
~ program 91
forgery 85
fork 99
form 17, 132
~ feeding 85
~ instruction 132
formal semantics 132
~ system 132
~ theory 132
formalization 132
format 132
formation 132
formatting 132
forming unit 139
formula 121, 132
formulation 132
fortran (formula translation) 132
fortran-programme 132
forward 82
~ signal 52
four-channel adapter 136
fractional part 64
~ part length 40
fragment 133
frame 52, 60, 133
~ buffer 23
~ symbol 112
framework 60
framing 53
free 72
free-hand drawing 105
free-running mode 105
frequency 136
~ packing 136
~ signal 136
front-end adapter 27
front-end escape 27
front-end interface 27
front-end processor 50
full 86
~ address 86
~ addressing 86
~ word 117
full-safe system 73
function 133
~ appointment 70
~ call 30
functional abstraction 133
~ analysis 133
~ assembly 133
~ modeling 133
~ scheme synthesis 113
~ simulation 133
~ symbol 62
~ system 133
functioning algorithm 15
~ stability 129, 133
fund 132
fuzzy logic 73
~ set 73
game theory 122
gammiration 32
gap 138
~ character 112
gathering 71
general signal 75
generalized structure circuit 74
general-purpose register 103
generate 108
generating system 32
generation 32
generator 32
generic information 74
~ key 75
get 48
given accuracy 44
global blocking 33
~ deadlock 33
~ identifier 33
~ network 33
~ optimization 33
goal 134
goto 83
GOTO statement 76

grade 100
grammar 33
graph 34, 37
 ~ connection 108
 ~ line 62
 ~ plotter 34
 ~ theory 121
graphic calculating 34
 ~ data symbol 111
 ~ interface 34
 ~ symbol 34
 ~ system 34
graphical output primitive 34
graphics 34
 ~ adapter 34
 ~ coprocessor 34
 ~ display adapter 10
 ~ editor 104
 ~ mode 34
 ~ terminal 34
graphs node 25
graph-scheme 34
ground 44
grounding 44
group 34
 ~ addressing 34
 ~ checking 34
 ~ control 35
 ~ data process system 114
 ~ head 71
 ~ label 66
 ~ line 34
 ~ loading 34
 ~ mark(er) 64
 ~ modem 35
 ~ terminal 35
grouping 57
 ~ theory 121
guarantee 32
guide computer 127
gulp 34

half-adder 87
half-duplex 87
half-duplex circuit 87
half-word 87
halt 79
halted state 118
handling 75
handshaking 86

hard copy 100
 ~ disk 42
hard-sectored disk 39
hardware 17
 ~ compatible 17
 ~ configurator 59
 ~ division 17
 ~ error 80
 ~ failure 17
 ~ interrupt 17
 ~ multiplication 17
 ~ stack 17
 ~ translator 17
hashing algorithm 15
hastening 128
head 33
 ~ fixing 131
 ~ segment 109
headend 33
header label 64
heading 43
heap manager 93, 94
height 31
help information 118
 ~ screen 52
 ~ window 118
Hemming distance 101
Henry 32
Hertz 32
heterogeneous 32
 ~ computer system 71
hexadecimal constant 137
hierarchic net topology 47
hierarchical addressing 47
 ~ communication 47
 ~ control 48
 ~ data base 47
 ~ ordering 48
 ~ storage 47
hierarchy 48
 ~ level 128
high bit 42
 ~ performance parallel interface (HPPI) 30
 ~ priority 30
 ~ speed 30
high-capacity memory 81
high-level input-output 24
high-level protocol 96
high-speed carry 24

-
- high-speed computer 24
 - high-speed memory 24
 - holding 134
 - homogeneous 33
 - ~ network 76
 - horizontal microprogramming 33
 - ~ partitioning 33
 - ~ processor 97
 - host computer 32, 98
 - ~ computer centre 33
 - housekeeping information 118
 - ~ overhead 117
 - human-computer interaction 25
 - hybrid computer 32
 - ~ computer complex 32
 - ~ integrated circuit 32
 - hypercard 32
 - hypertext 32
 - hypothesis 32

 - I/O port 88
 - identical 47
 - identification 47, 78
 - identifier 47
 - identify 100
 - identifying automation 100
 - image 48
 - ~ understanding 100
 - immediate access memory 24
 - imparity check 92
 - imperative 48
 - ~ language 48
 - ~ statement 48
 - implementation standard 119
 - implementator 100
 - implicant 48
 - implication function 133
 - implied addressing 73
 - improvement procedure 126
 - impulse 48
 - ~ edge 133
 - ~ modulation 137
 - in parameter 30
 - incident 51
 - incoming text 30, 52
 - incommission rate 60
 - incompatibility 72
 - incongruity 73
 - inconsistent 73
 - increase 28, 125

 - incremental representation 90
 - ~ system 49
 - indecipherable 72
 - independent 72
 - independent constant 72
 - ~ segment 72
 - ~ system 72
 - index 49, 86
 - ~ boundary 34
 - ~ marker 49
 - ~ mode 104
 - ~ register 49, 103
 - indexed addressing 49
 - indexing 49
 - indication 111
 - indicator 49, 91
 - indirect control system 115
 - indirected graph 72
 - individual accountability 49
 - individualization 49
 - induction method 66
 - industry standard architecture 18
 - inferential 36
 - infinite memory 20
 - ~ random key 72
 - infinitely long sequence 20
 - influence 26, 28
 - informatics 51
 - information 51
 - ~ accumulation 71
 - ~ address 12
 - ~ addressing 13
 - ~ amount 55
 - ~ block 21
 - ~ change 48
 - ~ circuit 51
 - ~ computer centre 51
 - ~ consistency 89
 - ~ control system 51
 - ~ control teleprocessing system 51
 - ~ display 28
 - ~ exchange 74
 - ~ fixing 131
 - ~ flow 89
 - ~ flow direction 71
 - ~ input 24
 - ~ management system 117, 128
 - ~ ordering 127
 - ~ pipe block 21
 - ~ protection 46

- ~ quantity 55
- ~ redundancy 51
- ~ regeneration 103
- ~ representation system 115
- ~ retrieval language 51
- ~ retrieval system 51
- ~ running 93
- ~ security 20
- ~ security system 20
- ~ service system 115
- ~ signal 51
- ~ source addressing 13
- ~ storage 45
- ~ store block 22
- ~ storing 134
- ~ system 51
- ~ system model 69
- ~ table 51
- ~ technique 51
- ~ technology 51
- ~ theory 122
- ~ transmission 82
- ~ uncertainty 51
- ~ validity 41
- ~ value 134
- ~ volume 55
- ~ zone 51
- informational unit 42
- information-computer complex 51
- information-computer network 51
- information-logical language 51
- information-logistic system 51
- informative logical data model 51
- infrastructure 51
- infringer 71
- initial 71
- ~ address 71
- ~ cell 71
- ~ conditions 71
- ~ data validation 92
- ~ flow buffering program 93
- ~ loader 71
- ~ reset 71
- initialization 49
- initiation 49
- initiative 49
- in-line 85
- in-line check 29
- in-line documentation 29
- inner power 27
- ~ resistance 27
- input 24, 30
- ~ address 11
- ~ buffer 30
- ~ channel 53
- ~ checking 30
- ~ class 54
- ~ current 30
- ~ data 52
- ~ data composition 57
- ~ device 129
- ~ file 30
- ~ format 132
- ~ macroinstruction 64
- ~ mode 104
- ~ primitive 30
- ~ process 97
- ~ queue 80
- ~ signal 25, 30
- ~ signal source 52
- ~ source 52
- ~ stream 30
- ~ stream analysis 16
- ~ system 114
- ~ to the memory 25
- ~ unit 129
- ~ value 30
- input-output 24, 137
- input-output buffer 23
- input-output channel 53
- input-output control 127
- input-output control block 22
- input-output control command 56
- input-output control device 130
- input-output controller 58
- input-output data complex 57
- Input-output device 129
- input-output driver 41
- input-output failure 107
- input-output interface 50
- input-output mask 65
- input-output processor 97
- input-output processor model 69
- input-output program 93
- input-output register 103
- input-output specification 77
- input-output symbol 111
- input-output synchronization 113
- input-output system 114
- input-output unformatted 35

inquire 46	intellectual system 50
inquiring system 46	intelligence 50
inquiry 46	~ system 51
~ character 111	intelligent property 50
~ code 54	~ terminal 50
~ symbol 112	intensity 50
~ type 123	interaction 25
insecure channel 72	~ with memory 25
insert 27, 29	interactive 50
~ changes 27	~ mode 50
~ line button 54	~ system 50
~ mode 104	interblock gap 66
insertion 29	interchangeability 25
inside margin 27	intercomputer communication 66
installation 49, 71, 129	interconnection 25
instruction 55, 56, 76	interface 50, 118
~ address 12	~ adapter 11, 50
~ addressing 13	~ assembly 126
~ code 115	~ board 50
~ completion 43	~ fault 107
~ decoder 38	~ level 128
~ field 86	~ specification 77
~ length 40	~ standard 119
~ memory 81	~ stretcher 102
~ register 103	~ testing 92
~ sequence 88	interference 87, 138
~ set 115	~ immunity 87
~ set architecture 18	~ level 128
~ stream 89	interfering signal 111
~ tape 94	interim report 96
~ type 123	interleaving 101
inswap 43	interlock 22
integer 134	intermediate 96
~ constant 134	~ goal 96
integral 134	~ language 29, 96
~ communication network 49	internal communication 27
~ digital communication network 49	~ cycle 27
~ network 49	~ interrupt 27
~ scheme 49	~ memory 27, 76
~ technique 49	~ modem 29
~ trigger 50	~ noise 27
integrated circuit 107	~ representation 27
~ data base 50	~ security 27
~ environment 50	~ storage 27
~ processing system 49	~ text 27
~ system 50	~ timer 29
integration 50, 75	international telegraph code 66
~ level 128	Internet 50
integrity breach 71	~ protocol 96
	interoperability 133

interpretation 102
interpreter 50
interpretive mode 104
 ~ program 50
 ~ system 50
interprocessor connection 66
interprogram connection 66
interrogation 78
interrupt 90, 91
 ~ block 21
 ~ cell 140
 ~ condition 128
 ~ level 128
 ~ mode 28
 ~ point 124
 ~ priority 91
 ~ recognition 101
 ~ register 103
 ~ service routine 93
 ~ signal 111
 ~ system 116
 ~ terminating symbol 91
- trap 90
interruption analysis 16
 ~ delay 44
intertask synchronization 113
interval 50, 95
 ~ time 84
introduction 90
inverse current 75
 ~ matrix 75
inversion 49
investigation 52
IOCS (I/O control system) 117
item 139
iteration 52
 ~ loop 52
 ~ operation 52
 ~ process 52

job batch 80
 ~ control 127
 ~ control language 140
 ~ definition 77
 ~ file control block 22
 ~ formation 132
 ~ group 34
 ~ identification 47
 ~ mix 43
 ~ name 49
 ~ priority 91
 ~ processing 30, 74
 ~ queue 80
 ~ scheduler 85
 ~ setup 132
 ~ spooling buffering 24
 ~ stream 89
 ~ type 123
job-oriented terminal 92
job-processing control 127
 journal 43
 jump 82, 83, 117
 ~ on overflow 84
 ~ operation 77
junction graph 34
 justify 30

Kernel 139
 ~ mode 105
 key 54, 137
 ~ blanking 54
 ~ compression 111
 ~ distribution 101
 ~ field 86
 ~ length 40
 ~ letter 54
 ~ macro instruction 54
 ~ management 126
 ~ notarization 73
 keyboard 53
 ~ block 21
 ~ register 103
 keyed access 41
 ~ sequential access method 88
 kilobit 53
 kit 70
knapsack cryptosystem 100
knowledge acquisition 107
 ~ base 19
 ~ engineer 49
 ~ representation 90

label 66, 74, 79
 ~ block 43
 ~ field 86
 ~ identifier 47
 ~ type 123
lag 44
lamp 61
language alphabet 15

- ~ construction 58
- ~ extension 102
- ~ redundancy 48
- ~ semantics 109
- ~ syntax 112
- ~ system 140
- ~ variant 24
- laptop computer 88
- large memory 81
- ~ size computer 56
- laser printer 61
- launching 46
- law 121
- ~ of probability 121
- layer 118, 128
- learning program 106
- left shift 108
- leftside value 12
- legal 41
- legality checking 92
- legibility 136
- length 40
- ~ characteristic 133
- ~ in bytes 40
- ~ of communication line 40
- letter 23, 111
- lettering 23
- level 30, 128
- lexicographic order 61
- library 20
- ~ catalog 53
- ~ copying 60
- ~ data-set 20
- ~ macro instruction 20
- ~ name 49
- ~ system 114
- ~ tape 20
- license 62, 100
- life 41
- ~ time 41
- LIFO processing 63
- light gun 108
- ~ pen 108
- limit 3389
- limitation 89
- line 61, 62
- ~ control block 22
- ~ editor 104
- ~ protocol 96
- linear code 62
- ~ coding 55
- ~ net topology 61
- ~ program 61
- ~ programming 62
- ~ regression 61
- ~ search 88
- ~ system 61
- link 46, 53, 61, 108, 126
- ~ address 12
- ~ byte 19
- linked subroutine 27
- linker 57
- list 100, 119
- ~ box 118
- ~ element 139
- ~ representation 90
- listener address 12
- listing 62, 100
- load 43
- ~ address 12
- ~ balance 19
- ~ current 124
- ~ module 44
- ~ point 124
- ~ point address 12
- ~ to the memory 43
- ~ to the memory 43
- loader 44
- loading 43, 70
- loading-output order 55
- loadness 43
- local application system 63
- ~ area network 63
- ~ computer centre 63
- ~ connection 63
- ~ control 66
- ~ control block 21
- ~ data buffer 23
- ~ mode 10
- ~ network interface 50
- ~ patron facilities 129
- ~ telemaintenance system 63
- ~ teleprocessing system 63
- ~ terminal 63
- lo~ cal variable 63
- localization 63
- location 66, 74, 86, 140
- lock administrator 11
- locking 131
- locus 66

- log 43, 45
- logging system 104
- logic 62
 - ~ algebra 14
 - ~ level 128
- logical addition 63
 - ~ address 62
 - ~ channel control 127
 - ~ channel number 73
 - ~ connection between programs 62
 - ~ data base 62
 - ~ design 63
 - ~ distribution 63
 - ~ end 62
 - ~ equation 63
 - ~ expression 63
 - ~ failure 62
 - ~ multiplication 63
 - ~ net 62
 - ~ operand 62
 - ~ operation 62
 - ~ operator 46
 - ~ organization 62
 - ~ programming 63
 - ~ ratio 63
 - ~ record 62
 - ~ recording deletion 63
 - ~ shift 62
 - ~ statement 63
 - ~ symbol 62
 - ~ synthesis 63
 - ~ test 62
 - ~ type 63
 - ~ unit number 73
 - ~ value 63
 - ~ writing segment 109
 - ~ zero 62
- log-in 71
- logistic control system 62
 - ~ output system 115
 - ~ system 62
 - ~ unit 62
- long-distance communication system 114
- long-distance line 62
- longevity 41
- long-haul circuit 62
- look 96
 - ~ through 96
- loop 59, 84, 135, 137
 - ~ variable 81
- looping 30
- loss 89
- lost object problem 92
- (loud) speaker 34
- low memory 81
- lower bound 73
- Lukasiewicz notation 87
- lute address 131
- machine equation 65
 - ~ failure 66
 - ~ fault 66
 - ~ instruction 65
 - ~ intellect 52
 - ~ language 66
 - ~ language instruction 55
 - ~ language program 93
 - ~ language programming 94
 - ~ projecting system 115
 - ~ room 65
 - ~ script 66
 - ~ time 65
 - ~ time found 132
 - ~ translation 82
 - ~ unit 65
 - ~ word length 40
- machine-oriented algorithm language 15
- macro 64
 - ~ generator 64
 - ~ language 64
- macroassembler 64
- macrodefinition library 20
- macroexerciser 93
- macrofacilities 64
- macroinstruction 64
- macrolibrary 64
- macroprocessor 64
- macroprogramming 64, 94
- macroroutine 64
- macrosystem 64
- magazine 63
- magnetic card 64
- magnetic card store 71
 - ~ circuit 64
 - ~ disc 64
 - ~ disc block 21
 - ~ disc controller 59
 - ~ disk storage 45

-
- ~ drum 64
 - ~ head block 21
 - ~ memory 81
 - ~ random access memory 64
 - ~ sheet 64
 - ~ storage 64
 - ~ store 81
 - ~ surface 64
 - ~ tape 64
 - ~ tape cassette 53
 - ~ tape file 131
 - ~ tape store 71
 - main console 33, 78
 - ~ line 63
 - ~ loop 79
 - ~ memory 79
 - ~ memory allocation 101
 - ~ memory block 21
 - ~ memory dump 35
 - ~ register 19
 - ~ storage model 69
 - ~ task 33
 - ~ terminal 33
 - maintenance 75, 123
 - ~ centre 134
 - major key 33, 79
 - make 37
 - ~ bridge 44
 - ~ contact 44
 - malfunction 80, 107
 - management group 34
 - ~ information system 11
 - manager 94
 - manipulation 64, 75
 - man-machine interface 50
 - many-reel automation 67
 - mapping 90, 127
 - ~ mode 105
 - margin 45, 86
 - ~ product 48
 - mark 64, 79, 86
 - ~ tag 66
 - marker 34, 64
 - marking 79, 99
 - Markof chain 135
 - mask 64, 137
 - masked segment 65
 - mass memory 81
 - ~ service network 110
 - ~ service system 115
 - ~ storage device 65
 - master clock 32
 - matching 85
 - ~ device 130
 - material 65
 - math processor 65
 - mathematical analysis 65
 - ~ calculating 65
 - ~ expectation 65
 - ~ function library 20
 - ~ procedure library 20
 - ~ simulation 65
 - ~ subroutine library 20
 - ~ support system 115
 - matrix 65, 137
 - ~ algebra 14
 - ~ computing system 65
 - ~ die 65
 - ~ network 65
 - ~ operations 65
 - maximization 64
 - maximum speed 64
 - meaning 87
 - ~ system 115
 - means 74
 - means-ends analysis 16
 - measure 65, 66
 - measurement 48
 - mechanical computer 67
 - ~ language 52
 - ~ translation 82
 - mechanism 67
 - mechanized system of technical science
information 9
 - media 66
 - mediate 96
 - medium boundary 34
 - megabit 66
 - megabyte 66
 - member 137
 - memorizing 45
 - memory 80
 - ~ adapter 11
 - ~ address 12
 - ~ addressing 13
 - ~ allocation 101
 - ~ allocation map 120
 - ~ arbiter 17
 - ~ array 65, 74
 - ~ bank 34

- ~ big chip 20
- ~ bit 21
- ~ block 21
- ~ capacity 42, 76
- ~ cell 140
- ~ condenser 45
- ~ configurator 59
- ~ control block 22
- ~ core 110
- ~ cycle 135
- ~ dispatcher 39
- ~ element 139
- ~ extension 102
- ~ failure 107
- ~ field address 12
- ~ file **131**
- ~ function 133
- ~ hierarchy 48
- ~ key 54
- ~ level 128
- ~ location 140
- ~ management unit (MMU) 130
- ~ mapping 127
- ~ module 69
- ~ plate 85
- ~ protection block 21
- ~ protection interrupt 90
- ~ protection system 115
- ~ purification 80
- ~ reclaiming (MR) 28
- ~ regeneration 103
- ~ register 103
- ~ register block 21
- ~ section 109
- ~ segment 109
- ~ segmentation 109
- ~ size 99
- ~ size requirement 125
- ~ speed 24
- ~ unit 42
- memoryless automation 8
- menu **66**
- merge into blocks 75
- merit 61
- mesh(ed) network 126
- message 89, 111
 - ~ buffer 23
 - ~ circuit 135
 - ~ class 54
 - ~ commutation centre 134
 - ~ direction 71
 - ~ end 58
 - ~ exchange 74
 - ~ formation 132
 - ~ header 43
 - ~ integrity 134
 - ~ length 40
 - ~ redundancy 48
 - ~ segment 109
 - ~ switching 57
 - ~ transmission 83
- metasemantic language 66
- metering equipment 48
- method 66, 88, 118
- method(s) 67
- microassembler 67
- microcalculator 67
- microcode 67, 54
- microcommands system 115
- microcomputer 67
- microcomputing system 67
- microinstruction block 21
- micromodule technique 67
- microprocessing system 67
- microprocessor 67
- microprogram automation 67
 - ~ block 67
 - ~ checking 67
 - ~ control 67
 - ~ loading 44
- microprogramming 67
 - ~ control 67
- migration 83
- minicomputer 67
- mini-computer system 115
- minimization 67
- ministatus 67
- mismatching 73
- mistake 80
- mixed network 118
- mnemocode 67
- mobile communication 68
 - ~ OS 68
- mockup 68
- mode 105, 118
 - ~ operation 104
- model 68
 - ~ theory 122
 - ~ validation 74
- modeling cycle 135

- ~ system 115
- models 68
- modem delay 44
- modification 48, 82
- ~ command 55
- ~ register 103
- modifier register 49, 103
- modify 69
- modulation 69
- module 2 addition 118
- ~ 69
- ~ activation 13
- ~ body **121**
- ~ construction 69
- ~ programming system 115
- ~ system 69
- moletronics 69
- molecular electronics 69
- moment 69
- monitor 69
- ~ mask 65
- monophone change 69
- motivation 69
- mount 129
- mouse 70
- move 134
- ~ mode 105
- movement 35, 83
- multiaccess 55
- ~ system 115
- multiaddress instruction 67
- multicast address 34
- multichannel 67
- ~ access 68
- ~ commutator 68
- multicomputer system 68
- multilanguage system 68
- multilevel addressing 68
- ~ interrupt system 68
- ~ programming 48
- multiloop automatic management system 68
- multimedia 69
- ~ docking stations (MDS) 69
- ~ system 69
- multiphase 68
- ~ synchronization 68
- ~ timing 68
- multiple access 68
- ~ addressing 68
- ~ edges 61
- ~ frame transmission 34
- ~ processing 70
- multiplex byte 19
- ~ channel 69
- ~ mode 69
- multiplexed bus 69
- multiplexer 69
- multiplexing 69, 127
- multiplicand register 103
- multiplication 126
- ~ time 29
- multiplicity factor 61
- multiplier 126
- ~ register 103
- multiply precision 85
- multiplying order 56
- multiprocessing system 68
- multiprocessor computer 70
- ~ computing system 70
- ~ configuration 68
- ~ system 70
- multiprogram computer 70
- ~ duty 68, 70
- multiprogramming system 70
- multiprotocol communications adapter 11
- multi-push-down automation 68
- multistable system 70
- multitact synchronization 68
- ~ head 67
- multi-user system 68
- NAK (negative acknowledgement) **112**
- name 48, 70
- ~ table 119
- native mode 105
- natural language 42
- ~ language interface 42
- ~ language understanding 87
- ~ system 71
- near letter quality mode (NLQ-mode) 104
- negation 80
- negative acknowledgement 80
- ~ constant 80
- nest 33
- nested 27
- nesting storage 17

-
- net control centre 135
 - ~ module 69
 - network 7, 110
 - ~ address 110
 - ~ connection 118
 - ~ data base 110
 - ~ element 139
 - ~ front-end 110
 - ~ generation 32
 - ~ layer 110
 - ~ level 128
 - ~ neighbourhood 118
 - ~ object 75
 - ~ processor 110
 - ~ (layer) protocol 96
 - ~ protocol 110
 - ~ structure 59, 110
 - ~ survival 43
 - ~ theory 122
 - ~ topology 124
 - new 73
 - next 117
 - nibble 86, 87
 - nil 98
 - node 25
 - node station 126
 - no-failure operation probability 25
 - noise 87, 138
 - noise immunity 87
 - noiseless channel 53
 - nomenclature 115
 - nominal performance 95
 - ~ speed 73
 - nondigital system 73
 - nonerasable memory 73
 - non-linear system 72
 - nonlinearity 72
 - nonmaskable interrupt 72
 - nonprogrammable 72
 - nonsignificant zero 72
 - nonwrap mode 104
 - norm 73
 - normal 73
 - ~ distribution 73
 - ~ form theorem 121
 - normalization 73
 - normalize 73
 - normally open contact 44
 - NOT element 139
 - NOT function 133
 - NOT-AND function (Sheffer's function) 133
 - notation 45, 116
 - ~ symbol 74
 - ~ system 115
 - notepad 23
 - notion 87
 - nought 73
 - no-wait algorithm 14
 - nucleus 139
 - null 73, 98, 131
 - ~ attribute 72
 - ~ character 112
 - ~ statement 98
 - number 73, 135
 - ~ address 12
 - ~ form 73
 - ~ system 116
 - numeral 136
 - numeric character symbol 111
 - numerical 136
 - ~ constant 136
 - ~ control 137
 - ~ table 137
 - object address 12
 - ~ language 31
 - ~ module 75
 - ~ module text 120
 - ~ program 58, 98
 - ~ type 123
 - objective 134
 - objectives 123
 - object-oriented architecture 75
 - object-oriented language 75
 - occasional process theory 122
 - occupation 99
 - octal digit 28
 - ~ notation 28
 - ~ number system 28
 - ~ value 28
 - odd parity check 92
 - off key 54
 - offer 89
 - office 80
 - ~ information retrieval system 58
 - off-line 10
 - off-line control 10
 - off-line mode 10
 - off-line storage device 10

offset 108
offspring task 85
omit 78
one position shift 108
one-address computer 76
one-address instruction 76
one-at-a-time search 88
one-entry trigger 76
one-level system 76
one-to-one autocode 8
one-way 76
on-line 38
on-line data base 50
on-line entry 38
on-line programming 94
opcode 54
open loop 100
 ~ system 79, 102
operand 76
 ~ address 12
 ~ field 86
 ~ length 40
 ~ register 103
operate 127
operating module 77
 ~ personnel 74
 ~ system 116
 ~ system penetration 90
operation 105, 133, 138
 ~ abstraction 7
 ~ alternating current network 77
 ~ and maintenance phase 96
 ~ commutator 56
 ~ completion 43
 ~ field 86
 ~ general-purpose system 77
 ~ input 25
 ~ length 40
 ~ real-time system 77
 ~ symbol 112
 ~ system control command 56
 ~ system generation 32
 ~ system resident 105
 ~ time 28
 ~ type 123
operational 77
 ~ automation 77
 ~ circuit 77
 ~ condenser 77
 ~ cycle 98
 ~ data security 77
 ~ delay 77
 ~ grammar 77
 ~ magnetic tape system 115
 ~ network system 77
 ~ semantics 77
 ~ system component 57
 ~ system loading 44
 ~ table 77
operations 77
 ~ analysis 52
 ~ manager 106
 ~ register 103
operative 76
operator action 37
 ~ command type 123
 ~ console 58
 ~ error 80
 ~ multiplication 126
 ~ panel 81
 ~ spoof 74
 ~ symbol 112
 ~ type 26, 123
operator-computer interaction 25
optical character recognition (OCR)
 78
 ~ coherent system 78
 ~ communication channel 53
 ~ coupling 78
 ~ path 107
 ~ reader 130
 ~ control 78
 ~ graph 78
 ~ solution 78
optimization 78
 ~ algorithm 14
optimizer 78
optimizing 78
option 24, 78
options key 54
order 55, 88, 100, 127
order modification 82
ordering 127
organization 78
 ~ technique 78
organize 78
orientation 78
origin 52, 71
original 78
 ~ signal 52

oscillation 32, 55
out parameter 31
out-line contour 59
output 30, 31
~ address 11
~ buffer 31
~ class 31
~ current 31
~ data 31, 105
~ file 131
~ file 31
~ format 31
~ information 31
~ macroinstruction 64
~ primitive 31
~ queue 80
~ routine 93
~ signal 31
~ size 42
~ system 114
~ value 31
overall dimensions 32
overflow 83
~ pointer 126
~ position 100
overlay program 94
~ tree 37
override 44
overtyping mode 104
overwriting 83
owner 26

package 80
~ specification 77
~ transmission 80
packed 126
packer 126
packet commutation centre 134
~ disassembly 99
~ formation 132
~ switching 57
~ switching network 110
~ terminal 80
packing density information density 85
padding 70
page address 12
~ deletion 125
~ end 58
— fixing 131
~ format 132
~ header 43
~ printer 89
~ size 99
paging 44
~ policy 14
panel 81
~ desk board 138
panning 33
paper 23
~ feeding 85
~ skip 96
~ tape 23
~ tape operational system 84
~ tape reader 84
parallel 81
~ adder 81
~ interface 81
~ memory 81
~ multiplier 81
~ operation 81
~ reading 81
~ register 81
~ search 81
~ storage 81
~ store 81
~ work 81
parallel-chain adapter 81
parallelism 81
parallel-sequential 81
parallel-serial system 81
parameter passing 82
~ self-adjustment system 82
parent 26
parity 82, 98, 136
~ bit 21
~ check 59
~ check bit 21
parsing 113
part 136
partition 99
partitioning 99
partner 82
pass 82, 92
passive 82
~ component 82
~ device 82
~ element 82
~ line 82
~ violator 82

password 82
~ authentication 47
~ protection 46
~ request 46
patch 56
~ panel 56, 70
path 62, 98
~ end 58
path-tracing algorithm 14
pattern 59, 60, 68, 74, 137
~ recognition 100
P-code 97
peep-hole optimization 63
pen plotter 84
penetration work factor 76
perceive 28
perforated tape punched tape 84
perforation 84
~ device 84
performance 95
~ criterion 61
~ curve 133
period 84, 96
periodic recurrence rotation 84
peripheral (off-line) interface adapter 11
~ control block 22
~ control device 130
~ device 84
~ interrupt 90
~ unit 27
permanent storage 41, 89
permeability 96
permission 100
personal computer 84
~ computer network 110
personnel 84
PERT network 110
pertinence 84
Petri-net 110
phase 130
phasing signal 131
phenomenon 139
phone dialer 93
phonetic analysis of speech 132
photo-conducting cell 133
photodetector 133
photodiode 133
photodisk 133
photoprinter 133
photoresistor 133
photosensor 132
photostore 133
photoswitch 133
phototelegraph communication 133
phototransistor 133
phototube 133
phrase 133
physical address 131
~ connection 118
~ control system 131
~ object 75
~ security 131
picture recognition 101
~ synthesis 113
piece element 136
piggyback acknowledgement 27
pilot circuit 135
~ signal 127
pip 48
pipe 125
~ control character 46
pipelining 78
pixel 139
Mprocessor 84
place 100
plain text 79
planning 84
plate 85
platform 85
playing 92
plotting 89
plug 29, 100
plugboard 57
plug-in card 85
plug-in-package 53
point 69, 98, 124
~ fixation 131
~ of sale terminal 53
pointer 126
point-to-point connection 36
point-to-point line 36
Poisson distribution 101
pole 87
policy 14
Polish notation 87
polled network 110
polling interval 50
pool 70
port 88

portable computer 88
~ software 83
portion 136
posidant digit 100
position 86, 100
~ code 86
positional counting 86
~ notation 86
~ system 86
positioning 86
positive constant 87
post 98
postmortem routine 86
postprocessor 89
potential 89
potentiometer 89
power 95
~ supply unit 21
power-fail interrupt 90
precedence 91
~ grammar 33
~ table 120
precision 124
predicate 89
preemption system 115
prefix notation 87
preparation 85
preproduction model 92
prescribed limit 44
present 90
presentation (layer) protocol 96
presentation 90
preset accuracy 125
press 84
presumptive address 52
preventive diagnostics 96
~ maintenance 96
previous 90
primary coordinator 33
~ key 82
~ record 82
~ station 82
prime attribute 82
principles 89
print 84, 138
~ member 84
~ on the screen 30
~ routine 94
~ server 97
printer 84, 91
~ buffer 23
~ terminal 122
printer-plotter 34
printing 84
~ density 85
~ device 84
~ head 84
printout 100
priority 91
~ hierarchy 48
~ number 126
~ ordering 91
~ system 91, 116
privacy 109
~ problem 92
private data 44
~ data base 44
~ exponent 109
~ key 109
~ key encryption 137
privilege violation 71
privileged commutator 92
probabilistic automation 25
probability 25, 76
~ distribution 101
~ system 25
~ theory 121
problem 44
~ completion 43
~ of sender's approval 92
problem-oriented language 92
procedural abstraction 97
~ representation 97
procedure 97
~ activation 13
~ body 121
~ call 30, 75
~ header 43
procedure-oriented language 97
procedure-oriented programming 97
process 97
~ control 127
~ status word 117
~ synchronization 113
processing 83
~ algorithm 14
~ block 21
~ command block 21
~ model 69
~ program 93

- ~ step 139
- processor 97
- ~ commutator 56
- ~ failure 107
- ~ interrupt 91
- ~ mask 65
- ~ module 69
- ~ network 110
- ~ node 126
- ~ register 103
- ~ reset 107
- ~ section 97
- ~ status word 118
- ~ timer 120
- produce 113
- production 95
- productions system 116
- program 46, 93, 94
 - ~ address 12
 - ~ addressing 13
 - ~ analysis 16
 - ~ analyzer 95
 - ~ application 91
 - ~ automation 8
 - ~ base 19
 - ~ block diagram 23
 - ~ body 121
 - ~ completion 43
 - ~ component 95
 - ~ composition 57
 - ~ construction 94
 - ~ control 95
 - ~ control system 95, 116
 - ~ copy 60
 - ~ correction 95
 - ~ cycle 135
 - ~ design 95, 100
 - ~ development 100
 - ~ editing 104
 - ~ editor 104
 - ~ efficiency 139
 - ~ element 139
 - ~ end 58
 - ~ error 80
 - ~ extension 102
 - ~ file 131
 - ~ flexibility 32
 - ~ function 133
 - ~ heading 43
 - ~ language 106
 - ~ length 40
 - ~ level 128
 - ~ loading 44
 - ~ mask 65
 - ~ operation time 28
 - ~ planning 89
 - ~ priority 91
 - <— projecting automation 8
 - ~ reliability 70
 - ~ requirement 125
 - ~ reset 107
 - ~ ran phase 131
 - ~ running 93
 - ~ scheduler 84
 - ~ section 109
 - ~ segment 109
 - ~ segmentation 109
 - ~ semantics 109
 - ~ size 99
 - ~ start address 12
 - ~ status word (PSW) 117
 - ~ step 137
 - ~ synthesis 113
 - ~ system 116
 - ~ tape 94
 - ~ test 95
 - ~ text 121
 - ~ translation 125
 - ~ usage 138
 - ~ verification 25
 - ~ version 25
 - ~ without primary text 93
- program-loading time 28
- programme fragment 133
- programmed check 95
 - ~ simulation 95
- programmer 94
 - ~ action 37
- programmes equivalence 138
- programming 94
 - ~ efficiency 139
 - ~ language 140
 - ~ phase 131
 - ~ system 94, 116
 - ~ technique 123
 - ~ technology 123
 - ~ theory 122
 - ~ unit 94
- programs 95
- prohibit 46

Project Evaluation and Review Technique (PERT) 84
projection 95
projection technology 123
prompt 24
proof 41
proposition 89, 121
protection 46
~ against intruders 46
~ code 54
~ domain 74
~ failure 107
~ flag 132
~ key 54
~ zone 46
protocol 96
~ version 25
prototype 68, 74
~ specimen 92
provision 74
pseudo comment 98
~ instruction 98
public 79
~ data base 75
~ data network 110
~ exponent 79
~ key 79
~ key encryption 137
pulse 48, 99, 111
~ former 132
~ generation 32
~ shape 132
~ timing 113
pulse-amplitude modulation 15
punch 84
~ card 84
punched card code 84
~ card feed mechanism 67
~ tape code 84
punching hole 84
~ mechanism 67
purpose 70, 134
push-down automaton 63

quantity 55
query block 21
«question-answer» mode 104
queue 80
~ control block 22
queuing discipline 78
~ theory 122
quinary number system 98
quit 86
quotient 136

rack cabinet 137
racy 89
radial 99
~ network 98
radial-mesh network 99
radiation 48
radio-location 99
radionoise 99
radix 78
raise 125
RAM module 69
random 118
~ access 95, 97
~ access storage 45
~ number generator 32
~ signal 118
random-access memory 76
randomization 100
range 38, 74
rapid information 76
— 101
~ plotter 102
~ processor 102
raster-display device 102
rate 60, 117, 136
rated 73
~ speed 89
rating 105
ratio 60, 79, 118
reachability 41
read 137
~ current 124
~ operation 77
read(ing) signal 111
readability 136
readdressing 82
reader 130
readiness 33
~ signal 111
~ to processing 33
~ to recording 33
reading 137
~ accuracy 124
— instruction 56
~ level 128

- ~ line 137
- ~ station 22
- read-out time 29
- real address mode 104, 105
- ~ time 102
- ~ time application 98
- ~ time control 127
- ~ time operation 98
- realization 79
- real-time mode 105
- real-time operation 133
- real-time processing 74, 98
- real-time system 116
- reamer 99
- reaming 99
- reason 69
- receipt automation 91
- ~ blocking 22
- reception address 12
- ~ block 21
- ~ phase 130
- recipient address 12
- reciprocal 74
- recognition system 100
- recognize 100
- recompile 83
- reconfiguration 105
- record 45, 104
- ~ code 54
- ~ display 28
- ~ editing 104
- ~ length 40
- ~ mode 104
- ~ of proceedings 96
- ~ to the memory 45
- ~ type 26, 123
- record(ing) medium 73
- recording 45
- ~ current 124
- ~ level 128
- ~ zone 47
- recovery center 28
- rectangular distribution 98
- recurrent synchronization 85
- recursion 106
- ~ function 106
- recursive analysis 106
- ~ computer 105
- ~ grammar 106
- recycle 85
- redundancy 48, 105
- redundant 48
- reference 75, 126
- ~ grid 60
- ~ state 105
- ~ system 116
- reflect 79
- reflecting barrier 80
- refresh signal 111
- regeneration 102
- regenerative storage 102
- region 47
- regional network 103
- register 70, 104
- ~ accumulator 103
- ~ addressing 104
- ~ allocation 101
- ~ grade 100
- ~ reset 107
- ~ speed 24
- registered abonent 46
- regression 104
- ~ analysis 104
- regular entity 104
- ~ expression 104
- ~ grammar 104
- ~ language 104
- regularity 89
- regulate 127
- regulation 104
- relation 79, 118
- ~ type 123
- relational algebra 106
- ~ calculus 106
- ~ data model 106
- ~ language 106
- relationship 79
- relative address 79
- ~ addressing 79
- ~ error 79
- ~ redundancy 79
- relaxation 106
- relay 82
- reliability 70
- model 69
- ~ theory 122
- relocation 71, 83
- ~ table 120
- remainder 79
- remedial maintenance 106

remote 40
~ control 40, 121
~ control equipment 17
~ debugging 40
~ measurement 40, 121
~ procedure call 40
~ terminal 40, 125
rename 83
renew 74
renewal 74
~ theory 121
reorder 83
repair time 29
repetition 85
~ cycle 84
repetitive 85
~ addressing 85
~ cycle 85
replacement 44
replenishment 87
replicate algorithm 14
reply 79
~ text 121
report 80
represent 90
representation accuracy 124
representative circulating time 29
~ sample 139
reproducing head 33
reproduction 28
request 46, 125
requirement 125
requirements 125
re-read 84
rerecording 83
rerun 83, 85
~ routine 93
reschedule 83
research 52
reserve 44, 105
~ copy 105
~ instruction 56
~ register 105
reset 27, 28
~ key 54
resetting 129
~ clearing 129
~ routine 93
resident 105
~ module 105
~ system 105
residue 79
resolution 100, 136
~ theorem proving 41
resource 106
~ allocation 101
~ distribution algorithm 14
~ table 120
response 79, 133, 137
rest 79
restart 83, 85
~ phase 131
restoration 28, 74
restore 28
~ process 97
restriction relaxation 106
result address 12
~ register 103
resulting address 105
retranslate 106
retranslation 106
retrieval 30, 86
return 28
~ address 11, 12
~ command 55
~ key 54
~ point 124
~ register 103
reverse current 75
~ index 75
~ Polish notation 87
reversible shifter 102
reversion 28
review 96
revocation of capability 79
rewind 83
rewriting 83
rezerveless system 114
rib 102
ribbon 61
right shift 108
ring 135
~ network 55, 110
~ shifter 55
~ structure 55
~ topology 55
ring-type head 33
risk control 126
road 98
root segment 60

rounding 76
~ error 80
round-trip propagation 36
route 64
routine 93
~ input 25
~ maintenance 96
routing algorithm 14
rule 61, 88
rule-oriented language 95
rule-oriented programming 95
ruler 61
rules 89
run 92, 98, 134
runaway 108
run-length encoding 34
running 92, 134
~ program 98
run-time system 11, 52
run-time terminal system 11

sample 74, 95
satellite communication 118
~ computer 84
satiation 71
satisfiability 30
saturated 71
saturation 71
saturation current 124
save 118
scale 65, 137
scaling factor 60
scan 86, 99
scan(ning) 99
scanner 117
scanning volvent 99
scene analysis 100
schedule 119
scheduling algorithm 14
schematic logical 113
scheme composition 57
Schmidt trigger 125
scientific-research work(SRW) 71
scientific-technological progress(STP)
71
score 79
scratch tape 98
scratch-pad memory 107
screen 138
~ alphabet-numerical desk 138

~ greed 138
script 119
scrolling 33
seal 84
search 86
~ attribute 86
~ tree 37
~ word 91
searching method 67
secondary 29
~ power source 30
section 46, 109
sector 109
sectoring 99
secure data storage 70
security 20, 74
~ attribute 19
~ clearance boundary 34
~ guarantee 32
~ of data stream 20
~ requirement 125
~ standard 119
seek time 29
segment 108, 109
~ address 12
~ descriptor 37
~ length 40
segment table 120
segmentation 109
select order 88
selection 85, 109
~ address 11
~ line busdrive wire bus 137
~ ratio 79
selective reset 109
selector channel 109
~ gate 109
self-adjustment 106
self-alignment 106
self-checking 106
self-contained 72
self-learning 106
self-modulation 10
self-organizing 107
self-verifying 106
semantic error 109
~ grammar 109
~ network 109
semantics 109
semaphore 110

semiconductor memory 87
send an instruction 89
sender address 12
sending 89
send-receive-forward time 29
sense 28
~ line 137
sensibility threshold 87
sensing current 124
sensitivity 137
sensor 35
sentence 30
separation 99
sequence 80, 88
~ addressing 88
~ connection 118
~ monitor 84
~ switch 83
sequencer 126
sequencing 127
sequential 88
~ access 88
~ access method 88
~ algorithm 88
~ computer 88
~ file 89
sequential-access storage 81
serial adder 88
~ by word 89
~ interface 88
~ multiplier 89
~ processing 88
~ register 89
~ search 88
~ transfer 88
series connection 118
~ system 88
server 75, 110
service 110, 138
~ centre 134
~ conditions 128
~ routine 110
~ staff 74
serviceability 75
servicing algorithm 14
session 108
~ connection 118
~ layer 108
~ (layer) protocol 96, 108
~ service 110
set 17, 57, 70, 129
~ declarator table 120
~ owner 26
~ theory 122
settle 129
shape 132
shaping 132
shareable data 99
shareable resource 99
shared file 75
sharing 101
shield 138
shift 108
~ command 56
~ register 108
shift-out character 112
shooting 74
short duration failure 107
shut-down 79, 96
shut-off signal 111
sign 46, 66, 85, 111
~ position 100
~ test 92
signal 111
~ about failure 111
~ amplitude 15
~ analyzer 16
~ data transmission system 116
~ delay 44
~ formation 132
~ identification 47
~ length 40
~ operation 78
~ synchronization 113
signature 111
significance 46
~ meaning 46
simple 139
simplex 112
~ channel 112
~ method 112
Simula 112
simulate 68
simulation 68
~ model 48
simulator 68, 112
sine 113
single-board computer 76
single-cycle synchronization 76
single-phase synchronization 76

-
- single-sided disk 76
 - singular 112
 - sinus 113
 - situation 86
 - size 99
 - ~ of storage unit 42
 - skip 96
 - skipping 47
 - slot 100, 118
 - small computer 64
 - smoothing algorithm 15
 - socket 33, 81
 - software 93, 95
 - ~ compatibility 94
 - ~ compatible 94
 - ~ configurator 59
 - ~ development 100
 - ~ engineering 94
 - ~ environment 94
 - ~ failure 94
 - ~ life-cycle 42
 - ~ package 80
 - ~ portability 68
 - ~ system **116**
 - ~ tools 49
 - soleness 42
 - solid 57
 - solution 100, 106
 - ~ precision 124
 - sort 25
 - ~ utility 94
 - sorting algorithm 14
 - sound level 31
 - ~ protocol 70
 - source 52
 - ~ alphabet 30
 - ~ data address 12
 - ~ editor 104
 - ~ language 52
 - ~ language program 93
 - ~ listing 100
 - ~ segment 52
 - space 47, 66, 74, 95, 96
 - ~ object 75
 - spacing span 101
 - span 38, 95
 - spare 45
 - specialized network 118
 - specific 125
 - specification 118
 - specifications 123
 - specifier 91
 - spectral density 118
 - spectrum 118
 - speech communication net 106
 - ~ communication system 106
 - ~ input 106
 - ~ recognition 101
 - ~ signal 106
 - ~ signal synthesis 113
 - ~ synthesizer 113
 - speed 24, 117
 - ~ computer 24
 - ~ counter 120
 - ~ register system 24
 - speeding-up 128
 - spelling corrector 78
 - ~ error 78
 - spin 26
 - spooler 114
 - spot mark 66
 - stability 119, 129
 - ~ criterion 61
 - ~ theory 122
 - stack address 12
 - ~ boundary 126
 - Stack memory 63
 - staff 84
 - stage 53, 119, 139
 - ~ action 119
 - ~ training 139
 - stamp 84
 - stand-alone 10
 - standard 73, 119, 139
 - ~ symbol **119**
 - standby 105
 - stand-by 45
 - standby computer 105
 - star network topology 46
 - start 46, 71
 - ~ address 12
 - ~ the mission 46
 - starting 46
 - ~ address 12
 - ~ signal 46
 - ~ triggering 98
 - state 86
 - ~ byte 19
 - ~ data transmission system 75
 - ~ file **131**

~ table 120
~ trigger 125
statement 89, 132
statics 119
station 98, 119
status 118, 119
~ bit 21
~ digit 100
~ word 117
~ word register 103
steepness 61
step 139
~ length 40
step-by-step 137
stepping register 108
stimulus 119
stop 79
~ address 12
~ the system stop 79
stopping 79, 90
storage 134
~ 70, 71, 80
~ allocation 101
~ area 74
~ automation 8
~ block 45
~ cell 140
~ class 54
~ core 45
~ device 45, 130
~ element 45, 139
~ erasing 107
~ fill 45
~ function 133
~ hierarchy 48
~ pool 39
~ protection 46
~ speed 24
~ synchronous trigger 45
~ time 29
~ zone 47
store 80
~ an instruction 134
~ capacity 42
~ control block 22
~ dispatcher 39
~ in the memory 134
~ location 140
~ register 103
store-and-forward transmission 83
storing 45, 134
strap 61
strategy 119
strays 87
stream encryption 89
~ input 89
stream-oriented device 89
strength 97
stretcher 102
string descriptor 37
strip 137
~ operational system 61
stroke 120, 134, 138
structural semantics 119
structural-integrity approach(SIA) 119
structure 58
~ synthesis 119
stub two-wire circuit 138
study 52
stuffing system 116
STX (start of text) 112
subassembly 125
subcommand 55
subgraph 85
subminiature 107
subprogram 85
— of interaction with peripheral unit 85
subroutine 85
subscriber 7
~ system 7
subscript 49
subscripted variable 83
subset 85
~ language 85
substitute 44
substitution 44
~ cipher 137
subtraction table 119
subsystem 86
subtraction 31
succession 90
suffix 49
suit 70
suite 57
~ of equipment 57
summator 119
superconductivity 107
superfast 107
supervision 70

supervisor mode 105
~ resident 105
~ state 105
supervisor-call interrupt 75
supervisory control 39, 121
~ program 94, 117
supplement 40, 87
supply 85
~ line 137
~ net 110
support system 11, 116
suppression 46
surface 85
surpassing 89
surplus 79
survey 52, 96
survivable system 43
survival 43
susceptibility 137
swap 83
swing move 134
switch 26, 56, 83
~ identifier 47
~ in 26
~ on 26
switch-board 56
switchboard 70
switched network 56
switcher 30
switching 57
~ assembly 126
~ center 57
- off 79
~ on 26
~ table 120
symbol 46, 111
~ deletion 125
~ length 40
~ substitution 44
~ table 120
symbolic address 112
~ coding 94
~ programming language 140
symmetric encryption 112
symmetry 112
synchrobite 113
synchrohole 114
synchronism 113
synchronization 113
- bit 21
~ block 21
~ failure 107
~ on time 113
synchronize 113
synchronizing signal 111
~ symbol 112
synchronous network 113
~ system trap 113
synchropulse 113
synchrowriting 113
synonym 112
syntax 112
~ analysis 113
synthesis 113
synthesize 113
synthesizer 113
system 7, 114
~ adaptation 10
~ administrator 11
~ analysis 117
~ approach 117
~ assembly 126
~ block diagram 23
~ check 59
~ configuration 59
~ configurator 59
~ core generation 32
~ dead-time 96
~ documentation 117
~ element 139
~ extension 102
~ identifier 117
~ input device 130
~ input problem 44
~ interaction 25
~ mask 65
~ of experiment automatization 114
~ output device 130
~ output problem 44
~ part 139
~ pointer 117
~ process 117
~ program automatic starting 8
~ programmer 117
~ readiness 33
~ redundancy 48
~ reliability 70
~ research 52
~ reset 107
~ section 117

- ~ survival 43
- ~ theory 122
- ~ variable 117
- ~ wholeness 134
- ~ with memory monitoring 116
- ~ with paged virtual memory 116
- ~ with segmented virtual memory 116
- systembook 43
- system-call interrupt class 54
- systemology 117

- table 41, 119
- ~ header 43
- ~ model 120
- ~ size 99
- tablet 85
- tabular language 120
- tabulation 120
- tabulator key 54
- tachogenerator 120
- tachometer 120
- tag 91, 120
- tag field 86
- tape 61
- ~ duplication 60
- ~ load point 64
- ~ marking 99
- ~ movement 35
- ~ recorder 64
- ~ run 93
- ~ running 93
- taper 54
- target 134
- ~ alphabet 31
- ~ language 31
- ~ processor 75
- target system 75
- task 44
- ~ body 121
- ~ completion 43
- ~ dispatcher 39
- ~ identification 47
- ~ input-output table 119
- ~ mode 104
- ~ queue 80
- ~ scheduler 84
- technical manual 123
- ~ specifications 123
- technique 122
- ~ diagnostics 123
- technology 122
- telecommunication 121
- ~ access method 75
- ~ system 117
- telecommunications network 110
- telecontrol 121
- telegraph communication 121
- ~ line 121
- telegraphic 121
- ~ network 121
- ~ theory 122
- telemetry 121
- telephone line 121
- ~ network 121
- teleprinter 121
- teleprocessing 121
- teletype 121
- ~ network 121
- ~ signal 121
- television digital system 136
- temporary file 28
- ~ realm 28
- ~ storage 98
- tension level 128
- term 122, 137
- terminal 58, 98, 122
- ~ assembly 126
- ~ control device 130
- ~ data equipment 76
- ~ handler 41
- ~ profile 82
- ~ session 108
- ~ support network 110
- ~ system 122
- ~ transaction system 38
- ~ user 38
- terminating symbol 91
- termination 76
- termination circuit 76
- test 52, 122
- ~ bed 115
- ~ condition 128
- ~ format 132
- ~ program 122
- ~ significance 61
- ~ system 122
- ~ table 122
- testing 52
- text 120

-
- ~ analysis 16
 - ~ compression 111
 - ~ editing 104
 - ~ editor 104
 - ~ end 58
 - ~ processing 74
 - ~ symbol 112
 - ~ synthesis 113
 - the main goal 33
 - theorem 121
 - theory 25, 121
 - thermoprinter 122
 - thesaurus 120
 - thesis 120
 - thick-film technology 124
 - threat 125
 - ~ monitoring 96
 - three-address trigger 125
 - threshold 33
 - ~ level 88
 - throughput 96
 - time 120
 - ~ allocation 101
 - ~ constant 89
 - ~ delay circuit 135
 - ~ delay line 62
 - ~ interval 50
 - ~ lag retardation 44
 - ~ measurement 48
 - ~ readout 80
 - ~ register 103
 - ~ scale 65
 - ~ separation 99
 - ~ sequence 28
 - ~ sharing 99, 101, 105
 - ~ shift 108
 - ~ slice 53
 - ~ slicing 53
 - ~ stamp 28
 - ~ unit 42, 120
 - time-division multiplexing 28
 - time-division switching 28
 - timer 120
 - ~ block 22
 - ~ interrupt 90
 - time-resistant system 129
 - time-sharing monitor 69
 - time-sharing operation multiplier 81
 - time-sharing system 116
 - timing 113
 - ~ clock 120
 - ~ cycle 120
 - ~ device 130
 - ~ track 113
 - token passing 82
 - tolerance 124
 - toll-making casing 49
 - tools 49, 119
 - top digit shift 108
 - top-down development 100
 - topology 124
 - toroid 124
 - toroidal core 124
 - trace 60, 62, 125
 - ~ routine 94
 - ~ table 120
 - tracing 60
 - track 41, 53, 124
 - ~ address 12, 13
 - ~ group 34
 - ~ number 73
 - tracking symbol 34
 - traffic 125
 - ~ requirement matrix 65
 - trajectory 124
 - transaction 124
 - ~ data 82
 - ~ table 128
 - ~ log 43
 - transcription 83
 - transducer 35, 90
 - transfer 82, 83, 90
 - ~ acceleration 128
 - ~ blocking 22
 - ~ checking 59
 - ~ circuit 135
 - ~ coefficient 61
 - ~ loop 135
 - ~ operation 77
 - ~ rate 117
 - ~ table 120
 - transferring transport 83
 - transfluxor 125
 - transformer 125
 - transient 72
 - ~ response 84
 - ~ state 73
 - transistor flip-flop 125
 - transistor-transistor logic (TTL) 124
 - transition 83

-
- translate 124
 - ~ phase 131
 - ~ unit 42
 - translating system 116
 - translation 125
 - ~ table 120
 - translator 124
 - translator plotting system 116
 - transmission 82
 - ~ accuracy 124
 - ~ blocking 22
 - ~ channel switching assembly 126
 - ~ circuit 135
 - ~ control block 22
 - ~ delay 44
 - ~ level 128
 - ~ line 62
 - ~ reliability 70
 - ~ system 116
 - ~ timer 120
 - transmit 82
 - transparency 95
 - transparent data 95
 - ~ interface 95
 - ~ multiprocessing 95
 - transport 67
 - ~ communication 125
 - ~ connection 118
 - ~ network 125
 - ~ object 75
 - ~ (layer) protocol 96
 - transportation 83
 - transposition cipher 83
 - trap 62
 - ~ door 120
 - ~ instruction 55
 - trapping 78
 - travel 35, 83
 - treatment acceleration 128
 - tree 37
 - ~ grammar 33
 - ~ topology network 41
 - trigger reset 107
 - ~ signal 46
 - ~ system 115
 - ~ with delay 125
 - triggering 113
 - triode 125
 - Trojan Horse 125
 - trouble location 80
 - true information 52
 - ~ statement 52
 - truth table 119
 - tube 61, 125
 - tubing 125
 - tuple 60
 - twisted pair 26
 - two-act synchronization 36
 - two-address computer 36
 - two-address instruction code system 36
 - two-dimensional array 36
 - two-level system 36
 - two-phase synchronization 36
 - two-stage sampling 36
 - two-way circuit 42
 - type 25, 70, 123, 138
 - ~ element 84
 - ~ «memory-memory» instruction 56
 - ~ «memory-register» 56
 - ~ name 49
 - ~ operation 123
 - ~ «register-register» instruction 56
 - type-in 70
 - type-writer keyboard 53
 - typification 123
 - ultra high access memory 45
 - unauthorized 72
 - ~ access 72
 - unautonomous system 71
 - unconditional branch 20, 77
 - ~ jump 20
 - ~ jump instruction 55
 - undecidability 72
 - undeclared identifier 72
 - undefinable term 72
 - undefined identifier 72
 - unfailing 20
 - unidirectional 76
 - unified system 126
 - Unified system of computers 42
 - uniform distribution 98
 - unilateral 76
 - unipolar 126
 - unique existence 42
 - unit 42, 46, 109, 125, 129
 - ~ address 12
 - ~ block 22
 - ~ code 54

~ control block 22
~ control byte 19
~ generator 32
~ matrix 42
~ record 42
universal computer 126
~ language 126
~ system 126
univocacy 76
unpack 100
unpacked decimal representation 73
unpacking 99
unreserved 72
unsorted 73
unwind 100
up operation 78
update 74
update text 52
updating 13, 60, 74
upper bound 25
urgent information method 67
user 87
~ authentication 47
~ break 90, 91
~ group 34, 78
~ guide 106
~ identification code 55
~ interface 87
~ macroinstruction 64
~ manual 106
~ node 87, 98
~ process 87, 97
~ requirement 125
~ state mode 105
~ system 87
~ terminal 122
user-written driver 41
utility 130
~ program 110

vacant 72, 98
vacuous 98
vacuum 24
~ chamber 53
~ system 24
~ tank 53
validation 19, 92
validity 41, 52
~ symbol 111

value 25, 46, 134
variable 83
~ address 12
~ base 19
~ field 86
~ field 86
~ identifier 47
~ length field 86
variant 24
variation 48
~ coefficient 60
vary 48
vector length 40
verification 25, 92
verity 52
version 25
~ of operating system 25
vertical processor 97
vibration 25
vibrator 25
video 26
~ graphics adapter 10
videoamplifier 26
videocontroller 26
videophone 26
videopulse 26
videorecord 26
videorecorder 26
videounit 26
view 25, 95
virtual 26
~ access method 26
~ address mode 104
~ addressing 26
~ call 26
~ connection 26
~ device 26
~ disk 26
~ file 26
~ image 26
~ machine 26
~ memory 26
~ mode 26
~ network 26
~ space 26
~ storage allocation 101
~ switching 26
~ system 26
~ terminal 26
visual 26

~ control 26	WordPad 23
~ terminal 26	word-serial 89
voice answer device 129	work area 98
~ signal 106	working cell 98
voltage 71	~ space 98
~ divider 37	~ storage 98
volume name 49	~ storage section 109
V-operation 78	workings 77
	workstation 9, 98
wait symbol 112	write 45
waiting 76	~ block 21
~ cycle 135	~ current 124
~ list 120	~ down 45
waiting-line 80	~ operation 77
wave 28	~ signal 111
~ length 40	writer 93
waves 28	writing 45
way 98	~ head 45
weighted code 86	~ phase 130
well 52	~ segment 109
wheel 55	vsegmentation 109
wholeness 134	
wide band channel 137	year-book 42
width 137	
window 76	zero 73
windowing system 117	~ adjustment 129
WinPad 23	~ flag 91
word 54	~ signal 111
~ address 12	~ stuffing 29
~ length 40	zero-access storage 107
~ order 88	zero-address instruction 19
~ ordering 88	zeroing 129
~ recognition 101	zeroize 129
~ shift 108	zone 47, 74
word-organized memory 81	~ survey 96